TARPTAUTINIS BESTSELERIS

HARLAN COBEN

Laikykis stipriai

HARLAN

COBEN

Laikykis stipriai

Iš anglų kalbos vertė Paulina Kruglinskienė

Jotema

UDK 820(73)-3
Co-05

Harlan Coben
HOLD TIGHT
Dutton, New York, 2008

ISBN 978-9955-13-218-9

Mielam savo vaikų keturių senelių atminimui:

Carl ir Corky Coben
Jack ir Nancy Armstrong

Mums visiems labai jūsų trūksta

Autoriaus pastaba

VISA šioje knygoje aprašyta technologija yra tikra. Ne tik ją, bet ir visą čia minimą programinę įrangą bei aparatūrą galima lengvai įsigyti. Gaminių pavadinimai pakeisti, tačiau išties — ar tai ką nors sustabdys?

I

MARIANA lenkė jau trečią „Cuervo“ burnelę ir stebėjosi, kaip jai nuolat pavyksta sugriauti viską, kas pasitaiko gera jos graudžiame gyvenime, kai šalia sėdintis vyras riktelėjo:

— Paklausyk, balandėle: kreacionizmas ir evoliucija — visiškai tas pat.

Jo seilės tykštelėjo Marianai ant kaklo. Ji išsiviepė ir dirstelėjo į vyrą. Dideli ūsai iš aštuntojo dešimtmečio pornografinio filmo. Jis sėdėjo jos dešinėje. O perdėm išbalintais plaukais, — tiksliau, lūžiais šiaudais, — blondinė, kurią jis bandė paveikti šiuo įkvepiančiu paerzinimu, sėdėjo jai iš kairės. Marianos nelaimei, ji tapo užkandine mėsele jų nevykusios pažinties sumuštinyje.

Ji bandė nekreipti į juos dėmesio. Tiesiog labai atidžiai apžiūrinėjo savo taurę, tarsi joje būtų deimantas, kurį ji matavo akimis, ar tiktų sužadėtuvių žiedui. Mariana vylėsi, kad taip ji privers ūsuotąjį ir šiaudaplaukę dingti. Nepavyko.

— Beprotis, — pareiškė Šiaudinė.

— Paklausyk.

— Gerai. Paklausysiu. Bet manau, kad esi beprotis.

Mariana įsiterpė:

— Ar nenorėtumėte pasikeisti vietomis, kad sėdėtumėte šalia?

Ūsuotasis uždėjo jai ant rankos plaštaką.

— Palūkėk, panytėle, noriu, kad ir tu išgirstum.

Mariana jau ruošėsi protestuoti, tačiau apsigalvojo manydama, kad taip bus paprasčiau. Ji vėl sutelkė dėmesį į savo gėrimą.

— Gerai, — tęsė Ūsuotasis, — tu žinai apie Adomą ir Ievą, taip?

— Aišku, — atsakė Šiaudinė.

— Tiki ta istorija?

— Ta, kurioje jis buvo pirmasis vyras, o ji — pirmoji moteris?

— Teisingai.

— Po perkūnais, aišku, kad ne. O tu?

— Žinoma, tikiu, — jis glostinėjo savo ūsus, tarsi tie būtų koks mažas graužikėlis, kurį reikėjo nuraminti. — Biblija pasakoja, kad būtent taip ir buvo. Pirmiausia atsirado Adomas, po to iš jo šonkaulio buvo sukurta Ieva.

Mariana gėrė. Gėrė dėl daugelio priežasčių. Dažniausiai norėdama pasilinksminti. Jai teko lankytis daugybėje panašių vietelių, ieškant ką nors užkabinti ir tikintis iš to daugiau. O šiąnakt nerūpėjo dingti iš čia, įsikibus vyrui į skverną. Ji gėrė norėdama apkvaišti. Ir tebūna prakeiktas tas skystimas, jeigu nesuveiktų. Galų gale šitas bukas tauškimas blaškė. Mažino skausmą.

Ji viską sudirbo.

Kaip visada.

Jos visas gyvenimas buvo sprintas, lekiant tolyn nuo visko, kas teisinga ir dora, ieškant kitos nepasiekiamos dozės, suvarpant amžiną nuobodybę beviltišku svaigesiu. Ji sugriovė kažką gero, o kai dabar bandė susigrąžinti, na, Mariana ir tai sukniso.

Praeityje ji nuskriaudė savo artimiausius žmones. Tokia buvo jos išskirtinė savybė — emociškai luošinti tuos, kuriuos labiausiai mylėjo. Tačiau dabar, susipynus idiotybės ir savanaudiškumo gijoms, į Marianos aukų sąrašą galėjo patekti visiškai nepažįstami žmonės.

Kažkodėl svetimų žalojimas atrodė didesnis blogis. Juk mes paprastai skaudiname tuos, kuriuos mylime, ar ne? Tačiau nekaltųjų skaudinimas reiškia blogą karmą.

Mariana sugriovė vieną gyvenimą. Galbūt daugiau negu vieną.

Kodėl?

Kad apsaugotų savo vaiką. Bent taip galvojo ji.

Kvailių kvailė.

— Gerai, — kalbėjo Ūsuotasis, — Adomas sukūrė Ievą, ar koks, po velnių, buvo tas žodis.

— Moterų diskriminacijos šlamštas, — pasakė Šiaudinė.

— Bet toks Dievo žodis.

— Kurį mokslas įrodė esant neteisingą.

— Pala pala, mieloji. Išklausyk mane, — jis iškėlė dešiniąją ranką. — Turime Adomą, — jis iškėlė ir kairiąją. — Ir turime Ievą. Turime rojų, tiesa?

— Tiesa.

— Taigi Adomas ir Ieva turi du sūnus — Kainą ir Abelį. Paskui Abelis nužudo Kainą.

— Kainas nužudo Abelį, — pataisė Šiaudinė.

— Tu tikra? — jis susiraukė ir pamąstė. Paskui pasidavė. — Klausyk, kad ir kaip ten būtų, vienas iš jų miršta.

— Abelis miršta. Kainas jį nužudo.

— Ar tu tuo tikra?

Šiaudinė linktelėjo.

— Gerai, tuomet mums lieka Kainas. Tada toks klausimas: su kuo Kainas užsiima daugindamasis? Turiu galvoje, tėra tik vienintelė moteris — Ieva, o ji kasmet sensta. Tad iš kur atsirado žmonija?

Ūsuotasis stabtelėjo, lyg laukdamas aplodismentų. Mariana pavartė akis.

— Ar supranti dilemą?

— Galbūt Ieva turėjo kitą vaiką. Mergaitę.

— Vadinasi, jis santykiavo su savo seserimi? — paklausė Ūsuotasis.

— Aišku. Anais laikais visi tvarkė vieni kitus, gal ne? Turiu omenyje, Adomas ir Ieva buvo pirmieji. Turėjo būti kažkokia ankstyvoji kraujomaiša.

— Ne, — nukirto Ūsuotasis.

— Ne?

— Biblija draudžia kraujomaišą. Mokslas atsako į šį klausimą. Tą ir turiu galvoje. Mokslas ir religija iš tikrųjų gali koegzistuoti. Kalbama apie Darvino evoliucijos teoriją.

Atrodė, kad Šiaudinė rimtai susidomėjo.

— Kaip tai?

— Pagalvok. Remiantis visais tais darvinistais, iš kur mes kilę?

— Iš primatų.

— Teisingai, iš beždžionių ar šimpanzių, ar dar ko nors. Kad ir kaip ten būtų, Kainas yra išvaromas ir klajoja vienas po šitą nuostabiąją planetą. Seki mane?

Ūsuotasis patapšnojo Marianai per ranką, užsitikrindamas, jog ji klausytųsi. Ji vangiai pasigręžė į jį. Nusilupk tuos pornografinius ūsus, galvojo ji, gal tuomet ir pasimatys kas nors verto.

Mariana gūžtelėjo pečiais:

— Seku.

— Puiku, — jis nusišypsojo ir išrietė antakį. — O Kainas — vyras, tiesa?

Šiaudinė neužleido savo pozicijų:

— Tiesa.

— Su visais normaliais vyro potraukiais, taip?

— Taip.

— Taigi jis vaikštinėja. Ir jaučia savąją gyvastį. Natūralius potraukius. Ir vieną gražią dieną žingsniuodamas per mišką, — vėl šypsenėlė, vėl ūsų glamonė, — Kainas netikėtai susiduria su gražute beždžionėle. Arba su gorila. Arba su orangutanu.

Mariana įbedė į jį akis:

— Juokauji, ar ne?

— Ne. Pagalvok. Kainas pastebi kažką iš beždžionių šeimos. Juk jos panašiausios į žmogų, tiesa? Jis čiumpa vieną patelę, ir jie, na, žinai, — jis dunksteli delnus krūvon, jeigu, be to, ji nesusigaudytų. — Ir primatė pastoja.

Šiaudinė pareiškė:

— Labai jau šlykštu.

Mariana gręžėsi atgal prie savo gėrimo, tačiau jis vėl jai paplekšnojo per ranką.

— Argi neįžvelgiate prasmės? Toji primatė pagimdo vaiką. Pusiau beždžionę, pusiau žmogų. Kol kas vaikas beždžioniškas, bet pa-

mažu, laikui bėgant, įsiviešpatauja žmonija. Matai? *Voilà!* Evoliucija ir kreacionizmas susilieja.

Jis šypsosi, tarsi laukdamas aukso žvaigždės.

— Dabar pasakyk tiesiai šviesiai, — neišlaikė Mariana. — Dievas yra prieš kraujomaišą, bet už gyvuliškumą?

Ūsočius raminamai paplekšnojo jai per petį, suprask: „nagi nagi".

— Aš tik stengiuosi paaiškinti, kad visiems tiems mokslinius laipsnius turintiems visažiniams trūksta vaizduotės. Čia ir yra problema. Mokslininkai težiūri pro savo mikroskopus. Religingieji temato, kas parašyta ant lapo. Nė vieni nemato paties miško, nors ir žiūri į medžius.

— Tas miškas, — pasakė Mariana. — Ar tai būtų tas pats, kuriame yra gražioji beždžionė?

Dabar atmosfera pasikeitė. O gal tai tebuvo Marianos vaizduotė? Ūsuotasis užsičiaupė. Jis ilgai spoksojo į ją. Marianai tai nepatiko. Kažkas pasikeitė. Kažkas buvo ne taip. Jo akys — juodas, be jokio spindesio stiklas, tarsi jas kas nors būtų bet kaip įspaudęs, tarsi jose nebūtų jokios gyvybės. Jis sumirksėjo ir prisislinko arčiau.

Tebetyrinėdamas ją.

— Oho, brangioji. Tu verkei?

Mariana atsisuko į šiaudaplaukę moteriškę. Toji taip pat stebeilijo.

— Noriu pasakyti, kad tavo akys raudonos, — tęsė jis. — Aš nenoriu nei kišti nosies, nei nieko. Bet ar tu gerai jautiesi?

— Puikiai, — atsakė Mariana. Ji pagalvojo, kad žodžiai turbūt liejosi jai kalbant. — Aš tik noriu ramiai sau gerti.

— Aišku, supratau, — jis iškėlė rankas. — Aš neketinau sutrukdyti.

Mariana neatitraukė nuo savo gėrimo akių. Ji laukė, kad periferiniame regėjimo lauke kas nors sujudėtų. Niekas nė nekrustelėjo. Ūsuotasis vyras tebestovėjo.

Ji vėl užsivertė geroką gurkšnį. Barmenas taip vikriai valė puo-

delį, lyg būtų dirbęs šį darbą jau šimtą metų. Ji beveik tikėjosi išvysti, kad jis paspjaudys į jį, kaip kokiame nors sename vesterne. Šviesos buvo pritemdytos. Už baro kabėjo standartinis tamsus veidrodis su antikosmetiniu stiklu, kad šioje dulsvoje, taigi ir malonioje šviesoje galėtum įžiūrėti savo nuolatinius bendrus.

Mariana pasitikslino veidrodyje, ką veikė ūsuotasis vyras.

Jis veriamai į ją žiūrėjo. Ją prikaustė tos užgesusios, be gyvasties akys veidrodyje ir nebeleido pakrutėti.

Paskui veriamą žvilgsnį pamažu pakeitė šypsena, nuo kurios kaklu nubėgo šiurpas. Mariana stebėjo, kaip jis nusisuko ir išėjo. Tik tada lengviau atsikvėpė.

Ji pakraipė galvą. Kainas pratęsia žmonių giminę su beždžione — be abejonės, drauguži.

Mariana pasiėmė savo gėrimą. Taurė drebėjo. Ši idiotiška teorija — geras išsiblaškymas, tačiau tai neatitraukė jos minčių nuo prastų reikalų.

Ji mąstė apie tai, ką padarė. Ar tuo metu tai atrodė tikrai gera mintis? Ar ji iš tikrųjų buvo viską apgalvojusi — asmeninę kainą, pasekmes kitiems, visam laikui pakeistus gyvenimus?

Ko gero, ne.

Buvo skriauda. Neteisybė. Aklas įniršis. Kunkuliuojantis, primityvus troškimas atkeršyti. Jokio to biblinio (ar, po perkūnais, evoliucinio) „akis už akį“ veiksmo — ar kaip ten jie vadindavo tai, ką ji padarė?

Didžiulis atpildas.

Ji užsimerkė, pasitrynė akis. Skrandis pradėjo gurguliuoti. Stresas, pamanė. Atsimerkė. Dabar baras atrodė tamsesnis. Pradėjo svaigti galva.

Per anksti.

Kiek ji išgėrė?

Mariana stvėrėsi už baro taip, kaip tomis naktimis, kai atsiguli persigėrusi į lovą, ši pradeda suktis, o tu įsikimbi, kad išcentrinė jėga neišneštų tavęs pro artimiausią langą.

Gurgimas skrandyje suintensyvėjo. Paskui išsprogo akys. Pilvą perrėžė agonija. Ji prasižiojo, tačiau riksmas neprasiveržė: jį užgniaužė beprotiškas skausmas. Mariana susirietė.

— Ar tau kas nors atsitiko?

Šiaudinės balsas. Atbangavęs iš kažkur toli. Skausmas neapsakomas. Tokio baisaus nebuvo nuo pat gimdymo. Gimdymas — mažas Dievo siųstas išbandymas. *O, žinai ką — ta maža būtybė, kurią tu turi mylėti ir rūpintis ja labiau už save? Ateidama ji sukels tau tokį fizinį skausmą, kokio nė neįsivaizduoji.*

Geras būdas užmegzti santykius, argi ne?

Įdomu, ką pasuoktų Ūsočius.

Skustuvo ašmenys — štai kas raižė jos pilvą, tarsi norėdami prasiplėšti į išorę. Visos protingos mintys ištirpo. Ją žudė skausmas. Mariana netgi pamiršo viską, ką buvo padariusi, visą žalą — ir ne dabar, ne šiandien, o per visą gyvenimą. Dėl jos, paauglės, nutrūktgalviškumo suvyto, suseno tėvai. Savo nuolatine neištikimybe sugriovė pirmojo vyro gyvenimą. Antrąjį vyrą sutaršė savo elgesiu su juo. Paskui sekė jos vaikas, keli žmonės, kurie padraugavo su ja ilgiau kaip kelias savaites, vyrai, kuriais ji pasinaudojo nelaukdama, kol jie pasinaudos ja...

Vyrai. Galbūt ir tai reiškė atsilyginimą. Skaudink juos, kol jie neįskaudino tavęs.

Ji jautė, kad tuoj pradės vemti.

— Tualetas, — šiaip taip suvapėjo.

— Supratau.

Vėl Šiaudinė.

Mariana pajuto, kaip ėmė slysti nuo kėdutės. Stiprios rankos įšliaužė po pažastimis ir laikė ją stačią. Kažkas — Šiaudinė — vairavo ją į galą. Ji nuklupiniavo tualeto link. Burna nežmoniškai perdžiūvo. Skausmas taip skaldė skrandį, jog negalėjo pastovėti tiesiai.

Tos stiprios rankos tebelaikė ją. Mariana neatitraukė akių nuo grindų. Tamsa. Tematė tik savo pačios pėdas — besivelkančias, vos besikilnojančias. Ji pabandė pakelti akis, netoliese išvydo tualeto duris ir suabejojo, ar pavyks jas pasiekti. Pasiekė.

Ir vilkosi toliau.

Šiaudinė tebelaikė ją už pažastų. Ji pravedė Marianą pro tualeto duris, pro šalį. Mariana bandė įsispirti. Smegenys atsisakė vykdyti komandą. Ji mėgino šūktelėti, pasakyti savo gelbėtojai, kad praėjo pro tas duris, tačiau ir lūpos neklausė.

— Eisime čia, — šnabždėjo ta moteris. — Taip bus geriau.

Geriau?

Ji pajuto, kaip kūnas atsitrenkė į atsarginio išėjimo durų metalinį strypą. Durys atsivėrė. Užpakalinis išėjimas. Suprantama, susigaudė Mariana. Kam teršti tualetą? Verčiau išsivemti atkampioje vietoje. Ir dar įkvėpsi gryno oro. Grynas oras gali padėti. Gal ji pasijaus geriau nuo gryno oro.

Durys taip plačiai atsidarė, jog net pokštelėjo į išorinę sieną. Mariana išsvyravo į lauką. Lauke iš tikrųjų buvo gerai. Skausmas nenuslopo, tačiau vėsa glostė veidą.

Tik tada ji pamatė furgoną.

Furgonas baltas, tamsintais langais. Užpakalinės durelės atviros — tarsi pražiota gerklė, laukianti, kol ją praris. O ten, prie pat durelių, stovėjo tas pats vyras tankiais ūsais. Jis perėmė Marianą ir ėmė grūsti ją į vidų.

Mariana bandė pasipriešinti, bet nepavyko.

Ūsočius šveitė ją į vidų lyg kokį durpinių samanų maišą. Ji dunkstelėjo ant furgono grindų. Vyras irgi įrėpliojo, uždarė dureles ir atsistojo prie jos. Mariana susirietė į kamuoliuką. Skrandį tebeskaudėjo, tačiau skausmą jau įveikė baimė.

Tada vyras nusiplėšė ūsus ir išsišiepė. Furgonas pajudėjo. Matyt, vairavo Šiaudinė.

— Sveika, Mariana, — ištarė jis.

Ji nepajėgė pajudėti, nepajėgė kvėpuoti. Jis atsisėdo prie jos, užsimojo ir trenkė kumščiu į paširdžius.

Dabar skausmas jau buvo kitoks.

— Kur įrašas? — paklausė jis.

Paskui pradėjo ją daužyti rimtai.

2

— AR JŪS tvirtai įsitikinę, kad norite tai daryti?

Būna, kad leki nuo stataus skardžio. Kaip viename iš tų „Looney Tunes“* animacinių filmukų, kur Wile E. Coyote spaudžia taip greitai, kad netgi jau nulėkęs nuo uolos dar tebebėga, o paskui sustoja, pažiūri žemyn ir supranta, kad nukris, bet jau nieko nebegali pakeisti.

Tačiau kartais, ko gero, dažniausiai, nebūna taip aišku. Tamsu, esi kažkur prie uolos krašto, bet eini lėtai, nežinodamas, kur link trauki. Žingsniai atsargūs, tačiau vis tiek akli naktyje. Nesusigaudai, kaip arti esi tos keteros, kaip tas minkštas gruntas gali išskysti po kojomis, kaip gali tiesiog kruopelę slystelėti ir staiga nugarmėti į tamsą.

Būtent dabar Maikas žinojo, jog jiedu su Taja stovėjo ant tokio skardžio: kai šitas technikas — šitas jaunas, besišaipantis puošeiva, kuriam ant galvos buvo ne plaukai, o žiurkių lizdas, ant kurio rankų nesimatė raumenų, užtat jos buvo padengtos tatuiruotėmis, o nagai ilgi, panagės juodos — atsigręžė į juos ir uždavė tą prakeiktą klausimą tarsi koks visažinis, nors pagal metus jam buvo toli gražu iki tokio lygio.

Ar jūs tvirtai įsitikinę, kad norite tai daryti?..

Nė vienam iš jų nederėjo būti šiame kambaryje. Žinoma, Maikas ir Taja Bajai buvo savame name, dviejų lygių „McMansion“ stiliaus pastate, stovinčiame Livingstono pakraštyje, tačiau šis miegamasis buvo tapęs priešo teritorija, į kurią įžengti griežtai uždrausta. Maikas pastebėjo, kad čia daug kas išlikę iš praeities. Ledo ritulio trofėjai niekur nesuslėpti, tik jeigu kadaise jie dominavo kambaryje, dabar tarsi gūžėsi lentynos gale. Tebekabėjo plakatai su Jaromiru Jagru ir jo paskutiniojo numylėtinio, „Ranger“ herojaus Chriso Drury atvaizdais, tačiau jie jau buvo išblukę nuo saulės, o gal ir dėl priežiūros stokos.

* Pamišėliški motyvai.

Maikas nuklydo į praeitį. Prisiminė, kaip jo sūnus Adamas skaitydavo knygutę „Goosebumps“* ir Maiko Lupiko knygas apie vaikus sportininkus, kurie pasiekdavo neįmanomų dalykų. Jis taip įkišdavo nosį į sporto puslapį, tarsi koks mokslininkas į Talmudą. Ypač į ledo ritulio rezultatų analizę. Jis rašydavo savo numylėtiems žaidėjams, prašydamas jų autografų, o paskui prisilipdydavo juos ant sienos. O kai jie nuvažiuodavo į „Madison Square Garden“ areną Niujorko centre, Adamas zyzdavo, kad jie lauktų prie žaidėjų išėjimo 32-ojoje gatvėje, netoli Aštuntosios aveniu, kur jis galėtų pakišti ritulius autografams.

Viskas dingo — tegul ir ne iš šio kambario, bet iš sūnaus gyvenimo tai tikrai.

Adamas išaugo tokius dalykus. Normalu. Jau nebe vaikas, o paauglys, per stipriai ir per spėriai besiveržiantis į pilnametystę. Tačiau to nepasakysi stovėdamas jo kambaryje. Maikas svarstė, ar tik šios sienos nesiejo sūnaus su praeitimi, ar tik Adamas vis dar nerasdavo paguodos ir malonumo vaikystėje. Galbūt kažkokia Adamo dalis troško sugrįžti į tas dienas, kai jis norėjo tapti gydytoju, kaip ir jo mylimas senas tėtušis, kai Maikas dar buvo didvyriu savo sūnaus akyse.

Aha, būtų gerai.

Puošeiva technikas (Maikas nebeprisiminė jo vardo — Bretas ar panašiai) pakartojo klausimą:

— Ar esate tikri?

Taja stovėjo sukryžiavusi rankas. Veidas griežtas: šitoji nenusileis. Maikui ji atrodė senesnė, tačiau grožis neišblėsęs. Jos balse nebuvo abejonių, gal tiktai susierzinimo gaidelė.

— Taip, esame tikri.

Maikas nieko nesakė.

Sūnaus miegamasis buvo gana tamsus, degė tiktai stalinė lempa lenktu kotu. Jie kalbėjo pakuždomis, nors niekas jų negalėjo nei

* Žąsies oda (nuo šalčio arba baimės pašiurpusi oda).

matyti, nei girdėti. Vienuolikos metų dukra Džilė buvo mokykloje. Šešiolikametis Adamas — mokyklos jaunių išvykoje su nakvyne. Jis, žinoma, nenorėjo keliauti, — dabar tokie dalykai jau buvo „kvaili", — tačiau tai buvo privalomas renginys ir netgi didžiausi „dykūnai" iš jo tingių draugų būrio turėjo dalyvauti, tad visi galėjo dejuoti unisonu dėl to kvailumo.

— Jūs suprantate, kaip šitai veikia, tiesa?

Jiedu sutartinai davė atsakomąjį ženklą: Taja linktelėjo, Maikas papurtė galvą.

— Ši programinė įranga užfiksuos kiekvieną jūsų sūnaus daromą klavišo paspaudimą, — aiškino Bretas. — Dienos pabaigoje informacija bus sukomplektuota ir jums elektroniniu paštu atsiųsta ataskaita. Joje viską pamatysite: kiekvieną tinklalapį, kuriame lankytasi, kiekvieną išsiųstą arba gautą elektroninį paštą, kiekvieną pokalbių susirašinėjant žinutę. Ji parodys ir tai, jeigu Adamas naudojasi „PowerPoint" programa arba rengia dokumentą „Word" programoje. Viską. Jeigu norėsite, galėsite matyti pačią jo veiksmų eigą. Tereikės bakstelėti štai šitą.

Jis parodė mažą piktogramą su raudonu užrašu „TIESIOGINIS SEKIMAS!" Maiko akys nardė po kambarį. Tie ledo ritulio trofėjai šaipėsi iš jo. Maikas stebėjosi, kad Adamas jų niekur nesukišo. Kadaise Maikas žaidė koledžo ledo ritulio komandoje Dartmute. Jį buvo atrinkusi Niujorko „Rangers" komanda, vienerius metus jis žaidė jų Hartfordo komandoje, netgi gavo pažaisti dviejose NHL varžybose. Jis perdavė Adamui savo aistrą ledo rituliui. Sūnus apsiavė pačiūžas būdamas trejų metukų. Jaunių ledo ritulyje tapo vartininku. Surūdijęs vartų virpstas tebestovėjo lauke ant keliuko, tiktai tinklas jau buvo sudriskęs nuo orų. Maikas praleido daugybę laimingų valandų, šaudydamas ritulius į sūnų. Adamas buvo nepakartojamas — neabejotinai geriausias kandidatas koledžui, o paskui po šešių mėnesių jis viską metė.

Lyg niekur nieko. Padėjo riedmušą, antkelius, antveidį ir pasakė, kad jam gana.

Ar tada viskas ir prasidėjo?

Gal tai buvo pirmasis jo smukimo, jo užsisklendimo ženklas? Maikas stengėsi išlikti tolerantiškas tokiam sūnaus apsisprendimui, stengėsi nebūti vienu iš tų įkyrių tėvų, kurie sportinius gebėjimus prilygindavo sėkmingam gyvenimui, tačiau iš tiesų jo pasitraukimas Maikui kirto skaudų smūgį.

Bet Tajai kirto dar skaudžiau.

— Mes jau prarandame jį, — pasakė ji.

Maikas nebuvo toks tikras. Adamas patyrė didžiulę tragediją — nusižudė jo draugas, o kur dar visas paaugliui būdingos nerimasties išgyvenimas. Jis buvo paniuręs, nešnekus. Visą laiką tūnojo užsidaręs savo kambaryje, dažniausiai įsikniaubęs į šį nelaimingą kompiuterį — žaisdavo su kažkuo visokius nerealius žaidimus arba susirašinėdavo, arba nežinia kuo dar užsiiminėdavo. Bet argi ne dauguma paauglių šitaip elgiasi? Jis beveik nešnekėdavo su tėvais, paklaustas retai kada atsakydavo, o visas atsakymas — suniurnėjimas. Bet ir vėlgi — ar tai jau taip nenormalu?

Sekimas buvo jos idėja. Taja dirbo baudžiamųjų bylų advokate Manhatano juridinėje firmoje „Bertonas ir Krimštein". Vienoje jos byloje buvo teisiamas pinigų plovėjas, vardu Peilas Heilis. Heilį nutvėrė FTB, slapta šniukštinėdamas jo korespondenciją internete.

Bretas, šitas specialistas, dirbo techniku toje pačioje Tajos juridinėje firmoje. Dabar Maikas spoksojo į Breto nešvarias panages. Tos rankos lietė Adamo klaviatūrą. Maikas apie nieką kita ir negalvojo. Šis vyrelis su tokiais šlykščiais nagais sėdėjo jų sūnaus kambaryje ir darė ką norėjo su Adamo labiausiai branginama nuosavybe.

— Po sekundės bus baigta, — pranešė Bretas.

Maikas jau buvo atsivertęs „E-SpyRight" tinklalapį ir matė pirmąjį paraginimą, pasirodžiusį didžiulėmis juodomis raidėmis:

„AR JŪSŲ VAIKUS UŽKABINĖJA VAIKŲ TVIRKINTOJAI?"
„AR JŪSŲ DARBUOTOJAI VAGIA IŠ JŪSŲ?"

O paskui dar didesnėmis ir juodesnėmis raidėmis Tają papirkęs argumentas:

„JŪS TURITE TEISĘ ŽINOTI!"

Tinklalapis pateikė padėkas:

Jūsų produktas išgelbėjo mano dukrą nuo baisiausio košmaro — šio tėvo, seksualinio grobuonies! Ačiū, E-SpyRight!

Bobas — Denveris, Kolorado valstija

Aš išsiaiškinau, jog mano patikimiausias darbuotojas vogė iš mūsų įstaigos. Be jūsų programinės įrangos nebūčiau pajėgęs šito padaryti!

Kevinas — Bostonas, Masačusetso valstija

Maikas tada priešinosi.

— Jis — mūsų sūnus, — įtikinėjo Taja.

— Žinau. Manai, kad pats nežinau?

— Ar tau nerūpi?

— Aišku, kad rūpi. Bet...

— Bet — kas? Mes — jo tėvai, — o po to pasakė, tarsi iš naujo skaitydama reklamą: — Mes turime teisę žinoti.

— Turime teisę kištis į jo asmeninį gyvenimą ir drumsti jo privatumą?

— Norėdami jį apsaugoti. Taip. Jis yra mūsų sūnus.

Maikas papurtė galvą.

— Mes turime ne tik teisę, — pasakė Taja, žengdama prie jo. — Turime atsakomybę.

— Ar tavo tėvai žinojo viską, ką darei?

— Ne.

— Apie tai ir kalbama.

— Pagalvok apie Spenserio Hilo tėvus, — atrėmė ji.

Tai jį pribloškė ir užčiaupė. Jie žiūrėjo vienas į kitą.

Ji pasakė:

— Jeigu jie galėtų atsukti laikrodį atgal, jeigu Betsė ir Ronas galėtų susigrąžinti Spenserį...

— Tai neįmanoma, Taja.

— Ne, paklausyk. Jeigu jiems tektų viską pakartoti, jeigu Spenseris būtų gyvas, negi tu nemanai, kad jie norėtų atidžiau jį prižiūrėti?

Spenseris Hilas, Adamo klasės draugas, nusižudė prieš keturis mėnesius. Be abejo, tai sukrečiantis įvykis, pribloškęs Adamą ir jo klasės draugus. Maikas priminė tą faktą Tajai.

— Ar nemanai, kad tai paaiškina Adamo elgesį?

— Spenserio savižudybė?

— Žinoma.

— Tam tikra prasme taip. Bet pats žinai, kad tas pasikeitimas jau vyko jame. O tai tik viską pagreitino.

— Tuomet gal jeigu suteiksime jam daugiau erdvės...

— Ne, — Taja nukirto bet kokius debatus. — Ta tragedija galbūt ir geriau paaiškina Adamo elgesį, tačiau pavojaus nesumažina. Ko gero, priešingai.

Maikas pamąstė.

— Turime jam pasakyti, — tarė jis.

— Ką?

— Pasakyti Adamui, kad kontroliuojame, kaip jis elgiasi internete.

Ji nusivaipė.

— Kokia prasmė?

— Kad žinotų, jog stebime jį.

— Čia tau ne patrulio prikabinimas, kad važiuotų iš paskos ir sektų, ar neviršiji greičio.

— Būtent tiksliai tas pat.

— Tada jis užsiims tuo, kuo užsiima, draugo namuose arba nueis į interneto svetainę ar panašiai.

— Ir kas? Reikia, kad jis žinotų. Adamas į tą kompiuterį įkelia visas savo asmenines mintis.

Taja žengė arčiau prie jo ir uždėjo jam ant krūtinės ranką. Net ir po šitiek metų jos prisilietimas vis dar jį tebejaudino.

— Jis turi bėdų, Maikai, — pasakė ji. — Argi nematai? Tavo sūnus turi bėdų. Gal jis geria, gal vartoja narkotikus ar užsiima dar dievai žino kuo. Nekišk galvos į smėlį.

— Aš niekur nekišu galvos.

Ji jau maldavo:

— Tu nori eiti lengviausiu keliu. Viliesi, kad Adamas tiesiog visa tai išaugs?

— Aš taip nesakau. Tačiau pati pagalvok. Tai — nauja technologija. Jis įdeda čia visas savo slaptas mintis ir jausmus. Ar pati būtum norėjusi, kad tavo tėvai būtų viską žinoję apie tave?

— Dabar kitoks pasaulis, — pasakė Taja.

— Tu tuo tikra?

— Kas čia blogo? Mes esame jo tėvai. Norime jam viso, ko geriausia.

Maikas vėl papurtė galvą.

— Nenorėk sužinoti kiekvienos žmogaus minties, — pasakė jis. — Yra dalykų, kurie turi likti asmeniški.

Ji atitraukė nuo jo ranką.

— Turi galvoje paslaptis?

— Taip.

— Nori pasakyti, kad žmogus turi teisę turėti paslapčių?

— Aišku, kad taip.

Ji keistai žiūrėjo į jį, ir jam tai nelabai patiko.

— Ar tu turi paslapčių? — paklausė ji.

— Aš ne tai turiu omenyje.

— Ar tu ką nors slepi nuo manęs? — Taja paklausė dar kartą.

— Ne. Bet ir nenoriu, kad žinotum kiekvieną mano mintį.

— Ir aš nenoriu, kad žinotum manąsias.

Tuo kalba ir baigėsi. Ji pasitraukė į šalį.

— Tačiau jeigu reikia rinktis: apsaugoti savo sūnų ar palikti jį vienumoje ir slaptame pasaulyje, — pareiškė Taja, — aš jį apsaugosiu.

Diskusija (Maikas nenorėjo vadinti jos ginču) tęsėsi visą mėnesį. Maikas kantriai stengėsi susigrąžinti buvusį sūnų. Jis kviesdavo Adamą į prekybos centrą, į parduotuvių pasažą, netgi į koncertus. Adamas atsisakydavo visko. Jis negrįždavo namo ligi apyaušrio, spjaudamas į visas nustatytas valandas. Pažymiai smuko. Jiems pavyko kartą priversti, kad nueitų pas gydytoją. Gydytojo nuomone, tai galėjo būti depresijos padariniai. Jis netgi užsiminė apie vaistus, tačiau prieš tai norėjo pamatyti Adamą dar kartą. Adamas kategoriškai atsisakė.

Kai jie pareikalavo, kad jis vėl nueitų pas gydytoją, Adamas pabėgo dviem dienoms iš namų. Neatsiliepė mobiliuoju telefonu. Maikas ir Taja paklaiko. Galų gale paaiškėjo, kad jis slėpėsi draugo namuose.

— Mes jį prarandame, — tuomet vėl įrodinėjo Taja.

Ir Maikas nieko nebesakė.

— Pagaliau esame tiktai jų prižiūrėtojai, Maikai. Jie būna šalia labai trumpai, o paskui gyvena savo gyvenimą. Aš tenoriu, kad jis būtų gyvas ir sveikas, kol išleisime jį eiti savais keliais. Visa kita bus jo rankose.

Maikas linktelėjo galvą:

— Na, gerai.

— Ar tu tuo tikras? — paklausė ji.

— Ne.

— Ir aš ne. Tačiau aš negaliu pamiršti Spenserio Hilo.

Jis vėl linktelėjo.

— Maikai?

Jis pakėlė akis. Ji kreivai šyptelėjo. Lygiai taip pat, kai jis pirmą kartą pamatė ją šaltą žiemos dieną Dartmute. Ta šypsena įsisuko jo širdin, ten ir liko.

— Myliu tave, — pasakė ji.

— Ir aš myliu tave.

Šitaip jie sutarė šnipinėti savo vyresnįjį vaiką.

3

IŠ PRADŽIŲ nebuvo jokių žalingų ar kuo nors išsiskiriančių pokalbių žinučių ar elektroninio pašto. Tačiau po trijų savaičių viskas stipriai pasikeitė.

Tajos kambarėlyje suzvimbė vidaus ryšio signalas.

— Į mano kabinetą, dabar, — nurodė raižus balsas.

Tai buvo Hestera Krimštein — šios advokatų firmos didysis bosas. Hestera visada pati skambindavo savo pavaldiniams, asistentei netekdavo to daryti. Ir visada atrodydavo irzli, tartum jau turėjai žinoti, kad ji norėjo tave išvysti, ir stebuklingai apsireikšti pas ją, kad jai nereikėtų švaistyti laiko skambinėjimams.

Prieš šešis mėnesius Taja grįžo į darbą. Ji dirbo advokate juridinėje firmoje „Bertonas ir Krimštein". Bertonas mirė prieš kažkiek metų. Krimštein, garsioji ir gerokai bauginanti teisininkė Hestera Krimštein, buvo gyvutėlė ir viskam vadovavo. Tarptautiniu mastu ji buvo žinoma kaip visų kriminalinių reikalų ekspertė ir netgi savo televizijos laidos „truTV" kanale vedėja, sumaniai pakrikštijusi ją „Krimštein apie nusikalstamumą".

Hestera Krimštein kirto (jos kalbėjimo maniera visada būdavo kapota):

— Taja?

— Jau einu.

Ji įgrūdo „E-SpyReport" ataskaitą į savo viršutinį stalčių ir nužingsniavo koridoriumi, kurio vienoje pusėje, saulėtoje, rikiavosi stiklu atitverti kabinetai, skirti firmos galvoms, o kitoje — beoriai kambarėliai kaip ir jos pačios. „Bertonas ir Krimštein" turėjo absoliučią luominę sistemą su vienu valdančiuoju subjektu. Buvo firmos galvos, kas be ko, tačiau Hestera Krimštein neleido nė vienam pridurti savo pavardės prie firmos pavadinimo.

Taja įžengė į erdvias kampinio kabineto patalpas. Hesteros asistentė vos dirstelėjo jai praeinant. Hesteros durys buvo atviros. Kaip visada. Taja sustojo ir pabeldė į sieną prie durų.

Hestera žingsniavo pirmyn atgal. Ji buvo žemo ūgio, tačiau neatrodė maža. Atrodė kompaktiška ir galinga, netgi grėsminga. Ji ne tiek vaikštinėja, galvojo Taja, kiek išdidžiai stypina. Ir skleidžia karštį, valdžios jausmą.

— Man reikia, kad šeštadienį apklaustum liudytoją Bostone, — pradėjo be jokių įžangų.

Taja įėjo į kabinetą. Hesteros plaukai visada buvo smulkiai garbanoti, lyg ir blondiniški. Ji gebėjo sukurti įvaizdį, jog yra nukamuota rūpesčių, tačiau nepaisant to visiškai susitelkusi. Kai kurie žmonės valdo tavo dėmesį, o Hestera Krimštein tarsi nutveria tave už atlapų, papurto ir priverčia stebeilytis jai į akis.

— Be abejo, jokių problemų, — pasakė Taja. — Kuri byla?

— Bekas.

Taja žinojo ją.

— Štai segtuvas. Vežkis su savimi tą kompiuterių ekspertą. Tą siaubingą bernelį su košmariškomis tatuiruotėmis.

— Bretą, — priminė Taja.

— Teisingai, jį. Noriu praeiti per to vyruko kompiuterį.

Hestera padavė jai segtuvą ir vaikštinėjo toliau.

Taja dirstelėjo į jį.

— Čia tas liudytojas teisme, taip?

— Būtent. Rytoj išskrendi. Eik namo ir išstudijuok.

— Gerai, jokių problemų.

Hestera sustojo.

— Taja?

Taja jau vartinėjo popierius. Stengėsi galvoti apie bylą, Bęką, liudytojo apklausą ir progą nuskristi į Bostoną. Bet ta prakeikta „E-Spy-Right“ ataskaita nuolat lindo į galvą. Ji pažiūrėjo į viršininkę.

— Kažkas kelia nerimą? — paklausė Hestera.

— Tiktai ši apklausa.

Hestera suraukė kaktą.

— Gerai. Kadangi tas bernelis yra meluojantis asilo šūdo gabalas. Supranti mane?

— Asilo šūdas, — pakartojo Taja.

— Taip. Jis tikrai nematė to, ką sakosi matęs. Negalėjo matyti. Pagavai mintį?

— Ir jūs norite, kad aš tai įrodyčiau?

— Ne.

— Ne?

— Iš tikrųjų tai priešingai.

Taja suraukė antakius.

— Nieko nesuprantu. Jūs nenorite, kad įrodyčiau, jog jis yra meluojantis asilo šūdo gabalas?

— Būtent.

Taja truktelėjo pečiais.

— Ar negalėtumėte smulkiau paaiškinti?

— Su mielu noru. Noriu, kad ten sėdėtum, meiliai linksėtum ir pateiktum milijoną klausimų. Noriu, kad vilkėtum kokį nors prigludusį drabužį, galbūt net su gilia iškirpte. Noriu, kad šypsotumeisi jam, tarsi tai būtų pirmas tavo pasimatymas; o viskas, ką jis sako, tiesiog žavi tave. Tavo balse neturi girdėtis jokio skepticizmo. Kiekvienas jo ištartas žodis — šventa tiesa.

Taja linktelėjo galvą.

— Norite, kad jis kalbėtų laisvai.

— Taip.

— Norite, kad viskas būtų įrašyta. Visas jo pasakojimas.

— Dar kartą — taip.

— Kad vėliau teisme galėtumėte prispausti jo apgailėtiną uodegą.

Hestera išrietė antakį.

— Ir su garsiąja Krimštein elegancija.

— Gerai, — pasakė Taja. — Supratau.

— Aš pateiksiu jo kiaušius ant pusryčių stalo. Tavo darbas, laikantis šios metaforos, — apsipirkti bakalėjos krautuvėje. Ar gali susitvarkyti?

Ta ataskaita iš Adamo kompiuterio — kaip susitvarkyti su ja?

Pirmiausia reikia susisiekti su Maiku. Susėsti, išnarplioti ją, nuspręsti, ką geriausia daryti toliau...

— Taja?

— Susitvarkysiu, taip.

Hestera liovėsi vaikščioti. Ji žengtelėjo prie Tajos. Buvo mažiausiai šešiais coliais žemesnė, tačiau vėlgi to nesijautė.

— Ar žinai, kodėl išrinkau tave šiam darbui?

— Kadangi baigiau Kolumbijos teisės fakultetą, esu velniškai gera advokatė ir per visą čia išbūtą pusmetį jūs man davėte tik tokio darbo, kurį sugebėtų padaryti ir bengališkoji makaka?

— Ne.

— Tuomet kodėl?

— Todėl, kad esi sena.

Taja žiūrėjo į ją.

— Ne tai, ką galvoji. Turiu omenyje, kiek tau metų — įpusėjai penktąją dešimtį? Man pridėk mažiausiai dešimt. Noriu pasakyti, jog kiti mano advokatai yra kūdikiai. Jie norės pasirodyti didvyriais. Manys, kad gali sužibėti.

— O aš negalėsiu?

Hestera gūžtelėjo pečiais:

— Negalėsi — atsidursi už durų.

Čia jau nieko nebepridursi. Taja laikė liežuvį už dantų. Ji nulenkė galvą ir žiūrėjo į bylą, tačiau mintys vis skriejo pas sūnų, prie to jo prakeikto kompiuterio, prie to pranešimo.

Hestera truputį luktelėjo. Ji dėbsojo į Tają tokiu žvilgsniu, nuo kurio ne vienas liudytojas sukiužo. Taja pasitiko tą žvilgsnį, stengdamasi jo neužfiksuoti.

— Kodėl pasirinkai šią firmą? — paklausė Hestera.

— Sakyti tiesą?

— Verčiau.

— Dėl jūsų, — pasakė Taja.

— Ar turėčiau jaustis paglostyta?

Taja truktelėjo pečiais:

— Prašėte teisybės. O tiesa tokia, kad visada gėrėjausi jūsų darbu.

Hestera nusišypsojo:

— Taigi. Taigi aš esu su pautais.

Taja laukė.

— O dar kodėl?

— Daugmaž viskas, — pasakė Taja.

Hestera papurtė galvą.

— Yra kai kas daugiau.

— Nesuprantu.

Hestera atsisėdo prie savo stalo. Ji mostelėjo, kad ir Taja pritūptų.

— Nori, kad vėl smulkiau paaiškinčiau?

— Gerai.

— Tu pasirinkai šią firmą dėl to, kad jai vadovauja feministė. Nusprendei, kad aš suprasiu, kodėl pasiėmei kelerius metus vaikų auginimui.

Taja nieko nesakė.

— Pataikiau?

— Tam tikra prasme.

— Tačiau feminizmas nereiškia, kad turi padėti moteriškei. Tai reiškia vienodas galimybes. Reiškia, kad duodi moterims pasirinkimą, o ne garantijas.

Taja tylėjo.

— Tu pasirinkai motinystę. Tai tavęs nesumenkina. Tačiau ir neiškelia. Kalbant apie darbą, tu praradai tuos metus. Nukrypai nuo kurso. Tai nereiškia, kad lyg niekur nieko vėl pradedi dirbti. Vienodos galimybės. Jei vyrukas pasiimtų metus savo vaikams auginti, ir su juo būtų lygiai taip pat elgiamasi. Supranti?

Taja padarė nieko nereiškiantį gestą.

— Tu sakei, jog žaviesi mano darbu, — tęsė Hestera.

— Taip.

— Aš pasirinkau likti be šeimos. O tai tave žavi?

— Nemanau, kad tai yra žavėjimosi ar nesižavėjimo klausimas.

— Būtent. Tas pats tavo pasirinkimas. Aš pasirinkau karjerą. Aš nenukrypau nuo kurso. Taigi teisininko karjeros požiūriu dabar esu priekinėse linijose. Bet juk man netenka grįžti į namus, kuriuose laukia gražuolis daktaras, statinių tvora ir vaikeliai. Supranti, ką sakau?

— Suprantu.

— Puiku, — Hesteros šnervės išsiplėtė, kai garsusis akinamas žvilgsnis kilstelėjo aukštyn. — Taigi kai tu sėdi šiame kabinete, — *mano* kabinete, — visos tavo mintys sukasi apie mane, kaip įtikti ir tarnauti man, o ne apie tai, ką gaminsi vakarienei ir ar vaikutis nepavėluos į futbolo treniruotę. Klausaisi?

Taja norėjo užprotestuoti, tačiau toks kalbos tonas menkai tepaliko vietos debatams.

— Taip.

— Gerai.

Suskambo telefonas. Hestera pakėlė ragelį.

— Ką? — pauzė. — Tas idiotas. Sakiau jam, kad užčiauptų savo srėbtuvę, — Hestera nusisuko su visa kėde.

Taja suprato ženklą. Pakilusi ji iškulniavo, beprotiškai trokšdama, kad jos vienintelis rūpestis tebūtų tokie kvaili dalykai kaip vakarienė ar futbolo treniruotė.

Koridoriuje ji stabtelėjo ir išsiėmė mobilųjį telefoną. Segtuvą pasikišo po ranka. Nepaisant Hesteros koneveikimo, jos mintys bematant grįžo prie elektroniniu paštu gauto laiško, kuris buvo „E-SpyRight“ ataskaitoje.

Tos ataskaitos dažnai būdavo tokios ilgos: Adamas daug kur naršė ir lankė tiek daug tinklalapių, tiek daug „draugų“ „MySpace“ ar „Facebook“ tinklalapiuose, jog visa išspausdinta medžiaga buvo absurdiškai didelės apimties. Ji dažniausiai tik permesdavo ataskaitas akimis, tarsi tai reikštų, jog ji menkiau kėsinasi į asmeninį gyvenimą, nors, tiesą pasakius, ji negalėjo pakęsti, kad sužino tiek daug.

Taja nuskubėjo prie savo stalo, ant kurio stovėjo įprastinė šeimyninė nuotrauka. Visi keturi — Maikas, Džilė, Taja ir, žinoma, Adamas (tai buvo viena iš tų retų akimirkų, kai jis suteikdavo jiems

audienciją) — stovėjo ant paradinių durų prieangio. Jų šypsenos atrodė dirbtinės, tačiau ši nuotrauka teikė Tajai didelę paguodą.

Ji išsitraukė „E-SpyRight" ataskaitą ir susirado laišką, kuris ją taip išgąsdino. Ji vėl perskaitė jį. Niekas nepasikeitė. Ji svarstė, ką daryti, ir nusprendė, kad tai ne vien jos reikalas.

Paėmusi mobilųjį telefoną, įvedė Maiko numerį, parašė tekstą ir nuspaudė mygtuką „SIŲSTI".

KAI atėjo žinutė, Maikas tebestovėjo ant pačiūžų.

— Čia antrankiai? — paklausė Mou.

Mou jau nusiavė pačiūžas. Kaip ir visos ledo ritulininkų drabužinės, ši irgi neapsakomai dvokė. Blogiausia, kad visi antkeliai permirkdavo prakaitu. Didžiulis ventiliatorius svyravo pirmyn atgal, tačiau mažai tegelbėjo. Ledo ritulininkai niekada to nepastebėdavo. Įeitų koks pašalietis, ir beveik išvirstų nuo smarvės.

Maikas pažiūrėjo į žmonos telefono numerį.

— Taip.

— Jėzau, bet tave ir tvarko.

— Aha, — pasakė Maikas, — ji atsiuntė žinutę. Absoliučiai tvarko.

Mou nusivaipė. Maikas ir Mou draugavo nuo pat Dartmuto laikų. Jie ten žaidė toje pačioje ledo ritulininkų komandoje: Maikas — pagrindinis žaidėjas kairiajame sparne, Mou — užkietėjęs gynėjas. Praėjo beveik ketvirtis šimtmečio po studijų, dabar Maikas — organų persodinimo chirurgas, o Mou dirbo slaptus darbus Centrinėje žvalgybos valdyboje, tačiau abu ir toliau vaidino tuos pačius vaidmenis.

Kiti vyrai iš lėto movėsi antkelius. Visi po truputį seno, o ledo ritulys — jauno žmogaus žaidimas.

— Ji supranta, kad tai tavo laikas, skirtas ledui, taip?

— Taip.

— Tuomet ji turi suprasti geriau.

— Čia tik žinutė, Mou.

— Tu visą savaitę dulkiniesi ligoninėje, — jis toliau traukė savo giesmę su šypsenėle, dėl kurios niekada negalėjai žinoti, ar jis juokauja, ar ne. — Šitas laikas — skirtas ledo rituliui, šventas laikas. Ji pagaliau jau turėtų nuraukti.

Tą šaltą žiemos dieną, kai Maikas pirmą kartą pamatė Tają, ir Mou buvo kartu. Iš tiesų tai Mou pirmas ją pamatė. Jie žaidė pirmąsias rungtynes namuose prieš „Yale“. Maikas su Mou tebebuvo jauniai. Taja sėdėjo stadiono tribūnoje. Prieš rungtynes, apšilimo metu, kai tik suki ratus ir prasimankštini, Mou trinktelėjo jam alkūne, maktelėjo galva ton pusėn, kur sėdėjo Taja, ir pakomentavo:

— Dailūs kalniukai po tuo nertiniu.

Taip viskas ir prasidėjo.

Mou teorija buvo tokia: visos moterys lips prie Maiko arba, na, prie jo. Mou tekdavo tos, kurias traukė padykėlis berniukas, o Maikas pasigaudavo tas, kurios regėjo tvoros kuoliukus jo šviesiai mėlynose akutėse. Taigi trečiame kėlinyje, kai „Dartmutas“ ramiausiai pirmavo, Mou puolė į mūšį ir kaip reikiant prikūlė vieną iš priešininkų komandos. Partrenkęs tą bernelį, jis atsisuko į Tają, mirktelėjo jai ir išsiaiškino jos reakciją.

Teisėjai sutramdė muštynes. Čiuoždamas į baudos aikštelę, Mou suktelėjo prie Maiko ir pranešė:

— Tavo.

Pranašiškas žodis. Jiedu susitiko po varžybų pobūvyje. Taja atėjo su vyresniu vyru, tačiau nerodė jam jokio dėmesio. Jie pasipasakojo apie savo praeitį. Jis iš karto pasakė, kad nori būti gydytojas, o ji norėjo išgirsti, kada jis pirmą kartą pajuto tokį norą.

— Atrodo, kad visą laiką norėjau, — atsakė jis.

Tajai toks atsakymas netiko. Ji kasėsi giliau, ir jis netruko sužinoti, jog ji visada taip elgėsi. Galiausiai jis pats nustebo išklodamas, kad kadaise buvo liguistas vaikas ir gydytojai tapo didvyriais jo akyse. Taip, kaip ji klausėsi, dar niekas nebuvo klausęsis ir nesiklausys. Jiedu ne užmezgė draugystę, bet stačia galva į ją paniro. Drauge valgė

valgykloje. Drauge mokėsi vakarais. Maikas atnešdavo jai į biblioteką vyno ir žvakių.

— Tu neprieštarausi, jeigu aš paskaitysiu tą žinutę? — pasakė Maikas.

— Ji tikra rakštis šikinėj.

— Išsitrauk ją, Mou. Nelaikyk.

— Ar ji tau rašinėtų, jeigu būtumei ir bažnyčioje?

— Taja? Tikriausiai.

— Gerai, skaityk. O po to pranešk jai, kad mes jau kelyje į tikrai nuostabių papukų barą.

— Aha, gerai, taip ir padarysiu.

Maikas perskaitė žinutę:

„Reikia pasikalbėti. Radau kai ką kompiuterio ataskaitoje. Važiuok tiesiai namo."

Mou pastebėjo draugo veido išraišką.

— Kas yra?

— Nieko.

— Gerai. Vadinasi, trauksime šį vakarą į barą pas papukus.

— Mes niekada netraukdavome į jokį papukų barą.

— Esi vienas iš tų lepūnėlių, kurie mieliau vadina juos „džentelmenų klubais"?

— Kad ir kaip juos vadintum, aš negaliu eiti.

— Ji veja tave namo?

— Turime rimtų reikalų.

— Kokių?

Toks žodis kaip „asmeniniai" vyrukui Mou neegzistavo.

— Kažkas dėl Adamo, — pasakė Maikas.

— Mano krikštasūnio? Kas atsitiko?

— Jis nėra tavo krikštasūnis.

Mou netapo krikštatėviu, kadangi užprotestavo Taja. Tačiau tai neuždraudė Mou manyti, jog buvo juo. Kai vaiką krikštijo, Mou atpė-

dino į priekį ir atsistojo šalia Tajos brolio, tikrojo krikštatėvio. Mou rūsčiai į jį pažiūrėjo. Tajos brolis nebeprasižiojo.

— Tai kas negerai?

— Dar nežinau.

— Taja pernelyg rūpinasi. Pats žinai.

Maikas padėjo mobilųjį telefoną.

— Adamas ledo ritulio nebežaidžia.

Mou veidas persikreipė, tarsi būtų išgirdęs, jog Maiko sūnus susidomėjo velnio garbinimu ar zoofilija.

— Oho.

Maikas atsiraišiojo pačiūžas, nusitraukė jas.

— Kodėl man nieko nesakei? — paklausė Mou.

Maikas paėmė ašmenų apsaugas. Nusiėmė pečių apsaugas. Pro šalį einantys vyrai atsisveikino su gydytoju. Dauguma žinojo, jog reikia apeiti Mou iš tolo, nesvarbu, kad jis buvo ne ant ledo.

— Aš tave čia atvežiau, — pasakė Mou.

— Na, ir kas?

— Ogi tas, kad tu palikai savo automobilį prie ligoninės. Būtų bereikalingas gaišimas vežti tave tenai. Parvešiu tiesiai namo.

— Nemanau, kad tai gera mintis.

— Nešnekėk. Aš noriu pamatyti savo krikštasūnį. Ir išsiaiškinti, ką, po perkūnais, darote ne taip.

4

KAI Mou įsuko į jų gatvę, Maikas pastebėjo savo kaimynę, Suzaną Lorimen, lauke. Ji apsimetinėjo, kad užsiėmusi kiemo tvarkymu — ravėjimu, sodinimu ar dar kažkuo, tačiau Maikas viską suprato. Jie įvažiavo į savo keliuką. Mou įbedė akis į klūpančią kaimynę.

— Oho, koks užpakaliukas.

— Turbūt ir jos vyras tą patį galvoja.

Suzana Lorimen atsistojo. Mou tebežiūrėjo.

— Aha, bet jos vyras — subingalvis.

— Kodėl taip sakai?

Jis parodė smakru:

— Pažiūrėk į tuos automobilius.

Ant jų keliuko stovėjo galingas jos vyro automobilis — raudonas „Corvette“ su galingesniu varikliu. Kitas jo automobilis — juodutėlis „BMW 550i“, o Suzana važinėjo pilku „Dodge Caravan“.

— Kas čia tokio?

— Jie — jo?

— Taip.

— Žinau šitą draugužę, — pasakė Mou. — Karščiausia paukštytė, kokią tik esi matęs. Ispaniško kraujo ar iš Lotynų Amerikos, ar panašiai. Anksčiau ji buvo profesionali imtynininkė pas tą Pokahontą, — prisimeni, kai rytais per 11-ąjį kanalą rodydavo tuos erotiškus numerius?

— Prisimenu.

— Taigi, kad ir kaip ten būtų, šita Pokahontas papasakojo man kai ką, ką ji daro. Kada tik ji išvysta kokį nors vyruką štai šitokiame automobilyje, kada tik jis lyg ir prisiiria prie jos savo galingais ratais, užburzgina variklį ir dar įsikerta akimis, žinai, ką ji pasako jam?

Maikas papurtė galvą.

— Užuojauta dėl tavo penio.

Maikas nesulaikė šypsenos.

— Užuojauta dėl tavo penio. Štai šitaip. Gal sakysi — ne kietai?

— Aha, — pripažino Maikas. — Labai nuostabiai.

— Sunku ir atsikirsti.

— Tai jau taip.

— Vadinasi, tas tavo kaimynas — jos vyras, taip? — turi du šituos. Kaip tau atrodo, ką tai reiškia?

Suzana Lorimen žiūrėjo į juos. Maikui ji visada atrodė velniškai viliojanti — apylinkės ugningoji mamytė, kurią, kaip jam teko girdėti, paaugliai vadino „MILF“*, nors jis pats nemėgo lipdyti tokių

* *angl.* „MILF“ (*Mom, I'd like to fuck*) — „Mamulė, kurią norėčiau išdulkinti“. (Vartojamas kalbant apie vyresnio amžiaus moterį, kuri dar tinka „vartojimui“).

šiurkščių akronimų. Nepasakytum, kad Maikui rūpėjo tokie dalykai, tačiau vis tiek pastebi, jog Suzanos ilgi plaukai iki mėlynumo juodi, o vasarą ji susiriša juos į uodegą, krentančią ant nugaros, jog nešioja nukirptus šortus ir madingus saulės akinius, o ant viską išmanančių lūpų žaidžia šelmiška šypsena.

Kai jų vaikai buvo mažesni, Maikas matydavo ją žaidimų aikštelėje prie Meipl parko. Tai nieko nereiškė, tačiau jam patikdavo pažiūrėti į ją. Jis pažino vieną tėvą, kuris sąmoningai atrinko jos sūnų į savo „Mažylių lygos“ komandą vien tam, kad drauge pasirodytų ir Suzana Lorimen.

Šiandien nesimatė jokių saulės akinių. Jos šypsena buvo dirbtinė.

— Ji atrodo velniškai nusiminusi, — pastebėjo Mou.

— Aha. Klausyk, luktelėk minutėlę, gerai?

Mou jau ruošėsi ką nors kandžiai užlenkti, tačiau susilaikė, išskaitęs kažką tos moters veide.

— Gerai, gerai, — sutiko jis. — Žinoma.

Maikas priėjo. Suzana stengėsi šypsotis, tačiau jau skverbėsi kaltės raukšlelės.

— Sveika, — pasakė jis.

— Sveikas, Maikai.

Jis žinojo, kodėl ji buvo lauke ir apsimetė, jog užsiima sodininkyste. Jis nevertė jos laukti.

— Luko audinių grupės nustatymo rezultatus turėsime tik rytą.

Ji nurijo seilę, pernelyg skubiai linktelėjo.

— Gerai.

Maikas norėjo ištiesti ranką ir paliesti ją. Savo kabinete gal ir būtų taip pasielgęs. Gydytojai taip daro. Bet čia paprasčiausiai nederėtų. Jis pasitenkino trafaretinė fraze:

— Daktarė Goldfarb ir aš padarysime viską, ką galime.

— Aš žinau, Maikai.

Jos dešimtmetis sūnelis Lukas sirgo židinine segmentine glomeruloskleroze, sutrumpintai vadinama FSGS, ir jam būtinai

reikėjo persodinti inkstą. Maikas buvo vienas iš garsiausių inkstų persodinimo chirurgų šalyje, tačiau jis perdavė šį ligonį savo kolegei Ailinai Goldfarb. Ailina vadovavo Niujorko presbiterionų klinikos Transplantacijos chirurginiam skyriui ir buvo geriausia jam žinoma chirurgė.

Jam ir Ailinai tekdavo kasdien susidurti su tokiais žmonėmis kaip Suzana. Jis galėjo įprastai gražbyliauti apie išsiskyrimą, tačiau pati mirtis jį vis dar kamavo. Tos mirtys neatstodavo nuo jo. Baksnodavo naktimis. Rodydavo į jį pirštais. Įgrisdavo iki gyvo kaulo. Mirtis niekada nelaukiama, niekada nepriimtina. Mirtis — jo priešas, amžinas pasityčiojimas, ir tebūnie jis prakeiktas, jeigu atiduos šį vaiką tai nelabajai.

Luko Lorimeno atvejis, aišku, buvo ypač asmeniškas. Būtent dėl to jis ir perdavė jį Ailinai. Maikas pažinojo Luką. Lukas buvo šiek tiek pavėpęs vaikas, savo nenaudai per lipšnus, o kur dar akiniai, amžinai nuslystantys ant nosies galo, ir nesuvaldomi plaukai. Lukas labai mėgo sportą, bet negalėjo nė truputėlio pažaisti. Kada tik Maikas išsivesdavo Adamą pasipraktikuoti ant keliuko ir pradėdavo bombarduoti jį lazdos smūgiais, Lukas, žiūrėk, jau ir atklysta, stebi. Maikas pasiūlydavo jam ritmušą, tačiau Lukas atsisakydavo. Pernelyg anksti gyvenime supratęs, jog jam nelemta žaisti, Lukas mielai komentuodavo:

— Daktaras Bajus turi ritulį, jis daro apgaulingą judesį į kairę, kerta į vartus... Adamas Bajus puikiai atmušė puolimą!

Maikas prisiminė tai, galvojo apie tą mielą vaiką, vis stumiantį akinius aukštyn, ir vėl davė sau žodį — tebūnie aš prakeiktas, jeigu leisiu jam mirti.

— Ar gerai miegate? — paklausė Maikas.

Suzana Lorimen gūžtelėjo pečiais.

— Gal norite, kad ką nors išrašyčiau?

— Dantė netiki tokiais dalykais.

Dantė Lorimenas — jos vyras. Maikas nenorėjo pripažinti to Mou akyse, tačiau jo įvertinimas buvo labai taiklus: Dantė — subin-

galvis. Iš išorės jis atrodė gana padorus, tačiau visada pamatydavai tuos akių plyšelius. Sklandė kalbos, kad jis buvo susidėjęs su kažkokia gauja, tačiau tokia nuomonė galėjo susidaryti veikiausiai dėl jo išvaizdos: atgal suglostyti plaukai, gatvės stiliaus seksualūs marškinėliai, pernelyg išsikvepinęs odekolonu ir per daug blizgūs papuošalai. Taja juo žavėjosi — „šauniai išsiskiria iš standartinių tvarkinguolių jūros", tačiau Maikas visada suuodė, kad kažkas čia buvo ne taip — tarsi tas energija trykštantis vyrukas norėjo kažko pasiekti, bet pats suprato, jog nepavyko.

— Gal norite, kad su juo pasikalbėčiau? — paklausė Adamas.

Ji papurtė galvą.

— Jūsų vaistinė — „Drug Aid" Meipl prospekte, taip?

— Taip.

— Aš pasirūpinsiu receptu. Jeigu norėsite, užeikite ten ir rasite.

— Ačiū, Maikai.

— Pasimatysime rytą.

Maikas nuėjo automobilio link. Mou laukė ant krūtinės sunėręs rankas. Ir užsidėjęs saulės akinius, kad kiečiau atrodytų.

— Pacientė?

Maikas praėjo pro jį. Jis nepasakodavo apie ligonius. Mou tai žinojo.

Maikas stabtelėjo priešais namą ir minutėlę į jį žiūrėjo. Kodėl, mąstė jis, namai atrodė tokie pat trapūs, kaip ir jo ligoniai? Pažiūri kairėn, dešinėn — visoje gatvėje tokie pat namai kaip šis, visuose gyvena iš kažin kur suvažiavusios poros, kurios išeina, atsistoja ant pievelės, žiūri į tą savo pastatą ir galvoja: „Taip, štai čia aš nugyvensiu visą gyvenimą, auginsiu vaikus ir apginsiu visas mūsų viltis bei svajones. Štai čia. Šiame būste."

Jis pravėrė duris.

— Sveiki?

— Tėvelis! Dėdė Mou!

Džilė, jo vienuolikmetė princesė, atrūko iš už kampo plačiausiai šypsodamasi. Maikas pajuto užplūstantį švelnumą — staigią pasauli-

nę reakciją. Kai dukrelė štai šitaip šypsosi savo tėvui, tas tėvas, kad ir kokią poziciją užimtų gyvenime, staiga pasijunta karaliumi.

— Labas, brangute.

Džilė apkabino Maiką, o paskui Mou. Ji sklandė tarp jų taip laisvai, kaip koks politikas, traukiantis minią į savo pusę. Už jos beveik gūžėsi draugė Jasmina.

— Sveika, Jasmina, — pasisveikino Maikas.

Jasminos plaukai kabėjo tiesiai priešais jos veidą lyg vualis. Balsas buvo vos girdimas:

— Sveiki, daktare Bajau.

— Jūs, jaunime, šiandien turite šokių repeticiją? — paklausė Maikas.

Džilė taip įspėjamai žvilgtelėjo į Maiką, jog kiekviena vienuolikmetė tegalėtų tik pavydėti.

— Tėti, — sušnabždėjo ji.

Ir jis prisiminė. Jasmina jau nebešoko. Jasmina faktiškai nutraukė visą veiklą. Prieš kelis mėnesius mokykloje kilo incidentas. Jų mokytojas, ponas Luistonas, paprastai padorus žmogus, mėgstantis šiek tiek persistengti, kad kuo labiau sudomintų vaikus, kritiškai pakomentavo, jog Jasminai ant veido auga plaukai. Maikas nelabai žinojo visas detales. Luistonas iš karto atsiprašė, tačiau žala paauglei jau buvo padaryta. Klasės draugai pradėjo vadinti Jasminą „XY“, turėdami galvoje chromosomą, arba tiesiog „Y“, tvirtindami, kad jie tik sutrumpina jos vardą*, nors iš tiesų jau rado naują būdą kabinėtis prie mergaitės.

Kaip žinome, vaikai būna žiaurūs.

Džilė nepaliko draugės bėdoje, dar labiau prie jos prisirišo. Maikas su Taja didžiavosi dukros elgesiu. Nors Jasmina jau nebelankė šokių būrelio, Džilė mielai į jį eidavo. Atrodė, kad Džilė mėgo viską, ką darė, skleisdavo tokią energiją ir entuziazmą, jog išjudindavo visus, kurie ją supo. Štai tau prigimtis ir auklėjimas. Du vaikai, — Adamas

* Angliškas vardas Yasmin.

ir Džilė, kuriuos augino tie patys tėvai, — buvo diametraliai priešingos asmenybės.

Visada prasimuša prigimtis.

Džilė pastvėrė Jasminą, stovėjusią jai už nugaros, už rankos.

— Eime, — pasakė ji.

Jasmina pakluso.

— Kol kas, tėveli. Viso, dėde Mou.

— Viso, brangute, — atsakė Mou.

— Kur dabar traukiate? — paklausė Maikas.

— Mama liepė mums eiti į lauką. Mes važinėsimės dviračiais.

— Nepamirškite šalmų.

Džilė nepiktai pavartė akis.

Po minutės Taja išėjo iš virtuvės ir susiraukė, išvydusi Mou.

— Ką jis čia veikia?

Mou atsiliepė:

— Girdėjau, kad šnipinėjate savo sūnų. Gražu.

Tajos žvilgsnis nusvilino Maiko veidą. Maikas tik gūžtelėjo. Tarp Mou ir Tajos vyko kažkas panašaus į nesibaigiantį šokį — iš išorės regėjai ątšiaurumą, tačiau prireikus kautųsi vienas už kitą.

— Faktiškai manau, kad tai gera mintis, — pasakė Mou.

Tai jau nustebino juos abu. Jie įbedė akis į jį.

— Ką? Kas nors užtiško man ant veido?

Maikas pasakė:

— Supratau, kad sakei, jog mes per daug juo rūpinamės.

— Ne, Maikai, aš sakiau, kad *Taja* pernelyg juo rūpinasi.

Taja vėl rūsčiai nuvėrė Maiką akimis. Staiga jis prisiminė, iš ko Džilė išmoko žvilgsniu nutildyti savo tėvą. Džilė — mokinė, Taja — mokytoja.

— Tačiau šiuo atveju, — tęsė Mou, — kad ir kaip skaudu tai pripažinti, ji yra teisi. Jūs esate jo tėvai. Jūs privalote viską žinoti.

— Tu nemanai, kad jis turi teisę į privataus gyvenimo slaptumą?

— Teisę į?.. — Mou suraukė kaktą. — Jis nekalbus vaikis. Klausykite, visi tėvai vienaip ar kitaip slapta seka savo vaikus, ar ne? Toks

jų darbas. Tiktai jūs tematote jų pažangumo pažymėjimus, tiesa? Kalbatės su mokytoju apie tai, kuo užsiima mokykloje. Jūs nusprendžiate, ką vaikai valgo, kur gyvena ir taip toliau. O šitai tebus tik kitas žingsnis.

Taja linksėjo.

— Jūs privalote išauginti juos, o ne popinti. Kiekvienas tėvas sprendžia, kiek savarankiškumo suteikti vaikui. Jūs kontroliuojate. Jūs turite viską žinoti. Čia tau ne respublika. Čia — šeima. Nereikia vadovauti tokioje ląstelėje, tačiau turite galėti ir įsikišti. Žinojimas — jėga. Vyriausybė gali šiurkščiai tuo pasinaudoti, kadangi jų yra kitokie interesai negu jūsų širdyse. Ir abu esate galvoti. Tuomet kas čia blogo?

Maikas žiūrėjo į jį.

Taja pasakė:

— Mou?

— Ką?

— Ar čia jau kritiška padėtis?

— Viešpatie, tikiuosi, ne, — Mou užsiropštė ant kėdutės virtuvėje. — Tai ką tu radai?

— Nesuprask blogai, — pasakė Taja, — tačiau manau, kad tau reikėtų važiuoti namo.

— Jis — mano krikštasūnis. Aš irgi atsidavęs jam.

— Jis nėra tavo krikštasūnis. O remiantis visais ką tik išgirstais tavo argumentais, nėra nė vieno, kuris būtų labiau atsidavęs negu jo tėvai. Kad ir kaip rūpintumeisi juo, tu nepakliūvi į tą kategoriją.

Jis tik spoksojo į ją.

— Kas yra?

— Nekenčiu, kai tu būni teisi.

— Kaip, tu manai, aš jaučiuosi? — pasakė Taja. — Kol tu nepritarei, aš buvau tikra, kad gerai dariau šnipinėdama sūnų.

Maikas tiktai stebėjo. Taja pešiojo apatinę lūpą. Šitaip ji darydavo tiktai tada, kai panikuodavo. Pokštavimas buvo priedanga.

Maikas tarė:

— Mou?

— Gerai, gerai, suprantu užuominas. Keliauju. Tik dar vienas dalykas.

— Koks?

— Galiu pažiūrėti tavo telefoną?

Maikas nusiviepė:

— Kodėl? Tavasis neveikia?

— Tik duok pasižiūrėti, gerai?

Maikas gūžtelėjo pečiais ir padavė Mou telefoną.

— Kas yra tavo ryšio operatorius? — paklausė Mou.

Maikas pasakė.

— Ir jūs visi turite tokius pačius telefonus? Ir Adamas?

— Taip.

Mou vėl įdėmiai apžiūrinėjo telefoną. Maikas ir Taja susižvalgė. Taja patraukė pečiais. Mou apvertė telefoną ir grąžino.

— Ką visa tai reiškia?

— Pasakysiu vėliau, — atsakė Mou. — Šiuo metu verčiau prižiūrėkite savo sūnų.

5

— TAI ką tu pamatei Adamo kompiuteryje? — paklausė Maikas.

Jiedu sėdėjo virtuvėje prie stalo. Taja jau buvo paruošusi kavą. Ji gėrė mažai kofeino turinčią „Breakfast Blend". Maikas pripažino gryną juodą kavą iš aparato. Vienas jo pacientas dirbo kompanijoje, kuri gamino kavos aparatus ne su filtrais, bet su specialiais indeliais. Jis ir padovanojo jį Maikui po sėkmingos transplantacijos. Tas aparatas labai paprastas: pasiimi savo indelį, įstatai jį ir netrukus geri kavą.

— Du dalykus, — pasakė Taja.

— Gerai.

— Pirmiausia jis kviečiamas rytoj vakare į vakarėlį pas Hafus, — pasakė Taja.

— Ir?

— O Hafai savaitgaliui išvažiavę. Pagal tą elektroniniu paštu atsiųstą laišką jie ketina visą naktį svaigintis.

— Alkoholiu, narkotikais — kuo?

— Laiške nepasakyta. Jie planuoja susirinkti, sugalvoję kokią nors dingstį pernakvoti, kad galėtų, cituoju, „visiškai apsinešti".

Hafai. Tėvas, Danielis Hafas, buvo miesto policijos pajėgų kapitonas. O jo sūnus, visų vadinamas D. J., — turbūt pats didžiausias tvarkos drumstėjas klasėje.

— Kas yra?

— Aš tik svarstau.

Taja nurijo seilę.

— Ką mes auginame, Maikai?

Jis tylėjo.

— Aš žinau, tu nenori matyti tų kompiuterio ataskaitų, bet... — ji užsimerkė.

— Kas yra?

— Adamas žiūri internete pornografiją, — pasakė ji. — Ar žinojai?

Jis tylėjo.

— Maikai?

— Tai ką tu nori daryti? — paklausė jis.

— Tu nemanai, kad tai blogai?

— Kai aš buvau šešiolikos, nukniaukdavau „Playboy".

— Tai kas kita.

— Kas kita? Tada daugiau nieko nebuvo. Neturėjome interneto. Jeigu būtume turėję, aišku, kad gal būčiau daręs tą patį — bet ką, kad tik *pamatyčiau* nuogą moterį. Dabar tokia visuomenė. Kad ir kur pasisuktum, ką įsijungtum, — ir akys, ir ausys perpildytos. Būtų keista, jeigu šešiolikos metų berniukas nenorėtų pamatyti nuogų moterų.

— Vadinasi, tu pateisini?

— Ne, aišku, kad ne. Aš tik nežinau, ką daryti.

— Pakalbėk su juo, — patarė ji.

— Kalbėjau, — pasakė Maikas. — Išaiškinau visas lytinio gyvenimo paslaptis. Paaiškinau, kad seksas geriausias tada, kai būna meilė. Bandžiau jį išmokyti, kad gerbtų moteris, o ne sudaiktintų jas.

— Tas paskutinis sakinys, — pasakė Taja. — To paskutinio jis nesupras.

— Nė vienas paauglys to nesupranta. Po šimts, aš net negarantuoju, kad suaugęs vyras supranta.

Taja gurkštelėjo kavos. Nebylus klausimas taip ir liko kyboti ore.

Aplink jos akis matėsi raukšlelės. Ji dažnai žiūrėdavo į jas veidrodyje. Visos moterys turi vienokių ar kitokių rūpesčių dėl išvaizdos, bet Taja visada labai rūpinosi savąja. Tačiau pastaruoju metu jis matė, kad Taja nebežiūrėdavo į savo atvaizdą ir jautėsi gerai. Ji pradėjo dažyti žilstančius plaukus. Ji matė visas raukšleles, padribimus — įprastinius senėjimo požymius, tačiau tai jos nebejaudino.

— Subrendusiam vyrui viskas atrodo kitaip, — pasakė ji.

Jis norėjo ištarti kokius nors paguodžiančius žodžius, tačiau laiku apsisprendė.

Taja pasakė:

— Mes atvėrėme Pandoros skrynią.

Jis tikėjosi, kad ji tebekalbėjo apie Adamą.

— Iš tikrųjų atvėrėme.

— Aš noriu žinoti. Ir neapkenčiu žinojimo.

Jis paėmė ją už rankos.

— Ką darome su tuo vakarėliu?

— Ką tu galvoji?

— Mes negalime leisti jam eiti, — pasakė jis.

— Uždarysime jį namuose?

— Manau, taip.

— Jis man sakė, kad su Klarku eis pas Oliviją Berčel pasibūti. Jeigu uždrausime, supras, kad kažkas ne taip.

Maikas gūžtelėjo pečiais.

— Labai gaila. Mes esame tėvai. Mums leidžiama elgtis nelogiškai.

— Gerai. Vadinasi, pasakysime jam, kad norime, jog rytoj vakare sėdėtų namie?

— Taip.

Ji prikando apatinę lūpą.

— Jis visą savaitę buvo geras, atliko visus namų darbus. Mes paprastai leidžiame jam išeiti penktadienio vakarais.

Jie abu žinojo, jog užvirs pragaras. Maikas buvo pasiruošęs mūšiui, tačiau ar norėjo, kad jis įvyktų dėl šito? Tam reikia pasirinkti tinkamus taškus. O uždraudęs eiti į Olivijos Berčel namus, sukels Adamui įtarimą.

— Gal geriau nustatyti valandą, kada jis privalo grįžti namo? — pasiūlė jis.

— O ką darysime, jeigu tuo laiku negrįš? Apsireikšime pas Hafus?

Ji teisi.

— Šiandien Hestera pasikvietė mane į kabinetą, — pasakė Taja. — Ji nori, kad rytoj skrisčiau į Bostoną apklausti liudytojo.

Maikas žinojo, kaip jai tai buvo svarbu. Sugrįžusi į darbą Taja tegaudavo menkus pavedimus.

— Puiku.

— Taigi. Tačiau tai reiškia, kad nebūsiu namie.

— Viskas gerai, aš susitvarkysiu, — nuramino ją Maikas.

— Džilės nebus — ji nakvos pas Jasminą.

— Gerai.

— Ar turi bent kokią idėją, kaip sulaikyti Adamą nuo to vakarėlio?

— Leisk pagalvoti, — pasakė Maikas. — Lyg ir kilo viena.

— Gerai.

Jis pastebėjo, kaip kažkas slystelėjo jos veidu. Ir prisiminė.

— Tu sakei, kad nerimauji dėl dviejų dalykų.

Ji linktelėjo. Veidas iš tikrųjų pasikeitė. Nelabai, bet pasikeitė. Žaidžiant pokerį tokia išraiška būna iškalbinga. Tą pastebi ir išgyvenęs daug metų santuokoje. Tuos signalus taip lengva sugauti — arba

tavo partnerei neberūpi jų užmaskuoti. Taigi Maikas suprato, kad laukia blogos naujienos.

— Tiesioginiai pokalbiai susirašinėjant, — pasakė Taja. — Prieš dvi dienas.

Ji ištraukė iš rankinės ataskaitą. Tiesioginiai pokalbiai susirašinėjant. Vaikai sėdėdavo prie kompiuterių ir bendraudavo susirašinėdami. Prieš akis išnyra vardas, dvitaškis ir žodžiai — lyg koks baisus scenarijus. Dauguma tėvų, kurie savo paauglystės laikais praleisdavo ne vieną valandą šitaip šnekėdamiesi senais paprastais telefonais, dejavo dėl tokios išmonės. Maikas iš tikrųjų neįžvelgė nieko blogo. Mes turėjome telefonus, jie turi „IM" ir rašydami kalbasi. Maikas prisiminė senolius, kurie keikdavo jaunosios kartos vaizdo žaidimus, lipdami į autobusą, vežantį į Atlantik Sitį, kur jie gaudavo pažaisti prie aparatų. Argi ne veidmainystė?

— Pažiūrėk.

Maikas užsidėjo akinius, skirtus skaityti. Juos įsigijo vos prieš kelis mėnesius ir netruko įsitikinti, kad su akiniais buvo daugiau bėdos negu naudos. Adamo prisijungimo vardas tebebuvo toks pat: „HockeyAdam1117". Pasirinko jį prieš kelerius metus. Skaičius „11" buvo jo favorito, ledo ritulininko Marko Mesjero, numeris „17" — paties Maiko numeris Dartmuto laikais. Adamas ir sujungė juos į krūvą. Keista, kad jis nepakeitė to vardo. O gal, antra vertus, tai turėjo absoliučią prasmę. Arba greičiausiai nieko nereiškė.

CeeJay8115: Tau viskas gerai?
HockeyAdam1117: Aš vis dar galvoju, kad turime kažką pasakyti.
CeeJay8115: Viskas seniai praėjo. Tik tylėk ir nieko neatsitiks.

Pagal laikmatį truko visos minutės pertrauka.

CeeJay8115: Tu dar ten?
HockeyAdam1117: Taip.
CeeJay8115: Viskas gerai?

HockeyAdam1117: Viskas gerai.
CeeJay8115: Gerai. Iki penktadienio.

Ir viskas.

— Tylėk ir nieko neatsitiks, — pakartojo Maikas.

— Taip.

— Kaip manai, ką tai reiškia? — paklausė jis.

— Visiškai nenumanau.

— Gali būti susiję su mokykla. Pavyzdžiui, gal jie matė, kad kas nors nusirašinėjo kontrolinio darbo metu ar panašiai.

— Gali būti.

— O gal ir nieko nereiškia. Koks nors internetinio nuotykinio žaidimo gabalas.

— Gali būti, — pakartojo Taja, aiškiai tuo nepatikėdama.

— Kas tas „CeeJay8115“? — paklausė Maikas.

Ji papurtė galvą.

— Pirmą kartą matau, kad Adamas susirašinėtų su juo.

— Arba su ja.

— Teisingai, arba su ja.

— „Iki penktadienio“. Vadinasi, CeeJay8115 bus tame Hafų vakarėlyje. Ar tai ką nors mums sako?

— Nemanau.

— Tai ar paklausime jo apie tai?

Taja papurtė galvą:

— Ar nemanai, kad per daug miglota?

— Manau, kad taip, — sutiko Maikas. — Ir jam paaiškės, kad slapta jį sekame.

Klausimas liko atviras. Maikas vėl skaitė tą patį. Žodžiai bereikšmiai.

— Maikai?

— Aha.

— Dėl ko Adamas turi tylėti, kad nieko neatsitiktų?

NEŠAS sėdėjo furgono keleivio sėdynėje, įsikišęs tankius ūsus į kišenę. Vairavo Pietra, jau be šiaudinių plaukų peruko.

Dešinėje rankoje Nešas laikė Marianos mobilųjį aparatą. Tai buvo „BlackBerry Pearl“. Juo galėjai siųsti elektroninį paštą, fotografuoti, žiūrėti vaizdo filmus, siųsti žinutes, sinchronizuoti savo kalendorių ir adresų knygelę su savo namų kompiuteriu ir netgi skambinti telefonu.

Nešas palietė mygtuką. Ekranėlis nušvito. Pasirodė Marianos dukros nuotrauka. Minutėlę jis žiūrėjo į ją. Apgailėtina, pagalvojo jis. Paskui bakstelėjo į piktogramą, kad atsiverstų jos elektroninio pašto dėžutę, susirado reikiamus adresus ir pradėjo rinkti tekstą:

Labas! Važiuoju kelioms savaitėms į Los Andželą. Kai grįšiu, susisieksime.

Jis pasirašė „Mariana“ ir nukopijavęs perkėlė tekstą į kitus du elektroninio pašto adresus. Po to nuspaudė „SIŲSTI“. Tie, kurie pažino Marianą, jos per daug neieškos. Kaip Nešas sumetė, toks buvo Marianos *modus operandi** — pradingti ir vėl išdygti.

Tiktai šį kartą... na, pradingti, taip.

Kol Nešas atitraukė Marianos dėmesį, dėstydamas Kaino ir beždžionių teoriją, Pietra įmetė į jos gėrimą narkotikų. Kai jie įgrūdo ją į furgoną, Nešas ją sumušė. Daužė stipriai ir ilgai. Iš pradžių norėdamas sukelti skausmą. Jam reikėjo, kad ji prakalbėtų. O kai jau buvo tikras, jog papasakojo viską, tuomet uždaužė ją mirtinai. Jis buvo kantrus. Veide yra keturiolika stacionarių kaulų. Jis norėjo kuo daugiau jų sutraiškyti ir sugrūsti.

Nešas skaldė kumščiu Marianos veidą chirurginiu tikslumu. Vieni smūgiai buvo skirti priešininkui neutralizuoti — jų kovingumui nuslopinti. Kiti — siaubingam skausmui sukelti. Dar kiti — fiziškai suardyti. Nešas žinojo juos visus. Žinojo, kaip apsaugoti

* Veikimo būdas (*lot.*).

savo krumplius ir rankas naudojant maksimalią jėgą, kaip teisingai sugniaužti kumštį, kad pats nesusižeistum, kaip efektyviai kirsti plaštaka.

Prieš pat Marianos mirtį, kai nuo gerklėje suplūdusio kraujo ji nebegalėjo kvėpuoti, tik gargaliavo, Nešas padarė tai, ką buvo įpratęs daryti tokiose situacijose. Jis liovėsi daužyti ir patikrino, ar ji nebuvo praradusi sąmonės. Paskui privertė pažiūrėti į jį, įsisiurbė į jos akis ir išvydo jose siaubą.

— Mariana?

Jis norėjo patraukti jos dėmesį. Patraukė. Paskui sušnabždėjo žodžius, kuriuos ji išgirdo paskutinį kartą savo gyvenime:

— Prašau pasakyti Kasandrai, kad aš jos ilgiuosi.

Ir paskui jis leido jai numirti.

Furgonas buvo vogtas. Numeriai pakeisti siekiant suklaidinti. Nešas nusliuogė ant užpakalinės sėdynės. Jis įspraudė į jos plaštaką skarelę ir užgniaužė pirštus. Skustuvu suraižė Marianos drabužius. Kai ji liko nuoga, iš parduotuvės maišelio išėmė naujus drabužius. Vargais negalais užtempė ant jos. Rausva palaidinukė buvo per daug aptempta, bet taip ir reikėjo. Odinis sijonas absurdiškai trumpas.

Juos išrinko Pietra.

Jie viską pradėjo su Mariana viename Tenako bare Naujajame Džersyje. Dabar jie buvo Niuarke, Penktojo rajono lindynių kvartale, garsėjančiame prostitutėmis ir žmogžudystėmis. Čia tik taip apie ją ir galvos: dar viena sudaužyta kekšė. Niuarke žmogžudysčių procentas *per capita** yra beveik tris kartus didesnis negu Niujorke. Taigi Nešas gerai ją sudaužė ir išbarškino beveik visus dantis. Ne visus. Priešingu atveju būtų buvę per daug aišku, kad norėjo nuslėpti tapatybę.

Todėl ir paliko kelis neliestus. Tačiau jeigu jie rastų pakankamai įkalčių, leidžiančių ieškoti atitikmens, dantų tyrimas būtų sudėtingas ir truktų labai ilgai.

* Vidutiniškai vienam gyventojui (*lot.*).

Nešas vėl prisiklijavo ūsus, o Pietra užsismaukė peruką. Nereikalingas atsargumas. Aplinkui nieko nebuvo. Jie išmetė kūną į šiukšlių konteinerį. Nešas pasilenkė pažiūrėti į Marianos lavoną.

Jis galvojo apie Kasandrą. Širdis apsunko, tačiau ir jėgų atsirado.

— Nešai? — pašaukė Pietra.

Jis šyptelėjo ir grįžo į furgoną. Pietra įjungė pavarą, ir jiedu nuvažiavo.

MAIKAS sustojo prie Adamo durų, susiėmė ir atidarė jas.

Adamas, apsirengęs juodais gotų drabužiais, žvaliai atsisuko.

— Ar nežinai, kad reikia pasibelsti?

— Čia mano namas.

— O čia mano kambarys.

— Tikrai? Užmokėjai už jį?

Jis kaipmat pasigailėjo išsprūdusių žodžių. Klasikinis tėviškas pasiteisinimas. Vaikai tik šaiposi ir nekreipia dėmesio. Būdamas jaunas ir jis pats ne kitaip elgtųsi. Ir kodėl mes taip darome? Kodėl jau prisiekę, kad nekartosime ankstesnių kartų klaidų, visada elgiamės lygiai taip pat?

Adamas spėjo nuspausti mygtuką: ekranas aptemo. Jis nenorėjo, kad tėtis išvystų, kur jis naršė. Jeigu tik jis žinotų...

— Turiu gerą naujieną, — pasakė Maikas.

Adamas atsisuko. Jis sukryžiavo ant krūtinės rankas ir stengėsi suvaidinti atšiaurų, bet nesisekė. Šis vaikas buvo didelis, jau pralenkė ir savo tėvą. Maikas žinojo, kad jis galėjo būti ir kietas. Bebaimis vartuose. Jis nelaukdavo, kol jo gynėjai jį apsaugos. Jeigu tik kas patekdavo į jo ribas, Adamas pats ir išmesdavo juos.

— Kokią? — pasakė Adamas.

— Mou nupirko mums bilietus ložėje: „Rangers“ prieš „Flyers“.

Jo veido išraiška nepasikeitė.

— Kada?

— Rytojaus vakarui. Mama išskrenda į Bostoną apklausti liudytojo. Mou užvažiuos paimti mūsų šeštą.

— Vežkis Džilę.

— Ji nakvos pas Jasminą.

— Tu leidi jai nakvoti pas „XY“?

— Taip nevadink jos. Bjauru.

Adamas gūžtelėjo pečiais:

— Na, ir kas.

— Taigi grįžti po pamokų namo ir aš pasiimu tave.

— Aš negaliu važiuoti.

Maikas apžvelgė kambarį. Jis atrodė kažkaip kitaip negu tada, kai buvo čia įsmukęs drauge su tatuiruotuoju Bretu, su tuo purvinomis panagėmis. Ir vėl ta pati mintis — Breto nešvarūs nagai lietė klaviatūrą. Blogai. Šnipinėjimas — negerai. Bet ir vėlgi — jeigu jie taip nedarytų, Adamas lėktų į tą vakarėlį, gertų ir galbūt svaigintųsi narkotikais. Vis dėlto šnipinėjimas buvo geras dalykas. Antra vertus, ir pats Maikas, dar nesulaukęs pilnametystės, buvo gal kartą ar du tokiame vakarėlyje. Argi ištižo?

— Ką reiškia — „aš negaliu važiuoti“?

— Aš einu pas Oliviją.

— Mama sakė. Tu visada eini pas Oliviją. O čia „Rangers“ — „Flyers“.

— Aš nenoriu važiuoti.

— Mou jau nupirko bilietus.

— Liepk jam pasikviesti ką nors kitą.

— Ne.

— Ne?

— Taigi kad ne. Aš esu tavo tėvas. Tu važiuosi į rungtynes.

— Bet...

— Jokių bet.

Maikas apsisuko ir dingo iš kambario, Adamui nespėjus ištarti nė žodžio.

Oho, pagalvojo Maikas. Ar aš iš tikrųjų pasakiau „jokių bet“?

6

NAMAS negyvas.

Tik šitaip Betsė Hil galėjo jį apibūdinti. Negyvas. Ne tylus ar ramus. Namas buvo tuščias, dingęs, žuvęs — jo širdis liovėsi plakusi, kraujas nustojo tekėjęs, viduriai pradėjo gesti.

Negyvas. Negyvas kaip akmuo, kad ir ką, po velnių, tai reikštų.

Negyvas kaip ir jos sūnus Spenseris.

Betsei norėjosi dingti iš šito negyvo namo — nesvarbu kur. Ji nenorėjo pasilikti šitame pūvančiame lavone. Ronas, jos vyras, manė, kad dar per greitai. Gal jis ir teisus. Tačiau dabar Betsė neapkentė namo. Ji slankiojo po šitą namą, tarsi ji, o ne Spenseris, būtų šmėkla.

Dvynės sėdėjo apačioje, žiūrėjo DVD. Ji sustojo ir pažvelgė pro langą. Visų kaimynų namuose degė šviesos. Jų namai tebebuvo gyvi. Ir jie turėjo bėdų. Tai duktė vartoja narkotikus, tai žmona nesuvaldo nei akies, nei rankų, tai vyras nežinia kiek laiko sėdi be darbo, tai sūnus serga autizmu — kiekviename name sava tragedija. Kiekvienas namas ir kiekviena šeima turi savų paslapčių.

Tačiau jų namai tebebuvo gyvi. Jie tebekvėpavo.

Hilų namas miręs.

Jos žvilgsnis klajojo po kvartalą, lydimas minties, jog visi — kiekvienas kaimynas — buvo atėję į Spenserio laidotuves. Jie tyliai guodė, ištiesdami ranką, atkišdami petį, stengdamiesi užmaskuoti kaltinimą savo akyse. Tačiau Betsė jį matė. Nuolat. Jie nenorėjo to pasakyti, tačiau labai jau norėjo apkaltinti ją su Ronu — kadangi šitaip niekada nieko panašaus negalėtų jiems atsitikti.

Dabar visi jų kaimynai, visi draugai jau išėję. Jeigu nesi šeimos narys, niekas gyvenime ir nepasikeičia. Draugams, netgi patiems artimiausiems, tai būna tarsi graudus filmas — jis tave sujaudina, skaudžiai paliečia, o paskui pasiekia tokį momentą, kai jau nebesinori jausti to liūdesio, tik lauki kino pabaigos ir keliauji namo.

Tiktai šeima yra priversta ištverti.

Betsė grįžo į virtuvę. Ji paruošė dvynėms vakarienę: sumuštinius su karštomis dešrelėmis, makaronų, sūrio. Dvynėms ką tik suėjo septyneri. Ronas mėgo kepti dešreles ant rėmo — ar saulė šviestų, ar lytų, žiema ar vasara, bet dvynės zirzdavo, jeigu dešrelės pasidarydavo nors šiek tiek „juodos". Ji įkišo jas į mikrobangų krosnelę. Dvynės būna labiau patenkintos.

— Vakarienė! — šūktelėjo ji.

Dvynės nereagavo. Jos visada taip elgėsi. Ir Spenseris taip elgėsi. Pirmas pašaukimas ir būdavo toks — pirmas pašaukimas. Jie tiesiog įprato į jį nereaguoti. Ar čia ir buvo viena problemos pusė? Gal ji pati buvo per menka motina? Gal ji buvo per daug atlaidi? Ronas vis irzo, kam ji per daug viską leidžia pro pirštus. Ar taip buvo? Jeigu būtų buvusi griežtesnė Spenseriui...

Daug tų „jeigu".

Vadinamieji ekspertai sako, kad paauglių savižudybė nėra tėvų kaltė. Tai liga, tokia kaip vėžys ar kokia nors kita. Tačiau netgi jų, tų ekspertų, akyse galima buvo pajusti kažką panašaus į įtarimą. Kodėl jis nuolat nesilankė pas psichoterapeutą? Kodėl ji, jo mama, nekreipė dėmesio į Spenserio permainas, nurašė jas kaip tipiškus paauglio nuotaikos svyravimus?

Jis išaugs, galvojo ji tada. Visi paaugliai išauga.

Ji nuėjo į poilsio kambarį. Šviesos išjungtos, televizorius apšviečia dvynukes. Jos nė kiek nepanašios. Apvaisinimas įvyko mėgintuvėlyje. Devynerius metus Spenseris buvo vienintelis vaikas. Gal ir tai iš dalies priežastis? Ji manė, kad jam bus smagu turėti brolį ar seserį, tačiau iš tikrųjų argi ne kiekvienas vaikas nori begalinio ir visiško, nedalomo dėmesio?

Televizoriaus šviesa blykčiojo ant jų veidukų. Vaikai atrodo tokie atsiriboję nuo išorinio pasaulio, kai žiūri televizorių. Smakriukai nutįsę, akys perdėm išsipūtusios — baisu žiūrėti.

— Jau, — pasakė ji.

Nė viena net nekrustelėjo.

Ir Betsė pratrūko:

— JAU!

Jos krūptelėjo nuo riksmo. Ji priėjo prie televizoriaus ir išjungė.

— Sakiau, kad jau vakarienė! Kiek dar kartų turiu jus kviesti?

Dvynukės tyliai pabiro virtuvėn. Betsė užsimerkė ir šiaip taip giliai įkvėpė. Štai kaip. Ramybę nupūtė protrūkis. Ir kalbėk apie nuotaikos svyravimus. Gal tai paveldima. Gal Spenseris buvo pasmerktas dar būdamas įsčiose.

Jos sėdėjo prie stalo. Betsė priėjo ir išspaudė dirbtinę šypseną. Aha, dabar viskas gerai. Ji padavė joms valgį ir bandė įtraukti į pokalbį. Viena mergaitė plepėjo, antroji — ne. Po Spenserio taip atsitiko. Viena dvynė visiškai ignoravo viską. Antroji paniuro.

Ronas dar neparėjo. Būdavo vakarų, kai jis parvažiuodavo, pastatydavo garaže automobilį, sėdėdavo tenai ir verkdavo. Kartais Betsė bijodavo, kad jis neišungs variklio, uždarys garažo duris ir pasielgs taip, kaip jo vienintelis sūnus. Skausmas baigsis. Tokia iškreipta ironija. Jos sūnus atėmė sau gyvybę, o geriausias būdas užgniaužti išsiveržusį skausmą — padaryti tą patį, kaip ir sūnus.

Ronas niekada nekalbėjo apie Spenserį. Trečią dieną po Spenserio mirties Ronas pakėlė kėdę, ant kurios sūnus sėdėdavo vakarieniaudamas, ir nunešė ją į rūsį. Visi trys vaikai turėjo užrakinamas spinteles, ant kurių buvo užrašyti jų vardai. Ronas nuėmė Spenserio užrašą ir pradėjo krauti į ją visokius niekus. Kad nieko nebesimatytų, spėjo ji.

Betsė tramdėsi kitaip. Būdavo, kad ji bandydavo kibti į kitus savo projektus, tačiau sielvartas taip slėgė, jog jautėsi lyg sapne: kai leki per gilų sniegą, kai kiekvienas judesys toks, tarsi plauktum per sirupo klaną. Būdavo ir taip, kaip dabar, kai ji norėdavo pasinerti į sielvartą. Norėdavo, kad sielvartas ją užgožtų ir iš naujo sudraskytų vos ne su mazochistine piktdžiuga.

Po vakarienės ji susitvarkė, paguldė į lovą dvynes. Rono vis dar nebuvo. Nieko tokio. Ji ir Ronas nesipyko. Nė kartelio po Spenserio mirties. Ir nesimylėjo. Nė karto. Gyveno tame pačiame name, tebesišnekėjo, tebemylėjo vienas kitą, tačiau jiedu atsiskyrė, sakytum, švelnumas būtų per daug nepakeliamas.

Kompiuteris buvo įjungtas, „Internet Explorer“ pradžios tinklalapis atverstas. Betsė atsisėdo ir įrašė adresą. Ji mąstė apie savo draugus ir kaimynus, jų reakciją į jos sūnaus mirtį. Savižudybė išties kitokia mirtis. Kažkaip ne tokia tragiška, atrodė atokesnė. Spenseris, tęso mintis, buvo aiškiai nelaiminga siela, berniukas jau buvo lyg ir palaužtas. Geriau, kai pranyksta kas nors palaužtas negu nepaliestas. O blogiausia tai, — bent Betsei, — kad tame net buvo kažkokia prasmė, logiškas pagrindimas. Sužinai apie vaiką, kuris badmiriauja, miršta kokiose nors Afrikos džiunglėse, ir tai beveik nėra taip tragiška, kaip matant gražutę mažą mergytę, gyvenančią toliau gatvėje ir sergančią vėžiu.

Viskas atrodo reliatyvu, o tai ir yra velniškai siaubinga.

Ji įrašė „MySpace“ adresą: www.myspace.com/Spenseriohilomemorialas. Spenserio klasės draugai sukūrė šį puslapį praėjus kelioms dienoms po jo mirties. Čia buvo nuotraukos, koliažai ir atsiliepimai. Toje vietoje, kur paprastai dedama nuotrauka, buvo grafinė virpanti žvakė.

Skambėjo daina „Sudužęs radijas“, atliekama Jesse Malin, padedant Bruce Springsteen, kuris buvo vienas iš Spenserio mėgstamiausių dainininkų. Šalia žvakės — citata, paimta iš tos pačios dainos: „Angelai myli tave labiau, negu tu žinai.“

Kurį laiką Betsė klausėsi.

Po Spenserio mirties Betsė čia praleisdavo beveik visas naktis — nuolat žiūrėdavo šį interneto puslapį. Skaitė atsiliepimus, kuriuos parašė visiškai jai nepažįstami vaikai. Žiūrėjo į daugybę sūnaus nuotraukų, padarytų per visus tuos metus. Tačiau vėliau viskas nuslūgo. Malonios mokinės, kurios sukūrė puslapį, kurios taip buvo atsidavusios jau mirusiam Spenseriui, gyvenime gal vos persimetė su juo keliais žodžiais. Šiek tiek per vėlai. Visos tvirtino, kaip pasigenda jo, tačiau gal vos kelios jį tepažinojo.

Tie sakinukai buvo ne kaip epitafijos, o kaip kažkoks skubus brūkštelėjimas mirusio berniuko klasės albume:

Aš visada prisiminsiu gimnastikos pamoką su ponu Majeriu...

Tai buvo septintoje klasėje. Prieš trejus metus.

Tie futbolo žaidimai, kai ponas V. norėdavo perskirstyti...

Penkta klasė.

Visi pašiurpome per tą koncertą „Žaliųjų dienos" proga...

Aštunta klasė.

Taip mažai iš paskutiniųjų metų. Taip mažai iš tikrųjų širdingų. Atrodė, kad tas gedėjimas buvo vien pasirodymas, nieko daugiau — viešas širdgėlos demonstravimas tų, kurie nelabai ir gedėjo; jos sūnaus mirtis tebuvo tramplinukas kelyje į koledžą ar į gerą darbą; žinoma, tragedija, tačiau greičiau gyvybiška būtinybė, papildanti anketinius duomenis, kai taikaisi stoti į „Kertinį klubą" arba kandidatuoji į studentų tarybos iždininkus.

Ir beveik nieko iš jo tikrųjų draugų — Klarko ir Adamo, ir Olivijos. Bet gal taip ir turėjo būti. Tie, kurie tikrai liūdi, viešai to nedemonstruoja: iš tiesų skauda, todėl skausmą slepi savyje.

Ji nesilankė toje svetainėje tris savaites. Mažai kas pasikeitė. Suprantama, taip ir būna, ypač tarp jaunimo. Jie turėjo kitų reikalų. Ji žiūrėjo demonstruojamas skaidres. Ten buvo vien nuotraukos, atrodė, tarsi jos būtų sumestos į didelę krūvą. Viena apsuko ratą ir sustojo, po to kita atskriejo ratu ir nusileido ant buvusiosios.

Betsė žiūrėjo ir jautė, kaip kaupiasi ašaros.

Čia buvo daug senų nuotraukų iš Hilsaido pradinės mokyklos. Ponios Roberts pamoka pirmoje klasėje. Ir ponia Rotbek trečioje klasėje. Ponas Hantas ketvirtoje klasėje. Ir mokyklos krepšinio komanda — tada Spenseris taip džiaugėsi pergale. Prieš tai vykusiose rungtynėse jis susižeidė riešą — nieko rimto, tik šiek tiek patempė sausgysles, ir Betsė jį sutvarstė. Ji prisiminė, kaip pirko „ACE" tvarstį. Nuotraukoje Spenseris laikė iškėlęs ranką pergalės garbei.

Spenseris nebuvo ypač pasižymintis sportininkas, tačiau tose rungtynėse jis įmetė į krepšį, iškovodamas lemiamus taškus likus šešioms sekundėms iki pabaigos. Septintoje klasėje. Dabar ji klausė savęs, ar kada nors jai teko matyti jį laimingesnį.

Vietos policininkas rado Spenserio kūną ant vidurinės mokyklos stogo.

Nuotraukos skriejo toliau kompiuterio ekrane. Betsės akys sudrėko. Vaizdas susiliejo.

Mokyklos stogas. Jos gražusis sūnus. Išsiskėtojęs tarp lūženų ir sudaužytų butelių.

Iki tol visi jau buvo gavę Spenserio atsisveikinimo žinutę. Žinutę. Šitaip jų sūnus pranešė jiems apie savo ketinimus. Pirmoji žinutė pasiekė Roną, bet jis tuo metu buvo išvykęs verslo reikalais į Filadelfiją. Betsės mobilusis telefonas buvo antrasis, tačiau ji sėdėjo „Chuck E. Cheese's“, parduotuvių pasažo picerijoje, kur sukyla visos motiniškos migrenos, ir negirdėjo signalo. Tiktai po valandos, kai Ronas jau buvo palikęs jos telefone šešias žinutes, kiekvieną vis labiau klaikesnę už buvusiąją, ji ir rado tą tekstą, tą paskutinę žinutę nuo savo berniuko:

Atleiskite, aš myliu jus visus, bet man per sunku. Sudie.

Policija ieškojo dvi dienas, kol surado jį ant mokyklos stogo.

Kas buvo per sunku, Spenseri?

Ji niekada nesužinos.

Jis pasiuntė tą tekstą ir keliems kitiems žmonėms. Artimiems draugams. Tiems, pas kuriuos ėjo, kaip jis tada jai sakė. Pabūti su Klarku, Adamu ir Olivija. Tačiau nė vienas iš jų taip ir nematė jo. Spenseris neatėjo. Jis ėjo vienas savais keliais. Jis turėjo tablečių, buvo slapčia pasiėmęs jų iš namų ir išgėrė jų per daug, nes kažkas buvo per sunku ir jis nebenorėjo gyventi.

Jis mirė vienas ant stogo.

Danielis Hafas, miesto policininkas, kurio sūnus buvo tokio paties amžiaus kaip Spenseris, — jį vadindavo D. J. ir su juo Spenseris šiek tiek draugavo, — stovėjo prie durų. Ji prisiminė, kaip ji atidarė jas, pamatė jo veidą ir čia pat susmuko.

Betsė sumirksėjo, išsklaidydama ašaras. Ji vėl bandė sutelkti dėmesį į nuotraukas, į vaizdus, kuriuose jos sūnus tebebuvo gyvas.

Ir staiga, lyg niekur nieko, atskriejo nuotrauka, kuri viską pakeitė.

Betsės širdis apmirė.

Nuotrauka dingo taip pat greitai, kaip ir pasirodė. Ją uždengė kitos nuotraukos. Prispaudusi prie krūtinės ranką, ji bandė mąstyti blaiviai. Nuotrauka. Kaip galėtų pamatyti ją dar kartą?

Betsė vėl sumirksėjo. Stengėsi sutelkti mintis.

Gerai, tą nuotrauką rodė internete, demonstruojant skaidres. Tai galima pakartoti. Tereikia paprasčiausiai palaukti. Bet kiek laiko praeis, kol pradės rodyti nuo pradžių? O po to? Ji vėl dings, pasirodžiusi vos kelioms sekundėms. Betsė būtinai turėjo įsižiūrėti į ją geriau.

Gal galėtų kažkaip sustabdyti kadrą ekrane, kai nuotrauka išnirs?

Koks nors būdas turėjo būti.

Ji stebėjo kitų nuotraukų sūkurį, tačiau tai jos nedomino. Jai reikėjo susigrąžinti aną nuotrauką.

Tą, kurioje matėsi patemptas riešas.

Betsė vėl galvojo apie septintokų mokyklines varžybas. Prisiminė kai ką keistoko. Argi ji ką tik nemąstė apie tą momentą? Kai Spenserio riešas buvo sutvarstytas „ACE" tvarsčiu? Na, taip, žinoma. Tai ir buvo tas katalizatorius.

Kadangi tą dieną prieš Spenserio savižudybę atsitiko kai kas panašaus.

Jis pargriuvo ir susižeidė riešą. Ji pasiūlė sutvarstyti, kaip tada, kai jis buvo septintokas. Tačiau dabar Spenseris norėjo, kad ji nupirktų specialų įtvarą riešui. Betsė nupirko. Tą dieną, kai jis mirė, įtvaras buvo ant jo riešo.

Pirmą ir, aišku, paskutinį kartą.

Ji bakstelėjo į skaidrių demonstravimą. Atsivertė slide.com puslapis ir paprašė slaptažodžio. Velniava. Matyt, jį sukūrė kuris nors vaikis. Ji galvojo. Tokiam dalykui juk neturėtų būti labai didelė apsauga? Paprasčiausiai sukuri puslapį ir leidi savo bendramoksliams naudotis juo, kad galėtų peržiūrėti norimas nuotraukas.

Todėl slaptažodis neturėjo būti sudėtingas.

Ji įrašė: „SPENSERIS".

Bakstelėjo į „GERAI".

Tiko.

Visos nuotraukos buvo išdėliotos. Kaip nurodė antraštė, buvo 127 fotografijos. Ji greitai peržiūrėjo mažyčius paveiksliukus, kol surado reikiamą. Betsės ranka taip baisiai drebėjo, jog vos nutaikė žymeklį ant vaizdo. O paskui paspaudė kairįjį mygtuką.

Pasirodė labai didelė nuotrauka.

Ji įbedė akis ir užgniaužė kvapą. Nuotraukoje Spenseris šypsojosi, tačiau tokios liūdnos šypsenos Betsė dar nebuvo regėjusi. Jis buvo išpiltas prakaito. Veidas kažkodėl blizgėjo. Atrodė, jog jis buvo girtas ir sugniužęs. Juodi marškinėliai — tie patys, kuriuos vilkėjo paskutinįjį vakarą. Akys raudonos — gal nuo gėrimo ar narkotikų, bet greičiausiai nuo fotoaparato blyksnio. Spenserio akys buvo gražios, šviesiai mėlynos. Nuo to blyksnio jis visada atrodė šėtoniškai. Jis stovėjo lauke, vadinasi, buvo fotografuota naktį.

Tą naktį.

Rankoje Spenseris laikė gėrimą, o ant rankos riešo buvo įtvaras.

Ji sustingo. Tebuvo viena išvada.

Fotografuota tą naktį, kai Spenseris mirė.

Kai ji įsižiūrėjo į nuotraukos foną ir pamatė žmones, suprato dar kai ką.

Spenseris nebuvo vienas.

7

KAIP ir beveik kiekvieną darbo dieną per visą praėjusį dešimtmetį, Maikas prabudo penktą valandą ryto. Jis mankštinosi lygiai valandą. Įvažiavo į Niujorką Džordžo Vašingtono tiltu ir septintą valandą pasiekė Niujorko presbiterionų klinikos transplantacijos centrą.

Užsimetęs chalatą nuėjo apžiūrėti pacientų. Kartais atrodydavo,

jog tokios vizitacijos grėsė tapti rutina. Tai nelabai ką keitė, tačiau Maikas buvo linkęs sau priminti, kaip tai svarbu lovoje gulinčiam ligoniui. Esi ligoninėje. Vien tai trikdo ir baugina. Sergi. Galbūt net mirtis tyko, ir tau atrodo, kad žmogus, stovintis tarp tavęs ir didesnės kančios, tarp tavęs ir mirties, yra tavo gydytojas.

Ir kaip tas tavo gydytojas neįgyja mažumėlės Dievo komplekso?

Kartais Maikas net pagalvodavo, jog sveika turėti tokį kompleksą, tegul ir geranorišką. Tu daug ką reiški savo ligoniams. Todėl ir turi atitinkamai elgtis.

Buvo gydytojų, kurie praeidavo paskubomis. Kartais ir Maikas norėdavo pasielgti taip pat. Tačiau tiesa tokia: jeigu atiduodi save visą, užtenka pridėti po vieną ar dvi papildomas minutes kiekvienam ligoniui. Todėl jis ir klausydavosi, ir palaikydavo už rankos, jei to reikėdavo, arba laikydavosi šiek tiek nuošaliai, — viskas priklausė nuo ligonio ir ką jis matydavo jame.

Jis atsisėdo prie savo rašomojo stalo devintą valandą. Pirmasis ligonis jau buvo prisistatęs. Lusilė, jo medicinos sesuo, juos paruošia. Tuo metu jis turi gal dešimt minučių ligos istorijoms ir iš vakaro padarytų tyrimų rezultatams peržiūrėti. Jis prisiminė savo kaimyną ir skubiai susirado kompiuteryje Lorimeno rezultatus.

Dar niekas neįrašyta.

Keista.

Maiko akys užkliuvo už rausvo rėželio. Kažkas prilipdė „Post-it" lapelį ant jo telefono.

Užeik
Ailina

Ailina Goldfarb — jo kolegė ir Presbiterionų klinikos, transplantacinės chirurgijos vedėja. Jie susitiko transplantacinės chirurgijos ordinatūros laikais ir dabar gyveno tame pačiame mieste. Maiko manymu, jiedu buvo draugai, bet ne artimi, o tai labai tiko jų partnerystei. Jų namus skyrė gal tik dvi mylios, vaikai ėjo į tas pačias

mokyklas, tačiau daugiau bendrų interesų mažai tebuvo, nereikėjo bendrauti, jie absoliučiai pasitikėjo vienas kitu bei gerbė vienas kito darbą.

Gal norite patikrinti savo draugą gydytoją pagal rekomendacijas gydymui? Paklauskite jį štai ko: jeigu tavo vaikas susirgtų, pas kokį gydytoją siųstumei jį?

Maiko atsakymas būtų — pas Ailiną Goldfarb. O tai ir pasako jums viską, ką norite sužinoti apie jos, kaip gydytojos, gebėjimus.

Jis nužingsniavo koridoriumi. Kojos tyliai tapsėjo visą grindų plotą užklojančia pilka danga. Ant balkšvų sienų kabantys paveikslai nerėžė akių, buvo paprasti ir savitumu beveik prilygo tiems meno kūriniams, kuriuos matai vidutinio lygio moteliuose. Jis ir Ailina norėjo, kad visi šnabždėtų: „Čia svarbiausias yra ligonis ir tik jis." Kabinetuose jie demonstravo tiktai profesinius diplomus ir pagyrimo raštus, nes tai lyg ir ramino. Jokių asmeninių daiktų nelaikė — nei vaiko padarytos pieštukinės, nei šeimos nuotraukų ar ko nors panašaus.

Kieno nors vaikas dažnai ateina čia mirti. Tokie tėvai nenorės matyti tavo besišypsančių laimingų vaikų atvaizdų. Tiesiog nenorės.

— Sveiki, daktare Maikai.

Jis atsigręžė. Helas Goldfarbas. Ailinos sūnus. Vidurinės mokyklos abiturientas, dvejais metais vyresnis už Adamą. Jis jau seniai pasirinko Prinstoną ir planavo lankyti parengiamuosius medicinos kursus. Jau sugebėjo gauti mokyklos leidimą, kad praleistų tris rytus per savaitę praktikuodamasis tenai.

— Sveikas, Helai. Kaip mokslai?

Jis plačiai nusišypsojo:

— Kabotažinis plaukiojimas.

— Abiturientas, o jau priimtas į koledžą — šitaip žodynas paaiškintų kabotažinį plaukiojimą.

— Atspėjote.

Jis buvo apsirengęs rusvai žalsvos spalvos kelnėmis ir mėlynais marškiniais. Maikui nepraslydo pro akis kontrastas, prisiminus Ada-

mo juodą goto aprangą, ir dilgtelėjo pavydas. Helas tarsi perskaitė jo mintis ir paklausė:

— Kaip Adamas?

— Viskas gerai.

— Senokai jo nemačiau.

— Galėtum paskambinti, — pasakė Maikas.

— Aha, reikėtų. Būtų šaunu kur nors susitikti.

Tyla.

— Mama kabinete? — paklausė Maikas.

— Taip. Eikite tiesiai.

Ailina sėdėjo už savo rašomojo stalo. Ji buvo gležna smulkių kaulų moteris, nepaisant plėšrūniškų pirštų. Kaštoninius plaukus visada rišdavo į paprastą uodegėlę, o raginiais rėmeliais akiniai gražiai balansavo ties mokslingumo ir madingumo riba.

— Sveika, — pasakė Maikas.

— Sveikas.

Maikas iškėlė rausvą „Post-it" lapelį:

— Kas atsitiko?

Ailina giliai iškvėpė.

— Turime didelę problemą.

Maikas atsisėdo.

— Dėl?

— Tavo kaimyno.

— Lorimeno?

Ailina linktelėjo.

— Blogas audinių tyrimo rezultatas?

— Keistas tyrimo rezultatas, — pasakė ji. — Bet anksčiau ar vėliau taip turėjo atsitikti. Stebiuosi, kad čia mūsų pirmasis.

— Gal galėtum aiškiau kalbėti?

Ailina Goldfarb nusiėmė akinius. Įsikišo vieną jų kojelę į burną ir ėmė ją kramsnoti.

— Ar gerai pažįsti tą šeimą?

— Jie gyvena kaimynystėje.

— Jūs artimi?

— Ne. Kodėl, ką tai reiškia?

— Mes galime susidurti, — pareiškė Ailina, — su etine dilema.

— Kaip tai?

— Dilema gal ir netinkamas žodis, — Ailina žiūrėjo kažkur į tolį, kalbėdama daugiau sau, o ne Maikui. — Panašiau į miglotą moralinę elgseną.

— Ailina?

— Hmm.

— Apie ką kalbi?

— Po pusvalandžio čia pasirodys Luko Lorimeno motina, — pasakė ji.

— Aš mačiausi su ja vakar.

— Kur?

— Jos kieme. Ji dažnai apsimeta sodininke.

— Kurgi ne.

— Kodėl taip sakai?

— Ar pažįsti jos vyrą?

— Dantę? Taip.

— Ir?

Maikas gūžtelėjo pečiais.

— Kas vyksta, Ailina?

— Tai dėl Dantės, — pasakė ji.

— Kas dėl jo?

— Jis nėra to berniuko biologinis tėvas.

Gražiau ir būti negalėjo. Maikas minutėlę pasėdėjo.

— Juokauji.

— Aha, nieko kito ir nedarau. Juk pažįsti mane — daktarė Juokdarė. Tinka, ar ne?

Maikas sėdėjo ir laukė, kol išgirsta žinia nusės. Neklausė, ar ji buvo garantuota, ar norėjo atlikti daugiau tyrimų. Ji turėjo viską apgalvoti. Ir ji buvo teisi: labiau stebino, kad jie anksčiau nesusidūrė su tuo. Dviem aukštais žemiau darbavosi genetikai. Vienas iš jų pasako-

jo Maikui, kad atliekant atsitiktinių gyventojų tyrimus daugiau kaip dešimt procentų vyrų augina vaikus, kurie nėra jų biologiniai vaikai ir jie to nežino.

— Kaip nors reaguoji į šią naujieną? — paklausė Ailina.

— Oho?

Ailina linktelėjo.

— Norėjau, kad būtum mano gydymo partneris, — pasakė ji, — kadangi žaviuosi tavo gebėjimu bendrauti.

— Dantė Lorimenas nėra geras žmogus, Ailina.

— Taip ir nujaučiau.

— Tai blogai, — pasakė Maikas.

— Ir jo sūnaus padėtis ne geresnė.

Jie sėdėjo paskendę slogioje tyloje.

Suzvimbė vidaus ryšio telefonas.

— Daktare Goldfarb?

— Taip.

— Atėjo Suzana Lorimen. Per anksti.

— Ar ji kartu su sūnumi?

— Ne, — pasakė seselė. — Tačiau su ja atėjo jos vyras.

— KĄ tu čia darai, po perkūnais?

Apygardos vyriausioji nusikaltimų tyrėja Lorena Mjuzė žengė prie lavono, nekreipdama į tai dėmesio.

— Dieve šventas, — tyliai ištarė vienas policininkas, — pažiūrėk, ką jis padarė jos veidui.

Visi keturi stovėjo nuščiuvę. Du iš jų buvo pirmieji įvykio vietoje pasirodę policininkai. Trečiasis — žmogžudysčių skyriaus detektyvas, kuris faktiškai bus atsakingas už bylos tyrimą: tingus, gyvenimu persisotinęs pilvūzas, vardu Frankas Tremontas. Lorena Mjuzė, pagrindinė Esekso apygardos kriminalinių bylų tyrėja, vieniša moteris, buvo beveik visa pėda žemesnė už kitus grupės narius.

— „DH“*, — pareiškė Tremontas. — Ir aš kalbu ne krepšinio terminais.

Mjuzė klausiamai į jį sužiuro.

— Tai reiškia „negyva kekšė“,** — sukikeno jis.

Ji susiraukė. Ten, kur kažkada buvo žmogaus veidas, dabar zvimbė musės. Nebebuvo nei nosies, nei akių, nei visos burnos.

Vienas policininkas pasakė:

— Sakytum, kažkas kyštelėjo jos veidą į mėsmalę.

Lorena Mjuzė žiūrėjo į kūną. Ji netrukdė tiems dviem taukšti. Kai kurie žmonės tauškia norėdami apsaugoti savo nervus. Mjuzė jiems nepriklausė. Jie ignoravo ją. Ir Tremontas neatsiliko. Ji buvo jo tiesioginė viršininkė, iš tikrųjų tai jų visų viršininkė, užtat ir jautė, kaip nuo jų sklinda apmaudas, lyg kokia drėgmė nuo šaligatvio.

— Ei, Mjuze.

Tremontas nenustygo. Ji dirstelėjo į jo rudą kostiumą, po kuriuo pūpsojo pilvas, išvirtęs nuo per didelio kiekio alaus vakarais ir spurgų dienos metu. Jis — gyva bėda. Po to, kai ji buvo paaukštinta tarnyboje ir paskirta vyriausiąja Esekso apygardos bylų tyrėja, žiniasklaidoje pasirodė nusiskundimai. Daugumą jų pagarsino korespondentas, vardu Tomas Goganas, kuris, pasirodė, buvo vedęs Tremonto seserį.

— Kas yra, Frankai?

— Jau klausiau ir anksčiau: ką, po šimts pypkių, tu čia veiki?

— Privalau tau pasiaiškinti?

— Pagavau mintį.

— Gerai, kad pagavai.

— Ir man nereikia, kad žvilgčiotum man pro petį.

Frankas Tremontas buvo nieko nesugebantis asilas, tačiau dėl asmeninių ryšių ir „tarnybos“ metų beveik priklausė neliečiamųjų kastai. Mjuzė nekreipė į jį dėmesio. Ji pasilenkė, vis dar tyrinėdama mėsos masę ten, kur būta veido.

* Deadhead — bukagalvis, menkysta (*angl.*).
** Dead hooker (*angl.*).

— Ar jau nustatėte tapatybę? — paklausė ji.

— Ne. Nerasta nei piniginės, nei rankinės.

— Matyt, pavogė, — pakišo mintį vienas policininkas.

Vyrukai pakinkavo galvomis.

— Šutvės darbas, — pasakė Tremontas. — Pažiūrėkite į šitą.

Jis parodė į žalią ant kaklo nešiojamą skarelę, kurią ji buvo sugniaužusi rankoje.

— Ko gero, čia ta nauja gauja, juodaodžių gauja, kurie vadina save Al Qaeda, — pasakė vienas policininkas. — Jie rengiasi žaliai.

Mjuzė atsitiesė ir pradėjo eiti aplink lavoną. Atvažiavo medicinos ekspertų furgonas. Kažkas apjuosė įvykio vietą juosta. Gal koks tuzinas ar daugiau kekšių tiesė kaklus už tos ribos.

— Tegul policininkai pradeda merguželių apklausą, — nurodė Mjuzė. — Bent jau sužinokite gatvės pavadinimą.

— Vaje, tikrai? — Frankas Tremontas dramatiškai atsiduso. — Ar nemanai, kad aš jau pagalvojau apie tai?

Lorena Mjuzė nieko neatsakė.

— Ei, Mjuze?

— Kas, Frankai?

— Man nepatinka, kad tu čia.

— O man nepatinka tas rudas diržas ir juodi batai. Tačiau abu turime tai pakęsti.

— Tai neteisinga.

Mjuzė suprato, ką jis norėjo pasakyti. Tiesą sakant, ji džiaugėsi savo naujomis prestižinėmis vyriausiosios tyrėjos pareigomis. Mjuzė dar neturėjo keturiasdešimties ir buvo pirmoji moteris, užimanti tokį postą. Ji didžiavosi. Tačiau jai labai trūko tikrojo darbo. Trūko žmogžudysčių tyrimo. Todėl kai tik galėdavo, įsitraukdavo į tą veiklą, ypač kai ten atsirasdavo toks užsigrūdinęs asilas kaip Frankas Tremontas.

Atėjusi medicinos ekspertė Tara O'Nyl nuvijo šalin policininkus.

— Dieve mano, — sušnabždėjo O'Nyl.

— Graži reakcija, daktare, — pasakė Tremontas. — Man iš karto reikia pirštų atspaudų, kad galėčiau įtraukti juos į sistemą.

Ekspertė linktelėjo.

— Aš padėsiu apklausinėti kekšeles, susemsiu kokius kelis pagrindinius tos gaujos šunkaras, — kalbėjo Tremontas. — Jeigu tau tinka, bose.

Mjuzė neatsiliepė.

— Negyva kekšė, Mjuze. Šitas atvejis nelabai tau tinka. Nepasakytum, kad jis didelės svarbos.

— Kodėl nedidelės?

— A?

— Sakei, kad šitas atvejis man netinka. Tiek dar supratau. Paskui pridūrei — „nepasakytum, kad jis didelės svarbos". Kodėl ne?

Tremontas kvailai išsišiepė.

— Gerai, nepataikiau. Negyva prostitutė yra prioritetas numeris vienas. Su ja elgiamės kaip su gubernatoriaus žmona, kuri ką tik buvo nuknekcinta.

— Būtent taip ir yra, Frankai. Dėl to čia ir esu.

— Aha, aišku, dėl to. Tuojau pasakysiu, kaip žmonės žiūri į negyvas kekšes.

— Gali nesakyti — jos juk neprašo?

— Ne. Bet paklausyk ir gal pasimokysi: jeigu nenori, kad tavo lavonas atsidurtų prie šiukšlių konteinerio, nežaisk su Penktuoju rajonu.

— Turėtum padaryti tokį įrašą ant savo antkapio, — pasakė Mjuzė.

— Nesuprask manęs neteisingai. Aš nutversiu šitą iškrypėlį. Bet nežaiskime su prioritetais ir programos numeriais, — Tremontas priėjo taip arti, jog pilvas beveik rėmėsi į ją. Mjuzė nepajudėjo iš vietos. — Šita byla — mano. Keliauk prie savo stalo ir palik visą darbą suaugusiems.

— Arba?

Tremontas šypsojosi.

— Nenorėk bėdos, panelyte. Patikėk manimi.

Jis nulėkė įtūžęs. Mjuzė atsigręžė atgal. Ekspertė labai susikoncentravusi atidarinėjo savo lagaminėlį, apsimesdama, kad nieko negirdėjo.

Mjuzė mintyse nusispjovė ir ėmė tyrinėti lavoną. Ji stengėsi tirti kliniškai. Faktai: auka — baltoji moteris; sprendžiant iš odos ir bendros išvaizdos, jai galėjo būti apie keturiasdešimt, tačiau gatvės paprastai pridėdavo metų; nesimatė jokių tatuiruočių.

Veido nėra.

Mjuzė matė tokį suniokojimą tiktai kartą. Būdama dvidešimt trejų metų amžiaus, ji praleido šešias savaites Naujojo Džersio mokamame greitkelyje drauge su šalies motorizuotais policininkais. Vilkikas kirto skiriamąją užtvarą ir kaktomuša rėžėsi į „Toyota Celica“, kurį vairavo devyniolikmetė koledžo studentė, važiuojanti namo atostogų.

Ji buvo beprotiškai sudarkyta.

Kai jie pagaliau atlaužė visą metalą, devyniolikmetė taip pat nebeturėjo veido. Kaip ir ši.

— Mirties priežastis? — paklausė Mjuzė.

— Dar neaišku. Bet, žmogau, šitas nusikaltėlis tikrai nesveikas kalės vaikas. Kaulai ne sulaužyti, o tarsi sutrupinti į mažus gabalėlius.

— Prieš kiek laiko?

— Manyčiau, prieš dešimt dvylika valandų. Ji nužudyta ne čia. Kraujo nedaug.

Mjuzė jau pati tai pastebėjo. Ji apžiūrėjo prostitutės aprangą: rausva palaidinukė kartu su liemenėle, aptemptas odinis sijonėlis, smailiakulniai bateliai.

Ji kraipė galvą.

— Kas yra?

— Čia kažkas ne taip, — pasakė Mjuzė.

— Kaip tai?

Kišenėje suvibravo telefonas. Pažiūrėjo, kas skambina. Jos bosas, apygardos prokuroras Polas Kouplendas. Žvilgtelėjo į Franką Tremontą. Tas pamojavo jai pirštais ir išsišiepė.

Ji atsiliepė:

— Sveikas, Koupai.

— Ką veiki?

— Dirbu nusikaltimo vietoje.

— Ir kabini akis savo kolegai.

— Pavaldiniui.

— Pavaldiniui, kuris yra rakštis šiknoje.

— Tačiau aš vadovauju jam, teisingai?

— Frankas Tremontas sukels didžiulį triukšmą. Užsiundys ant mūsų žiniasklaidą, įsiutins savo bendradarbius tyrėjus. Ar mums tikrai reikia tokios maišaties?

— Manau, kad taip, Koupai.

— Kodėl taip sakai?

— Todėl, kad jis visiškai klysta dėl šio įvykio.

8

DANTĖ Lorimenas pirmas įėjo į Ailinos Goldfarb kabinetą. Jis šiek tiek per stipriai paspaudė Maikui ranką. Suzana sekė iš paskos. Ailina Goldfarb atsistojo ir laukė už savo stalo. Akiniai jau buvo vietoje. Ji ištiesė ranką ir su abiem greitai pasilabino. Po to atsisėdo ir atsivertė rudą aplanką.

Paskui atsisėdo Dantė. Jis nė nedirstelėjo į žmoną. Suzana atsisėdo ant šalia jo esančios kėdės. Maikas liko stovėti kambario gale, kad nesimaišytų akyse. Jis susinėrė rankas ant krūtinės ir atsirėmė į sieną. Dantė Lorimenas pradėjo rūpestingai raitotis rankoves. Pirma dešinę, po to kairę. Jis pasidėjo ant šlaunų alkūnes ir, rodėsi, laukė, kol Ailina Goldfarb smogs jam pačią blogiausią žinią.

— Taigi? — pasakė Dantė.

Maikas stebėjo Suzaną Lorimen. Ji sėdėjo pakelta galva. Stulbinamai ramiai. Per daug ramiai. Tarsi pajutusi jo žvilgsnį, Suzana atsuko į jį žavų veidelį. Maikas pasistengė laikytis neutraliai. Tai buvo Ailinos pasirodymas. Jis tebuvo žiūrovas.

Ailina toliau skaitė bylą, tačiau, ko gero, vien dėl akių. Kai baigė, sunėrė ant stalo rankas ir žiūrėjo kažkur į tarpą tarp abiejų tėvų.

— Mes atlikome būtinus audinių grupės nustatymo tyrimus, — pradėjo ji.

Dantė ją nutraukė:

— Aš noriu būti juo.

— Atsiprašau?

— Aš noriu duoti Lukui inkstą.

— Jūs netinkate, pone Lorimenai.

Štai taip.

Maikas nenuleido nuo Suzanos Lorimen akių. Dabar buvo jos eilė vaidinti neutralią.

— O, — ištarė Dantė. — Aš maniau, kad tėvas...

— Būna įvairiai, — pasakė Ailina. — Yra daug faktorių, manau, išaiškinau poniai Lorimen, kai ji buvo atėjusi praėjusį kartą. Mes norime, kad nustatant HLA grupę, geriausiu atveju atitiktų šeši antigenai. O pagal gautus rezultatus jūs nebūtumėte geras kandidatas, pone Lorimenai.

— O aš? — paklausė Suzana.

— Jūs — geresnė. Ne idealus, tačiau geresnis atitikmuo. Paprastai geriausiai atitinka broliai ir seserys. Kiekvienas vaikas paveldi po pusę savo antigenų iš kiekvieno tėvo, ir gali būti keturios paveldėtų antigenų kombinacijos. Paprastai pasakius, brolis ar sesuo turi dvidešimt penkis procentus šanso, kad identiškai atitiks, penkiasdešimt procentų, kad pusiau atitiks, tai yra trys antigenai, ir dvidešimt penkis procentus, kad visiškai neatitiks.

— O kuriai grupei priklauso Tomas?

Tomas buvo jaunesnysis Luko brolis.

— Gaila, bet atsakymas neigiamas. Kol kas jūsų žmona yra geriausias atitikmuo. Mes taip pat įtrauksime jūsų sūnų į grupę, kuri laukia inkstų transplantavimo, žiūrėsime, gal rasime geresnį kandidatą, tačiau aš pavadinčiau tai mažai tikėtinu atveju. Galime laikyti ponią Lorimen pakankamai geru donoru, tačiau, atvirai kalbant, ji nėra idealus donoras.

— Kodėl ne?

— Tik du jos antigenai sutampa. Kuo arčiau šešių esame, tuo labiau tikėtina, jog jūsų sūnaus organizmas neatmes naujojo inksto. Matote, kuo geresnis antigenų atitikmuo, tuo labiau tikėtina, kad jam neteks nugyventi gyvenimo geriant vaistus ir nuolat atliekant dializę.

Dantė brūkštelėjo ranka sau per plaukus.

— Tai ką dabar darome?

— Galbūt dar turime šiek tiek laiko. Kaip jau sakiau, galime įtraukti jį į laukiančiųjų sąrašą. Ieškosime ir toliau atliksime dializę. Jeigu nieko geresnio neatsiras, pasinaudosime ponia Lorimen.

— Tačiau norėtumėte rasti geresnę išeitį, — pasakė Dantė.

— Taip.

— Turime kitų giminaičių, jie sakė, kad mielai būtų donorais Lukui, jeigu galėtų, — aiškino Dantė. — Gal galėtumėte juos ištirti.

Ailina linktelėjo:

— Sudarykite sąrašą, nurodykite vardus ir pavardes, adresus ir kokie tiksliai yra kraujo ryšiai.

Tyla.

— Ar jis labai serga, daktare? — Dantė atsigręžė atgal. — Maikai? Pasakykite tiesą. Ar jam labai blogai?

Maikas nukreipė žvilgsnį į Ailiną. Ši nežymiai linktelėjo, paskatindama jį.

— Blogai, — pasakė Maikas.

Tardamas tą žodį, jis žiūrėjo į Suzaną Lorimen. Ji nusuko akis.

Jie aptarinėjo galimybes dar dešimt ar daugiau minučių, po to Lorimenai išėjo. Kai jiedu liko vieni, Maikas atsisėdo į Dantės vietą ir iškėlė rankas delnais į viršų. Ailina apsimetė, kad buvo labai užsiėmusi ir dėliojo segtuvus.

— Kas čia darosi? — paklausė Maikas.

— Manai, kad privalėjau jiems pasakyti?

Maikas tylėjo.

— Mano darbas — gydyti jų sūnų. Jis yra mano pacientas. Ne jo tėvas.

— Vadinasi, tėvas neturi jokių teisių?

— Aš taip nesakiau.

— Tu atlikai tyrimus. Iš jų kai ką sužinojai ir nepasakei savo pacientui.

— Ne savo pacientui, — atrėmė Ailina. — Mano pacientas yra Lukas Lorimenas, sūnus.

— Vadinasi, viską, ką žinome, slepiame?

— Leisk kai ko tavęs paklausti. Tarkime, kad iš tyrimo sužinojau, jog ponia Lorimen apgaudinėjo poną Lorimeną, vadinasi, aš privalau jam pasakyti?

— Ne.

— O jeigu nustatyčiau, kad ji prekiavo narkotikais ar vogė pinigus?

— Tu fantazuoji, Ailina.

— Tikrai?

— Kalbama ne apie narkotikus ar pinigus.

— Žinau, tačiau abiem atvejais tai nesusiję su mano paciento sveikata.

Maikas pamąstė.

— Tarkime, kad atlikusi Dantės Lorimeno tyrimus radai kokią nors sveikatos problemą. Pavyzdžiui, išsiaiškinai, jog jis turi limfomą. Ar pasakytum jam?

— Be abejo.

— O kodėl? Juk ką tik pasakei, kad jis nėra tavo pacientas. Jis tau nerūpi.

— Liaukis, Maikai. Tai kas kita. Mano darbas — padėti savo pacientui, Lukui Lorimenui, pasveikti. Psichinė sveikata taip pat svarbu. Prieš atlikdami transplantaciją, mes rūpinamės, kad pacientai gautų psichiatro pagalbą, teisingai? Kodėl? Nes tokiose situacijose mums rūpi jų psichinė būklė. Jeigu sukelsime didžiulę sumaištį Lorimenų gyvenime, tai nepadės ligonio sveikatai. Taškas. Baigta.

Abu patylėjo.

— Tai nėra taip paprasta, — pasakė Maikas.

— Žinau.

— Ši paslaptis sunkiai mus slėgs.

— Todėl ir pasidalijau ja su tavimi, — Ailina skėstelėjo rankomis ir nusišypsojo. — Kodėl aš viena turiu neužmigti naktimis?

— Esi šauni partnerė.

— Maikai?

— Taip?

— Jeigu tai būtum tu, jeigu aš atlikčiau šitokį tyrimą ir nustatyčiau, kad Adamas nėra tavo biologinis sūnus, ar norėtum sužinoti?

— Adamas — ne mano sūnus? Ar matei, kokio dydžio jo ausys?

Ji nusišypsojo.

— Aš tiktai stengiuosi paaiškinti. Ar norėtum sužinoti?

— Taip.

— Iš tikrųjų?

— Aš jau toks esu. Pati žinai. Privalau žinoti viską.

Maikas nutilo.

— Kas yra? — paklausė ji.

Jis atsilošė, užsikėlė koją ant kojos.

— Ar mes taip ir užsimerksime, kad šis faktas nebadytų akių?

— Toks buvo mano planas, taip.

Maikas laukė.

Ailina Goldfarb atsiduso.

— Pirmyn, kalbėk.

— Jeigu mūsų pagrindinis kredo išties yra „pirmiausia nepakenk..."

Ji užsimerkė:

— Gerai, gerai.

— Mes neturime gero donoro Lukui Lorimenui, — pasakė Maikas. — Vis dar bandome jį surasti.

— Žinau, — Ailina vėl užsimerkė. — O pats akivaizdžiausias kandidatas būtų biologinis tėvas.

— Teisingai. Jis būtų patikimiausia partija.

— Privalome jį ištirti. Tai svarbiausia užduotis.

— Mes negalime šito slėpti, — pasakė Maikas. — Kad ir kaip norėtume.

Jiedu mąstė.

— Tai ką dabar darome? — paklausė Ailina.

— Manau, kad neturime didelio pasirinkimo.

BETSĖ Hil laukė mokyklos automobilių stovėjimo aikštelėje, norėdama susitikti akis į akį su Adamu.

Ji žvilgtelėjo per petį į „mamyčių vorą" — kelkraštyje palei Meipl alėją mamytės (taip, buvo ir vienas kitas tėvelis, tačiau tai daugiau atsitiktinumas negu nusistovėjusi taisyklė) tyliai sėdėjo burzgiančiuose automobiliuose arba susirinkusios plepėjosi su kitomis mamytėmis, laukdamos, kol baigsis pamokos ir jos galės išvežioti savo atžalas į smuikavimo užsiėmimus, pas ortodontus ar į karatė treniruotes.

Anksčiau ir Betsė Hil buvo viena iš tų motinų.

Iš pradžių ji stoviniuodavo prie Hilsaido pradinės mokyklos vaikų darželio, po to prie „Mount Pleasant" viduriniųjų klasių mokyklos ir galiausiai čia, vos už dvidešimties jardų nuo tos vietos, kur dabar stovėjo. Ji prisiminė, kaip laukdavo savo gražučio Spenserio, klausydavosi skambučio, spoksodavo pro priekinį automobilio langą, žiūrėdavo, kaip vaikai pabyra lyg skruzdės, kai į jų skruzdėlyną spirteli bato galas. Vos pamačiusi jį, visada šypsodavosi, ir beveik visada, ypač ankstyvesniais metais, Spenseris atsakydavo šypsena.

Ji ilgėjosi tų dienų, kai buvo jauna mama, naivumo, kuris atsiranda sulaukus pirmagimio. Dabar kas kita, nors yra dvynukės, tačiau viskas pasikeitė netgi prieš Spenserio mirtį. Ji dirsčiojo į tas motinas, kurių veiduose nesimatė nei rūpesčių, nei tamsių minčių, nei baimės, ir troško nekęsti jų.

Pasigirdo skambutis. Durys atsivėrė. Suvilnijo didžiulės mokinių bangos.

Betsė vos nepradėjo akimis ieškoti Spenserio.

Tai viena iš tų trumpų akimirkų, kai protas atsisako priimti realybę, tu pamiršti siaubingą dabartį ir galvoji, — tik vieną trumpą sekundėlę pagalvoji, — jog visa tai tebuvo blogas sapnas. Štai Spenseris išeis, kuprinė ant vienos peties, paaugliškai pakumpęs, o Betsė žiūrės ir galvos, kad jam jau reikia pasikirpti plaukus, kad jis atrodo išblyškęs.

Žmonės šneka, kad yra keli sielvarto etapai — neigimas, pyktis, tikėjimasis, depresija, pripažinimas, tačiau tie etapai labiau turi tendenciją virsti tragedija. Niekada nesiliauji neigęs. Tam tikra dalis tavęs visada būna pikta. O tas visas „pripažinimas" yra šlykštus. Kai kurie psichiatrai labiau mėgsta žodį „sprendimas". Semantiniu požiūriu tokia sąvoka geresnė, tačiau ir nuo jos jai norėjosi klykti.

Ką ji iš tiesų čia veikia?

Sūnus miręs. Niekas nepasikeis stojus prieš vieną iš jo draugų.

Tačiau kažkodėl atrodė, jog gali pasikeisti.

O gal visą tą naktį Spenseris buvo ne vienas. Ką tai pakeistų? Nuvalkiota tiesa, taip, tačiau ji jo nesugrąžins. Ką ji vylėsi rasti?

Sprendimą?

Ir tada pamatė Adamą.

Jis ėjo vienas, kuprinė svėrė jo petį — visus juos svėrė, kai pagalvoji. Betsė nenuleido nuo Adamo akių, žengtelėjo į dešinę, kad atsidurtų tiesiai priešais jį. Kaip ir visi vaikai, Adamas ėjo įbedęs akis į žemę. Ji laukė, žengdama tai kairėn, tai dešinėn, kad tik jis nepraeitų pro šalį.

Kai vaikinas pagaliau pakankamai priartėjo, ji tarė:

— Sveikas, Adamai.

Jis sustojo ir pakėlė galvą. Gražus berniukas, pagalvojo. Tokio amžiaus jie visi gražūs. Bet ir Adamas pasikeitęs. Visi peržengė paauglystės ribą. Jis dabar aukštas, stambus, raumeningas, labiau panašus į vyrą negu į berniuką. Jo veide ji vis tiek dar matė vaiką, bet matė ir kažką panašaus į iššūkį.

— O, — pasakė jis. — Labas, ponia Hil.

Adamas pradėjo žingsniuoti, dabar patraukdamas į kairę.

— Ar galiu pasikalbėti su tavimi minutėlę? — sulaikė jį Betsė.

Jis iš lėto sustojo.

— A, aišku. Žinoma.

Adamas priėjo prie jos lengvu sportininko žingsniu. Adamas visada buvo geras sportininkas. Spenseris — ne. Gal tai irgi turėjo įtaką? Gyvenimas tokiuose miesteliuose kaip šis būna daug lengvesnis, kai esi geras sportininkas.

Jis sustojo priešais ją, gal už šešių pėdų. Nežiūrėjo į akis, tačiau retas vidurinės mokyklos mokinukas žiūrėdavo. Kelias sekundes ji tylėjo. Tiesiog žvelgė į jį.

— Jūs norėjote su manimi pakalbėti? — pasakė Adamas.

— Taip.

Vėl tyla. Vėl tiktai žiūrėjimas. Jis pasimuistė.

— Man tikrai gaila, — pasakė jis.

— Dėl ko?

Toks atsakymas jį nustebino.

— Dėl Spenserio.

— Kodėl?

Jis neatsakė, žvilgsnis klajojo, tačiau nė karto jos neužkliudė.

— Adamai, pažiūrėk į mane.

Vis dėlto ji buvo suaugusi, vis dėlto jis buvo vaikas. Jis pakluso.

— Kas atsitiko tą naktį?

Jis nurijo seilę ir pasakė:

— Atsitiko?

— Tu buvai su Spenseriu.

Jis papurtė galvą. Veidas išbalo.

— Kas atsitiko, Adamai?

— Aš ten nebuvau.

Ji iškėlė nuotrauką iš „MySpace" puslapio, tačiau jo akys vėl nukrypo į žemę.

— Adamai.

Jis pakėlė galvą. Ji kyštelėjo nuotrauką jam prie veido.

— Čia tu, ar ne?

— Aš nežinau, gali būti.

— Nufotografuota tą naktį, kai jis mirė.

Jis pakratė galvą.

— Adamai?

— Aš nežinau, apie ką jūs kalbate, ponia Hil. Aš nemačiau Spenserio tą naktį.

— Pažiūrėk dar kartą...

— Man reikia eiti.

— Adamai, prašau...

— Atsiprašau, ponia Hil.

Ir jis nubėgo. Nubėgo atgal plytinio mūro link, pasuko už jo ir dingo iš akių.

9

VYRIAUSIOJI tyrėja Lorena Mjuzė pažiūrėjo į laikrodį. Metas į susirinkimą.

— Tu turi mano daikčiukus? — paklausė ji.

Jos asistentė — mergina, vardu Šamikė Džonson. Mjuzė sutiko Šamikę vienoje šiek tiek nuskambėjusioje išžaginimo byloje. Pati pradžia raštinėje Šamikei nebuvo lengva, tačiau netrukus ji tapo gana nepakeičiama.

— Štai čia, — pasakė Šamikė.

— Tai labai svarbu.

— Žinau.

Mjuzė čiupo tą voką.

— Čia viskas yra?

Šamikė suraukė antakius.

— O, ne, jūs juk neprašėte to.

Mjuzė atsiprašė ir patraukė į kitą koridoriaus pusę, kur buvo Esekso apygardos prokuroro kabinetas, o tiksliau — į savo boso Polo Kouplendo kabinetą.

Sekretorė — nauja mergina, o Mjuzė visuomet sunkiai prisiminė pavardes — sutiko ją su šypsena.

— Jie visi laukia jūsų.

— Kas laukia manęs?

— Prokuroras Kouplendas.

— Jūs sakėte: *jie visi.*

— Atsiprašau?

— Sakėte, *jie visi* laukia manęs. *Jie visi* reiškia daugiau negu vieną. Turbūt daugiau negu du.

Sekretorė atrodė suglumusi.

— Ak, taip. Jų yra turbūt keturi ar penki.

— Su prokuroru Kouplendu?

— Taip.

— Kas tokie?

Ji gūžtelėjo pečiais:

— Manau, kiti tyrėjai.

Mjuzė nieko nesuprato. Ji prašėsi asmeninio pokalbio, norėdama pasitarti dėl politiškai delikačios situacijos, turint galvoje Franką Tremontą. Jai buvo neaišku, kodėl prokuroro kabinete sėdėjo kiti kriminalistai.

Dar neįžengusi į kabinetą išgirdo juoką. Čia iš tikrųjų sėdėjo šeši, tarp jų Mjuzės bosas Polas Kouplendas. Visi vyrai. Buvo ir Frankas Tremontas. Ir dar trys jos tyrėjai. Dar vienas kažkur matytas. Jis laikė užrašų knygutę ir tušinuką, o priešais ant stalo stovėjo magnetofonas.

Koupas (taip visi vadino Polą Kouplendą) sėdėjo už savo stalo ir kvatojosi iš kažko, ką Tremontas ką tik pašnabždėjo jam į ausį.

Mjuzė pajuto, kaip užsiliepsnojo skruostai.

— Sveika, Mjuze, — kreipėsi jis.

— Koupai, — pasakė ji, linktelėdama kitiems.

— Užeik ir uždaryk duris.

Ji įėjo, sustojo ir pajuto įsmeigtas visų akis. Jos veidas dar labiau užkaito. Jautėsi tarsi sugauta ir stengėsi žiūrėti tik į Koupą. O jam nė

motais. Sėdėjo ir šypsojosi lyg koks gražutis kvailelis. Ji bandė žvilgsniu parodyti, kad norėjo pasikalbėti pirmiausia su juo vienu, kad viskas čia atrodė kaip kokia pasala, bet jam buvo nė motais.

— Tuomet pradėkime, gerai?

Lorena Mjuzė pasakė:

— Gerai.

— Pala, ar tu visus čia esančiuosius pažįsti?

Kai Koupas pradėjo dirbti apygardos prokuroru, per visus kabinetus nuvilnijo šurmulys, o kai jis paaukštino Mjuzę tarnyboje, paskirdamas ją savo vyriausiąja apygardos tyrėja, visi neteko amo. Šis darbas paprastai užkraunamas kokiam nors šiurkščiam, senam darbuotojui, ir tik vyrui, ir jis turi būti pasireiškęs visoje sistemoje kaip politinė figūra. Kai jis pasirinko ją, Lorena Mjuzė buvo jauniausia visame Kriminalinių bylų tyrimo skyriuje. Žiniasklaidai paklausus, kokiais kriterijais rėmėsi pasirinkdamas jauną moterį, o ne labiau prityrusius vyriškos lyties veteranus, jo atsakymas buvo vienas žodis:

— Nuopelnais.

Štai dabar ji ir atsidūrė kabinete, kuriame sėdėjo būtent tokie nurašyti keturi veteranai.

— Aš nepažįstu šio pono, — pasakė Mjuzė, kryptelėdama galvą į vyrą su bloknotu ir rašikliu.

— O, atsiprašau, — Koupas išlenkė ranką lyg koks televizijos viktorinos vedėjas ir nutaisė ekranui paruoštą šypseną. — Tai — Tomas Goganas, *The Star-Ledger* korespondentas.

Mjuzė nieko nepasakė. Tremonto samdomas rašeiva, svainis. Kuo toliau, tuo gražiau.

— Ar nieko prieš, jeigu dabar jau pradėsime? — paklausė jos.

— Daryk, kaip žinai, Koupai.

— Gerai. Štai čia esantis Frankas turi nusiskundimą. Frankai, pirmyn, užleidžiu tribūną.

Polas Kouplendas artėjo prie ketvirtosios dešimties. Jo žmona mirė nuo vėžio, vos pagimdžiusi dukrą Karą, kuriai dabar jau septyneri. Jis pats vienas ją ir augino. Bent iki šiol. Ant jo stalo jau nebesi-

matė jokių Karos nuotraukų. O anksčiau būdavo. Mjuzė prisiminė, kad vos pradėjęs čia dirbti Koupas buvo pasidėjęs vieną ant knygų lentynos už savo kėdės. O kartą, kai jie prirėmė prie sienos vaikų tvirkintoją, Koupas ją nuėmė. Ji niekada ir neklausinėjo apie tai, tačiau nusprendė, kad galėjo būti kažkoks ryšys.

Nesimatė nė jo sužadėtinės nuotraukos, tačiau Koupo kabykloje Mjuzė pastebėjo plastikiniu maišu apsiaustą smokingą. Vestuvės kitą šeštadienį. Mjuzė bus tenai. Faktiškai ji buvo viena iš pamergių.

Suteikęs Tremontui žodį, Koupas liko sėdėti už savo stalo. Daugiau kėdžių nebuvo, todėl Mjuzei teko stovėti. Ji jautėsi išstatyta parodai ir siuto. Kažkoks pavaldinys ruošėsi kibti jai į gerklę, o Koupas, jos tariamasis šalininkas, nė negalvojo to sustabdyti. Ji stengėsi iš paskutiniųjų, kad kiekviename žingsnyje neklyktų apie moterų diskriminaciją, tačiau jeigu ji būtų vyras, nieku gyvu nesitaikstytų su Tremonto absurdiškumu. Ji sugebėtų pasvilinti jam šikną, nepaisant visų politinių ir žiniasklaidos atgarsių.

Mjuzė stovėjo ir kunkuliavo.

Frankas Tremontas timptelėjo diržą aukštyn, nesvarbu, kad sėdėjo.

— Klausykit, nors ir gerbdamas panelę Mjuzę, turiu pasakyti, kad...

— Vyriausioji tyrėja Mjuzė, — pasakė Lorena.

— Atsiprašau?

— Aš nesu panelė Mjuzė. Aš turiu rangą. Esu vyriausioji tyrėja. Tavo viršininkė.

Tremontas šypsojosi. Jis lėtai atsisuko į savo kolegas tyrėjus, po to į svainį. Patenkinta išraiška tarsi bylojo: „Matote, ką turiu omenyje?"

— Kokia jautri, ką, — ir drėbtelėjo su sarkazmu: — vyriausioji tyrėja Mjuze?

Mjuzė žvilgtelėjo į Koupą. Šis ir toliau išliko ramus. Jo veidas nežadėjo jokios paguodos. Jis paprasčiausiai pasakė:

— Atleisk dėl pertraukimo, Frankai, tęsk.

Mjuzės kumščiai patys susigniaužė.

— Gerai, šiaip ar taip, aš turiu dvidešimt aštuonerių metų darbo teisėtvarkoje stažą. Aš nutvėriau šitą kekšę Penktajame rajone. Ir štai kas atsitinka: pirma, ji pasirodo nekviesta. Man tai nepatinka. Pažeidžiamos elgesio taisyklės. Gerai, jeigu Mjuzė nori apsimesti, kad gali būti naudinga, — puiku. Tačiau ji pradeda vadovauti. Pradeda perimti valdžią, kenkdama mano autoritetui policininkų akivaizdoje, — jis skėstelėjo rankas. — Tai neteisinga.

Koupas linktelėjo.

— Tu iš tikrųjų ją nutvėrei.

— Teisingai.

— Papasakok man plačiau.

— Ką?

— Papasakok apie šį atvejį.

— Mes dar nedaug ką žinome. Rasta negyva kekšė. Kažkas gerai sudirbo jos veidą. Medicinos ekspertas mano, kad ji buvo mirtinai sudaužyta. Tapatybė dar nenustatyta. Paklausinėjome kelias kitas kekšeles, bet nė viena nežino, kas ji tokia.

— Ar tos kitos kekšės nežino jos vardo? — paklausė Koupas. — Ar jos visiškai jos nepažįsta?

— Jos mažai šneka. Tačiau žinote, kaip yra. Nė viena nieko nemato. Mes dar užsiimsime jomis.

— Dar kas nors?

— Radome žalią skarelę. Ji nėra tiksliai tokia pati, tačiau tai naujos gaujos spalva. Aš nurodžiau susemti kelis žinomus jos narius. Patarkuosime juos, pažiūrėsime, ar bent vienas ką nors išduos. Mes dirbame ir prie kompiuterių, žiūrėsime, gal išlįs bent vienas, kuris panašiu būdu tvarko prostitutes šitame rajone.

— Ir?

— Ir kol kas nieko. Noriu pasakyti, turime daugybę negyvų kekšių. Man nereikia to aiškinti jums, bose. Šiais metais šita jau septinta.

— Pirštų atspaudai?

— Ėmėme iš vietinių. Nieko gero. Mes imsimės NCIC, Nacionalinio informacijos apie nusikaltimus centro, bet tai užtruks.

Koupas linktelėjo.

— Gerai, vadinasi, tavo nusiskundimas dėl Mjuzės yra?..

— Klausykite, aš nenoriu minti ant jokių nuospaudų, bet kalbėkime atvirai: kad ir kaip ten būtų, ji neturėtų dirbti šio darbo. Jūs ją pasirinkote, nes ji moteris. Suprantu. Tokia šiandienos realybė. Vyrukas paaukoja savo metus, labai stengiasi, bet tai nieko nereiškia, jeigu kažkas turi juodą odą arba neturi pimpalo. Suprantu. Tačiau tai irgi diskriminacija. Turiu galvoje, vien dėl to, kad aš esu vyrukas, o ji — mergužėlė, dar nereiškia, jog galima įsibėgėti, teisingai? Jeigu aš būčiau jos bosas ir klausinėčiau visko, ką ji nuveikė, ji turbūt pradėtų klykti, kad ją žagina, puldinėja ar panašiai, ir man tektų minti takus į teismus.

Koupas vėl linktelėjo:

— Suprantama, — jis atsisuko į Loreną. — Mjuze?

— Ką?

— Komentarų bus?

— Pavyzdžiui, aš nesu tikra, kad esu vienintelė šiame kambaryje, neturinti pimpalo.

Ji pažiūrėjo į Tremontą.

Koupas paklausė:

— Dar kas nors?

— Jaučiuosi lyg trenkta maišu.

— Nieko panašaus, — pasakė Koupas. — Tu esi jo viršininkė, tačiau tai nereiškia, kad privalai prižiūrėti jį, tiesa? Aš esu tavo viršininkas, bet ar aš tave kontroliuoju?

Mjuzė virė pykčiu.

— Tyrėjas Tremontas jau seniai čia dirba. Jis turi draugų ir yra pelnęs pagarbą. Dėl to ir suteikiu jam šią progą. Jis labai rimtai nori dėl šito kreiptis į spaudą. Pateikti oficialų skundą. Aš paprašiau jo suorganizuoti šį susirinkimą. Kaip pridera. Leidau jam pakviesti poną Goganą, kad jis galėtų pamatyti, kaip atvirai ir nepriešiškai dirbame.

Jie visi žiūrėjo į ją.

— Dabar dar kartą klausiu, — kreipėsi į ją Koupas. Jų akys su-

sitiko. — Ar turi kokių nors pastabų dėl to, ką tyrėjas Tremontas ką tik pasakė?

Koupo veide pleveno šypsena. Nedidukė. Vien tik lūpų kampučiai trūkčiojo. Ir ji iš karto suprato.

— Turiu, — atsakė ji.

— Žodis tau.

Dabar Koupas atsilošė kėdėje ir sunėrė už galvos rankas.

— Pradėkime nuo to, jog aš nemanau, kad auka buvo prostitutė.

Koupas pakėlė antakius, tarsi tokio pritrenkiamo sakinio jam dar nebuvo tekę išgirsti.

— Tu nemanai?

— Ne.

— Bet aš mačiau jos drabužius, — kalbėjo Koupas. — Ką tik išklausiau Franko ataskaitą. O vieta, kurioje gulėjo lavonas: visi žino, kad būtent ten kekšės lankosi.

— Ir žudikas, — pasakė Mjuzė. — Todėl jis ir išmetė ją tenai.

Frankas Tremontas nusikvatojo:

— Mjuze, tu tauški nesąmones. Reikia įrodymų, brangute, ne tik intuicijos.

— Tu nori įrodymo, Frankai?

— Aišku. Pasiklausykime jo. Tu nieko neturi.

— O kaip dėl jos odos spalvos.

— Tai reiškia?

— Tai reiškia, kad ji baltaodė.

— O, čia tai bent, — pasakė Tremontas, iškeldamas rankas. — O, man tai patinka, — jis atsigręžė į Goganą. — Tu užsirašyk, Tomai, nes tai tiesiog neįkainojama. Aš noriu pasakyti, kad galbūt, ir tik galbūt, prostitutė nėra svarbiausias prioritetas, o aš esu fanatiškas neandertalietis. Bet jeigu ji tvirtina, kad mūsiškė auka negali būti kekšė, nes yra baltaodė, na, tai jau rimtas policijos darbas.

Jis pagrūmojo jai pirštu:

— Mjuze, tau reikia praleisti šiek tiek daugiau laiko gatvėse.

— Tu sakei, kad buvo dar šešios nužudytos prostitutės.

— Taip, ir kas?

— Ar žinai, kad visos šešios buvo afrikiečių kilmės amerikietės?

— Tai nereiškia, kad jos mažos ir storos. Gal tos šešios buvo — aš nežinau — aukštos. O šitoji — žema. Tai reiškia, kad ji nebuvo kekšė?

Mjuzė priėjo prie sienos, kur kabėjo skelbimų lenta. Ji ištraukė iš savo voko nuotrauką ir prismeigė ją.

— Nufotografuota nusikaltimo vietoje.

Visi sužiuro.

— Ten minia už policijos juostos, — pasakė Tremontas.

— Labai gerai, Frankai. Bet kitą kartą pakelk ranką ir palauk, kol paklausiu.

Tremontas sukryžiavo rankas.

— Į ką mes turime žiūrėti?

— Kas čia matosi? — paklausė ji.

— Kekšės, — pasakė Tremontas.

— Visiškai teisingai. Kiek?

— Aš nežinau. Nori, kad suskaičiuočiau?

— Tik apytikriai.

— Gal dvidešimt.

— Dvidešimt trys. Gerai, Frankai.

— Ir ką tu turi galvoje?

— Prašau suskaičiuoti, kiek tarp jų yra baltaodžių.

Nė vienam nereikėjo ilgai žiūrėti, kad galėtų atsakyti — nė vienos.

— Mjuze, ar tu dabar nori man pasakyti, kad nebūna baltų kekšių?

— Būna. Tačiau tame rajone tiktai viena kita. Aš patikrinau paskutiniuosius tris mėnesius. Remiantis areštų duomenimis, per visą šį laikotarpį trijų kvartalų spinduliu nė viena baltaodė nebuvo suimta už kibimą prie vyrų. Ir kaip jūs nurodėte, jos pirštų atspaudai nėra užregistruoti. Kiek tokių vietinių prostitučių tu gali nurodyti?

— Daug, — pasakė Tremontas. — Jos atvažiuoja iš kitur, trum-

pam pabūna, miršta arba traukia į Atlantik Sitį, — Tremontas išskėtė rankas. — Oho, Mjuze, tu nuostabi. Jau galėčiau mesti darbą dabar.

Jis sukikeno. Mjuzė — ne.

Mjuzė išėmė ir pakabino daugiau nuotraukų.

— Pažiūrėk į aukos rankas.

— Gerai, ir kas?

— Nė vienos adatos žymės. Preliminarūs toksikologiniai tyrimai rodo, jog jos organizme nerasta narkotikų pėdsakų. Ir vėl, Frankai, pasakyk: kiek Penktajame rajone rasi baltųjų kekšių, kurios nėra narkomanės?

Šis klausimas jį pristabdė.

— Ji yra pavalgiusi, — tęsė Mjuzė, — tai reiškia, kad tądien šiek tiek, nedaug maitinosi. Daug kekšių gerai maitinasi. Prieš įvykį nebūta jokių sumušimų ar lūžių, tai taip pat nebūdinga šiame rajone besidarbuojančioms kekšėms. Mes nelabai ką galime pasakyti apie jos dantis, kadangi dauguma jų išmušti, o tie, kurie liko, buvo gerai prižiūrimi. Tačiau pažiūrėk į šitą.

Mjuzė prismeigė kitą didžiulę nuotrauką.

— Bateliai? — pasakė Tremontas.

— Aukso žvaigždė, Frankai.

Koupo žvilgsnis įspėjo ją sušvelninti sarkazmą.

— Kekšės bateliai, — tęsė Tremontas. — Smailūs kulniukai, vakarinės kurpaitės. Pasižiūrėk į tuos savo šlykščius storapadžius, Mjuze. Tu kada nors nešioji tokius aukštakulnius?

— Ne, nenešioju. O tu?

Auditorija sukikeno. Koupas papurtė galvą.

— Ir ką nori pasakyti? — laikėsi Tremontas. — Jie atkeliavo tiesiai iš kekšių katalogo.

— Pažiūrėk į padus.

Ji parodė pieštuku.

— Ką aš turiu matyti?

— Nieko. Būtent. Jokių įbrėžimų. Anei vieno.

— Vadinasi, jie nauji.

— Per daug nauji. Aš paprašiau, kad šią nuotrauką padidintų, — ji prisegė kitą nuotrauką. — Nė mažiausio brėžio. Niekas jų neavėjo. Nė kartelio.

Kambaryje pasidarė labai tylu.

— Ir kas?

— Puikiai atsikirtai, Frankai.

— Eik velniop, Mjuze, tai nereiškia...

— Beje, joje nerasta spermos.

— Ir kas? Gal tai buvo jos pirmasis kabliukas tą naktį.

— Gal. Tau dar reikėtų gerai įsižiūrėti į jos įdegį.

— Į ką?

— Į įdegį.

Jis stengėsi parodyti, jog nepasiduoda, tačiau visa stiprybė jau seko.

— Tos panelės, Mjuze, ne be pagrindo vadinamos gatvinėmis. Gatvės, matai, yra lauke. Šios panelės darbuojasi lauke. Smarkiai.

— Nepaisant fakto, jog pastaruoju metu mes iš tikrųjų nematėme daug saulės, įdegio kontūrai kitokie. Jie baigiasi štai čia, — ji parodė į pečius, — o ant pilvo nėra jokio įdegio — tas plotas visiškai blyškus. Trumpai tariant, ši moteris nešiojo palaidinukes, ne bikinio viršutinę dalį. Be to, jos rankoje rasta sugniaužta skarelė.

— Užpuolimo metu nutraukė nuo nusikaltėlio kaklo.

— Ne, nenutraukė. Tai akivaizdžiai pakištas įkaltis. Tą kūną atvežė iš kitur, Frankai. Vadinasi, mes turime tikėti, kad grumdamasi ji nutraukė skarelę jam nuo kaklo, o jie taip ir paliko ją jos saujoje, kai išmetė kūną? Argi tai įtikima?

— Gali būti, kad ta šutvė davė signalą.

— Gali būti. Be to, dar reikia atkreipti dėmesį į patį sumušimą.

— O kas dėl jo?

— Jis perdėtas. Niekas nieko nemuša taip preciziškai.

— Tu turi kokią teoriją?

— Akivaizdžią. Kažkas nenorėjo, kad mes ją atpažintume. Ir dar kai kas. Pažiūrėk, kur ji buvo išmesta.

— Tokioje vietoje, kurią puikiai žino prostitutės.

— Būtent. Mes žinome, kad ji ne ten nužudyta. Ją ten išmetė. Kodėl tokioje vietoje? Jeigu ji buvo kekšė, argi norėtų, kad mes tai žinotume? Dėl ko išmesti kekšę vietinėms kekšėms žinomoje vietoje? Aš pasakysiu tau dėl ko. Nes jei iš pat pradžių palaikysi ją kekše, o koks nors apsnūdęs storašiknis ims tirti ir nueis lengviausiu keliu...

— Ką tu vadini storašikniu?

Frankas Tremontas atsistojo. O Koupas ramiai pasakė:

— Sėskis, Frankai.

— Ar jūs leisite jai?..

— Ššš, — ištarė Koupas. — Girdi tą garsą?

Visi sukluso.

— Kas yra?

Koupas pridėjo delną sau prie ausies.

— Klausykis, Frankai. Girdi jį? — jis šnabždėjo. — Tai tavo nekompetentingumo garsas, kuris atsiskleidžia liaudies masėms. Tai ne tik tavo nekompetentingumas, bet ir savižudiškas kvailumas užsipulti savo viršininkę, kai visi faktai tavęs neparemia.

— Aš nepakęsiu šito...

— Ššš, klausykis. Tiesiog klausykis.

Mjuzė vos tvardė juoką.

— Ar jūs klausotės, pone Goganai? — paklausė Koupas.

Goganas atsikrenkštė.

— Aš girdėjau, ką reikėjo.

— Gerai, nes ir aš girdėjau. O kadangi jūs prašėte užfiksuoti šį susirinkimą, na, aš jaučiau pareigą padaryti tai, — Koupas ištraukė mažą magnetofoną iš už knygos, gulinčios ant jo stalo. — Žinote, dėl visa ko: jeigu jūsų viršininkas norėtų tiksliai išgirsti, kas čia vyko, ir jeigu jūsų rašytuvas blogai veikė, ir panašiai. Mes juk nenorėtume, kad kas nors manytų, jog jūs iškraipėte šią istoriją pasitarnaudamas savo svainiui, tiesa?

Koupas jiems nusišypsojo. Jie neatsilygino tuo pačiu.

— Ponai, daugiau pastabų bus? Ne. Gerai. Tuomet grįžtame prie

darbų. Frankai, likusią šios dienos dalį esi laisvas. Noriu, kad pamąstytum apie savo galimybes bei pasirinkimus ir galbūt gerai išstudijuotum, kokius puikius išėjimo į pensiją paketus mes siūlome.

10

PARVAŽIAVĘS namo Maikas žvilgtelėjo į Lorimenų kiemą. Jame buvo ramu. Jis suprato, kad teks žengti kitą žingsnį.

Pirmiausia nepakenk. Toks buvo kredo.

O antra?

Tai jau keblesnis klausimas.

Jis numetė raktus ir piniginę ant padėkliuko, kurį Taja buvo specialiai padėjusi, nes Maikas nuolat nerasdavo savo raktų ir piniginės. Ir iš tikrųjų tai gelbėjo. Taja paskambino, vos nusileidusi Bostone. Dabar ji atliko parengiamuosius darbus, o liudytoją apklaus po pietų. Tai galėjo ir užtrukti, tačiau po to ji kuo skubiau sės į pirmąjį reisą. Jis liepė jai neskubėti.

— Labas, tėveli!

Iš už kampo išniro Džilė. Vos tik Maikas išvydo jos šypseną, Lorimenai ir visa kita išsisklaidė it dūmas.

— Sveika, mieloji. Ar Adamas savo kambaryje?

— Ne, — pasakė ji.

Štai tau ir išsisklaidęs dūmas.

— Kur jis?

— Nežinau. Aš maniau, kad jis čia, apačioje.

Jie pradėjo šūkčioti. Niekas neatsiliepė.

— Tavo brolis turėjo būti su tavimi, — pasakė Maikas.

— Jis buvo čia prieš dešimt minučių, — patvirtino ji.

— O dabar?

Džilė suraukė kaktą. Kai tik ji susiraukia, atrodo, jog visas jos kūnas įsisuka į tas raukšleles.

— Aš galvojau, kad šį vakarą jūs eisite į ledo ritulio rungtynes.

— Eisime.

Džilė atrodė sunerimusi.

— Brangute, kas yra?

— Nieko.

— Kada tu matei savo brolį paskutinį kartą?

— Nežinau. Prieš kelias minutes, — ji pradėjo krimsti nagą. — Ar jis neturėjo būti su tavimi?

— Esu tikras, kad jis tuoj grįš, — pasakė Maikas.

Džilė neatrodė tokia užtikrinta. Ir Maikas jautėsi ne kitaip.

— Ar tu vis tiek užveši mane pas Jasminą? — paklausė ji.

— Be abejo.

— Tuomet aš pasiimsiu krepšį, gerai?

— Žinoma.

Džilė nulėkė laiptais aukštyn. Maikas pažiūrėjo į savo laikrodį. Jis ir Adamas buvo suplanavę po pusvalandžio išvažiuoti iš namų, užvežti Džilę pas draugę ir traukti į Manhataną, kur vyks „Rangers" rungtynės.

Adamas turėjo sėdėti namie ir prižiūrėti seserį.

Maikas giliai atsiduso. Gerai, kol kas nereikia panikuoti. Jis nutarė lukteléti Adamo dar dešimt minučių. Pervertė atneštą paštą ir vėl pagalvojo apie Lorimenus. Nėra ko vilkinti. Jiedu su Ailina priėmė sprendimą. Laikas veikti.

Maikas įsijungė kompiuterį, atsivertė savo telefonų sąrašą ir paspaudė ties Lorimenų eilute. Sąraše buvo Suzanos Lorimen mobiliojo telefono numeris. Nei jis, nei Taja niekada jai neskambino, bet taip jau būna su kaimynais: turi visų jų numerius, kad esant skubiam atvejui galėtum susisiekti.

Dabar kaip tik toks atvejis.

Jis surinko numerį. Suzana atsiliepė po antrojo signalo.

— Klausau?

Jos balsas šiltas, švelnus, lyg prislopintas. Maikas atsikrenkštė.

— Čia Maikas Bajus, — prisistatė jis.

— Ar viskas gerai?

— Taip. Tiksliau, nieko naujo. Ar šiuo metu jūs viena?

Tyla.

Suzana tarė:

— Mes grąžinome tą DVD.

Jis išgirdo kitą balsą, tarsi Dantės, klausiantį:

— Kas ten?

— Įspūdingas, — pasakė ji.

Aišku, sumetė Maikas, ne viena.

— Ar jūs turite mano numerį?

— Labai greitai. Ačiū.

Spragt.

Maikas pasitrynė rankomis veidą. Nuostabu. Tiesiog nuostabu.

— Džile!

Ji pasirodė laiptų viršuje.

— Ką?

— Ar Adamas ką nors sakė, kai grįžo namo?

— Jis tiktai pasakė: „Labas, mažyle.“

Ji šypsojosi tai sakydama.

Maiko ausyse skambėjo sūnaus balsas. Adamas mylėjo sesę, o ji mylėjo jį. Dauguma vaikų šeimoje kariauja, bet jie retai kada pešėsi. Galbūt charakterių skirtumai turėjo įtakos. Kad ir koks būtų abejingas ar paniuręs, Adamas niekada neišsiliedavo ant sesutės.

— Nenumanai, kur jis išėjo?

Džilė papurtė galvą:

— Ar jam nieko neatsitiko?

— Jam viskas gerai, nesirūpink. Po poros minučių nuvešiu tave pas Jasminą, gerai?

Maikas nušuoliavo aukštyn per du laiptus iš karto. Kelis sudilgsėjo: atsiliepė sena ledo ritulio laikų trauma. Prieš kelis mėnesius kelį operavo jo draugas, ortopedijos chirurgas Deividas Gouldas. Jis pasakė Deividui, kad nenorėjo palikti ledo ritulio, ir paklausė, ar tik nepasidarė sau žalos, žaisdamas toliau. Deividas išrašė jam receptą „Percocet“ vaistui ir atsakė:

— Aš sulaukiu ne tiek jau daug buvusių šachmatininkų — tai tu man pats ir atsakyk.

Maikas pravėrė Adamo duris. Kambarys tuščias. Dairėsi, bene pamatys ką nors, kas užvestų ant kelio, bandant išsiaiškinti, kur sūnus galėjo išeiti. Jokio ženklo.

— O, jis negalėjo... — garsiai ištarė Maikas.

Jis pasižiūrėjo į laikrodį. Adamas jau tikrai turėjo sugrįžti — turėjo visą tą laiką būti namie. Kaip jis galėjo palikti seserį vieną? Jis ne toks kvailas. Maikas išsiėmė mobilųjį telefoną ir nuspaudė mygtuką. Išgirdo signalą, po to — Adamo balsą, prašantį palikti žinutę.

— Kur tu esi? Mes netrukus turime važiuoti į „Rangers" rungtynes. Ir kodėl tu palikai seserį vieną? Tuoj pat man paskambink.

Jis išjungė telefoną.

Praėjo dešimt minučių. Iš Adamo — nė žodžio. Maikas vėl paskambino. Sukandęs dantis paliko antrą žinutę.

Džilė pašaukė:

— Tėveli?

— Ką, širdele?

— Kur Adamas?

— Esu tikras, kad jis tuoj parsiras namo. Klausyk, aš nuvešiu tave pas Jasminą ir grįšiu paimti brolio, gerai?

Maikas paskambino Adamui, paliko trečią žinutę, paaiškindamas, kad jis netrukus grįš. Jam dingtelėjo mintis apie praėjusį kartą: jis elgėsi taip pat — palikinėjo žinutes, kai Adamas buvo pabėgęs iš namų, bet jie nesulaukė atsakymo dvi dienas. Maikas su Taja ėjo iš proto, bandydami surasti sūnų, o viskas baigėsi kuo puikiausiai.

Verčiau nekartotų to paties žaidimo, pagalvojo Maikas. Ir tą pačią akimirką persigando: Dieve, tikiuosi, jis kartoja tą patį.

Maikas paėmė popieriaus lapą, brūkštelėjo porą žodžių ir paliko jį ant virtuvės stalo:

ADAMAI,

AŠ IŠVEŽIAU DŽILĘ, KAI GRĮŠIU, JAU BŪK PASIRUOŠĘS.

Ant Džilės kuprinės buvo Niujorko „Rangers" emblema. Ji per daug nesuko galvos dėl ledo ritulio, bet juk tą kuprinę nešiojo jos vyresnis brolis! Džilė džiaugėsi viskuo, kas likdavo nuo Adamo. Neseniai ji pradėjo nešioti žalią neperpučiamą striukę, kurioje skendo, tačiau juk Adamas kažkada vilkėjo ją žaisdamas „Neūžaugų" ledo ritulį. Dešinėje pusėje, ant krūtinės, buvo trafaretinis užrašas — Adamo vardas.

— Tėveli?

— Ką, širdele?

— Man neramu dėl Adamo.

Ji ištarė tai ne kaip maža mergytė, vaidinanti suaugusią. Pasakė kaip vaikas, per daug protingas pagal savo metus.

— Kodėl taip sakai?

Ji gūžtelėjo petukais.

— Ar jis tau ką nors sakė?

— Ne.

Maikas įsuko į gatvę, kurioje gyveno Jasmina, vildamasis, kad Džilė pasakys daugiau. Nepasakė.

Seniau — anais laikais, kai Maikas dar buvo berniukas — tėvai tiesiog išleisdavo vaiką ir nuvažiuodavo arba palaukdavo automobilyje, kol atsidarydavo paradinės durys. Dabar eini kartu su savo atžala iki pat durų. Paprastai tokie dalykai šiek tiek trikdė Maiką, tačiau kai buvo ruošiamasi pernakvoti, ypač palyginti tokio jauno amžiaus, Maikas buvo linkęs „užsiregistruoti". Jis pabeldė, duris atidarė Gajus Novakas, Jasminos tėvas.

— Sveikas, Maikai.

— Sveikas, Gajau.

Gajus tebevilkėjo kostiumą, buvo ką tik grįžęs iš darbo, nors kaklaraištis jau atrištas. Jis buvo su akiniais senamadiškais vėžleniniais rėmeliais, o plaukai atrodė sutaršyti. Gajus — dar vienas miestelio tėvas, dirbantis Volstrite, nors, dievaži, Maikas taip niekada ir nenutuokė, ką jie visi ten veikė. Privatūs investiciniai fondai ar patikėjimo teise valdomos sąskaitos, kredito paslaugos, o gal IPO,

pirminis viešas akcijų siūlymas visuomenei arba posėdžiavimas, prekiavimas vertybiniais popieriais ar obligacijų pardavimas, — kad ir kas ten vyko, Maikui tai atrodė didžiulė miglota finansinė košė.

Gajus buvo senokai išsiskyręs ir, kaip Maikui paplakė liežuvėliu jo vienuolikmetė dukrelė, susitikinėdavo su daugybe moterų.

— Jo panelės visada pataikauja Jasminai, — kartą pasakė jam Džilė. — Kažkaip juokinga.

Džilė prasispraudė pro juos.

— Iki, tėveli.

— Iki, mieloji.

Maikas sekundėlę palaukė, kol ji nuėjo, ir atsisuko į Gajų Novaką. Moterų diskriminacijos šalininkas, taip, tačiau jis buvo labiau nusiteikęs palikti savo dukrą su vieniša mama. O leisti, kad tavo dukra, dar nesulaukusi lytinės brandos, praleistų naktį po tuo pačiu stogu su suaugusiu vyru... nors tai neturėtų nieko reikšti. Kartais pats Maikas prižiūrėdavo mergaites, kai Tajos nebūdavo namie. Bet vis tiek.

Jie abu taip ir stovėjo. Maikas pirmas nutraukė tylą.

— Na, — tarė Maikas, — ką suplanavote šiam vakarui?

— Gal nusivesiu jas į kiną, — pasakė Gajus. — Suvalgyti ledų į „Cold Stone" ledainę. Aš, a, tikiuosi, jūs nieko prieš. Šįvakar ateis mano draugė. Ir ji bus su mumis.

— Žinoma, — pasakė Maikas galvodamas: „Dar net geriau."

Gajus dirstelėjo sau per petį. Pamatęs, kad abi mergaitės jau dingusios, jis vėl atsisuko į Maiką.

— Ar turite minutėlę? — paklausė jis.

— Žinoma, o kas atsitiko?

Gajus išėjo į prieangį ir paleido duris, kad užsidarytų. Jis žvelgė tolyn, į gatvę. Rankas susikišo giliai į kišenes. Maikas žiūrėjo į jo profilį.

— Ar viskas gerai? — paklausė Maikas.

— Džilė nuostabi, — pasakė Gajus.

Maikas nesumetė, kaip reaguoti, todėl tylėjo.

— Aš nežinau, ką daryti. Kaip tėvas, darai viską, ką gali, tiesa? Stengiesi išgyventi, išauginti, pamaitinti, išleisti į mokslus. Jasminai teko patirti skyrybas labai jauname amžiuje. Tačiau ji susitaikė su tuo. Buvo linksma, draugiška ir mėgstama. O paskui, va štai kas atsitinka.

— Turite galvoje poną Luistoną?

Gajus linktelėjo. Jis valdėsi, smakras pradėjo virpėti.

— Juk pastebite, kaip pasikeitė Jasmina, ar ne?

Maikas nutarė neslėpti tiesos:

— Ji atrodo labiau užsisklendusi.

— Ar žinote, ką Luistonas jai pasakė?

— Iš tikrųjų tai ne.

Jis užsimerkė, giliai įkvėpė, vėl atsimerkė.

— Spėju, kad Jasmina išsidirbinėjo klasėje, neklausė, na, nežinau. Kai nuėjau pas Luistoną, jis sakė, kad du kartus ją įspėjo. Matote, Jasmina turi šiek tiek plaukučių ant veido. Nedaug, bet žinote, — šiokie tokie ūsiukai. Tėvas nelabai tokius dalykus pastebi, o motina, na, jos nebuvo šalia, todėl aš niekada ir nepagalvojau apie elektrolizę ar panašiai. Žodžiu, jis tuomet aiškino apie chromosomas, o ji šnabždėjosi gale klasės, tad Luistonas ir nesusivaldė. Jis pasakė: „Kai kurios moterys turi vyriškų požymių, pavyzdžiui, plaukučių ant veido. Jasmina, tu klausaisi?“ Kažką panašaus.

— Baisu, — tarė Maikas.

— Nedovanotina, tiesa? Jis neatsiprašė iš karto, nes, kaip vėliau sakė, nenorėjo atkreipti dar daugiau dėmesio į pasakytus žodžius. Tuo tarpu visi vaikai pradėjo plyšti juokais. Jasmina pasijuto be galo pažeminta. Jie pradėjo vadinti ją „barzdota panele“ ir „XY“ — pagal vyrišką chromosomą. Kitą dieną jis atsiprašė, meldė, kad vaikai liautųsi, pasirodžiau aš, rėkiau ant direktoriaus, tačiau išėjo taip, kad aš dar labiau pakursčiau ugnį, suprantate?

— Suprantu.

— Vaikai.

— Taigi.

— Vienintelė Džilė nepaliko Jasminos. Stebėtina, kad vienuolikos metų mergaitė galėtų taip pasielgti. Įtariu, kad ir jai kliūva dėl to.

— Ji susitvarko su tokiais dalykais, — pasakė Maikas.

— Ji — gera mergaitė.

— Ir Jasmina gera.

— Galite didžiuotis. Tik tiek tenoriu pasakyti.

— Ačiū, — tarė Maikas. — Viskas praeis, Gajau. Tereikia išlaukti.

Gajus žiūrėjo į tolį.

— Kai mokiausi trečioje klasėje, buvo toks berniukas, vardu Erikas Helingeris. Jis visada plačiai šypsodavosi. Rengėsi kažkaip keistai, bet pats lyg ir nekreipė dėmesio į tai, suprantate? Tik šypsodavosi, ir tiek. Kartą jis apsivėmė klasėje. Buvo bjauru. Taip smirdėjo, kad turėjome išeiti iš klasės. O vaikai ir prikibo prie jo. Po to vadino jį Smirdingeriu. Ir niekada nesiliovė. Erikas absoliučiai pasikeitė. Šypsena dingo. Tiesą sakant, netgi tada, kai matydavau jį vidurinės mokyklos koridoriuose, atrodė, jog šypsena taip niekada ir nesugrįžo.

Maikas tylėjo, bet ir pats žinojo panašią istoriją. Kiekvieno vaikystėje būta erikų helingerių ar jasminų novak.

— Ir nematau išeities, Maikai. Aš jau parduosiu namą. Nenoriu kraustytis. Bet nebežinau, ką daryti.

— Gal Taja ar aš galime kaip nors padėti... — pasisiūlė Maikas.

— Labai dėkoju. Ir ačiū, kad leidžiate Džilei pasilikti nakčiai. Jasminai tai reiškia neapsakomai daug. Ir man. Dar kartą ačiū.

— Nėra už ką.

— Džilė sakė, kad šįvakar vežatės Adamą į ledo ritulio rungtynes.

— Taip suplanuota.

— Tuomet nebetrukdysiu. Ačiū, kad išklausėte.

— Ką jūs, prašau. Turite mano mobiliojo telefono numerį?

Gajus linktelėjo. Maikas patapšnojo jam per petį ir grįžo į automobilį.

Štai taip būna gyvenime: mokytojas dešimt sekundžių pasi-

karščiuoja, o vienai mažai mergytei pasikeičia visas pasaulis. Tegu jį velniai, kai pagalvoji. Maikas susimąstė ir apie Adamą.

Gal kažkas panašaus atsitiko ir jo sūnui? Gal koks nors vienas incidentas, — kad ir pats menkiausias, — pakreipė Adamo kelią?

Maikas mąstė apie filmus, kurie vaizduoja keliones laiku: kai grįžti atgal, pakeiti vieną dalyką, ir po to viskas pasikeičia — vandens vilnelių efektas. Jeigu Gajus galėtų grįžti atgal ir tą dieną neleistų Jasminos į mokyklą, ar viskas būtų taip pat? Ar Jasmina būtų laimingesnė? Arba jeigu ji turėtų kraustytis kitur ir galbūt suprastų, kokie žiaurūs būna žmonės, ar ji galiausiai atsigautų?

Ką čia, po perkūnais, gali žinoti?

Kai Maikas grįžo, namai tebebuvo tušti. Adamo — nė ženklo. Ir jokios žinutės.

Maikas nuėjo į virtuvę. Mintys vėl nuklydo prie Jasminos. Ant stalo tebegulėjo jo raštelis. Nepaliestas. Ant šaldytuvo dailiai rikiavosi daugybė nuotraukų magnetiniuose rėmeliuose. Maikas susirado tą, kurioje buvo jiedu su Adamu: pernai jie leidosi į „Didįjį šešių vėliavėlių žygį". Paprastai Maikas siaubingai bijodavo tokių pasivažinėjimų, tačiau sūnus kažkaip įkalbėjo jį imtis to, kas vykusiai vadinama „siaubu". Maikui patiko.

Kai jie išlipo, sūnus sugalvojo nusifotografuoti šalia vyruko, aprengto kaip Betmenas. Jųdviejų plaukai buvo susivėlę nuo to pasivažinėjimo, rankos apglėbusios Betmeno pečius, veiduose paikos šypsenos.

Viskas buvo tiktai praėjusią vasarą.

Maikas prisiminė, kaip jis sėdėjo tame traukinėlyje, laukdamas, kol „žygis" prasidės, o širdis lipo iš krūtinės. Jis atsisuko į Adamą, o tas kreivai šyptelėjo ir pasakė: „Laikykis stipriai", ir tada, kaip tik tada jo mintys nuskriejo daugiau kaip dešimčia metų į praeitį, kai Adamas buvo ketverių metukų ir jie atėjo į tą patį parką — jame žmonės grūdosi, norėdami pamatyti kaskadininko pasirodymą. Baisi grūstis, o Maikas laikė sūnų už rankos ir liepė jam „laikytis stipriai", ir jis jautė, kad mažytė rankutė įsikibo, tačiau spūstis didėjo ir mažytė rankutė

išsprūdo, o Maikas pajuto tokią siaubingą paniką, tarsi pakrantėje juos būtų užgriuvusi banga ir nusinešusi jo vaikelį. Tas atsiskyrimas tetruko vos kelias sekundes, daugiausiai — dešimt, tačiau Maikas niekada nepamiršo, kaip sukilo jo kraujo spaudimas, nepamiršo tų kelių siaubo akimirkų.

Ištisą minutę Maikas žiūrėjo į vieną tašką. Paskui paėmė mobilųjį telefoną ir vėl paskambino Adamui.

— Prašau, paskambink namo, sūnau. Man labai neramu dėl tavęs. Kad ir kas būtų, aš visada tavo pusėje. Myliu tave. Tai paskambink man, gerai?

Jis išjungė telefoną ir laukė.

ADAMAS klausėsi paskutinės tėvo žinutės ir vos nepravirko.

Jis jau ketino paskambinti. Ketino surinkti tėčio numerį ir pasakyti, kad atvažiuotų jo pasiimti, o po to su dėde Mou keliauti į „Rangers" rungtynes. Ir galbūt jis viską papasakotų jiems. Laikė savo mobilųjį rankoje. Tereikėjo paspausti vieną mygtuką, kad sujungtų su tėčiu. Pirštas jau laukė ant to skaičiaus. Tereikėjo jį nuspausti.

Už jo pasigirdo balsas:

— Adamai?

Jis atitraukė pirštą.

— Einam.

II

BETSĖ Hil žiūrėjo, kaip jos vyro Rono „Audi" įvažiavo į garažą. Ronas vis dar gražus. Apšarmoję plaukai jau beveik visiškai išbalo, tačiau mėlynos akys, tokios panašios į jo mirusio sūnaus akis, tebešvietė, veidas išliko lygus. Skirtingai negu dauguma jo kolegų, jis per daug nesiplėšė, dirbdavo tiek, kiek reikėjo, žiūrėjo, ką valgė.

Nuotrauka, kurią ji išsispausdino iš „MySpace" puslapio, gulėjo

priešais ją ant stalo. Jau visą valandą ji štai šitaip sėdėjo svarstydama, ką daryti. Dvynės buvo pas jos seserį. Ji nenorėjo, kad jos būtų namie, kai iškilo toks klausimas.

Ji išgirdo, kaip durys, jungiančios namą su garažu, atsivėrė ir Ronas šūktelėjo:

— Bets?

— Aš čia, virtuvėje, mielasis.

Jis įlėkė su plačiausia šypsena veide. Ji jau seniai matė jį besišypsantį, todėl vos išvydusi pastūmė nuotrauką po laikraščiu. Norėjo išsaugoti tą šypseną bent kelias minutes.

— Sveika, — pasakė jis.

— Sveikas, kaip sekėsi darbe?

— Puikiai, gerai, — jis tebesišypsojo. — Aš turiu siurprizą.

— O?

Ronas priėjo, pasilenkęs pabučiavo ją į skruostą ir numetė ant virtuvės stalo brošiūrą. Betsė paėmė ją.

— Vienos savaitės kruizas, — pasakė jis. — Pažiūrėk į maršrutą, Betse. Pažymėjau tą puslapį „Post-it" lapeliu.

Ji atsivertė pažymėtą puslapį. Kruizas prasidėjo Majamio pakrantėje, toliau siekė Bahamų salas, Šv. Tomo salas ir kažkokią privačią salą, kuriai ir priklausė laivas.

— Toks pat maršrutas, — nenustygo Ronas. — Lygiai toks pat, kaip mūsų povestuvinės kelionės. Tik, žinoma, laivas kitas. Senasis jau nebeplaukioja. Šitas — visiškai naujas. Gavau ir viršutinį denį — kajutę su balkonu. Jau net suradau, kas prižiūrės Bobę ir Kari.

— Mes negalime palikti dvynių visai savaitei.

— Aišku, kad galime.

— Jos dar per mažos, Ronai.

Šypsena pradėjo tirpti.

— Viskas joms bus gerai.

Jis nori viską pamiršti, pagalvojo ji. Žinoma, nieko blogo. Gyvenimas tęsiasi. Šitokiu būdu jis bando įveikti sunkumus. Jis norėjo ištrinti viską iš atminties. Ji žinojo, kad galiausiai jis norės ir jos atsikratyti. Gal

dar ir laikysis dvynių, tačiau visi tie puikūs prisiminimai — pirmasis bučinys prie bibliotekos, naktis, praleista prie jūros, įspūdingas saulėtas povestuvinis kruizas, tų baisių tapetų lupimas nuo sienų jų pirmajame name, o kur dar ūkininkų turgus, kai jie pradėjo taip kvatoti, jog ašaros liejosi upeliais per veidus, — viskas dabar jau dingę.

Kai Ronas žiūri į ją, jis temato savo mirusį sūnų.

— Bets?

Ji linktelėjo:

— Gal tu ir teisingai sakai.

Jis atsisėdo šalia ir suėmė jos ranką.

— Šiandien kalbėjausi su Sai. Jiems reikia vadovo savo naujoje Atlantos kontoroje. Būtų nuostabi proga.

Jis nori pabėgti, vėl galvojo ji. Kol kas nori, kad ji dar būtų šalia, bet ji visada suteiks jam tik skausmą.

— Myliu tave, Ronai.

— Ir aš tave myliu, mieloji.

Ji troško jam laimės. Norėjo, kad jis atsiribotų, nes Ronas sugebėjo taip padaryti. Jam reikėjo pabėgti. Jis negalėjo su tuo susitaikyti. Jis negalėjo bėgti su ja. Ji visada primins jam Spenserį, tą baisią naktį ant mokyklos stogo. Tačiau ji mylėjo jį, jai reikėjo jo. Nesvarbu, tai egoistiška ar ne, ji siaubingai bijojo jį prarasti.

— Ką tu manai apie Atlantą? — paklausė jis.

— Aš nežinau.

— Tau ten patiks.

Ji galvojo apie kraustymąsi kitur, tačiau Atlanta buvo taip toli. Ji visą gyvenimą praleido Naujajame Džersyje.

— Sunku viską aprėpti iš karto, — pasakė jis. — Neskubėkime, ženkime žingsnį po žingsnio. Pirmiausia kruizas, gerai?

— Gerai.

Jis nori būti bet kur, tik ne čia. Nori sugrįžti į praeitį. Ji pasistengs, tačiau iš to nieko neišeis. Niekas negali grįžti atgal. Niekada. Ypač kai augini dvynukes.

— Eisiu persirengti, — pasakė Ronas.

Jis vėl pabučiavo jos skruostą. Lūpos šaltos. Tarsi jau jo nebūtų. Ji neteks jo. Gal po trijų mėnesių, gal po dvejų metų, tačiau tas vienintelis jos mylėtas ir mylimas vyras galiausiai ją paliks. Ji jautė, kaip jis tolsta, netgi kai pabučiavo ją.

— Ronai?

Jis sustojo, įsikibęs ranka į laiptų turėklą. Atsigręžė. Atrodė, tarsi būtų sugautas, tarsi ką tik praradęs progą ramiai ištrūkti. Jo pečiai susmuko.

— Turiu tau kai ką parodyti, — pasakė Betsė.

TAJA sėdėjo Bostono „Four Seasons" viešbučio konferencijų salėje. Bretas, jų biuro kompiuterių asas, darbavosi prie nešiojamojo kompiuterio. Ji pažiūrėjo, kas skambino. Maikas.

— Kelyje į rungtynes?

— Ne, — atsakė jis.

— Kas atsitiko?

— Adamo nėra.

— Jis visiškai neparėjo namo?

— Parėjo, kažkiek pasisukiojo savo kambaryje ir po to išslinko.

— Paliko Džilę vieną?

— Taip.

— Nepanašu į jį.

— Žinau.

— Turiu galvoje, jis būdavo neatsakingas ir panašiai, bet kad paliktų sesutę be priežiūros...

— Žinau.

Taja sekundėlę pagalvojo.

— Ar bandei paskambinti jam į mobilųjį?

— Be abejo, bandžiau. Kokiu kvailiu mane laikai?

— Ei, tik neišsiliek ant manęs, — pasakė Taja.

— Užtat neklausinėk tokių klausimų, lyg būčiau protiškai atsilikęs. Žinoma, kad skambinau. Ir ne kartą. Netgi palikau, — jis žioptelėjo, — žinutes, kad pats paskambintų man.

Taja matė, jog Bretas apsimetė nesiklausąs. Ji pasitraukė nuo jo.

— Atleisk, — pasakė ji, — aš nenorėjau...

— Ir aš ne. Abu kraustomės iš proto.

— Tai ką dabar daryti?

— O ką galime padaryti? — pasakė Maikas. — Aš lauksiu čia.

— O jeigu jis nepareis?

Kurį laiką buvo tylu.

— Aš nenoriu, kad jis būtų tame vakarėlyje, — pareiškė Maikas.

— Sutinku.

— Bet jeigu nueisiu ir įsikišiu...

— Ir tai būtų nenormalu.

— O ką tu manai? — paklausė jis.

— Manau, kad vis tiek tu turi nueiti ir jį sulaikyti. Pasistenk sumaniai tai atlikti.

— O kaip tai padaryti?

— Nežinau. Vakarėlis prasidės gal tik po kokių poros valandų. Turime laiko pasvarstyti.

— Aha, gerai. Gal man pasiseks jį iki tol rasti.

— Ar bandei skambinti į jo draugų namus? Klarko ar Olivijos?

— Taja.

— Gerai, gerai, žinoma, kad skambinai. Gal man grįžti namo?

— Ir ką darysi sugrįžus?

— Aš nežinau.

— Tu nieko nepakeisi. Aš viskuo pasirūpinsiu. Nereikėjo tau net skambinti.

— Aišku, kad reikėjo. Nesistenk apsaugoti manęs nuo tokių dalykų. Noriu viską žinoti.

— Ir žinosi, nesirūpink.

— Kai tik jis paskambins, pranešk man.

— Gerai.

Ji baigė pokalbį.

Bretas pakėlė galvą:

— Problema?

— Klauseisi?

Bretas gūžtelėjo pečiais:

— Kodėl nepatikrinate jo „E-SpyRight“ ataskaitos?

— Gal liepsiu Maikui padaryti tai vėliau.

— Galima padaryti ir čia.

— Aš maniau, kad galima pasiekti tiktai iš jo kompiuterio.

— Ne-e. Pasieksi iš bet kur, svarbu, kad prisijungtum prie interneto.

Taja susiraukė.

— Gal tai nelabai saugu.

— Vis tiek reikia jūsų adreso ir slaptažodžio. Įeini į „E-SpyRight“ puslapį ir užsiregistruoji. Gal jūsų sūnus gavo elektroniniu paštu laišką ar panašiai.

Taja galvojo.

Bretas palinko prie savo kompiuterio ir kažką įrašė. Paskui atsisuko į ją. „E-SpyRight“ puslapis jau atsivertė.

— Aš gal nulėksiu žemyn pasičiupti gazuoto vandens, — pareiškė jis. — Nieko nenorite?

Ji papurtė galvą.

— Imkitės darbo, — pasakė Bretas.

Jis patraukė durų link. Taja atsisėdo į jo kėdę ir pradėjo rašyti. Kai atsivertė ataskaitos, ji paprašė visko, kas buvo gauta šiandien. Beveik nieko nebuvo, vien tik tiesioginis susirašinėjimas su tuo paslaptinguoju CeeJay8115.

CeeJay8115: Kas atsitiko?

HockeyAdam1117: Po pamokų jo motina mane užkalbino.

CeeJay8115: Ką ji pasakė?

HockeyAdam1117: Ji kažką žino.

CeeJay8115: Ką tu jai pasakei?

HockeyAdam1117: Nieko. Nubėgau.

CeeJay8115: Šįvakar aptarsime.

Taja perskaitė tekstą dar kartą. Po to išsiėmė mobilųjį telefoną ir nuspaudė mygtuką.

— Maikai?

— Ką?

— Surask jį. Kad ir kas būtų, surask jį.

RONAS laikė nuotrauką.

Vis dar žiūrėjo į ją, tačiau Betsė aiškiai suprato, kad jis nebematė jos. Jo laikysena kėlė baisų nerimą. Jis sutrūkčiojo ir įsitempė. Padėjo nuotrauką ant stalo, susinėrė ant krūtinės rankas. Ir vėl pakėlė ją.

— Ką tai keičia? — paklausė jis.

Jis pradėjo greitai mirkčioti. Lygiai taip, kaip miknius, kai bando ištarti ypač sunkų žodį. Tas vaizdas Betsę baugino. Jau daug metų Ronas šitaip nebemirksėjo. Kadaise jos uošvė paaiškino, kad Roną labai sumušė antroje klasėje ir jis tai nuo jos nuslėpė. Tada ir prasidėjo mirkčiojimai. Vėliau jis beveik išaugo. Dabar lyg ir nebepasikartodavo. Betsė nematė jo mirksint, net kai jie išgirdo apie Spenserį.

Ji gailėjosi, kad parodė nuotrauką. Ronas grįžo namo, stengėsi ištiesti ranką, o ji atstūmė ją.

— Tą naktį jis buvo ne vienas, — pasakė ji.

— Ir kas?

— Ar tu ņegirdėjai, ką pasakiau?

— Gal jis pirmiausia susitiko su draugais. Tai kas?

— Kodėl jie nieko nepasakė?

— Kas žino? Jie bijojo, galbūt Spenseris liepė jiems nieko nesakyti, o gal data ne ta? Galbūt jis susitiko su jais trumpam, o po to išėjo. O gal čia fotografuota anksčiau.

— Ne. Aš susistabdžiau Adamą Bajų prie mokyklos...

— Tu ką?

— Aš palaukiau, kol baigėsi pamokos. Parodžiau jam tą fotografiją.

Ronas tik purtė galvą.

— Jis pabėgo nuo manęs. Ten tikrai kažkas buvo.

— Pavyzdžiui, kas?

— Aš nežinau. Bet pameni, kad Spenserio paakyje buvo mėlynė, kai policija jį rado.

— Jie paaiškino kodėl. Jis tikriausiai apalpo ir nuvirto kniūbsčias.

— Arba kažkas jį sumušė.

Rono balsas sušvelnėjo:

— Niekas jo nesumušė, Bets.

Betsė tylėjo. Mirkčiojimas sustiprėjo. Rono veidas pasruvo ašaromis. Ji norėjo apkabinti jį, tačiau jis atsitraukė.

— Spenseris sumaišė piliules su alkoholiu. Ar tu supranti, Betse?

Ji nieko nepasakė.

— Niekas nevertė jo pavogti degtinės butelio iš mūsų spintelės. Niekas nevertė jo pasiimti piliulių iš mano vaistinėlės. Kur buvau palikęs. Matomoje vietoje. Tu tiek žinai, taip? Tai buvo buteliukas su mano vaistais, juos nusipirkau pagal receptą. Taip, aš palikau juos matomoje vietoje. Vaistų, kurių vis prašydavau, kad išrašytų, kai iš tikrųjų jau turėjo nebeskaudėti ir turėjau judėti toliau, taip?

— Ronai, tai ne...

— Kas — ne? Manai, kad nesuprantu?

— Ko nesupranti? — paklausė ji. — Prisiekiu, aš tavęs nekaltinu.

— Taip, kaltini.

Ji papurtė galvą. Tačiau jis nematė to. Ronas jau lėkė pro duris.

12

NEŠAS buvo pasiruošęs puolimui.

Jis laukė automobilių stovėjimo aikštelėje prie „Palisades" prekybos centro Niakyje. Šis prekybos centras buvo tikras amerikoniškas monstras. Taip, Amerikos prekybos centras už Mineapolio buvo didesnis, bet šis naujesnis, prigrūstas milžiniškų parduotuvių, — tai tau ne tos mielos devintojo dešimtmečio parduotuvėlės. Jie turėjo

sandėlio dydžio krautuves su atitinkamomis kainomis, to paties ženklo knygynus, „IMAX“ kino teatrą, „AMC“ su penkiolika ekranų, „Best Buy“, „Staples“, viso dydžio „Ferris“ ratą. Koridoriai plačiausi. Viskas milžiniška.

Reba Kordova jau „Target“ skyriuje.

Ji pasistatė žaliąjį „Acura MDX“ toli nuo pagrindinio įėjimo. Gerai, bet vis tiek bus rizikinga. Jie pastatė savo furgoną šalia „Acura“, iš vairuotojo pusės. Nešas pasiūlė planą. Šiuo metu Pietra buvo viduje, sekė Rebą Kordovą. Nešas taip pat buvo trumpam užsukęs į „Target“ — greitai kai ką nusipirko.

Dabar jis laukė Pietros žinutės.

Jis svarstė ūsų klausimą, tačiau ne, čia jie netiks. Nešas turėjo atrodyti atviras ir patiklus. Ūsai tam netiko. Ūsai, ypač tokie vešlūs, kokius jis buvo prisilipdęs dėl Marianos, dominuoja veide. Jie pirmiausia ir kristų į akis liudytojams, o tie ir pradėtų nuo jų, apibūdindami asmenį. Dažnai tokie ūsai pagelbėdavo.

Bet ne šį kartą.

Nešas liko automobilyje ir ruošėsi. Jis susitvarkė plaukus priešais užpakalinio vaizdo veidrodėlį ir perbėgo veidą elektriniu skustuvu.

Kasandrai patikdavo, kai jis būdavo švariai nusiskutęs. Nešo barzda greitai atželdavo ir iki penktos valandos jau gremždavo ją.

— Prašau nusiskusti dėl manęs, gražuoli, — sakydavo Kasandra, žiūrėdama tuo įkypu žvilgsniu, nuo kurio jam užsiriesdavo kojų pirštai. — Tada apibersiu tavo veidą bučiniais.

Dabar jis galvojo apie tai. Galvojo ir apie jos balsą. Širdį tebeskaudėjo. Jis jau seniai susitaikė su mintimi, kad ją visada skaudės. Gyveni su skausmu. Skylė taip ir lieka.

Jis sėdėjo vairuotojo sėdynėje ir stebėjo, kaip žmonės juda šioje aikštelėje. Visi gyvi, visi kvėpuoja, tiktai jo Kasandra mirusi. Jos grožis jau garantuotai sutrūnijo. Sunku ir įsivaizduoti.

Suzvimbė mobilusis telefonas. Žinutė nuo Pietros:

Prie kasos. Jau išeina.

Jis greitai brūkštelėjo nykščiu ir smiliumi per akis ir išlipo. Nuėjęs atidarė užpakalines furgono dureles. Tas jo pirkinys, — „Cosco Scenera“ sulankstoma penkių padėčių automobilio sėdynė, pats pigiausias toje parduotuvėje, keturiasdešimt dolerių, — jau buvo išimtas iš dėžės.

Nešas dirstelėjo per petį.

Reba Kordova stūmė raudoną parduotuvės vežimėlį, kuriame buvo keli plastikiniai maišeliai. Ji atrodė guvi ir patenkinta, kaip ir dauguma provincijos avelių. Jis mąstė apie tai, apie tą jų palaimą, svarstė, ar ji tikra, ar išgalvota. Jos turėjo viską, ko norėjo. Gražius namus, du automobilius, finansines garantijas, vaikų. Jis svarstė, ar to ir tereikėjo moterims. Jis galvojo apie vyrus kontorose, kurie suteikė joms tokį gyvenimą, ir ar jie jautė tą patį, ką ir jos.

Už Rebos Kordovos matėsi ir Pietra. Ji laikėsi atokiai. Nešas nužvelgė aplinką. Pernelyg storas vyras hipio plaukais, žiurkių lizdo tipo barzda ir nelygiai nudažytais marškiniais pasikėlė aukštyn džinsus nukarusia šikna ir patraukė įėjimo link. Šlykštu žiūrėti. Nešas matė, kaip jis suko ratus, sėdėdamas apdaužytame „Chevy Caprice“ ir kelias minutes ieškodamas, ar neras vietos arčiau durų, kad sutaupytų dešimt sekundžių, kol nupėdins iki jų. Nusipenėjusi Amerika.

Nešas buvo taip pastatęs furgoną, kad šoninės durelės būtų prie „Acura“ vairuotojo pusės. Jis pasilenkė ir pradėjo knebinėtis prie sėdynės. Vairuotojo pusėje esantis veidrodėlis buvo nustatytas taip, kad matytųsi, kaip ji artinasi. Reba paspaudė savo nuotolinio valdymo mygtuką, ir galinis dangtis prasivėrė. Jis laukė, kol ji priartės.

— Prakeikimas! — ištarė jis.

Pasakė garsiai, kad Reba išgirstų, tačiau pasistengė, kad balsas būtų ne nervingas, bet linksmokas. Jis atsitiesė ir pasikasė pakaušį, tarsi nebežinodamas, ko toliau griebtis. Pažiūrėjo į Rebą Kordovą ir kaip galėdamas maloniau nusišypsojo.

— Automobilio sėdynė, — paaiškino jai.

Reba Kordova buvo gražutė, lėlytiškų bruožų moteris. Ji pažiūrėjo į jį ir pritariamai linktelėjo galvą.

— Ir kas parašė šitas montavimo instrukcijas, — tęsė jis, — turbūt NASA inžinieriai?

Dabar Reba užjaučiamai nusišypsojo:

— Absurdiška, ar ne?

— Visiškai. Aną dieną darbavausi su Rodžerio „Pack'n Play" žaidimėliu. Rodžeris — mano dvejų metų sūnus. Ar turite tokį? Turiu galvoje „Pack'n Play".

— Žinoma.

— Turėjo būti labai lengva sulankstyti jį ir padėti, bet, na, Kasandra, — tai mano žmona, — ji sako, kad aš esu tiesiog beviltiškas.

— Ir mano vyras toks pat.

Jis nusijuokė. Ji nusijuokė. Nešas pagalvojo, kad jos labai gražus juokas. Jis svarstė, ar Rebos vyras įvertino jį, ar jis buvo linksmas žmogus, ar mėgdavo prajuokinti savo lėlytiškų bruožų žmoną ir ar klausydavosi ir gėrėdavosi tuo garsu.

— Man labai nepatogu jus trukdyti, — kalbėjo jis, vis dar būdamas ponu Draugiškuoju, — bet turiu pasiimti Rodžerį iš „Mažųjų gimnazijos", na, o aš ir Kasandra tvirtai laikomės saugumo taisyklių.

— O, ir aš tokia pati.

— Užtat nenoriu nė pagalvoti, kad tektų vežtis jį neįdėjus tos sėdynės, nes senąją tiesiog pamiršau įsimesti, dėl to ir sustojau čia nusipirkti — na, suprantate, kaip būna.

— Suprantu.

Nešas atkišo instrukcijas ir papurtė galvą:

— Gal, sakau, jūs galėtumėte žvilgtelėti?

Reba dvejojo. Jis aiškiai tai matė. Pirminė reakcija, labiau refleksas. Šiaip ar taip, juk jis nepažįstamas. Tiek biologija, tiek visuomenė moko mus bijoti nepažįstamų asmenų. Tačiau evoliucija suteikė mums ir delikataus elgesio visuomenėje bruožų. Jie buvo atviroje automobilių stovėjimo aikštelėje, o jis buvo malonus žmogus, tėvas

ir taip toliau, jis turėjo tą sėdynę, ir, na, būtų tiesiog nemandagu atsisakyti, ar ne?

Svarstymas tetruko kelias sekundėles, ne daugiau kaip dvi ar tris, ir galiausiai mandagumas įveikė savisaugą.

Dažnai taip būna.

— Žinoma.

Ji sudėjo savo krepšius į automobilio bagažinę ir žengė jo link. Nešas vėl įkišo galvą į furgoną.

— Manau, kad čia kaltas tik tas vienas diržėlis, štai čia...

Reba priėjo arčiau. Nešas atsitiesė, užleisdamas jai vietą, apsidairė. Storulis su Džersio Garsijos barzda ir išmargintais marškiniais tebekrypavo įėjimo link, tačiau jis nieko kito kaip spurga ir nepastebėtų. O kartais iš tiesų geriausia pasislėpti regimoje vietoje. Nepanikuok, neskubėk, nesinervink.

Reba Kordova įkišo galvą į furgono vidų, o tai reiškė jai pražūtį.

Nešas žiūrėjo į jos nuogą sprandą. Kelias sekundes. Jis ištiesė ranką ir paspaudė už jos ausies lezgelio, o kita ranka užgniaužė burną. Šitoks veiksmas labai efektingas: sustabdomas kraujo tekėjimas į smegenis.

Porą sekundžių jos kojos silpnai pasispardė. Jis spaudė stipriau, kol Reba Kordova nurimo. Paskui įstūmė ją į vidų, pats įšoko ir uždarė dureles. Pasirodė ir Pietra. Ji užtrenkė Rebos automobilio dureles. Nešas ištraukė iš Rebos rankos raktelius, nuspaudė mygtuką, užrakindamas jos automobilį. Pietra atsisėdo prie furgono vairo.

Ji įjungė variklį.

— Palauk, — pasakė Nešas.

Pietra atsisuko:

— Ar nereikėtų skubėti?

— Sėdėk ramiai.

Jis galvojo.

— Kas yra?

— Aš vairuosiu furgoną, — pasakė jis. — O tu sėsi į jos automobilį.

— Ką? Kodėl?

— Jeigu paliksime jį čia, jie supras, kad ji buvo sučiupta. O jeigu pastatysime kitur, gal viską supainiosime.

Jis numetė jai raktus. Paskui plastikiniais antrankiais pririšo Rebą, į burną įkišo medžiagos gniužulą. Ji pradėjo muistytis.

Jis suėmė rankomis jos dailų, švelnų veidą, vos ne taip, lyg norėtų ją pabučiuoti.

— Jeigu ištrūksi, — pasakė jis, žiūrėdamas į tas lėlytės akis, — vietoj tavęs nutversiu Džeimę. O tai jau blogai. Supranti?

Reba sustingo, išgirdusi savo dukters vardą.

Nešas persėdo į priekinę sėdynę, o Pietrai nurodė:

— Sek man iš paskos. Važiuok normaliai.

Ir jie nuvažiavo savais keliais.

MAIKAS bandė atsipalaiduoti, užsiimdamas savuoju *iPod'u*. Išskyrus ledo ritulį, jis neturėjo daugiau kur išsikrauti. Iš tikrųjų niekas ir neatpalaiduodavo. Jam patiko šeima, patiko darbas, patiko ledo ritulys. Ledo ritulys ilgai nesitęs. Vis dėlto amžius. Nelengva pripažinti. Svarbiausias jo darbas — stovėti be pertraukos daugybę valandų operacinėje. Praeityje ledo ritulys padėjo jam palaikyti formą. Ko gero, tai padėjo ir širdies darbui, tačiau kūnas jau streikavo. Sąnariai gėlė. Žiūrėk, tai raumenys susitraukė, tai sausgysles pasitempė, — ir pasitaiko dažniau, ir užtrunka ilgiau.

Maikas pirmą sykį pajuto, kad rieda į gyvenimo pakalnę, — antroji gyvenimo pusė, kaip sako jo golfo draugai. Be abejo, ir pats supranti. Kai sukanka trisdešimt penkeri ar keturiasdešimt, jau pajunti, kad nesi toks fiziškai stiprus, koks buvai anksčiau. Tačiau neigimas yra pašėlusiai galingas dalykas. O dabar, sulaukęs keturiasdešimt šešerių, jis jau žinojo: kad ir ką darytum, tas slydimas žemyn ne tik tęsis, bet ir greitės.

Labai linksma mintis.

Minutės slinko lėtai. Jis daugiau nebeskambino Adamui. Arba

gaus žinutę, arba ne. Jo *iPod'e* Metas Kernis pateikė atitinkamą muzikinį klausimą: „Kur keliausime iš čia?" Jis bandė užsimerkti, paskęsti muzikoje, tačiau nepavyko. Pradėjo žingsniuoti. Ir tai negelbėjo. Ketino apvažiuoti kvartalą, paieškoti, tačiau tokia mintis pasirodė kvaila. Žvilgsnis užkliuvo už ritmušos. Gal padaužyti lauke, gal padėtų.

Suzvimbė mobilusis telefonas. Jis stvėrė jį net nepažiūrėjęs, kas skambina.

— Klausau?

Mou:

— Nieko negirdėti?

— Ne.

— Aš užsuksiu.

— Važiuok į rungtynes.

— Ne.

— Mou...

— Atiduosiu bilietus kitam draugui.

— Tu neturi kito draugo.

— Na, teisybė, — pripažino Mou.

— Klausyk, palaukime jo dar pusvalandį. Palik bilietus kasoje.

Mou neatsakė.

— Mou.

— Ar tu labai nori jį surasti?

— Ką nori pasakyti?

— Prisimeni, kai prašiau, kad duotum apžiūrėti savo mobilųjį telefoną?

— Taip.

— Tavo modelis turi GPS.

— Nelabai suprantu.

— GPS. Tai vietos nustatymo visuotiniu mastu sistema.

— Aš žinau, ką tai reiškia. Bet kuo čia dėtas mano telefonas?

— Daugelyje naujųjų telefonų yra įmontuotos GPS mikroschemos.

— Panašiai, kaip jie daro trianguliaciją televizijai su tais ryšio bokštais.

— Ne. Ten televizijai. Tai irgi sena technologija. Viskas prasidėjo prieš kokius kelerius metus nuo vadinamojo SIDSA asmeninio lokatoriaus. Dažniausiai jis naudojamas ligoniams, sergantiems Alzheimerio liga. Įdedamas į to žmogaus kišenę, o jo dydis — panašiai kaip kortų malkos, ir jeigu žmogus nuklysta, jį galima surasti. Paskui tą patį pradėjo daryti ir „uKindKid“, įmontuodami jį į vaikų mobiliuosius telefonus. Dabar kiekviena telefonų kompanija deda jį beveik į visus telefonus.

— Adamo telefone yra GPS?

— Taip, ir tavajame. Galiu tau duoti interneto adresą. Įeini, atsiskaitai kreditine kortele, prisijungi ir matai žemėlapį, kaip ir bet kuriame GPS lokatoriuje, kaip ant „MapQuest“ — su gatvių pavadinimais ir viskuo. Tau tiksliai nurodys, kur yra Adamo telefonas.

Maikas tylėjo.

— Ar girdėjai, ką pasakiau?

— Taip.

— Ir?

— Ir sėdu ieškoti.

Maikas išjungė telefoną. Internete jis atsivertė savo mobiliojo telefono bendrovės tinklalapį. Įrašė telefono numerį, slaptažodį. Susirado GPS programą, prisijungė. Iššoko visa krūva pasiūlymų. GPS aptarnavimas mėnesiui — 49,99, šešiems mėnesiams — 129,99, vieneriems metams — 199,99 JAV dolerių. Maikas buvo pernelyg apkvaitęs, kad svarstytų alternatyvas, tiesiog automatiškai sumetė, kas būtų geriausia, ir pakraipęs galvą spustelėjo ties vienu mėnesiu. Jis paprasčiausiai nenorėjo galvoti apie metinę paiešką, nors finansiškai tai labiau apsimokėtų.

Po kelių minučių atsivertė kitas puslapis, po to — vėl pasiūlymų sąrašas. Maikas paspaudė ant žemėlapio. Pasirodė visos JAV, o jo Naujojo Džersio valstijoje — taškas. Oho, tikrai veikia. Jis paspaudė mastelio pokyčio piktogramą, didinamąjį stiklą, ir iš lėto, beveik

dramatiškai, žemėlapis pradėjo plėstis: pirmiausia regionas, paskui valstija, miestas ir galiausiai pati gatvė.

GPS lokatorius uždėjo didelį raudoną tašką tiesiai ant gatvės, kuri buvo netoli nuo tos vietos, kur dabar sėdėjo Maikas. Čia pat buvo langelis, jame parašyta „ARTIMIAUSIAS ADRESAS". Maikas jį paspaudė, nors faktiškai nebereikėjo. Jis jau žinojo tą adresą.

Adamas buvo Hafų namuose.

13

DEVINTA valanda vakaro. Hafų namą gaubė tamsa.

Maikas sustojo prie kelkraščio kitoje gatvės pusėje. Viduje degė šviesos. Įvažoje stovėjo du automobiliai. Jis svarstė, ką daryti toliau. Kol kas liko sėdėti automobilyje ir vėl paskambino Adamui. Niekas neatsiliepė. Hafų namų telefono numerio nebuvo abonentų knygoje, matyt, dėl to, kad Danielis Hafas buvo policininkas. Maikas neturėjo jo sūnaus, D. J., mobiliojo telefono numerio.

Nežinojo ką daryti.

Bandė sukurti versiją, kaip reikėtų pasiaiškinti, kodėl čia atsirado, iš anksto nepranešęs. Niekas taip ir neatėjo į galvą.

Tai kas toliau?

Gal reikėtų važiuoti namo. Berniukas nepilnametis. Gerti pavojinga, taip, bet argi Maikas panašiai nesielgė būdamas jo amžiaus? Buvo ir alus miške. Buvo ir vakarėliai su taurele Pepės Feldman namuose. Jis su savo draugeliais per daug nesisvaigino narkotikais, bet lankydavosi draugužio Vydo namuose (užuomina tėvams: jeigu tavo vaiką pravardžiuoja Vydu*, ko gero, vargu ar tai susiję su teisėta daržininkyste), kai jo tėvai išvažiuodavo iš miesto.

Maikas susitvarkė pats. O ar augdamas jis būtų geriau pasiruošęs gyvenimui, jeigu jo tėvai būtų štai šitaip įsiveržę?

* *Weed* (*angl.*) — piktžolė; hašišas, marihuana.

Maikas pažiūrėjo į duris. Galbūt reikėtų tiesiog laukti. Gal leisti jam pagerti, paūžti ar panašiai ir sėdėti čia, o kai išeis, Maikas galėtų stebėti, ar viskas gerai. Šitaip jis nesuglumintų sūnaus ir neprarastų jo pasitikėjimo.

Kokio pasitikėjimo?

Adamas paliko seserį vieną. Adamas jam nepaskambino. Dar blogiau — Maikas lyg išprotėjęs jį seka. Jiedu su Taja tikrina jo kompiuterį. Kaip galėdami slapta kaišioja nosį.

Jis prisiminė Beno Foldso dainą: „Jeigu tu negali pasitikėti, tavimi negalima pasitikėti.“

Kol svarstė, kaip elgtis toliau, atsidarė paradinės Hafų durys. Maikas pradėjo slysti žemyn sėdynėje — kvailiau būti negalėjo. Tačiau iš namo išėjo ne kuris nors vaikas. Išėjo Livingstono policijos kapitonas Danielis Hafas.

Tėvas, kuris turėjo būti išvažiavęs.

Maikas nežinojo, ko griebtis. Tačiau iš tikrųjų ir nereikėjo nieko svarstyti. Danielis Hafas kryptingai traukė jo link. Žingsniavo tiesiai prie Maiko automobilio. Nedvejodamas. Hafas žinojo kelionės tikslą.

Maiko automobilį.

Maikas atsisėdo tiesiau. Jų akys susirėmė. Jis nepamosavo ranka, nenusišypsojo. Bet ir nesusiraukė, neparodė susirūpinimo. Gal dėl to, kad Maikas žinojo Hafo pareigas, Hafas jam atrodė kaip *faras*, kuris sustabdė jį ir nutaisė abejingą veidą, laukdamas, kad gal tuoj pats prisipažinsi dėl greičio viršijimo ar bagažinėje paslėptų narkotikų.

Kai Hafas pakankamai priartėjo, Maikas nuleido langelį ir išspaudė šypseną.

— Sveikas, Danai, — pasisveikino Maikas.

— Maikai.

— Ar aš viršijau greitį, pareigūne?

Hafas sausai šyptelėjo dėl tokio nevykusio pajuokavimo. Jis priėjo prie pat automobilio.

— Prašau parodyti pažymėjimą ir registraciją.

Jie abu susijuokė, tačiau nė vienam tas pokštas neatrodė labai

vykęs. Hafas įsirėmė į šonus, Maikas bandė kažką pasakyti. Jis suprato, jog Hafas laukė paaiškinimo. Maikas nebuvo tikras, kad norėtų pasiaiškinti.

Kai dirbtinis pakikenimas liovėsi ir praėjo kelios nesmagios sekundės, Danielis prašneko:

— Pamačiau, kad tu čia stovi, Maikai.

Jis nutilo. Maikas pasakė:

— Aha.

— Viskas gerai?

— Žinoma.

Maikas stengėsi nesusierzinti. Pamanyk, faras, na, ir kas. Kas gi prieis šitaip prie draugų gatvėje, jeigu ne koks nors aukštesnio rango visažinis? Kita vertus, gal ir keista matyti pažįstamą vyruką, atliekantį kažką panašaus į tavo gyvenamosios vietos sekimą, įsitaisius tiesiai prieš namą.

— Gal norėtum užeiti?

— Aš ieškau Adamo.

— Dėl to ir stovi čia?

— Taip.

— Tai kodėl paprasčiausiai nepabeldi į duris?

Tarsi jis būtų koks Kolumbas.

— Aš norėjau pirmiausia paskambinti.

— Nemačiau, kad būtum kalbėjęs telefonu.

— Kiek laiko stebėjai mane, Danai?

— Kelias minutes.

— Automobilyje yra telefono mikrofonas. Žinai. Veikia nepridėjus rankų. Juk tokios taisyklės, ar ne?

— Jeigu esi sustojęs — ne. Kai stovi, galima paprasčiausiai pridėti telefoną prie ausies.

Maikui jau nusibodo ši tema.

— Ar Adamas čia su D. J.?

— Ne.

— Tu tikras?

Hafas susiraukė.

— Aš maniau, kad šįvakar berniukai čia susitiko, — pasakė Maikas.

— Kodėl taip manei?

— Taip supratau. Kad jūs su Mardža ruošėtės išvažiuoti, o jie ketino čia susirinkti.

Hafas vėl suraukė antakius.

— Kad aš ruošiausi išvažiuoti?

— Savaitgaliui. Kažkas panašaus.

— Ir tu manei, kad aš imsiu ir leisiu paaugliams berneliams naudotis laisvu plotu be suaugusiojo priežiūros?

Jau išėjo kažkokia velniava.

— Kodėl tu neskambini Adamui?

— Skambinau. Atrodo, kad jo telefonas neveikia. Jis dažnai pamiršta jį įkrauti.

— Ir dėl to atvažiavai čia?

— Teisingai.

— Ir sėdėjai automobilyje, ir nesibeldei į duris?

— Ei, Danai, žinau, kad esi policininkas ir taip toliau, bet duok man šventą ramybę, gerai? Aš tik ieškau savo sūnaus.

— Jo čia nėra.

— O D. J.? Gal jis žino, kur Adamas?

— Ir jo nėra.

Jis laukė, gal Hafas pasisiūlys paskambinti savo sūnui. Nepasisiūlė. Maikas nenorėjo spausti. Jau ir taip toli nueita. Jeigu Hafo rezidencijoje ir buvo planuotas festivalis su alkoholiu ir narkotikais, jis nuėjo šuniui ant uodegos. Maikas jau nebenorėjo toliau leistis į šnekas su šiuo žmogumi, kol nesužinos daugiau. Jis niekada nemėgo Hafo, juo labiau dabar.

Bet, pala, kaip paaiškinti GPS lokatorių?

— Buvo malonu pasišnekėti, Danai.

— Ir man, Maikai.

— Jeigu pamatysi Adamą...

— Tikrai liepsiu jam paskambinti tau. Gero vakaro. Ir gero kelio.

— KATINĖLIŲ ūseliai, — pasakė Nešas.

Pietra vėl sėdėjo už vairo. Ji važiavo paskui Nešą gal kokias keturiasdešimt penkias minutes. Jie paliko mini furgoną automobilių stovėjimo aikštelėje netoli kažkokio „Ramada“ viešbučio Rytiniame Hanoveryje. Kai jį aptiks, pirmiausia manys, kad Reba ten ir pradingo. Policija suks galvą, kodėl ištekėjusi moteris užsuko į aikštelę prie viešbučio, kai čia pat jos namai. Jie manys, jog ji turėjo pasimatymą su meilužiu. Jos vyras tvirtins, kad tai neįmanoma.

Kaip ir Marianos atveju, galų gale viskas paaiškės. Tačiau tam prireiks laiko.

Jie pasiėmė prekes, kurias Reba buvo nusipirkusi „Target“ skyriuje. Policija susigaudytų, jeigu juos paliktum bagažinėje. Nešas pažiūrėjo, kas buvo krepšyje. Ji pirko apatinius drabužėlius, knygas ir netgi kelis DVD su senais filmais visai šeimai.

— Ar girdėjai, ką pasakiau, Reba? — Jis iškėlė DVD dėkliuką. — „Katinėlių ūseliai“.

Rebos rankos ir kojos buvo surištos. Lėlytės bruožai vis dar atrodė dailūs, tarsi porcelianiniai. Nešas jau buvo ištraukęs iš burnos kamšalą. Ji pakėlė akis ir sudejavo.

— Nesitampyk, — pasakė jis. — Nuo to tik labiau skaudės. O be to, vėliau teks pakankamai iškęsti.

Reba nurijo seiles.

— Ko... ko jūs norite?

— Aš klausiu tavęs apie tą filmą, kurį nusipirkai, — Nešas iškėlė DVD dėkliuką. — „Muzikos garsai“. Klasika.

— Kas jūs?

— Jeigu dar klausinėsi, aš iš karto padarysiu taip, kad tau labai skaudėtų. Tai reiškia, kad daugiau kentėsi ir greičiau mirsi. O jeigu kaip reikiant mane užpykdysi, nutversiu Džeimę ir padarysiu tą patį jai. Supratai?

Mažytės akys sumirksėjo, tarsi jis būtų jai skėlęs. Ir ašaros ištryško.

— Prašau...

— Ar prisimeni „Muzikos garsus“? Taip ar ne?

Ji stengėsi suvaldyti, nuryti ašaras.

— Reba?

— Taip.

— Kas „taip“?

— Taip, — išstenėjo ji. — Prisimenu.

Nešas nusišypsojo jai.

— O tą eilutę — „katinėlių ūseliai“. Ar prisimeni ją?

— Taip.

— Iš kurios ji dainos?

— Ką?

— Daina. Ar prisimeni tos dainos pavadinimą?

— Aš nežinau.

— Aišku, kad žinai, Reba. Liaukis ir pagalvok.

Ji stengėsi, tačiau jis žinojo, kad baimė gali paralyžiuoti.

— Tau galvoje viskas susimaišė, — pasakė Nešas. — Viskas gerai. Ji iš dainos „Mano mėgstami daiktai“. Dabar prisimeni?

Ji linktelėjo. Tada prisiminė, kas buvo liepta:

— Taip.

Nešas patenkintas šypsojosi.

— „Durų skambučiai“, — tarė jis.

Ji atrodė visiškai sutrikusi.

— Ar prisimeni ir tą dalį? Džulija Endrus sėdi su vaikais, o tiems užėjo košmarai, arba jie bijojo griaustinio ar panašiai, ji bando juos nuraminti, todėl liepia pradėti galvoti apie savo mėgstamus daiktus. Kad išmestų iš galvos baimę. Prisimeni, taip?

Reba vėl pradėjo ašaroti, tačiau sugebėjo linktelėti.

— Ir jie dainuoja „Durų skambučius“. Skambučius — kad garsiai šūkčiotų. Pati pagalvok. Galėčiau paprašyti gal milijoną žmonių, kad jie padarytų sąrašą, nurodydami savo penkis mėgstamiausius dalykus pasaulyje, ir nė vienas — *nė vienas!* — nepasakytų „durų skambučiai“. Tiesiog įsivaizduok: „Mano mėgstamiausias daiktas? Na,

aišku, kad durų skambučiai. Taip, ponuli, tie yra mano mėgstamiausi. Prakeiktas durų skambutis. Aha, kai tikrai noriu būti patenkintas, kai noriu susijaudinti, nuspaudžiu durų skambutį. Žmogau, tas tai geras numeris. Žinai, kas mane uždega? Ogi tie durų skambučiai, kurie skamba kaip varpai. O, taip, tie tai užveda mane."

Nešas sukikeno, papurtė galvą.

— Galima beveik įsivaizduoti tame filme „Šeimyninis vaizdas", ar ne? Lentoje yra dešimt geriausių atsakymų — tavo mėgstamiausi dalykai — ir tu sakai: „Durų skambutis", o Ričardas Dosonas parodo už savęs ir pradeda: „Apklausa rodo..."

Nešas išleidžia burzgiantį garsą ir sudeda rankas, padarydamas „X" ženklą.

Jis juokiasi. Ir Pietra juokiasi.

— Prašau, — sako Reba. — Prašau, pasakykite, ko jūs norite.

— Viskam savas laikas, Reba. Prieisime ir prie to. Bet aš tau pasakysiu užuominą.

Ji laukė.

— Ar vardas Mariana tau ką nors reiškia?

— Kas?

— Mariana.

— O ką?

— Ji tau kai ką siuntė.

Dabar jos akyse pasirodė dar didesnis siaubas.

— Prašau, nieko man nedarykite.

— Labai gaila, Reba. Darysiu. Tau labai labai skaudės.

Po to jis nurėpliojo į furgono galą ir patvirtino savo žodžius.

14

GRĮŽĘS namo Maikas visu garsu trinktelėjo duris ir patraukė tiesiai prie kompiuterio. Jis norėjo tuoj pat atsiversti GPS internetinį puslapį ir tiksliai nustatyti, kur buvo Adamas. Jis svarstė. GPS rodė

apytikriai, o ne tiksliai. Gal Adamas buvo kaimynystėje? Už kokio kvartalo? Netoliese esančiame miškelyje ar kieme už Hafų namo?

Jis jau ruošėsi atsiversti puslapį, kai išgirdo beldimą į duris. Maikas atsiduso, pakilo, pažiūrėjo pro langą. Suzana Lorimen.

Jis atidarė duris. Dabar jos plaukai buvo paleisti, ant veido jokios kosmetikos, ir jis vėl keikė save, kam pagalvojo, jog ji labai patraukli moteris. Iš kai kurių moterų to neatimsi. Ir nesuprasi nei kodėl, nei kaip. Veidai ir figūros gražūs, kartais nuostabūs, bet būna kažkas neapčiuopiamo, nuo ko vyrukams šiek tiek linksta keliai. Tokie dalykai niekada nekėlė Maikui grėsmės, bet jeigu jų neatpažinsi ir nesuvoksi, kad jie yra, tuomet gali būti ir pavojingiau.

— Sveikas, — pasakė ji.

— Sveika.

Ji neįėjo. Nes pradėtų plakti liežuviais, jeigu pasektų kokie kaimynai, o šitokioje kaimynystėje to ir reikėjo laukti. Suzana stovėjo prie durų sukryžiavusi rankas: kaimynė užėjo pasiskolinti puodelio cukraus.

— Ar žinote, kodėl skambinau? — paklausė jis.

Ji papurtė galvą.

Jis svarstė, kaip viską paaiškinti.

— Kaip žinote, mes turime ištirti jūsų sūnaus biologinius artimuosius.

— Gerai.

Jis prisiminė, kaip Danielis Hafas atsikratė jo, galvojo apie viršuje laukiantį kompiuterį, „GPS“ jo sūnaus telefone. Maikas norėjo atskleisti jai viską neskubėdamas, tačiau dabar nebuvo tinkamas laikas subtilybėms.

— Tai reiškia, — pasakė jis, — jog mes turime ištirti Luko biologinį tėvą.

Suzana sumirksėjo, tarsi jis būtų skėlęs jai antausį.

— Aš nenorėjau tiesiog leptelėti...

— Jūs jau ištyrėte jo tėvą. Sakėte, kad jis neatitinka.

Maikas pažiūrėjo į ją.

— *Biologinį* tėvą, — pasakė jis.

Ji sumirksėjo ir žengė atatupsta.

— Suzana?

— Jis — ne Dantė?

— Ne. Ne Dantė.

Suzana Lorimen užsimerkė.

— O, Dieve, — sudejavo ji. — Negali būti.

— Taip yra.

— Ar jūs tikri?

— Taip. Jūs nežinojote?

Ji nieko nesakė.

— Suzana?

— Ar pasakysite Dantei?

Maikas galvojo, ką atsakyti.

— Nemanau.

— Nemanote?

— Mes tebesprendžiame visas etines ir teisines puses...

— Jūs negalite jam pasakyti. Jis išprotės.

Maikas lūkuriavo.

— Jis myli tą vaiką. Negalite atimti to iš jo.

— Mūsų didžiausias rūpestis — Luko gerovė.

— Ir jūs manote, kad Lukui padės, jeigu pasakysite Dantei, jog jis nėra tikrasis tėvas?

— Ne, bet išklausykite mane, Suzana. Mūsų pagrindinis rūpestis — Luko sveikata. Tai pirmas, antras ir trečias prioritetai. Visa kita nėra taip svarbu. Šią minutę tai reiškia, kad turime surasti geriausią donorą transplantacijai. Aš kalbu apie tai su jumis ne todėl, kad esu smalsus ar kad norėčiau sugriauti šeimą. Aš kalbu kaip su tuo susijęs gydytojas. Mums reikia ištirti biologinį tėvą.

Ji nulenkė galvą. Akys sudrėkusios. Ji prikando apatinę lūpą.

— Suzana?

— Man reikia pagalvoti, — ištarė ji.

Paprastai jis nekantrautų, tačiau šią akimirką nebuvo pagrindo. Šį vakarą nieko nepadarysi, o ir jis pats turėjo savų rūpesčių.

— Mes turėsime ištirti tėvą.

— Dar leiskite man viską apgalvoti, gerai?

— Gerai.

Ji pažiūrėjo į jį liūdnomis akimis.

— Nepasakykite Dantei. Prašau, Maikai.

Ji nelaukė atsakymo. Apsisuko ir nuėjo. Maikas uždarė duris ir grįžo į viršų. Jos laukė kelios keblios savaitės. *Suzana, jūsų sūnus gali sirgti mirtina liga ir jam būtina transplantacija. O, ir jūsų vyras netrukus sužinos, kad vaikas ne jo! Kas toliau? Traukiame į Disneilendą!*

Name — spengianti tyla. Maikas prie to nepratęs. Jis bandė prisiminti, kada buvo vienas paskutinį kartą — nei vaikų, nei Tajos, tačiau atsakymo nerado. Jis mėgo pabūti vienas. Taja — priešingai. Jai reikėjo, kad aplink ją nuolat suktųsi žmonės. Ji užaugo didelėje šeimoje ir nepakentė vienumos. Maikas paprastai ja mėgavosi.

Jis atsisėdo prie kompiuterio ir nuspaudė piktogramą. Jau buvo pasižymėjęs GPS puslapį. Jo adresas išsaugotas, tereikėjo įvesti slaptažodį. Tai ir padarė. Galvoje kažkoks balsas jį stabdė. Adamas turi pats tvarkytis savo gyvenimą. Turi daryti klaidas ir mokytis iš jų.

Gal jis pernelyg globėjiškas, kad kompensuotų savo paties vaikystę?

Maiko tėvas niekada jam nepadėdavo. Žinoma, tai buvo ne tėvo kaltė. Jis imigravo iš Vengrijos prieš pat Budapešto žlugimą 1956 metais. Jo tėvas, Antelas Bajus, kuris buvo prancūzų kilmės, nors niekas ir nesugebėjo atsekti tokio tolimo giminės medžio, atvykęs į Eliso salą nemokėjo nė vieno angliško žodžio. Jis pradėjo dirbti indų plovėju, sukrapštė pakankamai pinigų ir atidarė mažą užkandinę prie Mekarterio greitkelio Niuarke, arė kaip juodas jautis septynias dienas per savaitę, užtikrino gyvenimą sau ir savo šeimai.

Toje užkandinėje galėjai pavalgyti tris kartus per dieną, nusipirkti komiksų ir beisbolo kortelių, laikraščių ir žurnalų, cigarų

ir cigarečių. Loterijos bilietai buvo labai gera prekė, nors iš tikrųjų Antelas nenoriai juos pardavinėdavo. Jam atrodė, kad jis darė bendruomenei meškos paslaugą, skatindamas savo darbščius klientus švaistyti pinigus tuščioms svajonėms. Cigarečių pardavimas — kas kita: čia tavo paties pasirinkimas ir pats žinai, kur link trauki. O štai tos tuščios svajonės, kad pinigai tau nukris iš dangaus, — ta prekė jam nedavė ramybės.

Maiko tėvas niekada neturėdavo laiko jo „Mažylių“ ledo ritulio žaidynėms. Tai buvo akivaizdu. Tokie žmonės kaip jis neužsiima panašiais dalykais. Jis domėjosi viskuo, kas vyko sūnaus gyvenime, nuolat klausinėdavo apie tai, norėdavo žinoti kiekvieną smulkmeną, tačiau dirbant tokį darbą jam nelikdavo laiko laisvalaikio užsiėmimams, — tik jau ne sėdėjimui ir žiūrėjimui. Atėjęs tą vienintelį kartą, kai Adamas buvo devynerių ir žaidė lauke, jo tėvas buvo taip nusistekenęs darbe, kad užmigo atsišliejęs į medį. Netgi tą dieną Antelas nenusirišo prikyštės, kurios baltumas buvo nusėtas riebalų dėmėmis nuo rytinių sumuštinių su bekoniena.

Maikas tik tokį tėvą ir matė: su balta prijuoste, už prekystalio, pardavinėjantį vaikams saldainius, šaudantį akimis, bene pamatys kokius vagišius, vikriai ruošiantį pusryčiams sumuštinius bei mėsainius.

Kai Maikui buvo dvylika, tėvas bandė sulaikyti vietinį chuliganą, kuris norėjo kažką išnešti iš užkandinės. Chuliganas paleido mirtiną šūvį į tėvą. Jis jį paprasčiausiai nušovė.

Jiems buvo atimta teisė naudoti užkandinę. Mama įklimpo į alkoholio liūną ir išbrido tiktai ankstyvoje Alzheimerio stadijoje, kai jau mažai besuprato skirtumą. Dabar ji Koldvelyje, slaugos namuose. Maikas aplanko ją kartą per mėnesį. Motina nepažįsta, kas jis toks. Kartais ji pavadina jį Antelu ir klausia, gal jis norėtų, kad ji paruoštų bulvių salotų greitiems priešpiečiams.

Toks tas gyvenimas. Vargais negalais apsisprendi, palieki namus ir visus, kuriuos myli, meti viską, ką turėjęs, nukeliauji į kitą Žemės

rutulio pusę, į svetimą kraštą, susikuri sau gyvenimą — ir kažkoks padugnė nutraukia viską, paspaudęs gaiduką.

Tas belaikis įniršis ir suformavo Maiką. Arba tu leidi jam nutekėti, arba paverti jį teigiamais elementais. Jis tapo geresniu ledo ritulininku. Jis tapo geresniu mokiniu. Jis labai rimtai mokėsi ir dirbo, rado kuo užsiimti, nes kai esi užsiėmęs, nebegalvoji apie tai, kas galėjo būti.

Kompiuteryje išniro žemėlapis. Šį kartą raudonas taškas mirkčiojo. Kiek leido kompiuterinės žinios, Maikas suprato, jog tai reiškė, kad tas asmuo judėjo, turbūt važiavo automobiliu. Internetiniame puslapyje buvo paaiškinta, jog GPS lokatoriai eikvoja baterijų energiją. Tausodami ją, o ne siųsdami ištisinį signalą, jie kas tris minutes supulsuoja. Jeigu asmuo nejuda daugiau kaip penkias minutes, GPS išsijungia, o kai užfiksuoja judėjimą, vėl įsijungia.

Jo sūnus važiavo Džordžo Vašingtono tiltu.

Kodėl Adamas ten važiavo?

Maikas laukė. Adamas neabejotinai sėdėjo automobilyje. Kieno? Maikas sekė, kaip raudonas taškas numirksėjo per Kros Bronkso autostradą į Meidžor Diganą, į Bronksą. Kur jis keliavo? Visiškai nesuprantama. Po dvidešimt minučių raudonas taškas sustojo Tauerio gatvėje. Maikas visiškai nieko nežinojo apie tą vietą.

Ką dabar daryti?

Sėdėti čia ir sekti raudoną tašką? Lyg ir nėra prasmės. Bet jeigu jis važiuotų ir bandytų aptikti Adamą, šis galėjo vėl pajudėti iš vietos.

Maikas neatitraukė akių nuo raudonojo taško.

Jis nuspaudė piktogramą, kuri nurodo adresą: Tauerio g. 128. Paspaudė, norėdamas sužinoti, kas ten yra. Gyvenamasis namas. Maikas paprašė palydovinio vaizdo ir gavo tiksliai tai, ko prašė: nuotrauką, kurią perdavė palydovas, esantis virš nurodytos gatvės. Nieko doro nesimatė: miesto gatvės vidurys, pastatų viršus. Jis paspaudė ties vieno namo korpusu, paprašė nustatyti ryšį. Nieko gero nepasirodė.

Tai pas ką ar kur jis apsilankė?

Jis paprašė telefono numerio, kuris priklausė Tauerio g. 128 namui. Ten buvo daugiabutis, todėl jo negavo. Reikėjo nurodyti buto numerį.

Ką daryti toliau?

Jis bakstelėjo „MapQuest". STARTAS arba numatytasis adresas buvo pavadintas „namai". Toks paprastas žodelis staiga pasirodė per daug šiltas ir asmeniškas. Išspausdinta medžiaga nurodė, kad iki ten teks važiuoti keturiasdešimt devynias minutes.

Jis nutarė važiuoti ir bandyti išsiaiškinti.

Maikas čiupo nešiojamąjį kompiuterį, kuriame buvo įmontuotas belaidis interneto ryšys. Jo planas toks: jeigu Adamo ten nebus, jis važinės, kol „prisikabins" prie kieno nors belaidžio tinklo, ir vėl GPS nustatys Adamo buvimo vietą.

Po dviejų minučių Maikas sėdo į savo automobilį ir nuvažiavo.

15

ĮVAŽIAVĘS į Tauerio gatvę, kur pagal GPS nuorodą buvo Adamas, Maikas dairėsi, bene pamatys sūnų arba kokį pažįstamą veidą ar automobilį. Ar bent vienas iš jų jau vairavo? Olivija Berčel, pagalvojo jis. Ar jai septyniolikti? Jis abejojo. Norėjo patikrinti GPS, ar Adamas tebėra šioje vietoje. Sustojo šalikelėje ir įjungė kompiuterį. Internetas nepasiekiamas.

Už lango būriavosi jaunimas. Visų drabužiai juodi. Veidai išblyškę, lūpų dažai juodi, akys apvedžiotos juodai. Grandinėlės, keisti pervėrimai veide (o gal ir kūne) ir, žinoma, būtinos tatuiruotės, pats geriausias būdas parodyti, kad esi nepriklausomas ir pritrenkiantis, kadangi prisitaikai ir darai, ką daro visi tavo draugai. Nė vienas netelpa savame kailyje. Neturtingi vaikiščiai nori atrodyti kaip turtuoliai, todėl čia ir brangūs sportiniai batai, ir blizgūs papuošalai, ir visa kita, ką tik turi. Turtingieji nori atrodyti neturtingi, kieti kaip gangsteriai, atsiprašinėja dėl savo glebumo ir dėl akivaizdaus tėvų nesaikingumo,

kurį netrukus garantuotai nukopijuos. O gal viskas ne taip dramatiška? Gal paprasčiausiai kitapus upės žolė žalesnė? Maikas nebuvo tikras.

Kad ir kaip ten būtų, jis džiaugėsi, kad Adamas apsiribojo tiktai juodais drabužiais. Kol kas nėra nei pervėrimų, nei tatuiruočių, nei makiažo. Kol kas.

Būtent šiame ruože dominavo emai — anot Džilės, jie jau nebevadinami gotais, nors jos draugė Jasmina atkakliai tvirtino, jog tai du skirtingi tipai, ir tiems debatams nebuvo pabaigos. Jie slankiojo prasižioję, tuščiomis akimis, dykūnų pozomis. Kai kurie rikiavosi prie naktinio klubo ant vieno kampo, kiti nardė į barą ant kito. Buvo viena vieta, reklamuojanti „ištisą parą šokančią šokėją", ir Maikas negalėjo savęs įtikinti, kad tai teisybė, kad iš tikrųjų čia buvo kažkokia šokėja, šokanti kiekvieną dieną, netgi ketvirtą ryto ar antrą dienos. O kaip Kalėdų rytas ar Liepos 4-oji? O kas tie apgailėtini žmonės, kurie ir dirbo, ir dažnai lankėsi tokią valandą tokioje vietoje?

Ar Adamas galėtų būti viduje?

Neįmanoma sužinoti. Daugybė tokių vietelių rikiavosi palei gatves. Sargyboje stovėjo stambūs apsaugininkai su ausinėmis — tokius paprastai sieji arba su slaptąja tarnyba, arba su senojo karinio jūrų laivyno žinybos darbuotojais. Anksčiau tebūdavo vos keli klubai, kurie turėjo tvarkdarius. Dabar, regis, prie kiekvieno durų stovėjo bent po du raumeningus vyrukus — visuomet apsitempusius juodais marškinėliais, išryškinančiais išpampusius bicepsus, visuomet skustomis galvomis, tarsi plaukai būtų silpnybės ženklas.

Adamui šešiolika. Į tokias vietas neturėtų būti įleidžiami tie, kuriems mažiau negu dvidešimt vieneri. Vargu ar Adamas įeitų, net ir turėdamas suklastotą asmens pažymėjimą. Bet kas žino? Galbūt šiame rajone buvo koks klubas, kurio kitos taisyklės. Tik taip ir galėtum paaiškinti, kodėl Adamas su draugais traukė į tokią tolybę. Vos už kelių mylių nuo jų namų buvo „Satin Dolls", išgarsėjęs džentelmenų klubas, kuris pasitarnavo „Sopranams" kaip „Bada Bing!". Bet Adamas ten niekaip nepatektų.

Matyt, dėl to jis ir sukorė šitiek kelio.

Maikas pavažiavo tolyn gatve, šalia, ant keleivio sėdynės, pasidėjęs kompiuterį. Sustojo ties kampu ir paspaudė „IEŠKOTI BELAIDŽIO TINKLO“. Du tinklai išniro, tačiau abu buvo užkoduoti. Jis negalėjo prisijungti. Pavažiavęs dar šimtą jardų, vėl pabandė. Trečią kartą jam pavyko. Pasirodęs „Netgear“ tinklas neturėjo jokios apsaugos. Maikas skubiai prisijungė ir pateko į internetą.

Jis jau buvo pasižymėjęs GPS puslapį ir užregistravęs savo vartotojo vardą. Dabar beliko įrašyti paprastutį slaptažodį ADAMAS ir laukti.

Žemėlapis atsivertė. Raudonasis taškas nebuvo pajudėjęs. Kaip buvo nurodyta pastaboje, GPS žymėjo vietą keturiasdešimties pėdų spinduliu. Todėl sunku tiksliai nustatyti, kur Adamas, tačiau aišku, kad kažkur netoliese. Maikas išjungė kompiuterį.

Gerai, kas toliau?

Priekyje jis surado laisvą vietą ir įsuko. Švelniai tariant, ši vieta atrodė prastai — daugiau užkaltų langų negu tokių, už kurių gyventų šeimos. Visos mūrinės sienos buvo neaiškios rudos spalvos ir arba jau iro, arba grasino čia pat sugriūti. Ore tvyrojo prakaito ir dar kažkoks stipresnis dvokas. Parduotuvių fasadai, apsaugoti metaliniais gaubtuvais, išrašinėtais įvairiausiais žodžiais. Maiko gerklė užkaito. Atrodė, jog čia visi prakaitavo.

Moterys apsirengusios trumputėliais šortais, o viršutinė liemens dalis padengta tik siauromis juostelėmis, — regis, jos nenorėjo pasirodyti beviltiškai senamadiškos ir politiškai netinkamos. Jis nesuprato, ar tai buvo paauglės vakarėlių lankytojos, ar darbinės mergelės.

Maikas išlipo iš automobilio. Aukšta juodaodė prisiartino ir pasiteiravo:

— Ei, Džo, nori pasilinksminti su Latiša?

Balsas žemas. Plaštakos stambios. Maikas suabejojo, ar būtų tikslu vadinti šitą žmogystą „ja“.

— Ne, ačiū.

— Ar tikrai? Atsivertų nauji pasauliai.

— Neabejoju, kad atsivertų, tačiau man pasauliai ir taip pakankamai atviri.

Visas tuščias vietas dengė plakatai, kurie reklamavo tokias niekada negirdėtas grupes kaip „Pap Smear“ ir „Gonorrhea Pus“*. Viename atvirame prieangyje stovėjo motina, užsikėlusi ant klubo vaikelį. Veidas blizgėjo nuo prakaito. Už jos siūbavo plika elektros lemputė. Maikas pastebėjo automobilių stovėjimo aikštelę, laikinai įrengtą apleistame skersgatvyje. Iškaba skelbė: „IŠTISĄ NAKTĮ — 10 USD“. Pietų amerikietis nukirptais šortais ir gatvės stiliaus viršutine aprangos dalimi stovėjo prie įvažiavimo ir skaičiavo pinigus. Jis nužvelgė Maiką ir paklausė:

— Ko norėtum, brolau?

— Nieko.

Maikas ėjo toliau. Jis susirado GPS nurodytą adresą. Daugiaaukštis namas be lifto, įsispraudęs tarp dviejų triukšmingų klubų. Pažiūrėjęs į vidų, pamatė tuziną mygtukų. Ant jų nebuvo jokių pavardžių, tik numeriai ir raidės ant kiekvieno.

Ką dabar daryti?

Jis buvo visiškai sutrikęs.

Galėtų laukti Adamo čia. Bet kokia iš to nauda? Dabar dešimta valanda nakties. Į šias vietas publika dar tik pradeda rinktis. Jeigu jo sūnus čia linksminosi ir atvirai jo neklausė, gali užtrukti daug valandų, kol jis pasirodys. O kas po to? Ar Maikui reikėtų išdygti priešais Adamą ir jo draugus ir išpoškinti: „Aha, nutvėriau!“ Ar tai padėtų? O ką Maikas paaiškintų, kaip čia atsidūrė?

Ir galiausiai, ką Maikas su Taja norėjo tuo pasiekti?

Štai čia ir iškyla dar viena problema dėl to šnipinėjimo. Kol kas pamirškime akivaizdų brovimąsi į privatų gyvenimą. Yra priverstinio paklusimo klausimas. Ką darai sužinojęs, jog kažkas vyksta? Ar įsikišimas ir vaiko pasitikėjimo netekimas nepadarytų tiek pat ar daugiau žalos negu naktinis paauglio išgėrinėjimas?

Dar neaišku.

* „Papų tepinėlis“; „Gonorėjos pūliai“ (*angl.*).

Maikas norėjo užtikrinti, kad jo sūnus būtų saugus. Tik tiek. Jis prisiminė Tajos žodžius, jog tėvų užduotis yra saugiai palydėti juos iki pilnametystės. Iš dalies tai teisybė. Paauglystės metai yra kupini nerimo, hormonų antplūdžio, įvairių emocijų ir dar viskas pakelta dešimtuoju laipsniu — ir jie taip greitai praskrieja. Bet to nepasakysi paaugliui. Būtų labai paprasta, jeigu galėtum perduoti jam vieną dalelę išminties. Ir tai pralėktų pro šalį, labai greitai pralėktų. Aišku, jie nenorėtų girdėti, nes toks jau tos jaunystės žavesys ir švaistymas.

Jis galvojo apie Adamo tiesioginį susirašinėjimą internetu su CeeJay8115. Galvojo apie Tajos reakciją ir savo paties nuojautą. Jis nebuvo religingas žmogus ir netikėjo dvasinėmis galiomis ar kuo kitu, tačiau nenorėtų paneigti savo vadinamųjų kažkokių virpulių, kurie pasireikšdavo asmeniniame ir profesiniame gyvenime. Kartais tiesiog jausdavai, kad kažkas ne taip. Tiek diagnozuojant ligonį, tiek sprendžiant, kuriuo keliu leistis į ilgą kelionę automobiliu. Kažkas kybodavo ore, sutreškėdavo ar nuščiūdavo, tačiau Maikas buvo išmokęs ignoruoti tai savo paties rizika.

Kaip tik dabar visi virpuliai klykė, jog jo sūnus pateko į rimtą bėdą.

Tad surask jį.

Kaip?

Jis visiškai nenumanė. Grįžo gatve atgal. Siūlėsi kekšės. Dauguma atrodė vyriškos lyties. Vienas kostiumuotas vyrukas tvirtino „atstovaująs" įvairiausių „ypač karštų" panelių grupei, ir Maikui tereiktų pateikti jam atliktinų darbų sąrašą, nurodant fizinius atributus bei troškimus, o jau tas atstovas parūpintų reikiamą partnerę ar partneres. Maikas išklausė pardavinėjimo pagyras ir atmetė pasiūlymą.

Jis visą laiką tyrė akimis aplinką. Kelios jauniklės susiraukė, pajutusios jo žvilgsnį. Apsidairęs Maikas suprato esąs bene seniausias šioje perpildytoje gatvėje — vyresnis kokiais dvidešimčia metų. Jis pastebėjo, jog kiekvienas klubas priversdavo savo klientus palūkuriuoti bent jau keletą minučių. Priešais vieną buvo nutiesta apgailėtina, gal jardo ilgio aksominė virvė. Prie jos stovintis vyrukas versdavo

visus, norinčiuosius įeiti, pastovėti už jos gal dešimt sekundžių ir tik po to atverdavo duris.

Maikas jau suko į dešinę, kai kažkas atkreipė jo dėmesį.

Mokyklinės komandos striukė.

Jis greitai apsisuko ir atpažino Hafų vaiką, einantį priešinga kryptimi.

Bent jau atrodė panašus į D. J. Hafą. Tas berniukas visada nešiojo tokią striukytę. Tuomet gal ten jis. Gal.

Ne, galvojo Maikas, jokios abejonės. Ten — D. J. Hafas.

Jis pradingo šoninėje gatvelėje. Maikas paspartino žingsnį ir nusekė paskui jį. Kai vaikas dingo iš akių, jis pasileido bėgti.

— Ei ei! Pristabdyk, seneliuk!

Maikas atsitrenkė į kažkokį vaikį skusta galva ir grandinėle, karančia nuo apatinės lūpos. Jo draugužiai kvatojo iš „seneliuko" teorijos. Maikas susiraukė ir praslinko pro juos. Dabar gatvė jau buvo sausakimša, minia, regis, tirštėjo sulig kiekvienu žingsniu. Pasiekęs kitą kvartalą, pastebėjo, jog gotai — oi, emai — lyg ir išretėjo, užleisdami valdas Pietų Amerikos veidams. Maikas girdėjo ispanišką kalbą. Kūdikiško baltumo odą pakeitė tamsesni atspalviai. Vyrai visiškai atsisegioję paradinius marškinius, kad matytųsi baltutėliai po jais esantys marškinėliai. Moterys ypač seksualios, vadino vyrus *coños*, jų apranga tokia permatoma, jog atrodė labiau panaši į dešrelių apvalkalus, o ne į drabužius.

Maikas pamatė D. J. Hafą traukiantį kita gatve. Atrodė, kad jis prie ausies spaudė mobilųjį telefoną. Maikas skubėjo jį vytis — tačiau kas po to? Ir vėl. Stverti ir išpoškinti: „Aha!" Galbūt. O gal tiesiog sekti iš paskos ir žiūrėti, kur jis eina. Maikas nesuprato, kas čia vyksta, tačiau jam tai nepatiko. Pasąmonėje krebždėjo baimė.

Jis pasuko dešinėn.

Hafų sūnaus nebesimatė.

Maikas stabtelėjo. Jis bandė nustatyti, kiek laiko praėjo. Priekyje buvo vienas klubas. Tiktai tos durys ir tesimatė. D. J. Hafas turėjo įeiti ten. Prie durų buvo nutįsusi ilga eilė — pati ilgiausia Maiko matyta

eilė. Ko gero, koks šimtas jaunuolių. Įvairaus kalibro: emai, pietų amerikiečiai, afrikiečių kilmės amerikiečiai, netgi keli vadinamieji *jupiai.*

Nejaugi Hafas nebūtų turėjęs laukti eilėje?

Gal ir ne. Už aksominės juostos stovėjo įspūdingai stambus apsaugos darbuotojas. Privažiavo pailgintas limuzinas. Išlipo dvi ilgakojės panelės. Beveik visa pėda žemesnis vyras užėmė, regis, teisėtai priklausančią vietą tarp tų ilgakojų. Apsaugininkas atkabino aksominę juostą, kuri buvo apie dešimties pėdų ilgio, ir tuojau juos įleido.

Maikas pasileido bėgti prie įėjimo. Stipruolis juodaodis, kurio rankos maždaug atitiko vidutiniškai šimtametės sekvojos storį, abejingai dirstelėjo į Maiką, tarsi pastarasis būtų koks nors daiktas. Galbūt kėdė. Ar vienkartinis skustuvas.

— Man reikia įeiti, — pasakė Maikas.

— Pavardė.

— Aš neužsisakiau.

Apsaugininkas dar kartą žvilgtelėjo į jį.

— Manau, kad mano sūnus yra viduje. Jis nepilnametis.

Stipruolis nieko nesakė.

— Klausykite, — pasakė Maikas, — aš nenoriu jokių nemalonumų...

— Tuomet žingsniuok į eilės galą. Nors nemanau, kad patektum į vidų.

— Tai skubu. Jo draugas ką tik įėjo, prieš dvi sekundes. Jis vardu D. J. Hafas.

Stambuolis žengė žingsnį artyn. Pirmiausia priartėjo jo krūtinė, didžiulė, kurią laisvai galėtum panaudoti kaip skvošo kortą, po to ir likusi kūno dalis.

— Dabar man teks paprašyti, kad dingtum iš čia.

— Mano sūnus nepilnametis.

— Girdėjau.

— Aš turiu išvesti jį iš čia arba gali iškilti didelių problemų.

Apsaugininkas brūkštelėjo į gaudyklę panašia plaštaka per savo nuskustą juodą plikę.

— Sakai, didelių problemų?

— Taip.

— Vaje vaje, dabar man jau tikrai neberamu.

Maikas išsiėmė piniginę ir ištraukė banknotą.

— Nesirūpink, — atšovė apsaugininkas. — Tu neįeisi.

— Jūs nesuprantate.

Apsaugininkas žengė dar vieną žingsnį. Dabar jo krūtinė atsidūrė beveik prie pat Maiko veido. Maikas užsimerkė, bet neatsitraukė nė per žingsnį. Ledo ritulio taisyklė — nenusileisti. Jis atsimerkė ir įrėmė žvilgsnį į didįjį vyrą.

— Pasitrauk, — pasakė Maikas.

— Staigiai keliauji iš čia.

— Sakiau — pasitrauk.

— Aš niekur nesitrauksiu.

— Aš atėjau susirasti sūnaus.

— Čia nėra nė vieno nepilnamečio.

— Aš privalau įeiti.

— Tuomet stok į eilės galą.

Maikas neatitraukė nuo raumenų kalno akių. Nė vienas nepajudėjo iš vietos. Atrodė, jog susidūrė du boksininkai profesionalai, nors ir skirtingų svorio kategorijų, gavę nurodymus centriniame ringe. Maikas pajuto įtampą. Pajuto virpulį galūnėse. Jis mokėjo kautis. Ledo ritulyje daug nepasieksi, jeigu nežinosi, kaip pasinaudoti kumščiais. Jis svarstė, ar šis vyrukas tik demonstravo savo raumenis, ar buvo nusiteikęs rimtai.

— Aš einu į vidų, — pareiškė Maikas.

— Tikrai?

— Aš turiu draugų policijoje, — blefavo Maikas. — Jie atliks čia reidą. Bus prastai, jeigu ras nepilnametį.

— Vaje vaje. Ir vėl išgąsdinai.

— Traukis iš kelio.

Maikas žengė į dešinę. Gremėzdas padarė tą patį, užblokuodamas kelią.

— Tau aišku, — pasakė didysis apsaugininkas, — kad viskas kvepia fizine jėga.

Maikas žinojo pagrindinę taisyklę: niekada neparodyk, kad bijai.

— Taip.

— Kietas vyras, ei.

— Tu pasiruošęs pradėti?

Galiūnas šypsojosi. Juodos odos fone atsivėrė nuostabūs perlo baltumo dantys.

— Ne. Ir žinai kodėl? Ogi todėl, kad tu nors ir atrodai kietesnis negu manau, nors ir abejoju tuo, čia pat yra Regis ir Tironas, — jis parodė pirštu į du kitus juodai apsirengusius galiūnus. — Mes čia ne tam, kad įrodinėtume savo vyriškumą, užsiimdami kažkokiu asilu, todėl mums nereikia kautis pagal taisykles. Jeigu tu ir aš „pradėsime“, — jis pamėgdžiojo Maiko balsą, — jie ateis. Regis, jie turi policininko „Taser“, elektrošoką sukeliantį ginklą. Supranti?

Vyras sukryžiavo ant krūtinės rankas. Tada Maikas ir pastebėjo tatuiruotę.

Žalią „D“ raidę ant dilbio.

— Kuo tu vardu? — paklausė Maikas.

— Ką?

— Tavo vardas, — pasakė jam Maikas. — Koks jis?

— Antonis.

— O pavardė?

— Koks tavo reikalas?

Maikas parodė į jo rańką.

— „D“ tatuiruotė.

— Tai neturi nieko bendra su mano pavarde.

— Dartmutas?

Tvarkdarys Antonis dėbsojo į Maiką. Paskui iš lėto linktelėjo.

— Tu?

— „*Vox clamantis in deserto*“, — Maikas pacitavo mokyklos devizą.

— Balsas tyruose, — pateikė vertimą Antonis. Jis šypsojosi. — Taip niekada ir nesupratau šito.

— Ir aš ne, — pasakė Maikas. — Žaidi su kamuoliu?

— Futbolą. „All-Ivy“*. Tu?

— Ledo ritulį.

— „All-Ivy“?

— Ir „All-American“, — pasakė Maikas.

Paveiktas Antonis iškėlė antakius.

— Tu turi vaikų, Antoni?

— Trimetį sūnų.

— Ir jeigu tavo sūnus patektų į bėdą, ar Regis ir Tironas sulaikytų tave, kad neįeitum?

Antonis giliai iškvėpė orą.

— Kodėl tu toks tikras, kad tavo sūnus viduje?

Maikas pasakė, jog matė D. J. Hafą, apsirengusį mokyklinės komandos striuke.

— Tą vaiką? — Antonis papurtė galvą. — Jis neįėjo. Tu manai, kad leisčiau kažkokiems viščiukams, vilkintiems mokyklinę striukę, čia patekti? Jis nubėgo ana gatvele.

Antonis mostelėjo dar už kokių dešimties jardų.

— Nežinai, kur ji veda? — paklausė Maikas.

— Manau, ten aklagatviai. Aš ten nevaikščioju. Nėra reikalo. Ten narkomanų ir panaši zona. Dabar man reikia tavo paslaugos.

Maikas laukė.

— Visi į mus žiūri. Leisiu tau įeiti — prarasiu pasitikėjimą, o aš to nenoriu. Supranti, ką noriu pasakyti?

— Suprantu.

— Taigi dabar aš atkišiu tau kumštį, o tu pabėgsi kaip persigandusi mergytė. Jeigu nori, gali lėkti ta gatvele. Ar supranti mane?

— Ar dar galiu kai ko paklausti?

— Ko?

* *Ivy League* — JAV šiaurės rytinės dalies universitetai, sudarantys tarpuniversitetinę sporto lygą.

Maikas išsiėmė piniginę.

— Aš jau sakiau tau, — pareiškė Antonis. — Aš nenoriu...

Maikas parodė jam Adamo nuotrauką.

— Ar esi matęs šį berniuką?

Antonis sunkiai nurijo seilę.

— Tai mano sūnus. Ar esi jį matęs?

— Jo čia nėra.

— Aš klausiau ne apie tai.

— Niekada nemačiau jo. O dabar?

Antonis griebė Maiką už atlapo ir iškėlė kumštį. Maikas susigūžė ir riktelėjo:

— Prašau, nereikia, gerai, atsiprašau, jau einu!

Jis atsitraukė. Antonis jį paleido. Maikas pasileido tekinas. Jis dar išgirdo Antonio balsą:

— Aha, berniuk, jau verčiau skuosk...

Kai kurie lankytojai plojo. Maikas nubėgo kvartalu ir pasuko į gatvelę. Jis vos neužvirto ant aplankstytų šiukšlių dėžių eilės. Po kojomis treškėjo stiklo šukės. Paskui staiga sustojo, pažiūrėjo į priekį, išvydo dar vieną kekšę. Arba bent jau taip ji atrodė. Ji stovėjo atsirėmusi į rudą šiukšlių konteinerį, tarsi jis būtų neatskiriama jos dalis, dar viena galūnė, ir jeigu jos nebūtų, žmogysta nuvirstų ir nebepakiltų. Perukas violetinio atspalvio, atrodė, lyg būtų pavogtas 1974 metais iš Deivido Bouvio drabužinės. Arba gal iš Bouvio įlenktos šiukšliadėžės. Atrodė, kad jame knibždėjo vabzdžiai.

Moteris padovanojo jam bedantę šypseną:

— Ei, vaikuti.

— Ar nematei prabėgančio vaikinuko?

— Čia prabėga daugybė vaikinukų, branguti.

Jeigu jos balsas būtų bent truputį aukštesnis, galėtum pavadinti jį apatišku. Ji buvo liesa, išblyškusi, betrūko tik ant kaktos ištatuiruoto žodžio „narkomanė".

Maikas dairėsi kokio nors išėjimo. Nieko panašaus nematė. Jokio išėjimo, jokių durų. Tiktai kelios gaisrininkų kopėčios, bet ir tos gana aprūdijusios. Ir jeigu Hafas čionai atklydo, kur jis pradingo?

Kur jis pasuko — o gal išsėlino, kol Maikas derėjosi su Antoniu? Arba Antonis jam melavo, norėdamas atsikratyti?

— Ieškai to mokinuko, branguti?

Maikas sustojo ir atsigręžė į kekšę.

— Mokinuko. Jaunučio, gražučio ir taip toliau? Ūūū, vaikuti, susijaudinu vien šnekėdama apie jį.

Maikas nedrąsiai žengė jos link, beveik bijodamas, kad žergdamas didelį žingsnį nesukeltų per stiprios vibracijos ir ji nesubyrėtų, neprasmegtų čia pat suverstose nuolaužose.

— Taip.

— Nagi, prieik, branguti, ir pasakysiu, kur jis.

Dar vienas žingsnis.

— Arčiau, branguti. Aš nesikandžioju. Nebent tau patiktų tokie dalykėliai.

Jos juokas priminė košmarišką gagenimą. Kai ji pravėrė burną, priekinis dantų tiltas nukrito žemyn. Ji kramtė gumą — Maikas suuodė, tačiau tas kvapas neužgožė baisios išpuvusių dantų smarvės.

— Kur jis?

— Ar turi pinigėlių?

— Daug — jeigu pasakysi, kur jis yra.

— Parodyk bent kiek.

Tai Maikui nepatiko, tačiau nebuvo iš ko rinktis. Jis ištraukė dvidešimtinę. Ji ištiesė kaulėtą ranką, kuri priminė Maikui jo senuosius komiksus „Pasakojimai apie kriptą“, kai skeletas iškiša iš karsto ranką.

— Pirmiausia pasakyk.

— Tu nepasitiki manimi?

Maikas neturėjo laiko. Jis perplėšė banknotą ir padavė jai vieną pusę. Ji atsiduso ir paėmė.

— Kai pasakysi, gausi antrąją dalį, — pasakė Maikas. — Kur jis?

— Nagi, branguti, — ištarė ji, — jis tiesiai už tavęs.

Maikas jau pradėjo gręžtis, kai kažkas smogė jam į kepenis.

Kai gerai skelia į tą vietą, nebetenki jėgų ir tampi trumpam pa-

ralyžiuotas. Maikas puikiai tai žinojo. Šis smūgis nebuvo toks, tačiau nedaug trūko. Skausmas kvaitinantis. Maikas prasižiojo, tačiau joks garsas neišėjo. Jis parklupo ant kelio. Antras smūgis skėlė iš šono ir pataikė į ausį. Kažkas atsimušė rikošetu galvoje. Maikas stengėsi atsitokėti, tačiau kitas smūgis, šį kartą spyris, pataikė po šonkauliais. Jis nuvirto aukštielninkas.

Pabudo instinktas.

Traukis, pagalvojo jis.

Maikas pasirito į šoną ir čia pat pajuto aštrų dilgtelėjimą rankoje. Turbūt stiklo šukė. Jis bandė repečkoti tolyn. Smūgis į galvą. Atrodė, jog smegenys sukrito į kairiąją pusę. Ranka pastvėrė jo kulkšnį.

Maikas spyrė. Kelis atsitrenkė į kažką minkštą ir lankstų. Balsas suklykė:

— Prakeikimas!

Kažkas ant jo užšoko. Maikui buvo tekę atsidurti keblioje padėtyje, tačiau visada ant ledo. Vis dėlto jis buvo kai ko išmokęs. Pavyzdžiui, jeigu nebūtina, nesmūgiuok kumščiu. Šitaip galima susilaužyti plaštakas. Jeigu per atstumą — taip, galima. Bet šį kartą per arti. Jis sulenkė ranką ir aklai smogė. Dilbis kažkur atsimušė. Pasigirdo trakštelėjimas, sužlegsėjo, trykštelėjo kraujas.

Maikas spėjo, jog pataikė į nosį.

Jis sulaukė dar vieno smūgio ir po to bandė nusiristi į šalį. Kartu jis smarkiai spyrė. Aplinkui tamsu, naktis prisipildė kriokimų. Jis atlošė galvą, pabandė suduoti ja.

— Padėkite! — suriko Maikas. — Gelbėkite! Policija!

Jis kažkaip atsistojo ant kojų. Veidų nematė. Tačiau jų buvo ne vienas. Daugiau negu du, spėjo jis. Visi puolė ant jo tuo pačiu metu. Jis atsitrenkė į šiukšlių konteinerius. Nuvirto drauge su kitais kūnais. Maikas grūmėsi, tačiau visi buvo užgriuvę ant jo. Jam pavyko išakėti nagais kažkieno veidą. Jo marškiniai perplyšo.

Ir tada Maikas pamatė ašmenis.

Ir sustingo. Ar ilgam — negalėjo pasakyti. Bet gana ilgai. Jis pamatė ašmenis, sustingo ir pajuto buką dunkstelėjimą vienoje galvos

pusėje. Maikas nuvirto ant nugaros, galva tėškėsi į grindinį. Kažkas prirėmė jo rankas. Kažkas griebė už kojų. Vėl dunkstelėjimas į krūtinę. Atrodė, jog smūgiai krito iš visų pusių. Maikas bandė pajudėti, bandė prisidengti, tačiau nei rankos, nei kojos neklausė.

Jis jautė, kaip pradeda slopti. Pasiduoti.

Smūgiai liovėsi. Krūtinės slėgimas atlėgo. Kažkas arba atsitraukė nuo jo, arba buvo atitrauktas. Kojos atsilaisvino.

Maikas atsimerkė, tačiau matė tiktai šešėlius. Paskutinis spyris kirto į galvos šoną. Viskas aptemo ir išnyko.

16

TREČIĄ valandą ryto Taja vėl bandė prisiskambinti Maikui.

Niekas neatsiliepė.

Bostono „Four Seasons" viešbutis buvo puikus. Jai labai patiko jos kambarys. Taja su malonumu apsistodavo aukščiausios klasės viešbučiuose. O kas gi nemėgtų? Jai patiko paklodės, kambarių aptarnavimas, čia galėjai pati junginėti televizorių. Ji įtemptai dirbo iki vidurnakčio, besiruošdama rytdienos apklausai. Mobilusis telefonas gulėjo kišenėje, nustatytas, kad vibruotų. Nesulaukdama jokio signalo, Taja išsitraukdavo jį, patikrindavo, pažiūrėdavo, gal nepajuto vibracijos.

Deja, niekas neskambino.

Ir kur, po paraliais, tas Maikas?

Žinoma, ji skambino jam. Ir į namus. Ir į Adamo mobilųjį telefoną. Ją jau buvo beapimanti panika, todėl stengėsi kaip galėdama jos neįsileisti. Adamas — viena. Maikas — visai kas kita. Maikas suaugęs žmogus. Jis buvo absurdiškai kompetentingas. Tai vienas iš bruožų, patraukęs ją pačioje pradžioje. Kad ir kaip antifeministiškai tai skambėtų, šalia Maiko Bajaus ji jautėsi saugi ir visiškai globojama. Jis — uola.

Taja svarstė, ką daryti.

Ji galėtų sėsti į automobilį ir važiuoti namo. Užtruktų keturias, gal penkias valandas. Iki ryto pasiektų namus. Tačiau ką ji padarytų nuvažiavusi? Gal skambinti policijai? Bet argi jie klausys, sakys, per greitai nerimsti, o ir ką nuveiks tokiu paros metu?

Trečia valanda ryto. Teliko tik vienas žmogus, kuriam ji galėjo paskambinti.

Jo numeris yra įvestas jos „BlackBerry", nors faktiškai ji niekada juo nesinaudojo. Ji ir Maikas turėjo tą pačią „Microsoft Outlook" programą, kurioje buvo adresų ir telefonų sąrašas bei kalendorius vienas jiems abiem. Jie sinchronizuodavo savo „BlackBerry" vieną su kitu ir tokiu būdu teoriškai abu žinojo apie vienas kito darbus. Tai taip pat reiškė, jog jie viską žinojo ir apie vienas kito asmeninius bei darbinius kontaktus.

Ir argi tai nerodė, jog jie neturėjo jokių paslapčių?

Ji galvojo apie tai — apie paslaptis ir vidines mintis, apie tai, jog jos reikalingos, ir, kaip motina bei žmona, apie savo nuogąstavimus dėl jų. Tačiau dabar nebuvo laiko. Ji surado numerį ir nuspaudė „SIŲSTI" mygtuką.

Jeigu Mou ir miegojo, iš balso nepasakytum, kad taip ir buvo.

— Klausau?

— Čia Taja.

— Kas atsitiko?

Ji nugirdo balse baimę. Tas vyras neturėjo žmonos nė vaikų. Jis teturėjo Maiką.

— Ar Maikas tau skambino?

— Nuo aštuonių trisdešimt — ne, — jis pakartojo: — Kas atsitiko?

— Jis bandė surasti Adamą.

— Žinau.

— Mes kalbėjome apie tai maždaug devintą. Nuo to laiko negirdėjau nė žodžio.

— Ar skambinai į jo mobilųjį?

Dabar Taja suprato, kaip Maikas jausdavosi, kai ji paklausdavo lygiai taip pat idiotiškai.

— Žinoma.

— Aš jau rengiuosi, — pasakė Mou. — Nuvažiuosiu ir patikrinsiu namus. Ar tas raktas vis dar toje pačioje vietoje: netikrame akmenyje prie tvoros stulpelio?

— Taip.

— Gerai, jau einu.

— Ar nemanai, kad turėčiau skambinti į policiją?

— Gal dar palauk, kol nuvažiuosiu. Dvidešimt, daugiausia trisdešimt minučių. Jis gal užmigo prie televizoriaus ar panašiai.

— Tu tuo tiki, Mou?

— Ne. Aš paskambinsiu tau, kai būsiu vietoje.

Jis išjungė ryšį. Taja iškėlė iš lovos kojas. Staiga kambarys neteko viso žavesio. Jai nepatiko miegoti vienai net liuksusiniuose viešbučiuose su jų plonytėmis paklodėmis. Jai reikėjo, kad jos vyras būtų šalia. Visada. Retai nutikdavo, kad naktimis jie nebūdavo kartu, jai trūko jo labiau, negu norėjo tai pripažinti. Maikas nebuvo labai stambus vyras, tačiau buvo tvirtas. Jai patiko jausti šalia jo kūno šilumą, patiko, kaip jis atsikėlęs pabučiuodavo ją į kaktą, kaip uždėdavo stiprią ranką ant jos, tebemiegančios, nugaros.

Ji prisiminė vieną naktį, kai Maikas pradėjo šiek tiek dusti. Tiktai gerai pakamantinėjus jis prisipažino, kad veržė krūtinę. Taja, visada norėjusi pasirodyti vyrui tvirta, tąkart išgirdusi vos nenualpo. Galiausiai paaiškėjo, kad tebuvo sutrikęs virškinimas, tačiau ji atvirai ašarodavo, vien pagalvojusi apie tai. Ji įsivaizdavo savo vyrą susigriebusį už krūtinės ir krentantį ant grindų. Ir ji žinojo. Žinojo, jog taip galėjo atsitikti — tai arba kas kita, lygiai taip pat baisaus, nes kiekvienai porai, laimingai ji gyveno ar ne, taip atsitinka, o ji nepajėgtų išgyventi, jeigu taip nutiktų Maikui. Kartais vėlai naktį Taja žiūrėdavo į miegantį vyrą ir šnabždėdavo jam ir aukščiausioms jėgoms: „Prižadėkite man, kad aš išeisiu pirma. Prižadėkite."

Skambink policijai.

Tačiau ką jie padarys? Nieko. Televizija rodo, kad FTB skuba.

Paskutinėje baudžiamosios teisės apžvalgoje buvo aiškiai pasakyta, jog negalima taip greitai pranešti apie dingusįjį be žinios, kai jis yra suaugęs, daugiau kaip aštuoniolikos metų, nebent būtų rimtas įrodymas, jog jis buvo pagrobtas arba jam grėstų fizinis pavojus.

Ji nieko neturėjo.

Be to, jeigu dabar paskambintų, geriausiu atveju jie pasiųstų prie namo policininką. O ten būtų Mou. Galėjo iškilti nesusipratimas.

Reikėjo išlaukti dvidešimt trisdešimt minučių.

Tajai rūpėjo paskambinti į Gajaus Novako namus ir pasikalbėti su Džile, — vien tam, kad išgirstų jos balsą. Bent kiek apsiramintų. Prakeikimas. Taja taip džiaugėsi šia kelione, šiuo prabangiu kambariu, galimybe įsisupti į didžiulį frotinį chalatą, užsisakyti į kambarį valgį, o dabar tesinorėjo ko nors artimo. Šis kambarys be gyvybės, be šilumos. Vienatvė kėlė šiurpą. Taja atsikėlė ir sumažino oro kondicionavimą.

Viskas prakeiktai trapu, štai kas. Be abejo, tai aišku, tačiau dažniausiai mes viską užgniaužiame: nenorime galvoti apie tai, kaip mūsų gyvenimas gali būti lengvai sudraskytas į gabalus, nes vos pripažinę, prarandame galvą. Žmonės, kurie nuolat baiminasi, kurie nebegali gyventi be vaistų? Ir viskas dėl to, jog jie suvokia realybę, kokia netvirta ta gija. Tai nereiškia, jog jie negali priimti tiesos — tai reiškia, jog jie negali jos blokuoti.

Taja sugebėjo. Ji viską suprato ir iš visų jėgų kovojo, kad tai jos neužvaldytų. Staiga jai kilo pavydas savo viršininkei Hesterai Krimštein, kad ji nieko neturėjo. Galbūt taip ir geriau. Be abejo, žvelgiant plačiau, sveika turėti žmonių, kuriais rūpiniesi labiau negu pats savimi. Ji žinojo tai. Tačiau tuomet nuolat jauti baimę, jog gali jų netekti. Sakoma, jog turtas valdo tave. Nieko panašaus. Mylimi žmonės valdo tave. Kai šitaip myli, esi amžiams laikomas įkaitu.

Tos minutės vos slenka.

Taja laukė. Įjungė televizorių. Vėlaus vakaro horizontuose vien reklaminės laidos. Skelbimai dėl kursų, darbų, mokyklų — ji spėjo,

jog vieninteliai žmonės, kurie žiūri televizorių tokią beprotišką valandą, neturi tokių problemų.

Mobilusis telefonas pagaliau suskambėjo, kai buvo beveik ketvirta ryto. Taja stvėrė jį, pamatė, jog skambino Mou, ir atsiliepė:

— Klausau?

— Maiko — nė pėdsako, — pasakė jis. — Ir Adamo nė pėdsako.

ANT Lorenos Mjuzės durų kabėjo lentelė: ESEKSO APYGARDOS VYRIAUSIOJI NUSIKALTIMŲ TYRĖJA. Ji visada tyliai perskaitydavo, prieš atidarydama duris. Jos kabinetas buvo dešiniajame kampe. Jos detektyvai sėdėjo tame pačiame aukšte. Lorenos kabineto siena buvo stiklinė ir ji niekada neuždarydavo durų. Ji norėjo jaustis viena iš jų, tačiau ir aukščiau jų. Kai jai reikėdavo nuošalumo, — o taip būdavo retai, — naudodavosi apklausos kabinetais, kurių buvo pridygę nuovadoje.

Kai Lorena atvyko pusę septynių ryto, rado du detektyvus, kurie jau buvo pakėlę sparnus, nes septintą turėjo keistis pamaina. Lorena lentoje pasitikrino, ar nėra naujų žmogžudysčių. Nebuvo. Ji tikėjosi sulaukti rezultatų iš NCIC apie Džeinės Dou, — tos nežinomosios, ne kekšės, — gulinčios lavoninėje, pirštų atspaudus. Patikrino kompiuterį. Kol kas nieko.

Niuarko policija rado veikiančią apsaugos kamerą netoli Džeinės Dou nužudymo vietos. Jeigu kūną atvežė ten automobiliu, — nebuvo nė minties, kad kas nors būtų jį atnešęs, — tuomet automobilis bus užfiksuotas juostoje. Žinoma, teks velniškai paprakaituoti, kol jį nustatysi. Juostoje gal bus šimtai automobilių, ir nesitikėk, kad ant vieno galo būtų užrašas: „BAGAŽINĖJE LAVONAS“.

Ji pasitikrino kompiuteryje ir — taip, visas srautas buvo perkeltas į sistemą. Kabinete buvo ramu, todėl ji nusiteikė patyrinėti. Kodėl gi ne? Jau ruošėsi paspausti klavišą „PALEISTI“, kai kažkas švelniai pabeldė į duris.

— Turite minutėlę, viršininke?

Tarpduryje pasirodė Klarenso Morovio galva. Jis buvo beveik šešiasdešimties metų, juodaodis, šiurkštūs ūsai pražilę, o veidas atrodė sutinęs, tarytum ką tik buvo įsivėlęs į muštynes. Jis švietė gerumu ir išsiskyrė iš kitų skyriaus vyrų tuo, jog niekada nesikeikė ir negėrė.

— Žinoma, Klarensai, kas yra?

— Praėjusią naktį aš vos nepaskambinau jums į namus.

— O?

— Maniau, kad išsiaiškinau jūsų Džeinės Dou pavardę.

Lorena iš karto atsisėdo tiesiau.

— Bet?

— Livingstono policija mums pranešė apie kažkokį poną Nilą Kordovą. Jis gyvena mieste, turi visą vyrų kirpyklų tinklą. Vedęs, du vaikučiai, nebuvo teistas. Taigi jis sakė, kad jo žmona Reba dingo ir, na, ji maždaug atitiktų tos jūsų Džeinės Dou aprašymą.

— Bet? — pakartojo Mjuzė.

— Bet ji dingo vakar, po to, kai jau radome kūną.

— Jūs tuo tikras?

— Be abejonės. Jos vyras sakė, kad matėsi su ja tą rytą, prieš išeidamas į darbą.

— Jis galėjo ir meluoti.

— Nemanau.

— Ar kas nors pasigilino?

— Iš pradžių — ne. Bet štai kas keisčiausia. Kordovas kažką pažįsta miesto policijoje. Žinote, kaip būna. Visi ką nors pažįsta. Jie rado jos automobilį. Pastatytas prie „Ramados“ Ist Hanoveryje.

— A, — ištarė Mjuzė. — Viešbutis.

— Teisingai.

— Vadinasi, iš tikrųjų ponia Kordova nedingusi?

— Na, — Klarensas glostėsi smakrą, — tai ir keisčiausia.

— Kodėl?

— Suprantama, Livingstono policija manė tą patį, ką ir jūs: ponia Kordova susitiko su meilužiu ir nesugrįžo laiku namo ar panašiai. Būtent tada jis ir paskambino man — turiu galvoje, Livings-

tono policininkas. Jis nenorėjo pirmasis pranešti šios naujienos savo draugui — jos vyrui. Todėl paskambino man, kad aš tai padaryčiau. Kaip paslaugą.

— Tęskite.

— Ką aš žinau — ir paskambinau Kordovui. Paaiškinau, kad radome jo žmonos automobilį prie viešbučio. Jis sako, kad tai neįmanoma. O aš sakau, kad jis tenai tebestovi, — jeigu norėtų pats pamatyti, — jis stabtelėjo. — Prakeikimas.

— Ką?

— Kažin ar reikėjo tai sakyti? Kai dabar pagalvoju... Gal pasakydamas jam pažeidžiau jos asmeninio gyvenimo slaptumą. Ko gero, jis nukako ten su pistoletu ar panašiai? O, žmogau, gerai nepagalvojau, — Klarensas susiraukė, net jo ūsai išsipūtė. — Gal reikėjo nutylėti apie automobilį, viršininke?

— Nesikrimskite dėl to.

— Gerai, kad ir kaip ten būtų, tas Kordovas nenori patikėti mano žodžiais.

— Kaip ir dauguma vyrų.

— Teisybė, žinoma, tačiau jis pasako kai ką įdomaus. Sako, kad pirmiausia jis puolė į paniką, kai ji nepasiėmė jų devynerių metų dukrelės iš kažkokių specialių čiuožimo užsiėmimų Eirmonte. Tai nepanašu į ją. Jis sakė, jog ji planavo užvažiuoti į „Palisades" prekybos centrą Niakyje, — mat „Target" skyriuje mėgsta nupirkti vaikams pagrindinių dalykų, — o po to paimti mergaitę.

— O motina taip ir nepasirodė?

— Teisingai. Iš čiuožyklos paskambino tėvui į mobilųjį telefoną, kai negalėjo su ja susisiekti. Kordovas pats nuvažiavo pasiimti dukters. Jis nutarė, kad žmona turbūt pateko į eismo spūstį ar panašiai. Anksčiau tą dieną 287-ajame kelyje įvyko avarija, be to, ji vis laiku neįkraudavo savo mobiliojo telefono baterijos, todėl nors jis ir buvo susirūpinęs, tačiau dar nepuolė į paniką, kad negalėjo su ja susisiekti. Laikas bėgo, niekas nesikeitė ir jis pradėjo vis labiau nerimauti.

Mjuzė galvojo.

— Jeigu ponia Kordova susitiko su savo dauguižiu viešbutyje, gal ji tiesiog pamiršo pasiimti dukrą.

— Sutinku, išskyrus vieną dalyką. Kordovas pasitikrino internete savo žmonos kreditinės kortelės duomenis. Tą popietę ji buvo „Palisades“ prekybos centre. Ji iš tiesų pirko kai ką „Target“ skyriuje. Išleido 47 dolerius ir 18 centų.

— Hmm, — Mjuzė mostelėjo, kad Klarensas prisėstų. Jis taip ir padarė. — Vadinasi, ji nuvažiuoja į „Palisades“ prekybos centrą ir po to grįžta visą kelią atgal susitikti su meilužiu, pamiršdama savo mergaitę, kuri treniruojasi čiuožykloje prie pat to prekybos centro, — ji pažiūrėjo į jį. — Labai keistai atrodo.

— Jums vertėjo išgirsti jo balsą, viršininke. Turiu galvoje, vyro. Jis tiesiog ėjo iš proto.

— Manau, kad jums reikėtų susisiekti su „Ramada“ ir patikrinti, gal kas nors atpažins ją.

— Patikrinau. Paprašiau, kad vyras atsiųstų jos nuotrauką elektroniniu paštu. Niekas neprisimena, kad būtų ją matęs.

— Nelabai ką išpešime. Budėtojai bus pasikeitę, o ji galbūt tiesiog prasmuko po to, — aš nežinau, — kai meilužis jau buvo įsiregistravęs. Tačiau jos automobilis tebestovi?

— Taip. Keista, tiesa? Kad automobilis tebėra tenai. Paprastai pasibaigus pasimatymui sėstum į automobilį ir trauktum namo ar panašiai. Taigi jeigu tai buvo pasimatymas, ar nemanytumėte, kad visas tas reikalas baigėsi nekaip? Pavyzdžiui, gal jis pastvėrė ją arba gal buvo imtasi smurto...

— ...arba ji pabėgo su juo.

— Teisingai, galėjo būti taip. Tačiau automobilis geras. „Acura MDX“, keturių mėnesių senumo. Argi paliktumėte tokį?

Mjuzė pamąstė, gūžtelėjo pečiais.

Klarensas pasakė:

— Aš noriu tuo užsiimti, gerai?

— Užsiimkite, — ji vėl pamąstė. — Padarykite man paslaugą. Patikrinkite, ar nebūta pranešimų, jog dar kokios nors moterys dingo

Livingstone ar tame rajone. Netgi trumpam. Net jei policininkai ir nekreipė rimto dėmesio.

— Jau patikrinau.

— Ir?

— Nė vieno pranešimo. O, bet viena moteris paskambino ir pranešė, kad dingo jos vyras ir sūnus. — Jis pažiūrėjo į savo bloknotą. — Ji vardu Taja Baj. Vyras Maikas, sūnus Adamas.

— Vietos policininkai tuo užsiima?

— Spėju, kad taip, nors tikrai nežinau.

— Jeigu nebūtų dingęs dar ir vaikas, — pasakė Mjuzė, — galėtume pagalvoti, kad vyrukas Bajus pabėgo su ponia Kordova.

— Norite, kad pažiūrėčiau, ar nėra kokios sąsajos?

— Jeigu norite. Jeigu taip būtų, tuomet tai ne kriminalinis klausimas. Dviem pilnamečiams žmonėms leidžiama trumpam pradingti drauge.

— Taip, žinoma. Bet, viršininke?

Mjuzei patiko, kai jis vadindavo ją viršininke.

— Ką?

— Aš jaučiu, kad čia yra kažkas daugiau.

— Tuomet imkitės darbo, Klarensai. Ir informuokite mane.

17

SAPNE pasigirsta pyptelėjimas, o po to žodžiai: „Atleisk, tėveli..."

Iš tikrųjų Maikas girdėjo, kaip kažkas kalba ispaniškai tamsoje.

Jis pats neblogai kalbėjo ta kalba — jeigu dirbi ligoninėje 168-ojoje gatvėje, turi bent medicinos terminus mokėti ispaniškai ir dabar suprato, jog moteris pašėliškai meldėsi. Maikas pabandė pasukti galvą, tačiau ji nekrutėjo. Nesvarbu. Akyse juoda. Galva ties smilkiniais tuksėjo, kai ta moteris be perstojo tamsoje kartojo savo maldą.

Tuo tarpu Maikas tęsė savo mantrą:

„Adamas. Kur Adamas?" Pagaliau Maikas suvokė, jog jis buvo

užsimerkęs. Pabandė atmerkti akis. Iš karto nepavyko. Pasiklausė dar ir stengėsi sutelkti dėmesį į vokus, tiesiog pakelti juos aukštyn. Šiek tiek užtruko, kol jie pradėjo mirkčioti. Tuksėjimas smilkiniuose virto plaktuko dūžiais. Jis pakėlė ranką ir spūstelėjo galvos šoną, tarsi šitaip galėtų sulaikyti skausmą.

Maikas prisimerkė nuo dienos šviesos lempų ant baltutėlių lubų. Ispaniška malda tęsėsi. Užuodė pažįstamą kvapą: stiprių valiklių, kūno, glebios faunos tvaiko mišinį ir visiškai jokios natūralios oro cirkuliacijos. Maiko galva pasviro į kairę. Matė moters, susikūprinusios virš lovos, nugarą. Jos pirštai čiupinėjo rožinio karoliukus. Atrodė, jog jos galva ilsėjosi ant kažkokio vyro krūtinės. Girdėjosi tai jos kūkčiojimas, tai poteriai, kartais jie susipindavo.

Jam norėjosi ištiesti ranką ir kažkaip ją paguosti. Amžinas gydytojas. Tačiau prie jo rankos buvo prijungta lašelinė ir tik dabar jam prašviesėjo protas: jis taip pat ligonis. Stengėsi prisiminti, kas atsitiko, kaip jis čia atsidūrė. Niekas nepaaiškėjo. Protas apsiblausęs. Jis bandė prasibrauti pro tą miglą.

Maikas pabudo jausdamas baisų nerimą, kurį stengėsi išvaikyti, tačiau dabar reikėjo jį susigrąžinti, nes kitaip nenušvis atmintis. Ir iš karto galvoje suskambėjo ta mantra, tik šį kartą tebuvo išlikęs vienas žodis:

Adamas.

Visa kita užplūdo kaip banga. Jis važiavo ieškoti Adamo. Kalbėjosi su apsaugininku prie durų, Antoniu. Paskui nuėjo gatvele. Ten buvo ta baisi moteriškė su šlykščiu peruku...

Ir peilis.

Gal jį subadė?

Jis abejojo tuo. Pasuko galvą į kitą pusę. Dar vienas ligonis. Juodaodis, užsimerkęs. Maikas ieškojo akimis savo šeimos narių, tačiau nė vieno nesimatė. Nieko nuostabaus — turbūt jis užtruko labai trumpai. Jiems būtų tekę paskambinti Tajai. Ji Bostone. Ne taip greitai atvažiuotų. Džilė pas Novakus. O Adamas?..

Filmuose, kai ligonis štai šitaip atsibunda, jis išvysta privačią palatą, besišypsančius gydytoją ir seseles, tarsi jie būtų laukę visą naktį

ir dabar pasiruošę išpilti visus atsakymus. Čia nesimatė nė vieno mediko. Maikas žinojo įprastą tvarką. Jis sugraibė mygtuką ant lovos turėklų ir jį paspaudė, kviesdamas seselę.

Teko palaukti. Sunku pasakyti kiek. Laikas slinko lėtai. Besimeldžiančios moters balsas nutilo. Ji atsistojo, nusišluostė akis. Maikas pamatė gulintį vyrą. Daug jaunesnis už tą moterį. Matyt, sūnus. Įdomu, kas atsitiko.

Maikas pažvelgė į langą už jos. Žaliuzės atitrauktos, saulė šviečia. Dienos metas.

Jis prarado sąmonę naktį. Nežinia, prieš kiek valandų. O gal dienų. Kas žino? Vėl pradėjo spaudyti mygtuką, nors ir suprato, kad tai nieko negelbsti. Jau kilo panika. Skausmas galvoje vis stiprėjo: kažkas kalė kūju ir į dešinįjį smilkinį.

— Nagi, nagi.

Jis grįžtelėjo į duris. Įžingsniavo seselė, stora moteriškė. Skaitymui skirti akiniai gulė ant stambios krūtinės. Ant vardinės kortelės parašyta: BERTA BONDI. Seselė pažvelgė į Maiką ir susiraukė.

— Sveikas atvykęs į laisvąjį pasaulį, miegaliau. Kaip jaučiatės?

Maikui pavyko prašnekėti po kokios sekundės ar dviejų:

— Taip, tarsi būčiau pasibučiavęs su „Mac“ vilkiku.

— Ko gero, būtų buvę higieniškiau negu tai, ką iš tiesų darėte. Ar norite gerti?

— Esu perdžiūvęs.

Berta linktelėjo galvą, pakėlė puodelį su ledukais. Pakreipė prie jo lūpų. Ledukai atsidavė vaistais, bet, o, žmogau, kaip pasidarė gera burnoje.

— Jūs esate Bronkso-Libano ligoninėje, — aiškino Berta. — Ar pamenate, kas atsitiko?

— Kažkas mane užpuolė. Berniukų gauja, manau.

— Hmm hmm. Kuo jūs vardu?

— Maikas Bajus.

— Gal pasakytumėte savo pavardę paraidžiui?

Jis pasakė ir spėdamas, kad vyksta pažintinis patikrinimas, savanoriškai pateikė daugiau informacijos:

— Aš esu gydytojas. Atlieku organų persodinimo operacijas Niujorko presbiterionų ligoninėje.

Jos antakiai dar labiau susimetė į krūvą, tarsi jis būtų pateikęs neteisingą atsakymą.

— Tikrai?

— Taip.

Dar labiau susiraukė.

— Ar išlaikiau? — paklausė jis.

— Išlaikėte?

— Pažintinį patikrinimą.

— Aš ne gydytojas. Jis netrukus pasirodys. Paklausiau jūsų vardo, nes nežinome, kas jūs toks. Jūs atsiradote neturėdamas nei piniginės, nei mobiliojo telefono, nei raktų — nieko. Tas, kas kočiojo jus, pasiėmė viską.

Maikas ketino kažką sakyti, tačiau sutrukdė per visą galvą rėžęs skausmas. Jis užkando jį, šiaip taip susiėmė, suskaičiavo mintyse iki dešimt. Kai atslūgo, jis vėl prašneko:

— Kiek laiko išbuvau be sąmonės?

— Visą naktį. Šešias septynias valandas.

— Kuri dabar valanda?

— Aštunta ryto.

— Vadinasi, niekas nepranešė mano šeimai?

— Aš ką tik jums sakiau. Nežinojome, kas jūs toks.

— Man reikia telefono. Turiu paskambinti savo žmonai.

— Savo žmonai? Ar jūs tuo tikras?

Maiko galvoje buvo miglota. Turbūt kokių nors vaistų pasekmė, gal dėl to jis ir negalėjo susigaudyti, kodėl ji taip asiliškai paklausė.

— Žinoma, kad tikras.

Berta gūžtelėjo pečiais.

— Telefonas yra šalia jūsų lovos, tik turėsiu paprašyti, kad jį prijungtų. Turbūt reikės padėti jums surinkti numerį, tiesa?

— Spėju, kad taip.

— Tiesa, ar turite sveikatos draudimą? Mums reikia užpildyti tam tikras formas.

Maikas vos suvaldė šypseną. Viskam savas laikas.

— Turiu.

— Aš atsiųsiu ką nors iš priėmimo, kad surinktų visą informaciją. Jūsų gydytojas netrukus ateis, tada pasišnekėsite apie sužalojimus.

— Ar jie labai sunkūs?

— Jūs patyrėte gana rimtą sumušimą, o kadangi taip ilgai išbuvote be sąmonės, akivaizdu, jog yra smegenų sukrėtimas ir galvos trauma. Jeigu neprieštaraujate, verčiau tegul gydytojas papasakos smulkiau. Pažiūrėsiu, gal man pavyks jį paskubinti.

Jis suprato. Seselės neturi teisės supažindinti su diagnoze.

— Kaip skausmas? — pasiteiravo Berta.

— Vidutinis.

— Dabar veikia nuskausminamieji, tad dar teks patirti ir didesnį. Prijungsiu jums morfijaus lašelinę.

— Ačiū.

— Tuoj grįšiu.

Ji pasuko durų link. Maikui dingtelėjo mintis.

— Sesele?

Ji atsisuko.

— Ar ten yra kas nors iš policijos, kuris norėtų pasikalbėti su manimi ir panašiai?

— Atsiprašau?

— Mane užpuolė, kaip supratau iš jūsų, ir apvogė. Argi policija nesidomėtų?

Ji sukryžiavo ant krūtinės rankas.

— Ir manote ką — kad jie sėdės ir lauks, kol jūs prabusite?

Jos žodžiuose buvo tiesos — kaip ir gydytojo per televiziją.

Berta dar pridūrė:

— Šiaip ar taip, dauguma nepranešinėja policijai apie tokius dalykus.

— Kokius dalykus?

Ji vėl suraukė antakius.

— Norite, kad ir policijai paskambinčiau už jus?

— Verčiau pirmiausia paskambinsiu žmonai.

— Taigi, — pasakė ji. — Taigi manau, kad taip bus gal geriausia.

Jis ištiesė ranką, norėdamas paspausti mygtuką, pakeičiantį lovos padėtį. Šonkaulius pervėrė skausmas. Plaučiai apmirė. Jis šiaip taip sugrabaliojo pultelį ir nuspaudė viršutinį mygtuką. Liemuo pakilo drauge su lova. Jis stengėsi pasirangyti, kad sėdėtų stačiau. Paskui lėtai ištiesė ranką prie telefono. Pakėlė prie ausies ragelį. Jis dar nebuvo prijungtas.

Taja jau kraustosi iš proto.

Ar Adamas sugrįžo namo?

Kas, po velnių, jį užpuolė?

— Pone Bajau?

Duryse vėl pasirodė seselė Berta.

— Gydytojas Bajus, — pataisė jis.

— O, kokia aš kvailė — pamiršau.

Jis nenorėjo nieko įžeisti pasisakydamas, tačiau turėtų būti protinga pranešti ligoninei, kad esi jų kolega gydytojas. Jeigu policininką sustabdo dėl greičio viršijimo, tas visada pasisako kitam policininkui, kaip jis užsidirba pragyvenimui. Įrašas patenka į skyrelį „NEŽALINGA“.

— Aš radau policininką, atėjusį kitu klausimu, — pasakė ji. — Ar norite su juo pasikalbėti?

— Taip, ačiū, bet gal galėtumėte prijungti telefoną?

— Po minutėlės bus.

Į palatą įėjo uniformuotas policininkas. Žemo ūgio pietų amerikietis, reti ūseliai. Maikas davė jam apie trisdešimt penkerius metus. Jis prisistatė kaip policininkas Gatjerezas.

— Ar jūs tikrai norite pateikti pareiškimą? — paklausė jis.

— Be abejo.

Ir šis suraukė antakius.

— Kas yra?

— Tai aš jus čia atvežiau.

— Ačiū.

— Nėra už ką. Ar žinote, kur jus radome?

Maikas sekundėlę pagalvojo.

— Turbūt toje gatvelėje prie to klubo. Aš pamiršau jos pavadinimą.

— Būtent.

Jis žiūrėjo į Maiką ir laukė. Ir Maikas suprato.

— Čia ne tai, ką jūs galvojate, — pasakė Maikas.

— O ką aš galvoju?

— Kad mane apiplėšė kekšė.

— Apiplėšė?

Maikas gūžtelėjo pečiais.

— Aš dažnai žiūriu televizorių.

— Na, paprastai aš neskubu daryti išvadų, tačiau žinau štai ką: jus radome gatvelėje, kurioje lankosi prostitutės. Jūs esate dvidešimčia ar trisdešimčia metų vyresnis už nuolatinius klubų lankytojus tame rajone. Jūs vedęs. Jus užpuolė, apvogė ir sumušė lygiai taip pat, kaip jau esu matęs anksčiau: kai klientą, — jis parodė pirštais kabutes, — „sutvarko kekšė arba jos sąvadautojas".

— Aš ten buvau ne tam, kad siūlyčiausi, — pasakė Maikas.

— Aha, ne, ne, esu tikras, kad buvote toje gatvelėje vien pasigrožėti vaizdu. Jis gana ypatingas. Ir neverskite manęs klausytis apie visų subtilumų džiaugsmus. Žmogau, man nereikia aiškinti. Puikiai žinau tą žavesį.

— Aš ieškojau savo sūnaus.

— Toje gatvelėje?

— Taip. Aš mačiau jo draugą...

Skausmas vėl sustiprėjo. Maikas jau suprato, kur viskas krypo. Praeis nemažai laiko, kol viską išaiškinsi. O kas po to? Ir ką gi šitas policininkas rastų?

Jam būtinai reikėjo susisiekti su Taja.

— Man pradėjo labai skaudėti, — pasakė Maikas.

Gatjerezas linktelėjo.

— Suprantu. Žiūrėkite, štai mano kortelė. Skambinkite, jeigu norėsite dar pasikalbėti arba parašyti skundą, gerai?

Gatjerezas padėjo kortelę ant staliuko prie lovos ir išėjo. Maikas nekreipė dėmesio. Raukydamasis iš skausmo jis pakėlė ragelį ir surinko Tajos mobiliojo telefono numerį.

18

LORENA Mjuzė žiūrėjo vaizdo įrašą, paimtą iš gatvėje esančios apžvalgos kameros, kuri buvo netoli tos vietos, kur gulėjo Džeinės Dou kūnas. Niekas nekrito jai į akis, tačiau argi ji tikėjosi ką nors pamatyti? Per tą valandą gatve pravažiavo daugybė automobilių. Ir negalėjai nė vieno išskirti. Lavonas galėjo gulėti ir paties mažiausio automobilio bagažinėje.

Ji vis tiek viltingai žiūrėjo, o juostai pasibaigus visos jos pastangos prilygo riebiam nuliui.

Pasibeldęs Klarensas vėl įkišo galvą.

— Nepatikėsite, viršininke.

— Klausausi.

— Pirmiausia išmeskite iš galvos tą dingusį vyrą. Bajų. Žinote, kur jis yra?

— Kur?

— Bronkso ligoninėje. Jo žmona išvyksta į komandiruotę, o jis išeina pasiganyti ir patekęs į kekšės nagus nukenčia.

Mjuzė nusiviepė.

— Vyrukas iš Livingstono eina pas kekšę į tokį rajoną?

— Aš galiu pasakyti tik tiek: kai kurie žmonės mėgsta lindynes. Bet čia dar nieko, — nors ir neprašytas, Klarensas atsisėdo, o tai jau neatitiko jo būdo. Rankovės paraitotos, mėsingame veide prislopinta šypsenėlė.

— Kordovų „Acura MDX" tebestovi aikštelėje prie viešbučio, — tęsė jis. — Vietos policininkai jau pabeldė į kai kurias duris. Jos ten nėra. Taigi aš paėjėjau atgal.

— Atgal?

— Į paskutinę vietą, kur, žinome, ji buvo prieš tai. Į „Palisades" prekybos centrą. Didžiulis centras, jie turi gana plačiai aprėpiančią apsaugos sistemą. Taigi aš ir paskambinau jiems.

— Į apsaugos tarnybą?

— Teisingai. Ir štai koks reikalas: vakar apie penktą valandą po pietų kažkoks vyriškis užėjo pasakyti, kad jis matė, kaip moteris priėjo prie savo žalios „Acura MDX", susidėjo pirkinius ir po to nužingsniavo prie kažkokio vyro balto furgono, stovėjusio šalia jos automobilio. Jis sako, jog ji pati įlipo į furgoną, nebuvo įstumta per jėgą ar panašiai, tačiau po to durelės užsidarė. Tas vyrukas pamanė, kad nieko čia tokio, tačiau iš kažkur atsirado kita moteris ir įlipo į anos „Acura". Abu automobiliai nuvažiavo drauge.

Mjuzė atsilošė.

— Ir furgonas, ir „Acura"?

— Teisingai. Taigi tas vyrukas praneša apsaugos tarnybai, o sargai, e, žinote? Jie nekreipia dėmesio. Turiu omenyje, ir ką gi jie padarys? Jie tiesiog užregistruoja pranešimą. Pirmiausia visa tai vyko prieš pat „Target" skyrių. Vyrukas pranešė penkiolika minučių po penkių. O mes žinome, kad Reba Kordova apsipirko „Target" skyriuje be aštuonių minučių ketvirtą. Ant kvito pažymėta data.

Varpai jau pradėjo skambėti, tačiau Mjuzė dar nežinojo, iš kur sklido tie garsai.

— Paskambinkite į „Target", — nurodė ji. — Galiu lažintis, jog jie turi apsaugos kameras.

— Kol mes čia kalbamės, mūsiškiai derina šį klausimą su „Target" vidaus tarnyba. Turbūt užtruks kokią porą valandų, ne ilgiau. Ir dar kai kas. Gal svarbu, o gal ir ne. Mums pavyko išsiaiškinti, ką ji pirko „Target" skyriuje. Vaikiškus DVD, vaikiškus apatinius drabužėlius, drabužius — viskas vaikams.

— Ne tai, ką pirktum, jeigu planuotum pabėgti su meilužiu.

— Būtent, nebent pasiimtum ir vaikus, — o to ji nepadarė. Maža to: kai mes atidarėme jos „Acura“ viešbučio aikštelėje, viduje nebuvo jokio „Target“ parduotuvės maišelio. Jos vyras apžiūrėjo namuose: gal ji buvo užvažiavusi. Ir ten nebuvo „Target“ maišelių.

Mjuzės sprandas jau šiurpo.

— Ką darome? — paklausė jis.

— Man reikia to pareiškimo iš apsaugos tarnybos. Gaukite vyruko telefono numerį — to, kuris pranešė matęs, kaip ji lipo į furgoną. Sužinokite, ką jis dar prisimena: automobilius, žmones — bet ką. Garantuoju, jog sargai nesigilino į tai, kalbėdamiesi su juo. Aš noriu žinoti viską.

— Gerai.

Jie dar pasišnekėjo gal porą minučių, tačiau jos smegenys jau dūzgė, pulsas pagreitėjo. Kai Klarensas išėjo, Mjuzė pasiėmė mobilųjį telefoną ir paskambino savo bosui Polui Kouplendui.

— Klausau?

— Kur tu? — paklausė Mjuzė.

— Ką tik išlaipinau Karą.

— Man reikia kai ką iš tavęs išgirsti, Koupai.

— Kada?

— Kuo greičiau.

— Aš turiu susitikti su savo būsimąja žmona kažkokiame restorane: reikia užbaigti pildyti sėdimųjų vietų lentelę.

— Sėdimųjų vietų lentelę?

— Taigi, Mjuze. Sėdimųjų vietų lentelę. Tai toks dalykas, kuriame žmonėms nurodoma, kur atsisėsti.

— Ir tau tai rūpi?

— Anei truputėlio.

— Tuomet tegul Liusi tuo užsiima.

— Aha, tarsi ji dar neužsiima. Ji tampo mane visur, bet man draudžiama kalbėti. Ji sako, kad esu reikalingas pasigrožėjimui.

— Ir esi, Koupai.

— Aha, gerai, bet aš turiu ir smegeninę.

— Būtent tos dalies man ir reikia, — pasakė ji.

— Kodėl, kas atsitiko?

— Mane užvaldė viena iš tų mano kvailesnių nuojautų, todėl reikia, kad pasakytum man, ar aš traukiu teisingu keliu, ar važiuoju pro šalį.

— Ar tai svarbiau už tai, kas sėdės prie to paties stalo kaip teta Kerol ir dėdė Džeris?

— Ne, tai tik žmogžudystė.

— Pasiaukosiu. Važiuoju.

DŽILĘ pažadino telefono skambutis.

Ji gulėjo Jasminos miegamajame. Jasmina pernelyg stengėsi prisitaikyti prie kitų mergaičių, apsimesdama, jog jai nepaprastai rūpi berniukai. Čia kabėjo eilė plakatų: ant vienos sienos — Zekas Efronas, karštuolis iš „Mokyklinio miuziklo“ filmų, ant kitos — vienas iš Sprausų dvynių iš „Gyvenimo apartamentuose“. Ir Mila Saira iš „Hanos Montanos“ — gerai, panelė, ne karštuolis, bet vis tiek. Viskas atrodė taip beviltiška.

Jasminos lova stovėjo prie durų, o Džilė miegojo prie lango. Abi lovos buvo nuklotos meškučiais ir kitokiais žvėreliais. Kažkada Jasmina Džilei sakė, jog geriausia, ką skyrybos duoda, tai — konkurencinis lepinimas: abu tėvai stengėsi iš paskutiniųjų apipilti dovanomis. Jasmina matydavo motiną gal keturis penkis kartus per metus, tačiau ji nuolat ką nors atsiųsdavo. Čia buvo bent du tuzinai „Build-A-Bear“ meškinų, iš kurių vienas aprengtas kaip sporto aistruolių vadas, o kitas, tupintis prie Džilės pagalvės, kaip popžvaigždė: šortai iš netikrų briliantų, viršutinė dalis surišta už kaklo, o ant kailinio snukelio apsuktas vielinis mikrofonas. Ant grindų gulėjo visa krūva „Webkinz“ žvėrelių, vien tik hipopotamai trys. Naktinis staliukas užverstas naujausiais „J-14“, „Teen People“ ir „Popstar!“ žurnalų numeriais. Kilimas gauruotas. Jos tėvai sakė, kad jis pagamintas 1970-aisiais, tačiau

tokie daiktai kažkaip keistai grįždavo į paauglių miegamuosius. Ant rašomojo stalo stovėjo naujutėlis „iMac“.

Jasmina gerai nusimanė apie kompiuterius. Džilė irgi.

Džilė atsisėdo. Jasmina sumirksėjo ir atsigręžė į ją. Džilė girdėjo tolumoje dudenantį balsą. Ponas Novakas kalbėjo telefonu. Ant naktinio staliuko, kuris stovėjo tarp jų lovų, buvo padėtas „Homer Simpson“ laikrodis. Jis rodė penkiolika minučių po septynių ryto.

Džilė žinojo, kad tai ankstyvas skambutis, ypač savaitgalį.

Praėjusį vakarą mergaitės ilgai vakarojo. Pirmiausia jos nuėjo pavakarieniauti ir pavalgyti ledų drauge su ponu Novaku ir ta erzinančia naująja jo panele Bete. Betei turbūt keturiasdešimt metų, ir ji juokėsi iš visko. Ponas Novakas sakė, kad ji kaip, na, kaip tos ramybės neduodančios, dėl berniukų pametusios galvas panelės jų mokykloje, kai norėdavo patikti berniukui. Džilė manė, kad iš to kažkada išaugama. Matyt, ne.

Jasminos kambaryje buvo plazminis televizorius. Jos tėvas leido joms žiūrėti filmų, kiek tik jos norėjo. „Savaitgalis, — pasakė Gajus Novakas plačiai šypsodamasis. — Pasidžiaukite.“ Taigi jos prisiruošė kukurūzų spragėsių mikrobangų krosnelėje ir susėdo prie „PG-13“, netgi žiūrėjo vieną „R“ kategorijos* filmą, nuo kurio Džilės tėvai turbūt būtų pakvaišę.

Džilė išlipo iš lovos. Jai reikėjo nusišlapinti, tačiau kol kas ji svarstė apie praėjusią naktį, kas atsitiko, jeigu tėvas susekė Adamą. Ji buvo susirūpinusi. Ji pati skambino Adamui. Jeigu jis slėpėsi nuo mamos ir tėčio, — viskas suprantama. Tačiau ji niekada nepagalvojo, kad jis gali neatsiliepti į savo mažosios sesutės skambučius ir žinutes. Adamas visada jai atsakydavo.

O šį kartą — ne.

Džilės nerimas augo.

Ji pasitikrino savo mobilųjį telefoną.

* „PR“ — filmai, tėvų patarimu leidžiami žiūrėti mažamečiams; „R“ — filmai jaunesniems kaip 17 m. vaikams.

— Ką ten darai? — paklausė Jasmina.

— Žiūriu, gal Adamas atsiliepė.

— Atsiliepė?

— Ne. Nieko nėra.

Jasmina tylėjo.

Kažkas tyliai pabeldė ir pravėrė duris. Ponas Novakas įkišo galvą ir sušnabždėjo:

— Ei, kodėl jūs, jaunime, nemiegate?

— Telefonas prikėlė, — pasakė Jasmina.

— Kas skambino? — paklausė Džilė.

Ponas Novakas pažiūrėjo į ją.

— Tavo mamytė.

Džilė visa įsitempė.

— Kas atsitiko?

— Nieko neatsitiko, brangute, — pasakė ponas Novakas, o Džilė aiškiai matė, kaip jis baisiausiai melavo. — Ji tik paklausė, ar mes nieko prieš, jeigu tu pabūsi šiandien su mumis. Nusprendžiau, kad vėliau važiuosime į prekybos centrą ar gal į kiną. Kaip jums atrodo?

— Kodėl ji nori, kad pabūčiau? — nerimo Džilė.

— Aš nežinau, aukseli. Ji tik pasakė, kad kažkas netikėtai iškilo, ir paprašė paslaugos. Tačiau ji prašė pasakyti tau, kad myli tave ir kad viskas gerai.

Džilė nieko neatsakė. Jis melavo. Ji suprato, kad melavo. Jasmina irgi suprato. Ji įsmeigė akis į Jasminą. Nevertėjo klausinėti. Jis nepasakys teisybės. Jis stengėsi jas apsaugoti, kadangi jų, vienuolikmečių, protas nesugeba sugromuliuoti tiesos, arba panaši nesąmonė, kuria jie pateisina savo melą.

— Aš turiu trumpam išbėgti, — pasakė ponas Novakas.

— Kur? — paklausė Jasmina.

— Į darbą. Turiu pasiimti popierius. Bet ką tik užsuko Betė. Ji sėdi apačioje, žiūri televizorių, jeigu jums ko nors prireiktų.

Jasmina nusišiepė:

— Ką tik užsuko?

— Taip.

— Tarsi ji nebūtų čia miegojusi? Gerai, tėti. Kaip tau atrodo, tėti, kiek mums metų?

Jis suraukė kaktą.

— Užteks, panelyte.

— Na, ir kas.

Jis uždarė duris. Džilė atsisėdo ant lovos. Jasmina pasislinko arčiau.

— Kaip manai, kas atsitiko? — paklausė Jasmina.

Džilė tylėjo, tačiau jai nepatiko, kur link krypo jos mintys.

KOUPAS įėjo į Mjuzės kabinetą. Mjuzės akimis žiūrint, su tuo naujuoju mėlynu kostiumu jis atrodė labai jau išsipustęs.

— Šiandien spaudos konferencija? — paklausė Mjuzė.

— Kodėl taip manai?

— Tavo kostiumas dabitiškas.

— Ar žmonės tebesako „dabitiškas"?

— Turėtų.

— Sutinku. Esu dabitiškumo įsikūnijimas. Esu prašmatnus. Puošeiva. Stileiva.

Lorena Mjuzė iškėlė popieriaus lapą.

— Pažiūrėk, kas ką tik pateko ant mano stalo.

— Pasakyk.

— Franko Tremonto atsistatydinimo raštas. Išeina į pensiją.

— Baisi netektis.

— Taip.

Mjuzė žiūrėjo į jį.

— Ką?

— Tavo vakarykštis triukas su tuo reporteriu.

— O kas?

— Mažumėlę globėjiškas, — pasakė Mjuzė. — Man nereikia, kad mane gelbėtum.

— Aš tavęs negelbėjau. Jeigu jau taip, tai aš tave iškėliau aukščiau.

— Kaip tai?

— Žinau, kad tu arba turėsi įrodymų, kuriais ataušintum Tremontą, arba neturėsi. Vienas iš jūsų turėjo likti kvailiu.

— Jis arba aš — tą nori pasakyti?

— Būtent. Nes Tremontas yra skundikas ir siaubingai blaško dėmesį darbe. Aš norėjau, kad jis dingtų, grynai dėl savanaudiškų paskatų.

— Tarkime, kad nebūčiau turėjusi įrodymų.

Koupas patraukė pečiais.

— Tuomet, ko gero, tau būtų tekę įteikti atsistatydinimo pareiškimą.

— Ir buvai pasiruošęs šitaip rizikuoti?

— Kokia čia rizika? Tremontas tinginys ir idiotas. Jeigu jis būtų galėjęs tave pergudrauti, vadinasi, tu nenusipelnai būti viršininke.

— Taškas tavo naudai.

— Užtenka. Tu pasikvietei mane ne tam, kad kalbėtume apie Franką Tremontą. Tai kas gi atsitiko?

Ji išklojo jam viską apie Rebos Kordovos dingimą: apie liudytoją prie „Target“, furgoną, automobilių stovėjimo aikštelę prie „Ramada“ viešbučio Rytų Hanoveryje.

Koupas sėdėjo krėsle, nenuleisdamas nuo jos savo pilkų akių. Jo akys nuostabios, keičia spalvą pagal šviesą. Lorena Mjuzė buvo beveik aistringai įsimylėjusi Polą Kouplendą, bet ką čia — jai panašiai nutiko ir su jo pirmtaku, gerokai senesniu už jį ir mažai kuo besiskiriančiu. Matyt, ją traukė autoritetingi veikėjai.

Tas įsimylėjimas nebuvo kenksmingas — daugiau dėkingumas, negu koks nors tikro gyvenimo ilgėjimasis. Jis niekada neužlaikydavo jos iki išnaktų, neįžeisdavo, nesikišo į jos visokias fantazijas, ar jos būtų seksualinės pakraipos, ar kitokios. Ji mylėjo Polo Kouplendo patrauklumą be jokių išlygų. Norėjo rasti tokių bruožų tuose vyruose, su kuriais jai teko susitikinėti, tačiau Dievas mato — ji taip ir nerado.

Mjuzė žinojo apie savo boso praeitį, apie jo išgyventą siaubą, apie visą pragarą, kurį sukėlė neseniai atskleisti įvykiai. Ji netgi padėjo jam iškentėti. Kaip ir daugelis kitų jos pažįstamų vyrų, Polas Kouplendas nukentėjo, tačiau tai teigiamai jį paveikė. Dauguma vyrų politikoje — būtent toks ir buvo jo darbas, valstybinis postas trokšta valdžios ir garbės, tačiau nėra patyrę kančios. Koupas patyrė kančią. Ir dėl to jis tapo labiau užjaučiantis ir, rodos, nebe taip lengvai priimantis pateisinimus, ginant teisiamąjį.

Mjuzė išdėstė visus faktus apie Rebos Kordovos dingimą, nepateikdama savo teorijų. Jis stebėjo jos veidą ir lėtai linkčiojo.

— Leisk, spėsiu, — pasakė Koupas. — Tu manai, kad Reba Kordova yra kažkaip susijusi su tavo Džeine Dou.

— Taip.

— Ar galvoji, kad žudikas maniakas?

— Gali būti, nors paprastai maniakai veikia vieni. Čia buvo įpinta moteris.

— Gerai, noriu išgirsti, kodėl manai, kad jos susijusios.

— Pirmiausia veikimo būdas.

— Dvi baltosios rasės, beveik tokio paties amžiaus moterys, — pasakė Koupas. — Viena rasta Niuarke, apsirengusi kaip prostitutė. Kita, na, nežinome, kur ji yra.

— Tai tik viena dalis, tačiau mano akį patraukė kitas ypatingas dalykas. Panaudota suktybė ir dėmesio nukreipimas.

— Nesuprantu.

— Dvi pasiturinčios baltaveidės, daugiau kaip keturiasdešimties metų amžiaus moterys, kurios pradingsta per parą. Būtent šis panašumas ir keistas. Tačiau kai kas dar svarbiau: pirmuoju atveju, turint galvoje mūsų Džeinę Dou, mes žinome, jog žudikas surežisavo viską labai įmantriai, kad mus apmulkintų, teisingai?

— Teisingai.

— Ir jis padarė tą patį su Reba Kordova.

— Pastatydamas jos automobilį prie viešbučio?

Ji linktelėjo galvą.

— Abiem atvejais jis velniškai stengėsi sumėtyti pėdas ir išmušti mus iš vėžių. Džeinės Dou atveju, jis verčia mus galvoti, jog ji — kekšė. Rebos Kordovos — jis sutvarko taip, kad galvotume, jog moteris apgaudinėjo vyrą ir pabėgo su meilužiu.

— Eee, — Koupas nusiviepė. — Gana silpnas argumentas.

— Taip. Tačiau kažkas tame yra. Nereikia būti rasistu, bet ar dažnai dailiai atrodanti, ištekėjusi moteris iš tokio priemiesčio kaip Livingstonas tiesiog ima ir išlekia su meilužiu?

— Pasitaiko.

— Galbūt, tačiau ji suplanuotų geriau, argi ne taip? Ji nevažiuotų į prekybos centrą šalia tos vietos, kur jos dukra mokosi čiuožinėti, nepirktų vaikiškų apatinių drabužėlių, o po to — ką, viską nutrenktų ir lėktų pas meilužį? Be to, turime liudininką, Stiveną Eriką, mačiusį, kaip ji lipo į furgoną prie „Target". Ir jis matė, kaip kita moteris nuvairavo jos automobilį.

— Jeigu taip iš tikrųjų buvo.

— Buvo.

— Gerai, bet vis dėlto. Kaip dar tu susieji Rebą Kordovą su mūsų Džeine Dou?

Mjuzė išrietė antakius.

— Patį geriausią taupau pabaigai.

— Ačiū Dievui.

— Grįžkime prie Stiveno Eriko.

— To liudininko prie prekybos centro?

— Taip. Erikas praneša apsaugai. Šiuo atveju, žinoma, aš nekaltinu „Palisades" apsaugos vyrukų. Toks pranešimas lyg ir neatrodė ypatingas. Tačiau aš pasiskaičiau apie jį internete. Jis turi savo tinklaraštį su nuotrauka: didelis, stambus vyras, tanki barzda, „Grateful Dead" marškiniai, o kai su juo šnekėjausi, aiškiai atrodė kaip koks sąmokslininkiškas pakvaišėlis. Ir Erikas nori įsigauti į šią istoriją. Supranti, jis yra vienas iš tų, kurie pėdina į prekybos centrą ir tikisi sučiupti pirkėju apsimetantį vagišių.

— Taip.

— Tačiau tai velniškai jį išskiria. Erikas sakė, kad matė moterį, atitinkančią Rebos Kordovos apibūdinimą. Negana to, jis įsidėmėjo furgono numerį.

— Ir?

— Aš patikrinau. Jis priklauso moteriai, vardu Helena Kasner, gyvenančiai Skarsdeile, Niujorko valstijoje.

— Ar ji turi baltą furgoną?

— Turi ir vakar ji buvo „Palisades" prekybos centre.

Supratęs, ką ji turėjo galvoje, Koupas linktelėjo.

— Vadinasi, tu manai, kad kažkas pakeitė gerbiamos Kasner furgono numerį?

— Būtent. Seniausias, bet vis dar veiksmingas triukas: pavagi automobilį nusikaltimui įvykdyti, po to pakeiti numerio lenteles — jeigu kas pamatytų. Dar didesnė apgaulė. Tačiau daugelis nusikaltėlių nesuvokia, jog pats veiksmingiausias būdas yra sukeisti numerius su tokios pačios markės automobilio kaip ir tavo. Tai dar labiau supainioja.

— Vadinasi, tu manai, jog furgonas „Target" aikštelėje buvo vogtas.

— Tu nesutinki?

— Ko gero, sutinku, — pasakė Koupas. — Tai iš tiesų sustiprina pono Eriko teiginį. Man aišku, kodėl turėtume susirūpinti Reba Kordova. Tačiau vis tiek nesusigaudau, koks ryšys tarp jos ir mūsų Džeinės Dou.

— Dabar pažiūrėk čia.

Ji atsuko kompiuterio ekraną į jį. Koupas sužiuro.

— Kas čia?

— Juosta, paimta iš apsaugos kameros ant pastato, kuris yra prie tos vietos, kur rasta Džeinė Dou. Aš tyrinėjau ją visą rytą, manydama, kad tuščiai gaištu laiką. Tačiau dabar... — Mjuzė jau buvo įvedusi visą juostos medžiagą. Ji paspaudė mygtuką „PALEISTI". Pasirodė baltas furgonas. Ji sustabdė vaizdą.

Koupas pasislinko arčiau.

— Baltas furgonas.

— Mhm, baltas „Chevy“ furgonas.

— Turėtų būti begalė tokių baltų „Chevy“ furgonų, užregistruotų Niujorke ir Naujajame Džersyje, — pasakė Koupas. — Ar sužinojai numerį?

— Taip.

— Ar galiu manyti, kad jis atitinka tą, kuris priklauso poniai Kasner?

— Ne.

Koupas prisimerkė.

— Ne?

— Ne. Visiškai kitas numeris.

— Tai kas čia atsitiko?

Ji parodė į ekraną.

— Šis numeris — JYL-419 — priklauso kažkokiam ponui Deividui Pulkingemui iš Armonko Niujorko valstijoje.

— Ir ponas Pulkingemas turi baltą furgoną?

— Taip.

— Ar jis galėtų būti mūsų vyrukas?

— Jis — septyniasdešimt trejų metų amžiaus ir neturi teistumo.

— Vadinasi, dar vienas numerių sukeitimas?

— Taip.

Klarensas Morovis kyštelėjo galvą į kabinetą.

— Viršininke?

— Taip.

Pamatęs Polą Kouplendą, jis įsitempė, tarsi pasiruošdamas atiduoti pagarbą.

— Labas rytas, pone prokurore.

— Sveikas, Klarensai.

Klarensas laukė.

— Viskas gerai, — nuramino jį Mjuzė. — Ką turite?

— Aš ką tik kalbėjau su Helena Kasner.

— Ir?

— Paprašiau, kad pasitikrintų savo furgono numerį. Jūs teisi. Lentelė pakeista, o ji net nepastebėjo.

— Kas dar?

— Taip, dabar — įdomiausia. Šita numerio lentelė? — Klarensas parodė į baltą furgoną ekrane. — Ji priklauso ponui Deividui Pulkingemui.

Mjuzė pažiūrėjo į Koupą, nusišypsojo ir pakėlė rankas delnais į viršų.

— Pakankamas ryšys?

— Aha, — atsakė Koupas. — Pakankamas.

19

— EINAM, — sušnabždėjo Jasmina.

Džilė pakėlė akis į draugę. Menkučiai ūseliai ant jos veido, tie, kurie sukėlė tiek bėdos, buvo dingę, tačiau Džilė tebematė juos. Kai Jasminos motina atvažiavo iš kažkur, kur ji dabar gyveno, — kažkur pietuose, gal Floridoje, — ji nuvedė Jasminą pas ypatingą gydytoją ir šis paskyrė jai elektrolizę. Jos išvaizdai pagelbėjo, tačiau nuo to gyvenimas mokykloje nepalengvėjo.

Jos sėdėjo virtuvėje prie stalo. Betė, „savaitės panelė“, kaip ją vadino Jasmina, pasistengė joms įsiteikti, paruošdama pusryčiams įmantrų omletą su dešrelių gabaliukais ir Betės „legendinius karštus pyragėlius“, tačiau, didžiam Betės nusiminimui, mergaitės atsisakė ir pasirinko šaldytus „Eggo“ su šokolado gabalėliais.

— Gerai, mergaitės, linksminkitės, — pasakė Betė pro sukąstus dantis. — Aš sėdėsiu kieme ir pasideginsiu saulutėje.

Vos tik Betė išėjo pro duris, Jasmina pašoko nuo stalo ir nuslinko prie lango nišoje. Betės nesimatė. Jasmina pažiūrėjo į kairę, į dešinę ir nusišypsojo.

— Kas yra? — paklausė Džilė.

— Pažiūrėk, — pakvietė Jasmina.

Džilė priėjo prie draugės.

— Žiūrėk. Kampe, už to didelio medžio.

— Nieko nematau.

— Pažiūrėk geriau, — pasakė Jasmina.

Po kokios sekundės Džilė pamatė kažką pilką ir vinguriuojantį ir suprato, apie ką kalbėjo Jasmina.

— Betė rūko?

— Taigi. Ji slepiasi už medžio ir užsidega.

— Kodėl slėptis?

— Matyt, ji bijo rūkyti, kai mato įspūdžiams jautrus jaunimas, — pasakė kreivai šypsodamasi Jasmina. — O gal Betė nenori, kad sužinotų tėtis. Jis nekenčia rūkorių.

— Apskųsi ją?

Šypsodamasi Jasmina gūžtelėjo pečiais.

— Kas žino? Juk apskundžiame visus kitus, ar ne? — ji pradėjo knistis rankinėje.

Džilė aiktelėjo.

— Ar ji Betės?

— Taip.

— Mums negalima taip daryti.

Jasmina tiktai nusivaipė ir darbavosi toliau.

Džilė priėjo arčiau ir žiūrėjo.

— Kas nors įdomaus?

— Ne, — Jasmina uždarė rankinę. — Einam, aš noriu tau kai ką parodyti.

Ji numetė rankinę ant stalo ir pasileido laiptais aukštyn. Džilė neatsiliko. Laiptinėje esančiame vonios kambaryje buvo langas. Jasmina dirstelėjo pro jį. Ir Džilė pažiūrėjo. Dabar aiškiausiai matėsi: Betė tikrai stovėjo už medžio ir taip traukė cigaretę, tarsi lindėtų po vandeniu ir pagaliau būtų suradusi gelbėjimosi lyną. Ji traukė giliai, užsimerkusi, o visos raukšlelės ant veido buvo išsilyginusios.

Jasmina pasitraukė, netarusi nė žodžio, tik mostelėjusi ranka, kad Džilė sektų iš paskos. Jos įėjo į tėvo kambarį. Jasmina patraukė tiesiai prie naktinio staliuko ir atidarė stalčiuką.

Džilė nė kiek ir nenustebo. Tiesą sakant, tai buvo vienas iš jų bendrų bruožų. Jos abi mėgo tyrinėti. Džilės manymu, visi vaikai daugiau ar mažiau taip elgiasi, tačiau namuose tėtis vadino ją „Šnipe Harieta". Ji visada kišdavo nosį, kur jai nederėjo. Kai Džilei buvo aštuoneri, ji rado senas nuotraukas mamos stalčiuje. Jos buvo nukištos į patį galą po senų atvirukų ir vaistų dėžučių krūva, kuriuos ji buvo pirkusi, keliaudama vasaros atostogų metu į Florenciją, kai dar mokėsi koledže.

Vienoje nuotraukoje buvo berniukas, kuris tuo metu atrodė maždaug jos amžiaus — aštuonerių, gal devynerių metų. Jis stovėjo šalia gal metais ar dvejais jaunesnės mergaitės. Džilė iš karto suprato, kad ta mergaitė buvo jos mama. Ji atvertė kitą nuotraukos pusę. Ten buvo dailiai užrašyta „Taja ir Deivis" ir metai.

Jai niekada neteko girdėti apie jokį Deivį. Tačiau ji išsiaiškino. Tas šniukštinėjimas jai buvo davęs vertingą pamoką. Ir tėvai mėgsta laikyti kai ką paslaptyje.

— Pažiūrėk, — pasakė Jasmina.

Džilė pažiūrėjo į stalčių. Viršuje gulėjo pono Novako prezervatyvų ryšulėlis.

— Eu, šlykštu.

— Kaip manai, ar jis naudoja juos su Bete?

— Aš nenoriu apie tai galvoti.

— O kaip tu manai aš jaučiuosi? Jis juk mano tėvas, — Jasmina uždarė stalčių ir atidarė kitą, esantį po juo. Staiga ji sušnabždėjo.

— Džile?

— Ką?

— Pažiūrėk, kas čia.

Jasmina prakišo ranką pro senus megztinius, kažkokią metalinę dėžutę, puskojinių krūvą ir stabtelėjo. Paskui šypsodamasi kažką ištraukė.

Džilė atšoko.

— Kas, po?..

— Čia — pistoletas.

— Ir pati žinau, kad pistoletas!

— Ir užtaisytas.

— Greičiau padėk. Negaliu patikėti, kad tavo tėtis laiko užtaisytą pistoletą.

— Daug tėvų taip daro. Nori, kad parodyčiau, kaip nuimti apsaugą?

— Ne.

Tačiau Jasmina vis tiek parodė. Jos abi spoksojo į ginklą su pagarbia baime. Jasmina ištiesė jį Džilei. Iš pradžių Džilė atitraukė ranką, bet ta jo forma ir spalva kažkaip viliojo. Ji ištiesė delną. Ir — o, stebukle, koks jis sunkus, šaltas, koks paprastas.

— Ar aš galiu tau kai ką pasakyti? — paklausė Jasmina.

— Žinoma.

— Prižadėk, kad niekam nesakysi.

— Aišku, aš niekam nesakysiu.

— Kai radau pistoletą pirmą kartą, fantazavau, kad panaudosiu jį prieš poną Luistoną.

Džilė atsargiai padėjo ginklą.

— Jau beveik mačiau, kaip viskas vyks, supranti? Aš įeinu į klasę. Jį būčiau įsidėjusi į kuprinę. Kartais galvodavau, kad palauksiu, kol baigsis pamokos, ir nušausiu jį, kai nebus kitų, po to nušluostysiu nuo pistoleto pirštų atspaudus, kad neliktų pėdsakų. Arba kad eisiu į jo namus, — aš žinau, kur jis gyvena: Vest Orandže, — ir nudėsiu jį tenai, ir niekas manęs neįtars. O kitais kartais svajodavau, kad taip padarysiu klasėje, kai visi bus susirinkę ir visi vaikai matys, gal net atsuksiu pistoletą į juos, bet aš greitai suvokiau: ne, šitaip būtų per daug panašu į tą iššaudymą Kolumbijos vidurinėje mokykloje, o aš nesu kažkokia barbariška valkata.

— Jasmina?

— Ką?

— Tu mane lyg ir gąsdini.

Jasmina nusišypsojo.

— Tai tebuvo, na, atsitiktinė mintis, supranti. Nekenksminga. Nei aš taip darysiu, nei ką.

Tyla.

— Jis sulauks atpildo, — pasakė Džilė. — Tu juk žinai, ar ne? Ponas Luistonas?

— Aš žinau, — patvirtino Jasmina.

Jos išgirdo, kaip keliuku įvažiavo automobilis. Ponas Novakas jau namuose. Jasmina ramiausiai paėmė pistoletą, įkišo jį į pačią stalčiaus apačią ir viską aptvarkė. Ji neskubėjo, nepanikavo netgi tada, kai durys atsivėrė ir pasigirdo jos tėvo balsas:

— Jasmina? Mergaitės?

Jasmina užstūmė stalčių, nusišypsojo ir patraukė durų link.

— Ateiname, tėti!

TAJA nė nemanė pakuotis daiktų.

Vos baigusi pokalbį su Maiku, ji jau bėgo į vestibiulį. Bretas tebetrynė mieguistas akis, o pažiūrėjęs į plaukus galėjai pasakyti, kad šukos prie jų prisilietusios nebuvo. Jis pats pasisiūlė nuvežti ją į Bronksą. Jo furgonas buvo užkrautas kompiuterine įranga ir baisiausiai smirdėjo, tačiau jis visą kelią laikė numynęs pedalą iki galo. Taja sėdėjo šalia jo ir skambinėjo telefonu. Ji prižadino Gajų Novaką ir trumpai paaiškinusi, jog Maikas pateko į avariją, paprašė, kad jis prižiūrėtų Džilę dar keletą valandų. Jis tikrai užjautė ir mielai sutiko.

— Ką pasakyti Džilei? — paklausė Gajus Novakas.

— Tik pasakykite, kad kažkas netikėtai iškilo. Nenoriu, kad ji jaudintųsi.

— Be abejonės.

— Ačiū, Gajau.

Taja atsisėdo tiesiau ir įbedė į kelią akis, tarsi nuo to sutrumpėtų kelionė. Ji bandė suvokti viską, kas įvyko. Maikas sakė, kad pasinaudojo savo mobiliojo telefono GPS. Susekė, jog Adamas buvo kažkokioje keistoje vietoje Bronkse. Nuvažiavo ten, lyg ir pamatė Hafų vaiką, o po to jį užpuolė.

Adamas vis dar neatsirado — o gal, gal kaip ir praėjusį kartą, paprasčiausiai nutarė dingti dienai kitai.

Ji paskambino Klarkui į namus. Pasikalbėjo ir su Olivija. Nė vienas nematė Adamo. Paskambino Hafams, tačiau niekas neatsiliepė. Didžiąją nakties dalį ir netgi šį rytą užėmęs ruošimasis apklausai iš dalies skandino siaubą — bent jau iki to laiko, kol Maikas paskambino iš ligoninės. Po to užplūdo siaubinga baimė ir neatslūgo. Ji nebenusėdėjo vietoje.

— Jūs gerai jaučiatės? — paklausė Bretas.

— Gerai.

Tačiau ji nesijautė gerai. Mintys vis skriejo į tą naktį, kai Spenseris Hilas dingo ir nusižudė. Ji prisiminė, kaip paskambino Betsė...

„Gal Adamas matė Spenserį?..“

Betsės balse — panika. Baimė. Galiausiai nerimo nebeliko. Galiausiai pasitvirtino kiekviena nerime skendusi sekundė.

Taja užsimerkė. Staiga jai pritrūko kvapo. Krūtinę suspaudė. Ji konvulsiškai traukė į save orą.

— Gal atidaryti langą? — paklausė Bretas.

— Man viskas gerai.

Ji susivaldė, paskambino į ligoninę. Jai pavyko susisiekti su gydytoju, tačiau nieko naujo nesužinojo. Maiką sumušė ir apiplėšė. Kaip ji suprato, jį užpuolė grupė vyrų kažkokioje gatvelėje. Jis patyrė sunkų smegenų sukrėtimą ir kelias valandas išbuvo be sąmonės, tačiau dabar ramiai ilsisi ir netrukus visiškai atsigaus.

Ji paskambino Hesterai Krimštein į namus. Ši santūriai išreiškė susirūpinimą dėl Tajos vyro bei sūnaus ir ypatingą rūpestį dėl jos reikalų.

— Tavo sūnus buvo pabėgęs ir anksčiau, tiesa? — paklausė Hestera.

— Kartą.

— Nemanai, kad jam galbūt vėl tas pats?

— Šį kartą gali būti kažkas daugiau.

— Pavyzdžiui, kas? — paklausė Hestera. — Klausyk, kada tau vėl paskirta apklausa?

— Trečią po pietų.

— Aš paprašysiu, kad atidėtų. Jeigu nesutiks, tau teks grįžti.

— Jūs juokaujate, tiesa?

— Kaip suprantu, tu nieko nenuveiksi sėdėdama namuose. Galėsi susisiekti telefonu. Aš susitarsiu dėl privataus reaktyvinio lėktuvo, tada galėsi išskristi iš Teterboro.

— Kalbame apie mano šeimą.

— Teisingai, o aš kalbu apie tai, jog kelias valandas nepabūsi šalia jų. Tu nieko nepadarysi, kad jie jaustųsi geriau, tiktai pati sau padėsi. Tuo tarpu aš užsiimu nekaltu žmogumi: jeigu mes viską sudirbsime, jam gali tekti praleisti dvidešimt penkerius metus kalėjime.

Taja norėjo iš karto viską užbaigti, tačiau kažkas sulaikė, apramino ir jai pavyko išspausti sakinį:

— Pažiūrėkime, ar bus atidėta.

— Aš tau paskambinsiu.

Taja išjungė telefoną ir žiūrėjo į jį tarsi į kažkokį keistą naviką. Ar taip iš tikrųjų atsitiko?

Kai ji įėjo į Maiko palatą, ten jau buvo Mou. Jis atlėkė per kambarį įsirėmęs kumščiais į šonus.

— Jis jaučiasi gerai, — pasakė jis, vos tik ji pasirodė. — Ką tik užmigo.

Taja nuėjo per palatą. Čia buvo dar dvi lovos, abiejose gulėjo ligoniai. Prie jų nebuvo lankytojų. Kai Taja pamatė Maiko veidą, rodės, krūtinę užgulė cemento blokas.

— O, Dieve šventas...

Mou atsistojo už jos ir uždėjo jai ant pečių rankas.

— Nėra taip blogai, kaip atrodo.

Ji norėjo tuo tikėti. Ji neįsivaizdavo, ką pamatys, bet kad būtų šitaip? Dešinė akis sutinusi, užmerkta. Per vieną skruostą tįso tarsi tiesiu skustuvu įrėžtas pjūvis, ant kito — baisi mėlynė. Lūpa perskelta. Viena ranka buvo po užklotu, tačiau ant kito dilbio matėsi dvi didžiulės mėlynės.

— Ką jie jam padarė? — sukuždėjo ji.

— Manyk, kad jie jau mirę, — pasakė Mou. — Girdi mane? Aš juos suseksiu, o tada aš jų nedaužysiu. Nudėsiu.

Taja uždėjo ranką ant savo vyro dilbio. Jos vyras. Jos gražus, puikus, stiprus vyras. Ji pamilo šį vyrą Dartmute. Ji gulėjo šalia jo lovoje, gimdė vaikus, išsirinko jį partneriu visam gyvenimui. Nepasakysi, kad dažnai pagalvoji apie tokius dalykus, bet dabar mąstai apie tai. Išsirenki vieną žmogų, su kuriuo nori nugyventi gyvenimą, — kai pagalvoji, tai labiausiai gąsdinantis dalykas. Ir kaip ji galėjo leisti, kad jie nutoltų vienas nuo kito, nors ir nedaug? Kaip ji leido rutinai tapti rutina ir nepraleisti kiekvienos gyvenimo sekundės drauge, kad jis tik gerėtų, taptų dar aistringesnis?

— Aš nepaprastai myliu tave, — sukuždėjo ji.

Jis atsimerkė. Ir jo akyse baimė — turbūt tai pats blogiausias dalykas. Per visą jų gyvenimą ji dar nebuvo mačiusi baimės jo akyse. Nė nematė jo verkiančio. Ji spėjo, kad jis verkdavo, tačiau buvo ne toks žmogus, kad parodytų ašaras. Jis norėjo būti tvirtu petimi, o ir ji to paties norėjo, nesvarbu, kad tai galėjo nuskambėti senamadiškai.

Jis žiūrėjo kažkur aukštyn, plačiai atsimerkęs, tarsi matytų kokį nors įsivaizduojamą užpuoliką.

— Maikai, — ištarė Taja. — Aš čia, su tavimi.

Jo žvilgsnis pasiekė ją, tačiau baimė tebekybojo jame. Jeigu jos buvimas šalia ir ramino, jis nė to neparodė. Taja suėmė jo ranką.

— Tau viskas bus gerai, — užtikrino ji.

Jis nenuleido nuo jos akių, ir dabar ji suprato. Suprato, ką jis ištars, nors žodžių dar negirdėjo.

— Kaip Adamas? Kur jis?

20

DOLI Luiston vėl pamatė tą automobilį, pravažiuojantį pro jų namus.

Jis sulėtino greitį. Kaip ir praėjusį kartą. Ir prieš tai.

— Čia vėl jis, — pasakė ji.

Jos vyras, penktos klasės mokytojas, vardu Džo Luistonas, nepakėlė akių. Jis taisė darbus pernelyg susikaupęs.

— Džo?

— Aš girdėjau, Doli, — atžariai atsakė jis. — Ką tu nori, kad aš padaryčiau?

— Jis neturi teisės, — ji stebėjo, kaip automobilis pravažiavo, kaip tarytum ištirpo tolumoje. — Gal mums reikėtų paskambinti policijai?

— Ir ką pasakyti?

— Jog jis slankioja aplink mūsų namus.

— Jis važiuoja mūsų keliu. Tai neprieštarauja įstatymams.

— Jis sulėtina greitį.

— Ir tai neprieštarauja įstatymams.

— Tu gali papasakoti jiems, kas įvyko.

Jis sušnarpštė, nepakeldamas akių nuo rašomųjų darbų.

— Garantuoju, jog policija labai užjaus.

— Mes irgi turime dukrą.

Ji stebėjo savo trimetę Eli per kompiuterį. „K-Little Gym“ tinklalapis leidžia stebėti savo atžalą, kadangi toje patalpoje yra internetinė kamera: matai, kaip vaikai užkandžiauja, stato iš kubiukų namus, skaito, užsiima savarankiška veikla, dainuoja ir taip toliau, todėl visada gali juos patikrinti. Dėl to Doli ir pasirinko „K-Little“.

Ji ir Džo dirbo mokytojais pradžios mokykloje. Džo mokė Hilsaido mokyklos penktokus, ji — antrokus Paramuse. Doli Luiston norėjo atsisakyti darbo, tačiau šeimai reikėjo abiejų algų. Jos vyras vis dar aistringai mokytojavo, tačiau Doli prarado tą aistrą. Kai kas pasakytų, jog tai nutiko kaip tik tuo metu, kai gimė Eli, tačiau ji pati galvojo, kad buvo kai kas daugiau. Nepaisant visko, ji tebedirbo ir apsigindavo nuo besiskundžiančių tėvelių, tačiau iš tikrųjų tenorėjo sėdėti prie „K-Little“ tinklalapio ir užsitikrinti, jog jos vaikeliui niekas negresia.

Gajus Novakas, vyras, važinėjantis pro jų namus, nesugebėjo stebėti savo dukros ir būti tikras, jog ji saugi. Taigi šiuo klausimu ji

puikiai suprato jį ir netgi užjautė dėl jo frustracijos. Tačiau tai nereiškė, jog ji leis, kad jis pakenktų jos šeimai. Pasaulyje galioja paprastas sprendimas — arba mes, arba jie, ir tebus ji prakeikta, jeigu tai bus jos šeima.

Ji atsigręžė į Džo. Jis buvo užsimerkęs, nunarinęs galvą. Ji priėjo, atsistojo už jo ir uždėjo ant pečių rankas. Jis suvirpėjo. Vos sekundėlę, ne ilgiau, tačiau tas virpulys nuvilnijo per visą jos kūną. Kelias pastarąsias savaites jis buvo labai įsitempęs. Ji neatitraukė rankų, ir pamažu jis atsipalaidavo. Ji pradėjo masažuoti pečius. Jam labai patikdavo. Po kelių minučių pečiai ėmė atsileisti.

— Viskas gerai, — pasakė ji.

— Tiesiog praradau šaltakraujiškumą.

— Žinau.

— Kaip visada pasiekiau kritinę ribą ir po to...

— Žinau.

Ji ir žinojo. Būtent dėl to Džo Luistonas buvo vertinamas kaip geras mokytojas. Jame virė aistra. Mokiniai jo visada klausėsi, jis pokštaudavo, kartais peržengdavo ribą ir pasakydavo ką nors nederamo, tačiau vaikams tai patiko. Jie tik įdėmiau klausėsi ir daugiau mokėsi. Anksčiau tėvai mažumėlę nerimavo dėl Džo kvailiojimo, tačiau jis turėjo pakankamai gynėjų. Dauguma tėvų verždavosi pas poną Luistoną, kad tik jų vaikelis patektų po jo sparnu. Jie džiaugėsi, kad jų vaikai mėgo mokyklą ir kad turėjo mokytoją, kuris degė tikru entuziazmu ir neatliko savo pareigų formaliai. Ne taip kaip Doli.

— Aš tikrai įžeidžiau tą mergaitę, — pasakė jis.

— Tu nenorėjai taip pasielgti. Visi vaikai ir tėvai tebemyli tave.

Jis tylėjo.

— Ji atsigaus. Viskas praeis, Džo. Viskas bus gerai.

Jo apatinė lūpa pradėjo virpėti. Matėsi, jog jis sugniužo. Kad ir kaip mylėjo vyrą ir suprato, jog jis buvo daug geresnis mokytojas ir žmogus negu ji pati, Doli žinojo ir tai, jog jos vyras nebuvo iš stipriausiųjų. O žmonės manė, kad būtent toks jis ir buvo. Jis užaugo didelėje šeimoje, buvo jauniausias iš šešių vaikų, tačiau jo tėvas

elgdavosi be galo despotiškai — menkindavo savo jauniausią, švelniausią sūnų, o Džo gelbėjosi vaidindamas smagų ir linksmą. Tokio puikaus vyro kaip Džo Luistonas ji dar nebuvo sutikusi, tačiau jis buvo ir silpnas.

Doli neišgyveno dėl to. Būti stipriai — jos užduotis. Jai teko būti tvirtai savo vyro ir šeimos labui.

— Atleisk, kad buvau atžarus, — pasakė Džo.

— Nieko tokio.

— Tu teisi. Tai praeis.

— Būtent, — ji pabučiavo jam į kaklą ir už ausies lezgelio. Ten, kur jam labiausiai patiko. Ji švelniai suko liežuviu. Laukė, kol pasigirs lengvutė aimana. Nepasigirdo. Doli sušnabždėjo:

— Gal trumpam mestum taisyti tuos savo darbus, mmm?

Jis truputėlį atsitraukė.

— Aš, a, iš tikrųjų turiu juos baigti.

Doli atsitiesė, žengė žingsnį atgal. Džo Luistonas suprato, ką padarė, ir bandė pasitaisyti.

— Ar galiu pasinaudoti tuo pasiūlymu vėliau? — paklausė jis.

Tai ji šitaip sakydavo, kai neturėdavo ūpo. Juk argi, tiesą sakant, tai nebuvo „žmonos“ politika? Jis visada buvo karingas šiuo atžvilgiu, silpnumo — nė ženklo, tačiau jau keli mėnesiai, po to, kai tie žodžiai tiesiog netyčia — atleiskite už pasakymą — nuslydo nuo liežuvio, jis ir čia pasikeitė.

— Žinoma, — atsakė ji.

Doli pasisuko eiti.

— Kur eini? — paklausė jis.

— Tuoj grįšiu, — paaiškino ji. — Turiu užbėgti į parduotuvę, po to pasiimsiu Eli. Tu baik taisyti darbus.

Doli metėsi laiptais aukštyn, įsijungė internetą ir susirado Gajaus Novako adresą ir nurodymus, kaip jį pasiekti. Ji pasitikrino ir savo mokyklos elektroninio pašto dėžutę: visada atsirasdavo koks nors besiskundžiantis tėvas ar motina, tačiau jau porą dienų jis neveikė. Ir dabar — nieko.

— Mano elektroninis paštas vis dar neveikia! — šūktelėjo ji vyrui.

— Aš pažiūrėsiu, kas atsitiko, — pažadėjo jis.

Doli išsispausdino informaciją apie tai, kaip pasiekti Gajaus Novako namus, porą kartų perlenkė lapą ir įsikišo į kišenę. Išeidama pakštelėjo savo vyrui į viršugalvį. Jis pasakė, kad myli ją. Ji pasakė, kad irgi jį myli.

Ji čiupo raktus ir leidosi Gajaus Novako pėdsakais.

TAJA aiškiai suprato jų veido išraišką: policija netikėjo Adamo dingimu.

— Aš pagalvojau, kad jūs galėtumėte paskelbti „geltoną" pavojaus signalą ar panašiai, — pasakė Taja.

Tie du policininkai atrodė vos ne komiškai: vienas — smulkutis, vilkintis uniformą pietų amerikietis, vardu Gatjerezas, kita — aukšta juodaodė, prisistačiusi detektyve Klere Šlich.

Šlich atsakė į jos klausimą:

— Jūsų sūnus neatitinka „geltono" signalo kriterijų.

— Kodėl?

— Turi būti įrodymų, jog jį pagrobė.

— Tačiau jam šešiolika ir jis dingo.

— Taip.

— Tuomet kokio įrodymo jums reikia?

Šlich gūžtelėjo pečiais:

— Būtų gerai turėti liudininką.

— Ne kiekvienas pagrobimas turi liudininką.

— Teisingai, ponia, tačiau jums būtina turėti pagrobimo arba fizinės žalos grėsmės liudininką. Ar turite ką nors?

Taja nebūtų pavadinusi jų storžieviškais — „globėjiški" būtų geresnis žodis. Jie pareigingai užsirašė informaciją. Jie suprato tėvų susirūpinimą, tačiau nesiruošė visko mesti ir sutelkti pajėgas šiam

atvejui. Išklausiusi, ką Maikas su Taja papasakojo, Klerė Šlich aiškiai išdėstė savo poziciją, pateikdama klausimus bei tirdama toliau:

Jūs kontroliavote sūnaus kompiuterį?

Jūs prijungėte GPS jo mobiliajame telefone?

Jūs buvote taip sunerimę dėl jo elgesio, kad nusekėte jį į Bronksą?

Jis buvo pabėgęs anksčiau?

Štai taip. Viena vertus, Taja nekaltino tų dviejų policininkų, tačiau ji tikrai žinojo — Adamas dingo.

Gatjerezas jau anksčiau buvo kalbėjęs su Maiku. Jis pridūrė:

— Jūs sakėte, jog matėte Danielį Hafą jaunesnįjį, — D. J. Hafą, — einantį gatve? Kad jis galėjo būti drauge su jūsų sūnumi?

— Taip.

— Aš ką tik kalbėjausi su jo tėvu. Ar žinote, kad jis — policininkas?

— Žinau.

— Jis sakė, kad jo sūnus visą naktį buvo namie.

Taja pažvelgė į Maiką. Ji matė, kaip kažkas blykstelėjo jo akių gelmėje. Vyzdžiai virto segtukų galiukais. Ji buvo mačiusi tokį žvilgsnį anksčiau. Palietė jo ranką, tačiau niekas nebegalėjo jo numaldyti.

— Jis meluoja, — pareiškė Maikas.

Policininkas patraukė pečiais. Taja matė, kaip sutinęs Maiko veidas patamsėjo. Jis pažiūrėjo į ją, į Mou ir pasakė:

— Nešdinamės iš čia. Tuojau pat.

Gydytojas norėjo sulaikyti Maiką dar vienai dienai, tačiau apie tai nebebuvo kalbos. Taja puikiai žinojo, kad neverta vaidinti rūpestingos žmonos. Ji žinojo, jog jis iškęs savo fizinius sunkumus. Jis buvo velniškai ištvermingas. Šis smegenų sukrėtimas — jau trečias: pirmuosius du patyrė ledo ritulio aikštėje. Ir dantys nukentėjo, ir veide buvo padaryta siūlių daugiau negu manytum, du kartus sulaužyta nosis, kartą — žandikaulis, tačiau Maikas niekada nepraleido žaidimo — netgi sužeistas beveik visada tęsdavo iki galo.

Taja žinojo, jog neverta įkalbinėti vyro, be to, ji ir nenorėjo to

daryti. Ji norėjo, kad jis keltųsi iš lovos ir ieškotų sūnaus. Jis jausis tik blogiau, nieko neveikdamas.

Mou padėjo Maikui atsisėsti. Taja padėjo apsirengti. Ant drabužių matėsi kraujo dėmės. Maikas nekreipė dėmesio. Jis pakilo. Jie jau ėjo pro duris, kai Taja pajuto, jog jos mobilusis telefonas pradėjo vibruoti. Ji meldė, kad tai būtų Adamas. Ne jis.

Hestera Krimštein nesiteikė pasisveikinti:

— Sužinojai ką nors naujo apie sūnų?

— Nieko. Policija laiko jį pabėgėliu.

— Argi jis ne toks?

Taja įsitempė.

— Nemanau.

— Bretas sakė, kad jūs jį šnipinėjate, — pasakė Hestera.

Bretas su savo ilgu liežuviu. Gražu.

— Aš tikrinu, ką jis veikia internete.

— Tu sakai „pomidoras", aš sakau „pamidoras".

— Adamas nepabėgtų šitaip.

— Cha, dar nė vienas gimdytojas nėra taip pasakęs.

— Aš pažįstu savo sūnų.

— Kaip žinai, — pridūrė Hestera. — Blogos žinios: atidėjimo negavome.

— Hestera.

— Prieš sakydama, jog negrįši į Bostoną, išklausyk manęs. Aš jau suorganizavau, kad limuzinas tave paimtų. Jis dabar stovi prie ligoninės.

— Aš negaliu...

— Tiktai klausykis, Taja. Tu privalai tai padaryti. Vairuotojas nuveš tave į Teterboro oro uostą, kuris yra netoli nuo tavo namų. Aš turiu savo asmeninį lėktuvą. Tu turi mobilųjį telefoną. Jeigu gausi bent vieną žinią, vairuotojas tave nuveš, kur reikia. Lėktuve yra telefonas. Jeigu skrisdama ką nors išgirsi, mano lakūnas nuskraidins tave per rekordinį laiką ten, kur prireiks. Gal Adamą ras, — na, nežinau, — Filadelfijoje. Tau labai pravers asmeninis lėktuvas.

Mou klausiamai žiūrėjo į Tają. Moteris papurtė galvą ir mostu parodė, kad jie judėtų pirmyn. Jie paklausė.

— Bostone, — tęsė Hestera, — paimsi tą raštišką parodymą. Jeigu atliekant apklausą kas nors nutiks, iš karto viską nutrauksi ir skrisi namo tuo pačiu lėktuvu. Nuo Bostono iki Teterboro — keturiasdešimties minučių skrydis. Tikriausiai tavo sūnus įeis kaip niekur nieko pro duris, paaugliškai teisindamasis, jog gėrė su draugais. Bet kuriuo atveju netrukus atsirasi namie.

Taja mygo tarpuakį.

Hestera pasakė:

— Geras planas, tiesa?

— Taip.

— Gerai.

— Tačiau aš negaliu.

— Kodėl ne?

— Aš negaliu susikoncentruoti.

— A, nesąmonė. Tu žinai, kodėl man reikalingas tas raštiškas parodymas.

— Jums tereikia pažaisti. Mano vyras ligoninėje...

— Jį jau išleido. Aš viską žinau, Taja.

— Puiku, mano vyrą užpuolė, sūnus vis dar neatsirado. Nejaugi jūs išties manote, kad aš nusiteikusi gražbyliauti, sėdėdama toje apklausoje?

— Nusiteikusi? Kam, po velnių, rūpi, ar tu nusiteikusi? Tu privalai tai atlikti. Žmogaus laisvė pastatyta ant kortos, Taja.

— Jūs turite surasti kitą žmogų.

Tyla.

— Ar tai tavo galutinis atsakymas? — paklausė Hestera.

— Galutinis, — pasakė Taja. — Ar tai kainuos man darbą?

— Ne šiandien, — pasakė Hestera. — Tačiau netrukus. Kadangi dabar suprantu, jog negaliu tavimi pasitikėti.

— Aš dirbsiu negailėdama jėgų, kad susigrąžinčiau jūsų pasitikėjimą.

— Tu jo nesusigrąžinsi. Man nelabai tinka antri šansai. Turiu daug teisininkų, kurie man dirba ir kuriems niekada neprireiks suteikti kito šanso. Todėl paliksiu tave vėl užsiimti sušiktais niekaliukais, kol išeisi pati. Labai gaila. Manau, tu turėjai galimybių.

Hestera Krimštein išjungė telefoną.

Jie išėjo į lauką. Maikas tebežiūrėjo į žmoną.

— Taja?

— Nenoriu apie tai kalbėti.

Mou vežė juos namo.

Taja paklausė:

— Ką darome?

Maikas nurijo analgetiką.

— Gal tau reikėtų parsivežti Džilę.

— Gerai. Kur tu važiuoji?

— Pirmiausia, — pasakė Maikas, — noriu šnektelėti su kapitonu Danieliu Hafu apie tai, kodėl jis melavo.

21

MOU pasakė:

— Šitas vyrukas Hafas — faras, taip?

— Taip.

— Tuomet lengvai jo neišgąsdinsi.

Jie jau stovėjo priešais Hafų namą beveik tiksliai toje vietoje, kur Maikas buvo praėjusią naktį, prieš užverdant visam pragarui. Jis nesiklausė Mou. Nulėkė tiesiai prie durų. Mou nusekė iš paskos. Maikas pabeldė ir laukė. Mygtelėjo durų skambutį ir dar palaukė.

Niekas neatidarė.

Maikas patraukė prie užpakalinių durų. Patrankė ir jas. Nieko. Jis prisidengė rankomis akis ir pažiūrėjo pro langą. Niekas nekrutėjo. Pajudino durų rankeną. Durys užrakintos.

— Maikai?

— Jis meluoja, Mou.

Jie grįžo prie automobilio.

— Kur dabar? — paklausė Mou.

— Aš vairuosiu.

— Ne. Kur važiuojame?

— Į policijos nuovadą. Kur dirba Hafas.

Nereikėjo toli važiuoti — mažiau negu mylią. Maikas galvojo apie šį trumpą nuotolį, kurį Danielis Hafas įveikdavo, beveik kiekvieną dieną važiuodamas į darbą. Tikra laimė, kai darbas taip arti. Maikas galvojo, kiek laiko jis sugaišdavo, įklimpęs eismo grūstyse prie tilto, ir paskui stebėjosi, kodėl jo mintys krypo į tokius pakvaišusius dalykus, pajuto, jog kažkaip keistai kvėpavo, o Mou stebėjo jį akies krašteliu.

— Maikai?

— Ką?

— Čia tu jau turi likti šaltakraujiškas.

Maikas suraukė kaktą.

— Tik pažiūrėk, kas šneka.

— Taip, aš šneku. Arba turėk garbės džiaugtis sodria ironija, kai apeliuoju į tavo blaivų protą, arba suprask, jog propaguoju apdairumą, — tam turi būti gana svari priežastis. Tu negali įžengti į policijos nuovadą ir susiremti su policininku, kai esi prastai pasiruošęs.

Maikas nieko nesakė. Nuovada įsikūrusi buvusios bibliotekos pastate ant kalniuko, o ten siaubingai nebuvo vietos automobiliui pastatyti. Mou pradėjo sukti ratus ieškodamas tarpo.

— Ar girdėjai, ką pasakiau?

— Taip, Mou, girdėjau.

Laisvos vietos taip ir nerado.

— Pasisukinėsiu pietinėje aikštelėje.

Maikas pasakė:

— Nėra laiko. Aš pats susitvarkysiu.

— Jokių kalbų.

Maikas atsigręžė į jį.

— Baik, Maikai, atrodai siaubingai.

— Jeigu nori būti mano vairuotoju, — puiku. Bet aš ne vaikas, o tu — ne mano auklytė, Mou. Todėl greičiau išlaipink mane. Aš vis tiek turiu pasikalbėti vienas su Hafu. Tu tiktai sukelsi įtarimą. O aš būsiu vienas, kalbėsiuosi kaip tėvas su tėvu.

Mou sustojo kelkraštyje.

— Atsimink, ką dabar pasakei.

— Apie ką?

— Kaip tėvas su tėvu. Jis irgi tėvas.

— Tai reiškia?

— Pats pagalvok.

Atsistojęs Maikas pajuto, kaip skausmas pervėrė šonkaulius. Fizinis skausmas — savotiškas jausmas. Jis žinojo, kad gali daug ištverti. Kartais skausmas būdavo netgi malonus. Gera patirti skausmą po kietos treniruotės. Gera, kai raumenis mausdavo. Vyrai negailėdavo stiprių smūgių ant ledo, tačiau jam tai suteikdavo priešingą efektą. Kai jis atremdavo gerą smūgį, tai prilygdavo vos ne paskatinimui — „daugiau tokių kirčių".

Jis tikėjosi, jog nuovada bus apsnūdusi. Praeityje teko lankytis čia tiktai kartą, kai pateikė prašymą, kad leistų laikyti automobilį per naktį gatvėje. Miestelio municipaliteto nutarimas draudė statyti automobilius gatvėje po antros valandos nakties, tačiau tuo metu buvo atnaujinama jų įvažiavimo į kiemą danga, todėl jis užsuko į nuovadą gauti leidimo vienai savaitei. Tada prie stalo sėdėjo vienas policininkas, visi kiti stalai buvo tušti.

Šiandien buvo bent penkiolika policininkų, ir visi užsiėmę.

— Kuo galiu padėti?

Šis uniformuotas policininkas atrodė per jaunas, kad darbuotųsi prie stalo. Gal tai dar vienas pavyzdys, kokią įtaką mums daro televizorius, tačiau Maikas visada tikėdavosi išvysti žilstelėjusį veteraną, sėdintį prie popieriais apkrauto rašomojo stalo, — panašų į tą vyruką

iš „Hil Stryto farai“, kuris visiems sako: „Tik būkit atsargūs tenai.“ Šis vaikutis atrodė kaip dvylikametis. Be to, jis dėbsojo į Maiką, neslėpdamas nuostabos ir rodydamas į jo veidą:

— Ar atėjote čia dėl šitų mėlynių?

— Ne, — pasakė Maikas.

Kiti policininkai sukruto darbuotis. Jie kaišiojo vienas kitam lapus, šūkčiojo, spaudė ausimis prie peties telefonus.

— Aš atėjau pas policininką Hafą.

— Norėjote pasakyti — pas kapitoną Hafą?

— Taip.

— Gal galiu paklausti, kokiu reikalu?

— Pasakykite jam, kad atėjo Maikas Bajus.

— Kaip matote, dabar esame gana užsiėmę.

— Matau, — pasakė Maikas. — Ar nutiko kas nors rimta?

Jaunasis policininkas metė tokį žvilgsnį, kuris aiškiai bylojo, jog tai ne jo reikalas. Maikas išgirdo pokalbių nuotrupas apie „Ramados“ viešbučio aikštelėje stovintį automobilį, tačiau daugiau nieko.

— Gal malonėsite prisėsti, kol aš pabandysiu susisiekti su kapitonu Hafu?

— Be abejo.

Maikas nuėjo prie suolo ir atsisėdo. Čia pat sėdėjo vyras, apsirengęs kostiumu, ir pildė kažkokius popierius. Vienas policininkas šūktelėjo:

— Jau pasikalbėjome su visais darbuotojais. Visi tvirtina, kad jos nematė.

Maikas vangiai mąstė, apie ką čia kalbėjo, tačiau vien tam, kad išlaikytų ramybę.

Hafas melavo.

Maikas nenuleido akių nuo jaunojo policininko. Kai tas vaikutis padėjo ragelį ir pakėlė galvą, Maikas suprato, kad geros žinios nesulauks.

— Pone Bajau?

— Daktaras Bajus, — pataisė Maikas.

Galbūt šį kartą tai nuskambėjo arogantiškai, tačiau kartais žmonės elgdavosi su daktaru kitaip. Ne dažnai. Tačiau kartais.

— Daktare Bajau. Gaila, kad mes šį rytą esame labai užsiėmę. Kapitonas Hafas paprašė manęs, kad patikinčiau jus, jog jis paskambins jums, kai tik galės.

— Tai nieko nereiškia, — pasakė Maikas.

— Atsiprašau?

Nuovada buvo ganėtinai atvira. Čia buvo gal trijų pėdų aukščio pertvara — ir kam ją pasidaro visi policijos skyriai? Ką ji sustabdytų? Kažkoks užtvaras, kurį galima lengvai pastumti? Gale matėsi durys su aiškiu užrašu „KAPITONAS“. Maikas sparčiai metėsi į priekį, išjudindamas visus skausmus šonkauliuose ir veide. Jis praėjo pro priekinį rašomąjį stalą.

— Sere?

— Nesirūpinkite, aš žinau kelią.

Jis atkėlė skląstį ir skubiai nužingsniavo kapitono kabineto link.

— Tuoj pat sustokite!

Kadangi Maikas nemanė, jog tas vaikis paleis kulką, žingsniavo toliau. Jis atsirado prie durų anksčiau, negu kas nors spėjo jį sulaikyti. Čiupęs rankenos bumbulą, jį pasuko. Neužrakinta. Maikas atplėšė duris.

Hafas sėdėjo prie stalo ir kalbėjosi telefonu.

— Kas, po perkūnais?..

Vaikis jau prisistatė, pasiruošęs imtis priemonių, tačiau Hafas pamojo ranka, kad jis dingtų.

— Viskas gerai.

— Atleiskite, kapitone. Jis tiesiog atbėgo čia tekinas.

— Nesirūpink. Uždaryk duris, gerai?

Nors nepatenkintas, vaikis pakluso. Viena siena buvo su langais. Jis stovėjo už jų ir žiūrėjo. Maikas dirstelėjo į jį ir atsigręžė į Hafą.

— Tu melavai, — tarė jis.

— Aš užsiėmęs, Maikai.

— Prieš pat užpuolimą mačiau tavo sūnų.

— Ne, nematei. Jis buvo namie.

— Nesąmonė.

Hafas sėdėjo kaip sėdėjęs. Jis nepasiūlė Maikui prisėsti. Susinėręs rankas ant sprando, atsilošė krėsle.

— Aš tikrai neturiu tam laiko.

— Mano sūnus buvo tavo namuose. Paskui jis nuvažiavo į Bronksą.

— Iš kur tu žinai, Maikai?

— Aš turiu prijungęs GPS savo sūnaus telefone.

Hafas išrietė antakius.

— Oho.

Jis jau turbūt žinojo tai. Jo niujorkiečiai kolegos turėjo jam pasakyti.

— Kodėl tu kalbi netiesą, Hafai?

— Kokio tikslumo tas GPS?

— Ką?

— Gal jis visiškai nebuvo su D. J. Gal jis buvo kaimynų name. Už dviejų namų gyvena Lubetkinų berniukas. O gal, po šimts pypkių, jis buvo mano namuose, kai aš dar nebuvau grįžęs. Arba gal slampinėjo netoliese, planavo užeiti, bet apsigalvojo.

— Tu kalbi rimtai?

Kažkas pabeldė į duris. Kitas policininkas kyštelėjo galvą.

— Atėjo ponas Kordovas.

— Vesk jį į „A“ kabinetą, — nurodė Hafas. — Po minutėlės būsiu.

Policininkas linktelėjo galvą ir uždarė duris. Hafas pakilo. Jis buvo aukštas, plaukai suglostyti atgal. Paprastai jis, kaip policininkas, elgdavosi ramiai, kaip ir vakar vakare, Maikui sustojus priešais jų namą. Ir dabar tą ramybę išsaugojo, tačiau visos pastangos, regis, jau seko. Jis įbedė akis į Maiką. Šis atrėmė jo žvilgsnį.

— Mano sūnus buvo namie visą naktį.

— Melas.

— Aš jau turiu eiti. Daugiau nekalbėsiu su tavimi ta tema.

Jis žengė prie durų. Maikas užstojo kelią.

— Man reikia pakalbėti su tavo sūnumi.

— Traukis iš kelio, Maikai.

— Ne.

— Tavo veidas.

— O kas?

— Atrodo, kad jau pakankamai gavai, — pasakė Hafas.

— Nori mane išbandyti?

Hafas neatsakė.

— Nagi, Hafai. Mane jau sužalojo. Nori vėl pasistengti?

— Vėl?

— Gal tu ten buvai.

— Ką?

— Tavo sūnus buvo. Žinau. Taigi susiimkime. Tiktai šį kartą stovėsime akis į akį. Vienas prieš vieną. Ant manęs neužšoks gauja, kai nematau. Nagi. Pasidėk savo pistoletą ir užrakink kabineto duris. Pasakyk savo draugužiams, kad netrukdytų. Pažiūrėsime, ar esi labai ištvermingas.

Hafas kreivai šyptelėjo:

— Manai, kad tai padės surasti sūnų?

Ir tik dabar Maikas suprato — suprato, ką jam kalbėjo Mou. Jis pats minėjo „akis į akį“ ir „vienas prieš vieną“, tačiau iš tikrųjų reikėjo pasakyti tai, ką sakė Mou: „kaip tėvas su tėvu“. Nors tai nepaveiktų Hafo. Priešingai. Maikas stengėsi gelbėti savo sūnų — Hafas darė tą patį. Maikui nusispjauti ant D. J. Hafo — Hafui nusispjauti ant Adamo Bajaus.

Jie abu pasiryžę apginti savo sūnus. Hafas kovos. Ar tektų laimėti, ar pralošti — Hafas neišduos savo sūnaus. Tą patį galima pasakyti ir apie kitus tėvus — Klarko ar Olivijos, ar dar kieno. Ir tai buvo Maiko klaida. Jis ir Taja turėjo reikalų su suaugusiais žmonėmis, kurie pultų priešais granatą, kad tik apsaugotų savo atžalas. Iš tikrųjų jiems reikėjo pergudrauti šiuos tėviškus sergėtojus.

— Adamas dingęs, — pasakė Maikas.

— Aš suprantu tai.

— Aš kalbėjausi su Niujorko policija. O su kuo aš kalbu čia dėl pagalbos ieškant mano sūnaus?

— PASAKYK Kasandrai, kad jos pasiilgau, — sušnabždėjo Nešas.

Ir tada Rebai Kordovai galiausiai viskas baigėsi.

Nešas nuvažiavo į sandėlius, kurie buvo prie 15-ojo kelio Sasekso apygardoje.

Jis įvažiavo atbulas į savo sandėlio sekcijos, panašios į garažą, aikštelę. Sutemo. Aplinkui nebuvo nė gyvos dvasios, niekas jų nematė. Jis įmetė kūną į šiukšlių dėžę, kuri stovėjo išorinėje sandėlių pusėje, — jeigu kas nors netikėtai jį pamatytų. Sandėlių sekcijos idealiai tiko tokiems dalykams. Jis prisiminė skaitęs apie pagrobimą, kai pagrobėjai laikė auką vienoje iš tokių sekcijų. Auka mirė nuo paprasčiausio uždusimo. Tačiau Nešas buvo prisiklausęs ir kitokių istorijų, tokių, kurios gniaužia kvapą. Matai plakatus apie dingusius žmones, domiesi tais dingusiais, tais vaikais ant pieno pakelių, moterimis, kurios vieną gražią dieną kuo nekalčiausiai išėjo iš namų, ir dažniau, negu norėtum žinoti, jie būna laikomi surišti, užkimštomis burnomis ir netgi gyvi tokiose vietose kaip ši.

Nešas žinojo, kad policija buvo įsitikinusi, jog nusikaltėliai laikėsi tam tikro specifinio šablono. Galėjo būti ir taip — dauguma nusikaltėlių yra idiotai, tačiau Nešas veikė kitaip. Jis buvo neatpažįstamai sumušęs Marianos veidą, tačiau šį kartą jis nelietė Rebos veido. Tai buvo paprasčiausia strategija. Jis žinojo, jog galėjo nuslėpti tikrąją Marianos tapatybę. Su Reba — kas kita. Ko gero, jos vyras jau pranešė apie žmonos dingimą. Jeigu ras šviežią lavoną, nors ir labai sukruvintą bei sudaužytą, policija supras, jog greičiausiai tas kūnas Rebos Kordovos.

Todėl ir keiti veikimo būdą: padaryk taip, kad lavono visai nerastų.

Tai buvo svarbiausia. Nešas išmetė Marianos kūną ten, kur lengvai galima jį rasti, tačiau Reba pradingo. Nešas paliko jos automobilį prie viešbučio. Policija manys, jog ji nuvažiavo ten į pasimatymą. Jų žvilgsniai nukryps ta kryptimi, jie darbuosis atsižvelgdami į tas aplinkybes, tyrinės jos gyvenimą, tikrins, ar ji turėjo meilužį. Galbūt Nešui nusišypsos ypatinga laimė. Galbūt Reba iš tikrųjų turėjo ką nors pašonėje. Policija garantuotai nusitaikytų į jį. Šiaip ar taip, jeigu neras lavono, jie neturės už ko užsikabinti ir turbūt nutars, jog Reba pabėgo. Nebus jokių sąsajų tarp Rebos ir Marianos.

Todėl jis ir laikys ją čia. Bent jau kol kas.

Pietros akyse vėl gūduma. Kadaise ji buvo žavi jauna aktorė ir gyveno tuometėje Jugoslavijoje. Ten vyko etninis valymas. Jos vyrą ir sūnų nužudė jos akyse taip siaubingai, jog sunku įsivaizduoti. Pietrai taip gerai nepasisekė: ji išgyveno. Tuo metu Nešas buvo samdomas kareivis. Jis išgelbėjo ją. Arba, tiksliau, kas dar buvo iš jos likę. Nuo to laiko Pietra atgydavo tiktai tada, kai turėdavo ką veikti, — kaip tame bare, kai jie nustvėrė Marianą. O šiaip iš jos nebebuvo likę nieko. Tie serbų kareiviai iš jos išskaptavo viską.

— Aš pažadėjau Kasandrai, — pasakė jis jai. — Tu supranti, ar ne?

Pietra žiūrėjo į šoną. Jis tyrinėjo jos profilį.

— Tu bjauriai jautiesi dėl šitos, ar ne?

Pietra nieko neatsakė. Jie įkišo Rebos lavoną į skiedrų ir mėšlo mišinį. Kol kas išsilaikys. Nešas nenorėjo rizikuoti ir pavogti kito automobilio numerių. Jis paėmė juodos izoliacijos juostelę ir padarė iš „F“ raidę „E“. Turėjo būti gerai. Stoginės kampe turėjo kitų savo furgono „maskavimo“ priemonių. Magnetinę iškabą, reklamuojančią „Tremesio dažus“. Ant kitos buvo parašyta „KEMBRIDŽO INSTITUTAS“. Jis pasirinko buferiui skirtą užkliją, kurią buvo pirkęs praėjusį spalį kažkokioje religinėje asociacijoje, pavadintoje „Dievo meilė“. Užklijoje parašyta:

DIEVAS NETIKI ATEISTAIS

Nešas nusišypsojo. Toks mielas dievobaimingas sentimentas. Tačiau svarbiausia — jį pastebi. Jis prilipdė ją dvipuse juosta, kad prireikus galėtų lengvai nulupti. Žmonės skaitys tą užkliją ant buferio ir įsižeis arba bus teigiamai paveikti. Šiaip ar taip, jie pastebės. O kai pastebi tokius dalykus, numerių lentelės nebemato.

- Jie susėdo į automobilį.

Kol nesutiko Pietros, Nešas netikėjo, jog akys yra sielos veidrodis. Tačiau žvelgiant į ją tai akivaizdu. Jos akys gražios, mėlynos, su geltonais žiburiukais, tačiau aiškiai matyti, kad jose — tuštuma, kad kažkas užpūtė tas žvakeles ir jos niekada neužsidegs.

— Reikėjo tai padaryti, Pietra. Tu supranti.

Pagaliau ji prabilo:

— Tau tai patiko.

Tai buvo ne pasmerkimas. Ji pakankamai ilgai pažinojo Nešą, kad nemeluotų jam.

— Ir?

Ji nusuko akis.

— Kas yra, Pietra?

— Aš žinojau, kas atsitiko mano šeimai, — pasakė ji.

Nešas tylėjo.

— Mačiau, kaip baisiai kentėjo mano sūnus ir vyras. Ir jie matė mano kančias. Tai buvo paskutinis vaizdas, kurį jie matė prieš mirdami: aš kentėjau drauge su jais.

— Aš žinau tai, — pasakė Nešas. — Ir tu sakai, kad man šitai patiko. Bet paprastai ir tau patinka, tiesa?

Ji nesvyruodama atsakė:

— Taip.

Dauguma žmonių mano, kad nutinka priešingai — auka, patyrusi tokį siaubingą žiaurumą, ateityje natūraliai bjaurėsis kraujo praliejimu. Tačiau iš tiesų pasaulis sukurtas kitaip. Smurtas kuria smurtą, akivaizdžiu, atsakomuoju būdu. Tvirkintas vaikas užaugęs tampa tvirkintoju. Labai panašu, kad sūnus, kuris patiria traumą,

matydamas, kaip tėvas šiurkščiai elgiasi su motina, vieną dieną daužys savo žmoną.

Kodėl?

Kodėl mes, žmonės, niekada nepasimokome, kai turėtume pasimokyti? Kas mumyse yra tokio, kad traukia prie to, kas turėtų kelti pasibjaurėjimą?

Kai Nešas išgelbėjo Pietrą, ji troško keršto. Sveikdama negalvojo apie nieką kita. Kai po trijų savaičių ją išrašė iš ligoninės, Nešas su Pietra susekė vieną iš tų kareivių, kurie nukankino jos šeimą. Jiems pavyko nutverti jį vieną. Nešas surišo jį, užkimšo burną. Jis padavė Pietrai sekatorių ir paliko ją vieną su juo. Prireikė trijų dienų, kol kareivis gavo galą. Pirmosios dienos pabaigoje kareivis maldavo Pietrą, kad jį nužudytų. Tačiau ji nenužudė.

Ji mėgavosi kiekviena akimirka.

Galų gale dauguma žmonių laiko kerštą nereikalinga emocija. Jie jaučiasi ištuštėję, kai padaro kažką siaubinga kitam žmogui, tegul ir tam, kuris to nusipelnė. Bet ne Pietra. Tas nutikimas tik sukėlė jai troškulį. Tai iš dalies ir buvo svarbiausia priežastis, dėl kurios šiandien ji buvo su juo.

— Tad koks skirtumas šį kartą? — paklausė jis.

Nešas laukė. Ji neskubėjo atsakyti, tačiau galiausiai prabilo.

— Nežinojimas, — pasakė Pietra pritildžiusi balsą. — *Amžinas* nežinojimas. Fizinio skausmo sukėlimas — mes ir darome taip. Jokių problemų, — ji nukreipė akis į sandėlį. — Bet kai priverti vyrą nugyventi likusį gyvenimą svarstant, kas atsitiko moteriai, kurią jis mylėjo, — ji papurtė galvą. — Manau, kad tai yra blogiau.

Nešas uždėjo ant jos peties ranką.

— Šiuo atveju nieko nepadarysi. Tu supranti, tiesa?

Ji linktelėjo, žiūrėdama tiesiai prieš save.

— Bet kada nors?

— Taip, Pietra. Kada nors. Kai šitai užbaigsime, mes leisime jam sužinoti tiesą.

22

KAI Gajus Novakas įsuko į savo kiemą, rankos glemžė vairo viršų. Krumpliai pabalę. Jis taip ir sėdėjo, uždėjęs koją ant stabdžio pedalo ir melsdamas Dievą, kad jaustų ką tik nori, tiktai ne šį baisų bejėgiškumą.

Jis dirstelėjo į save užpakalinio vaizdo veidrodėlyje. Plaukai skystėjo. Jis jau pradėjo braukti dalį plaukų link ausies. Tai dar nebuvo pastebimas užšukavimas, kol kas ne, bet argi ne taip kiekvienas pagalvoja? Ta dalis slenka žemyn taip lėtai, jog net nepastebi, žvelgdamas į save kasdien ar kas savaitę, o, žiūrėk, jau jauti, kad žmonės kikena tau už nugaros.

Gajus spoksojo į savo atvaizdą ir nepatikėjo, kad ten — jis. Tačiau ta dalis tebeslinks žemyn. Jis žinojo. Jau geriau plaukų kuokšteliai negu blizgus gelsvas kupolas.

Jis nukėlė vieną ranką nuo vairo, įjungė rankinį stabdį, išjungė variklį. Ir dar kartą žvilgtelėjo į vyrą veidrodėlyje.

Graudus vaizdas.

Visiškai ne vyras. Važiuoja pro namą ir sulėtina greitį. Oho, koks kietas. Parodyk bent kiek drąsos, Gajau, o gal per daug baiminiesi padaryti ką nors tam šunkarai, kuris sugriovė tavo dukters gyvenimą?

Ir koks jis tėvas? Koks žmogus?

Niekingas.

O, taip, žinoma, Gajus skundėsi mokyklos direktoriui lyg koks jaunikli skundikas. Direktorius išleido visus užjaučiančius garsus ir nieko nedarė. Luistonas tebedirbo. Luistonas grįždavo vakarais namo, bučiuodavo gražutę žmoną ir gal iškėlęs pamėtydavo savo mažąją dukrelę, klausydamasis jos kikenimo. Gajaus žmona, Jasminos motina, paliko juos, kai Jasminai nebuvo nė dvejų metų. Dauguma žmonių kaltino jo buvusią žmoną, kam paliko šeimą, tačiau tiesa ta, kad Gajus nebuvo pakankamai geras vyras. Taigi jo buvusioji ir pradėjo gulinėti kitur, o po kurio laiko net nesikrimto, ar jis sužinos, ar ne.

Štai kokią žmoną jis turėjo. Ir nebuvo toks tvirtas, kad išlaikytų ją prie savęs. Gerai, tai viena.

Dabar kalbama apie jo dukterį.

Jasmina. Jo gražutė dukra. Vienintelis vyriškas reikalas, kurį jis atliko per visą savo gyvenimą. Tapo tėvu. Augino ją. Buvo pagrindinis rūpintojėlis.

Argi jos apsaugojimas — ne svarbiausias jo darbas?

Geras darbas, Gajau.

O dabar jis netgi nėra toks vyras, kuris galėtų už ją kovoti. Ką pasakytų Gajaus tėvas? Tik pasityčiotų ir mestų tokį žvilgsnį, nuo kurio Gajus pasijaustų niekam tikęs. Išvadintų lepūnėliu, bailiu, kadangi jei kas nors būtų padaręs kažką panašaus žmogui, kuris priklausė to senio artimųjų ratui, Džordžas Novakas būtų išmalęs jam snukį.

Štai kodėl ir niežėjo Gajui nagai.

Jis išlipo iš automobilio ir patraukė namo link. Čia jis išgyveno jau dvylika metų. Prisiminė, kaip pirmąjį kartą atsivedė už rankos buvusią žmoną, kaip ji šypsojosi jam. Gal jau tada, jam nežinant, ji krušosi su kitais? Visko galėjo būti. Nuo to laiko, kai jį paliko, Gajus tik ir klausė savęs, ar Jasmina tikrai buvo jo duktė. Jis vis nuvydavo tą mintį, bandydavo save įtikinti, kad tai nesvarbu, stengėsi nekreipti dėmesio į tą graužiančią abejonę. Tačiau po kurio laiko jis pasidavė. Prieš dvejus metus Gajus slapta padarė tėvystės nustatymo tyrimą. Tos trys savaitės belaukiant rezultatų buvo skausmingos, tačiau galiausiai jos buvo vertos to.

Jasmina buvo jo.

Gal tai ir vėl skamba patetiškai, tačiau tiesos žinojimas leido jam būti geresniu tėvu. Jis darė viską, kad ji būtų laiminga. Jos poreikiai buvo aukščiau už jo paties. Jis mylėjo Jasminą, rūpinosi ja ir niekada nemenkino jos, kaip kad jo tėvas menkindavo jį.

Tačiau jis neapsaugojo dukters.

Jis sustojo ir žiūrėjo į namą. Jeigu ketintum jį parduoti, turbūt praverstų nudažyti. Reikėtų apgenėti ir krūmokšnius.

— Ei!

Nepažįstamas moteriškas balsas. Gajus atsigręžė, markstydamasis nuo saulės spindulių. Jis apstulbo išvydęs iš automobilio išlipančią Luistono žmoną. Veidas perkreiptas įniršio. Ji pasileido tiesiai prie jo.

Gajus stovėjo lyg įbestas.

— Ką sau manote, šitaip elgdamasis, — pradėjo ji, — važinėdamas pro mano namus?

Gajus, negalintis pasigirti greitu atkirčiu, atsakė:

— Čia laisva šalis.

Doli Luiston nė nemanė liautis. Ji taip greitai artėjo, jog jis pabūgo, kad gali sulaukti smūgio. Beliko iškelti rankas aukštyn ir žengti žingsnį atgal. Ir vėl tas graudus silpnavališkumas. Jis bijojo ne tik užstoti savo dukterį, bijojo ir jos kankintojo žmonos.

Ji sustojo ir dūrė pirštu jam į veidą.

— Atstok nuo mano šeimos, supratai?

Prabėgo kelios sekundės, kol jis surikiavo savo mintis.

— Ar žinote, ką jūsų vyras padarė mano dukrai?

— Jis suklydo.

— Jis pasišaipė iš vienuolikos metų mergaitės.

— Aš žinau, ką jis padarė. Tai buvo kvaila. Jis labai gailisi. Jūs nė nenutuokiate.

— Jis pavertė mano dukters gyvenimą tikru pragaru.

— Ir jūs, ką — norite padaryti tą patį mums?

— Jūsų vyras privalo palikti darbą, — pasakė Gajus.

— Vien dėl to, kas kartą nuslydo nuo liežuvio?

— Jis atėmė jai vaikystę.

— Jūs viską dramatizuojate.

— Ar jūs tikrai nepamenate, kaip tada viskas pakrypo: kaip prie mergaitės pradėjo kasdien kabinėtis? Mano duktė buvo laiminga. Ne tobula, ne. Tačiau laiminga. O dabar...

— Klausykite, aš atsiprašau. Tikrai atsiprašau. Tačiau aš noriu, kad paliktumėte mano šeimą ramybėje.

— Jeigu jis būtų jai trenkęs, — turiu galvoje, skėlęs antausį ar panašiai, — jis jau būtų už durų, teisybė? Tai, ką jis padarė Jasminai, yra netgi blogiau.

Doli Luiston nusišaipė.

— Jūs kalbate rimtai?

— Aš nepaliksiu to šitaip.

Ji žengė žingsnį artyn. Šį kartą jis neatsitraukė. Tarp jų veidų gal teliko vos pėdos atstumas, ne daugiau. Ji jau šnibždėjo:

— Nejaugi tikrai manote, kad pravardžiavimas yra blogiausia, kas gali jai atsitikti?

Gajus prasižiojo, tačiau neištarė nė žodelio.

— Jūs persekiojate mano šeimą, pone Novakai. Mano šeimą. Mano mylimus žmones. Mano vyras suklydo. Jis atsiprašė. Tačiau jūs vis tiek norite mus pulti. O jeigu taip, mes ginsimės.

— Jeigu kalbate apie teismą...

Ji sukikeno.

— O, ne, — vis dar šnibždėjo ji. — Aš nekalbu apie teismus.

— O apie ką?

Doli Luiston pakreipė galvą į dešinę.

— Ar jus kada nors buvo fiziškai užpuolę, pone Novakai?

— Ar tai grasinimas?

— Tai klausimas. Jūs sakėte, jog tai, ką padarė mano vyras, yra blogiau negu fizinis smurtas. Leiskite patikinti jus, pone Novakai. Taip nėra. Aš pažįstu kai kuriuos žmones. Man užteks ištarti žodį — paprasčiausiai užsiminti, jog kažkas bando man pakenkti, ir vieną gražią naktį jie pasirodys čia, kai saldžiai miegosite. Kai jūsų duktė saldžiai miegos.

Gajaus burna išdžiūvo. Jis stengėsi suvaldyti kelius, kad tie nepasidarytų guminiai.

— Tai jau tikrai skamba kaip grasinimas, ponia Luiston.

— O ne. Tai faktas. Jeigu žadate kabinėtis prie mūsų, mes nesėdėsime susidėję rankų, nesileisime. Aš pulsiu jus, panaudodama viską, ką turiu. Suprantate?

Jis neatsakė.

— Padarykite sau paslaugą, pone Novakai. Rūpinkitės savo dukterimi, ne mano vyru. Palikite viską taip, kaip yra.

— Nepaliksiu.

— Tuomet manykite, kad kančios ką tik prasidėjo.

Doli Luiston apsisuko ir nuėjo, daugiau netarusi nė žodžio. Gajus Novakas pajuto, kaip dreba kojos stovint ir žiūrint, kaip ji įsėdo į automobilį ir nuvažiavo. Ji neatsigręžė, tačiau jis matė jos besišypsantį veidą.

Ji kvaištelėjusi, pagalvojo Gajus.

Bet ar tai reiškia, kad jis turėjo nusileisti? Argi jis nenusileisdavo visą savo prakeiktą gyvenimą? Argi čia ne ta pati problema, kuri kerojo nuo pat pradžių — jis leisdavosi, kad liptų jam ant galvos?

Gajus atidarė paradines duris ir įėjo.

— Viskas gerai?

Tai Betė, jo pastaroji meilužė. Ji pernelyg stengėsi įtikti. Jos visos taip darė. Šios amžiaus grupės vyrų trūko, todėl jos visos kaip galėdamos stengėsi ir įtikti, ir nepasirodyti, kad pasiryžusios viskam, ir nė vienai nepavykdavo nieko laimėti. Tokia jau ta neviltis. Gali ją užmaskuoti, tačiau jos kvapas persmelkia viską.

Gajus troško to išvengti. Troško, kad ir moterys to išvengtų, kad jos pamatytų jį. Bet buvo kaip buvo, todėl visi santykiai ir likdavo paviršutiniški. Moterys norėjo daugiau. Jos stengėsi nespausti, tačiau jautėsi ne kas kita, o spaudimas. Moterys siekė jaukios gūžtelės. Jos norėjo glaudesnių ryšių. Jis nenorėjo. Tačiau jos vis tiek likdavo, kol jis pats nenutraukdavo tų draugysčių.

— Viskas gerai, — atsakė jis. — Nepyk, kad užtrukau taip ilgai.

— Nieko tokio.

— Kaip mergaitės?

— Gerai. Džilės mama užvažiavo ir ją pasiėmė. Jasmina savo kambaryje.

— Puiku.

— Gal valgysi, Gajau? Norėtum, kad ką nors paruoščiau?

— Tiktai tuo atveju, jeigu ir tu prisidėsi.

Kai Betė nušvito, jį kažkodėl apėmė kaltės jausmas. Dabartinė jo moteris vertė jį jaustis ir niekam tikusiu, ir pranašesniu. Ir vėl ėmė neapkęsti savęs.

Ji priėjo ir pabučiavo jį į skruostą.

— Tu eik pailsėti, o aš imsiuosi ruošti pietų.

— Puiku, aš tik greitai patikrinsiu savo elektroninį paštą.

Tačiau kompiuteryje tebuvo vienas naujas laiškas. Atsiųstas kažkokio anonimo *Hotmail* paštu, o trumpa žinutė sustingdė Gajui kraują.

Prašau paklausyti manęs. Tu turi geriau paslėpti savo pistoletą.

TAJA beveik gailėjosi, kad atmetė Hesteros Krimštein pasiūlymą. Ji sėdėjo namuose ir krimtosi, svarstydama, ar kada nors gyvenime teko jaustis tokiai niekam tikusiai. Ji skambino Adamo draugams, tačiau nė vienas nieko nežinojo. Ją apėmė baimė. Džilė nebuvo mulkė, perprasdavo tėvų nuotaikas ir suprato, jog atsitiko kažkas rimta.

— Kur Adamas, mamyte?

— Mes nežinome, širdele.

— Aš skambinau į jo mobilųjį telefoną, — pasakė Džilė. — Jis neatsiliepė.

— Žinau. Mes stengiamės jį surasti.

Ji žiūrėjo į dukrelės veidą. Suaugusiojo veidą. Antras vaikas auga visiškai kitaip negu pirmas. Pirmuoju pernelyg rūpiniesi. Seki kiekvieną jo žingsnį. Manai, jog kiekvienas jo kvėptelėjimas vyksta pagal kažkokį nuostabų Dievo planą. Žemė, mėnulis, žvaigždės, saulė — viskas sukasi aplink pirmagimį.

Taja mąstė apie visas paslaptis, vidines mintis, baimes ir kaip ji stengėsi viską sužinoti apie savo sūnų. Ji svarstė, ar jo dingimas patvirtino, kad ji elgėsi teisingai ar neteisingai. Ji suprato, jog visi

turi savų problemų. Tajai buvo būdinga nerimauti. Ji skrupulingai reikalavo, kad jos vaikai užsidėtų šalmus, kai žaisdavo bet kokius sportinius žaidimus, netgi apsauginius akinius, jeigu tai atrodydavo būtina. Ji stovėdavo stotelėje tol, kol jie sulipdavo į autobusą, ir netgi dabar, netgi kai Adamui jau nebereikėjo tokio dėmesio ir jis jau buvo per didelis, kad pakęstų tai, ji pasislėpdavo ir stebėdavo. Ji baiminosi, kai jiems tekdavo eiti per gatvę, kur buvo pilna mašinų, arba kai važiuodavo dviračiais į miesto centrą. Ji baiminosi, kai pagal susitarimą vaikus veždavo kita motina, nes toji galėjo būti neatidi vairuotoja. Ji klausydavosi kiekvieno pasakojimo apie kieno nors vaiką ištikusią nelaimę: kiekvieną avariją kelyje, paskendimą baseine, kiekvieną pagrobimą, lėktuvo sudužimą ir taip toliau. Klausydavosi ir grįžusi namo sėsdavo prie interneto, skaitydavo visus straipsnius apie tai, o Maikas dūsaudavo, bandydavo ją nuraminti, sakydamas, kad tokie dalykai atsitinka retai, įrodinėdamas, kad ji nerimauja visiškai be pagrindo. Tačiau niekas negelbėdavo.

Juk kažkam tie dalykai atsitinka. Dabar atsitiko jai.

Ar tai tebuvo praeityje kamavęs nerimas, ar nuojauta?

Ir vėl sučirškė Tajos mobilusis, ir vėl ji stvėrė jį, visa širdimi vildamasi, kad tai Adamas. Ne Adamas. Numeris nerodomas.

— Klausau?

— Ponia Baj? Čia detektyvė Šlich.

Aukštoji policininkė, kuri buvo pasirodžiusi ligoninėje. Ir vėl plūstelėjo baimė. Manai, kad neįmanoma nuolat jausti baimės bangų, tačiau tie staigūs antplūdžiai niekada nenujautrina tavęs.

— Taip?

— Jūsų sūnaus mobilusis telefonas rastas šiukšlių dėžėje netoli tos vietos, kur buvo užpultas jūsų vyras.

— Vadinasi, jis ten buvo?

— Na, taip, mes jau taip manėme.

— Ir kažkas pavogė jo mobilųjį.

— Tai jau kitas klausimas. Labiausiai tikėtina priežastis, dėl ko

telefonas buvo išmestas, — kažkas, tikriausiai jūsų sūnus, matė jūsų vyrą tenai ir suprato, jog jūsų vyras jį susekė.

— Tačiau jūs tikrai nežinote.

— Ne, ponia Baj, aš to nežinau.

— Gal ši aplinkybė privers jus rimčiau reaguoti į patį įvykį?

— Mes visą laiką reagavome į jį rimtai, — pasakė Šlich.

— Jūs suprantate, ką aš turiu galvoje.

— Suprantu. Klausykite, mes vadiname tą gatvę Vampyrų gatve, nes dieną ji būna tuščia. Nepamatysi nė vieno žmogaus. Todėl šiąnakt, kai klubai ir barai vėl atsidarys, mes važiuosime ten ir apklausinėsime.

Iki tol — ištisos valandos. Dar tik prieblanda.

— Jeigu ką nors sužinosime, pranešiu jums.

— Ačiū.

Išjungdama telefoną Taja pamatė, kaip kažkoks automobilis įsuko į jų kiemą. Priėjusi prie lango ji žiūrėjo, kaip Betsė Hil, Spenserio motina, išlipo ir pasuko jos durų link.

TĄ RYTĄ Ailina Goldfarb prabudo anksti ir iš karto įjungė kavos aparatą. Ji užsimetė chalatą, įsispyrė į šlepetes ir išėjo pro duris pasiimti nuo keliuko laikraščio. Jos vyras Heršelis dar miegojo. Sūnus Helas praėjusį vakarą išėjo ir grįžo vėlai, kaip ir dera paaugliui, leidžiančiam paskutinius metus vidurinėje mokykloje. Jis jau priimtas į Prinstoną, jos *alma mater*. Jis kaip reikiant padirbėjo, kad ten patektų. Dabar jis nuleidinėjo garą, ir ji dėl to nesijaudino.

Ryto saulutė įšildė virtuvę. Ailina susirangė savo mėgstamoje kėdėje. Ji pastūmė į šalį medicinos žurnalus. Jų čia nemažai. Ne vien ji buvo pagarsėjusi organų persodinimo chirurgė: ir jos vyras buvo laikomas geriausiu kardiologu šiaurinėje Naujojo Džersio valstijos dalyje. Jis dirbo Ridžvude, Velio ligoninėje.

Ailina gurkšnojo kavą. Skaitinėjo laikraštį. Galvojo apie paprastus gyvenimo malonumus ir kaip retai ji atsiduodavo jiems. Galvojo

apie Heršelį, tebegulintį viršuje, — koks jis buvo gražuolis, kai jie susitiko medicinos koledže, kaip jie atlaikė pamišėliškus koledžo laikus ir visas negandas, apie internatūrą, ordinatūrą, mokslinį bendradarbiavimą chirurgijos srityje, darbą. Galvojo apie savo jausmus jam, kaip per daugelį metų jiedu susiliejo į tokį jos širdžiai malonų lydinį, kaip visai neseniai Heršelis pasisodino ją ir pasiūlė „bandomąjį atsiskyrimą", nes juk Helas netrukus turėjo palikti lizdą.

— Kas beliko? — paklausė jos Heršelis, skėstelėdamas rankomis. — Kai rimtai pagalvoji apie mus kaip apie porą, — kas beliko, Ailina?

Dabar sėdint vienai virtuvėje, vos už kelių pėdų nuo tos vietos, kur sėdėjo Heršelis, su kuriuo nugyventi dvidešimt ketveri metai, ir uždavė tą klausimą, jos ausyse tebeskambėjo jo žodžiai.

Ji atkakliai siekė savo tikslų, dirbo iš visų jėgų, stengėsi visur suspėti ir pagaliau turėjo: nuostabų darbą, puikią šeimą, didžiulį namą, savo srities žmonių ir draugų pagarbą. Dabar jos vyras paklausė, kas beliko. Iš tiesų — kas. Tas susilydimas vyko taip lėtai, taip pamažu, jog ji niekada jo ir nepastebėjo. Arba nesistengė pastebėti. Arba norėjo daugiau. Ir kas, po velnių, žinojo?

Ji pažiūrėjo į laiptų pusę. Ją taip ir traukė tuojau pat užlipti į viršų, įlįsti į lovą pas Heršelį ir mylėtis su juo ištisas valandas, kaip jie darydavo prieš daugelį metų, nieko nelaukiant išmesti jam iš galvos tuos „kas beliko" klausimus. Tačiau neprisivertė pakilti iš vietos. Negalėjo. Todėl vėl skaitinėjo laikraštį, gurkšnojo kavą ir šluostėsi akis.

— Labas, mama.

Helas atsidarė šaldytuvą ir užsivertė apelsinų sultis tiesiai iš pakelio. Buvo laikai, kai ji vis duodavo pastabą dėl to, — daug metų bandė išgyvendinti šį įprotį, — tačiau Helas vienintelis gėrė apelsinų sultis ir tokiems niekams neapsimokėjo tuščiai švaistyti laiko. Jis jau pakeliui į koledžą. Neilgai bebus kartu. Tad kam užsiimti tokia beprasmybe?

— Labas, mielasis. Grįžai vėlai?

Jis vėl užsivertė sultis, gūžtelėjo pečiais. Buvo apsirengęs šortais ir pilkais marškinėliais. Pasikišęs po pažastimi krepšinio kamuolį.

— Žaidžiate mokyklos salėje? — paklausė ji.

— Ne, Heritedže, — siurbtelėjęs sulčių, jis paklausė: — Tu gerai jautiesi?

— Aš? Žinoma. Kodėl turėčiau blogai jaustis?

— Tavo akys paraudusios.

— Man viskas gerai.

— Aš mačiau, kad buvo užėję tie žmonės.

Jis turėjo galvoje FTB agentus. Jie buvo užėję, klausinėjo apie jos praktiką, apie Maiką, apie tokius niekus, kurie jai visiškai neturėjo prasmės. Paprastai ji būtų papasakojusi apie tai Heršeliui, tačiau atrodė, jog jis labiau rūpinosi ruoštis nugyventi likusį amžių be jos.

— Aš maniau, kad tu jau išėjęs, — pasakė ji.

— Aš sustojau paimti Rikio ir grįžau gatve atgal. Jie atrodė lyg policininkai ar kas.

Ailina Goldfar nieko nesakė.

— Tikrai policininkai?

— Tai nesvarbu. Nesirūpink dėl to.

Jis nebeklausinėjo ir mušinėdamas kamuolį išėjo pro duris. Po dvidešimties minučių suskambėjo telefonas. Ji dirstelėjo į laikrodį. Aštunta valanda. Tokią valandą galėjo skambinti iš darbo, tačiau ji nebudėjo. Operatorės dažnai apsirikdavo ir paskambindavo ne tam gydytojui.

Ji pažiūrėjo, kas skambino. Pavardė: LORIMEN.

Ailina atsiliepė.

— Čia Suzana Lorimen, — pasigirdo balsas.

— Taip, labas rytas.

— Aš nenoriu kalbėtis su Maiku apie šią... — Suzana Lorimen stabtelėjo, tarsi ieškodama tinkamo žodžio, — ...šią situaciją. Apie tai, kad reikia rasti Lukui donorą.

— Suprantu, — pasakė ji. — Aš dirbu antradienį, jeigu reikia...

— Ar galėtumėte mane priimti šiandien?

Ailina norėjo atsisakyti. Ji mažiausiai norėjo dabar apsaugoti ar netgi padėti moteriškei, kuri pateko į tokią bėdą. Tačiau svarbu ne Suzana Lorimen, priminė ji sau. Svarbu jos sūnus ir Ailinos pacientas Lukas.

— Manau, taip.

23

TAJA atidarė duris, nespėjus Betsei Hil pasibelsti, ir be jokių įžangų paklausė:

— Ar žinote, kur yra Adamas?

Klausimas pritrenkė Betsę Hil. Ji išplėtė akis, sustojo. Pamačiusi Tajos veidą, greitai papurtė galvą.

— Ne, — pasakė ji, — neturiu nė menkiausio supratimo.

— Tai kodėl jūs čia?

Betsė Hil papurtė galvą.

— Adamas dingęs?

— Taip.

Betsė išbalo. Taja galėjo tiktai įsivaizduoti, kokius baisius atsiminimus tai sukėlė. Argi Taja nebuvo jau pagalvojusi, kaip viskas panašu į tai, kas atsitiko Spenseriui?

— Taja?

— Taip.

— Ar žiūrėjote ant mokyklos stogo?

Kur rado Spenserį.

Nebereikėjo nei diskutuoti, nei toliau svarstyti. Taja šūktelėjo Džilei, jog tuoj grįš — netrukus Džilė sulauks tokio amžiaus, kad jau bus galima trumpam palikti ją vieną, be to, dabar nebuvo kitos išeities, — ir abi moterys nubėgo prie Betsės Hil automobilio.

Betsė sėdo prie vairo. Taja sėdėjo sustingusi priekinėje keleivio sėdynėje. Jos pravažiavo du kvartalus, kai Betsė pasakė:

— Vakar aš kalbėjausi su Adamu.

Nors Taja girdėjo žodžius, tačiau jie ne iš karto pasiekė jos sąmonę.

— Ką?

— Ar žinote apie tą memorialą, kuris sukurtas Spenseriui „MySpace" puslapyje?

Taja stengėsi išbristi iš viso to rūko, susikaupti. Memorialui skirtas „MySpace" puslapis. Ji prisiminė, jog prieš kelis mėnesius girdėjo apie tai.

— Taip.

— Ten buvo nauja nuotrauka.

— Nesuprantu.

— Buvo fotografuota prieš pat Spenserio mirtį.

— Aš maniau, kad tą naktį, kai mirė, jis buvo vienas, — pasakė Taja.

— Ir aš taip maniau.

— Aš vis tiek nieko nesuprantu.

— Aš manau, — pasakė Betsė Hil, — kad Adamas tą naktį buvo su Spenseriu.

Taja atsisuko į ją. Betsė Hil buvo įsmeigusi akis į kelią.

— Ir vakar jūs kalbėjotės apie tai su juo?

— Taip.

— Kur?

— Po pamokų aikštelėje prie mokyklos.

Taja prisiminė rastą susirašinėjimą su CeeJay8115:

„Kas atsitiko?"

„Jo motina priėjo prie manęs po pamokų."

Taja paklausė:

— Kodėl neatėjote pas mane?

— Kadangi nenorėjau girdėti jūsų aiškinimų, Taja, — pasakė Betsė. Jos balsas paaštrėjo, — aš norėjau išgirsti Adamo.

Tolumoje pasimatė išsidriekęs, grubių plytų vidurinės mokyklos pastatas. Betsei vos spėjus sustoti, Taja šoko iš automobilio ir nulėkė prie plytinio namo. Ji prisiminė, jog Spenserio kūną rado ant

vieno žemesniojo stogo, kur nuo neatmenamų laikų buvo nuolatinė rūkorių vieta. Prie lango buvo iškyša. Vaikai užšokdavo ant jos ir mesdavo nuodegas į nutekamąjį vamzdį.

— Palaukite, — šūktelėjo Betsė Hil.

Tačiau Taja jau buvo toli. Nors ir šeštadienis, tačiau aikštelėse stovėjo daugybė automobilių. Vien tik SUV ir mikroautobusiukai. Vyko vaikų krepšinio varžybos, futbolo treniruotės. Tėvai stovėjo prie šoninių linijų, suspaudę „Starbucks" puodelius, plepėdamiesi mobiliaisiais telefonais, fotografuodami tolimojo nuotolio objektyvais, krapštydamiesi su „BlackBerrys". Taja niekada nemėgo eiti į Adamo sporto renginius, nes taip kaip nenorėdavo būti tenai, taip galiausiai ir per daug įsijausdavo. Ji bjaurėjosi įkyriais tėvais, kurie gyveno ir kvėpavo savo vaikų sportiniu šaunumu: jie atrodė jai tokie niekingi ir apgailėtini. Ji nenorėjo būti į juos panaši. Tačiau stebėdama, kaip jos sūnus rungtyniauja, pati atsiduodavo visa širdimi, išgyveno dėl Adamo sėkmės, o visi jo pakilimai ir kritimai ją sekindavo.

Taja sumirksėjo, stabdydama ašaras, ir bėgo toliau. Pribėgusi prie iškyšos, sustojo it įbesta.

Iškyšos nebuvo.

— Jie nugriovė ją, kai rado Spenserį, — paaiškino prieidama Betsė. — Norėjo, kad vaikai daugiau ten nebeliptų. Atsiprašau. Pamiršau apie tai.

Taja pažiūrėjo aukštyn.

— Vaikai visada susiranda naują vietą, — pasakė ji.

— Žinau.

Taja su Betse greitai apžiūrėjo, ar neatsirado nauja vieta, tačiau nieko panašaus neaptiko. Jos nubėgo prie paradinių durų. Užrakintos. Jos tol beldėsi, kol pasirodė sargas, ant jo uniformos buvo trafaretinis užrašas: KARLAS.

— Nedirbame, — pasakė Karlas pro durų stiklą.

— Mums reikia užlipti ant stogo, — šūktelėjo Taja.

— Ant stogo? — jis suraukė kaktą. — Kurių galų?

— Prašau, — meldė Taja. — Privalote mus įleisti.

Sargo akys nukrypo į dešinę, o pamačius Betsę Hil, jo vos neištiko šokas. Be abejo, jis ją atpažino. Netardamas nė žodžio, čiupo raktus ir atlapojo duris.

— Čionai, — parodė jis.

Jie visi pasileido tekini. Rodės, kad Tajos širdis iššoks iš krūtinės. Ašaros tebeplūdo į akis. Karlas atidarė duris ir parodė į kampą. Prie sienos buvo pritvirtintos tokios kopėčios, kurios paprastai asocijuojasi su povandeniniu laivu. Taja nedvejojo. Ji nubėgo prie jų ir pradėjo kopti. Betsė Hil neatsiliko.

Jos užlipo ant stogo, tačiau atsidūrė priešingoje pusėje, negu reikėjo. Taja nubėgo deguto ir žvyro danga. Betsė bėgo iš paskos. Stogai buvo nevienodo lygio. Vienoje vietoje joms teko nušokti žemyn per visą aukštį. Abi moterys nedvejodamos įveikė tą kliūtį.

— Už šio kampo, — šūktelėjo Betsė.

Jos pasuko ant to stogo, kurio ieškojo, ir sustojo.

Lavono nebuvo.

Tai svarbiausia. Adamas nebuvo čia užlipęs. Tačiau kažkieno būta.

Matėsi sudaužyti alaus buteliai. Cigarečių nuorūkos ir kažkas panašaus į marihuanos pėdsakus. Kaip jie vadino tuos papirosgalius su hašišu? Tarakonais. Tačiau ne dėl to Taja stovėjo kaip įbesta.

Žvakės.

Daugybė žvakių. Beveik visos sudegusios, likusios tik vaško krūvelės. Taja priėjo prie jų ir palietė. Visi likučiai sukietėję, tačiau viena ar dvi krūvelės vis dar minkštos, tarsi būtų ką tik užgesusios.

Taja atsisuko. Čia pat stovėjo Betsė Hil. Sustingusi. Ji neverkė. Tiktai stovėjo ir žiūrėjo į žvakes.

— Betse?

— Čia rado Spenserio kūną, — ištarė ji.

Taja atsitūpė, žvelgė į tas žvakes: jos atrodė pažįstamos.

— Tiksliai ten, kur stovi tos žvakės. Tiksliai ta vieta. Aš užlipau čia, kai Spenseris dar tebegulėjo. Aš taip reikalavau. Jie norėjo išnešti

jį, bet aš protestavau. Pirmiausia norėjau pamatyti. Norėjau pamatyti, kur mirė mano berniukas.

Betsė žengė artyn. Taja nekrutėjo.

— Tada aš pasinaudojau ta iškyša, kurią jie nugriovė. Kažkoks policininkas bandė pakelti mane aukštyn. Aš pasiunčiau jį velniop, liepiau palikti ramybėje. Visus nuvijau. Ronas manė, kad aš išprotėjau. Jis bandė mane atkalbėti. Bet aš užlipau. Spenseris buvo štai ten. Tiksliai ten, kur dabar esate jūs. Jis gulėjo ant šono. Susirietęs kaip vaisius įsčiose. Šitaip jis visada miegodavo. Susirietęs į kamuoliuką. Miegodamas jis čiulpė nykštį iki pat dešimties metų. Ar kada nors žiūrite, kaip miega jūsų vaikai, Taja?

Taja linktelėjo galvą.

— Manau, kad visi tėvai žiūri.

— Kaip manote, kodėl?

— Kadangi jie atrodo tokie nekalti.

— Gal ir taip, — Betsė nusišypsojo. — O aš manau, kad taip yra dėl to, kad galime paprasčiausiai žiūrėti į juos ir žavėtis, ir nematyti tame nieko keisto. Jeigu šitaip spoksotum dieną, jie pagalvotų, kad esi kvaištelėjusi. Tačiau kai miega...

Jos balsas nutrūko. Apsidairiusi pasakė:

— Šis stogas gana didelis.

Taja nustebo, kai ji pakeitė temą.

— Manau, taip.

— Stogas, — pakartojo Betsė. — Didelis. Ir visur pilna pridaužytų butelių.

Ji pažiūrėjo į Tają. Nežinodama, kaip reaguoti, Taja tepasakė:

— Sutinku.

— Tie, kas degino šitas žvakeles, — tęsė Betsė, — jie pasirinko tiksliai tą vietą, kur buvo rastas Spenseris. Laikraščiai jos neminėjo. Tai kaip jie sužinojo? Jeigu tą naktį Spenseris buvo vienas, kodėl jie degino žvakes tiksliai toje vietoje, kur jis mirė?

MAIKAS pabeldė į duris.

Jis stovėjo atvirame prieangyje ir laukė. Mou liko sėdėti automobilyje. Mažiau kaip už mylios buvo ta vieta, kur Maiką praėjusią naktį užpuolė. Jam rūpėjo nueiti į tą gatvelę ir pažiūrėti, gal ką nors prisimintų ar atkastų, na, ar panašiai. Jis iš tikrųjų nieko nenutuokė. Jis blaškėsi, šniukštinėjo ir vylėsi, jog kažkas atves jį arčiau sūnaus.

Jis žinojo, kad ši vieta, ko gero, buvo geriausias jo šansas.

Jis jau paskambino Tajai, pasakė, jog nieko nepasiekė, susitikęs su Hafu. Taja papasakojo, jog jos abi su Betse Hil buvo nuvažiavusios į mokyklą. Betsė ten pasiliko.

Taja pasakė:

— Po tos savižudybės Adamas dar labiau užsisklendė.

— Žinau.

— Gal tą naktį įvyko kai kas daugiau?

— Pavyzdžiui, kas?

Tyla.

— Mes su Betse dar turime pasišnekėti, — pasakė Taja.

— Tik būk atsargi, gerai?

— Ką turi galvoje?

Maikas neatsakė į tą klausimą, tačiau abu viską suprato. Kad ir kaip siaubingai tai galėjo atrodyti, tačiau buvo aišku, jog jų ir Hilų interesai jau nebesutaps. Nė vienas iš jų nenorėjo to pasakyti. Tačiau abu suprato.

— Pirmiausia suraskime jį, — pasakė Taja.

— Aš tą ir stengiuosi daryti. Tu ieškok savais keliais, aš — savais.

— Myliu tave, Maikai.

— Ir aš myliu tave.

Maikas vėl pabeldė. Durų niekas neatidarė. Jis pakėlė ranką, norėdamas pabelsti trečią kartą, tačiau neprireikė: durys atsivėrė. Tarpdurį užpildė tvarkdarys Antonis. Jis sunėrė masyvias rankas ant krūtinės ir pareiškė:

— Atrodai pragariškai.

— Ačiū, įvertinsiu tai.

— Kaip suradai mane?

— Internete susiradau paskutiniąsias Dartmuto futbolo komandos nuotraukas. Tu baigei mokslus tiktai pernai. Adresas užrašytas buvusių mokinių puslapyje.

— Šaunu, — šyptelėjo Antonis. — Mes, Dartmuto vyrukai, esame labai šaunūs.

— Mane užpuolė toje gatvelėje.

— Taip, žinau. Kaip manai, kas iškvietė policiją?

— Tu?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Eime pasivaikščioti.

Antonis uždarė duris. Jis vilkėjo sportinę aprangą. Šortai, vieni iš tų aptemptų berankovių marškinėlių, staiga tapusių paskutiniu mados žodžiu ne tik tokiems kaip Antonis, kurie galėjo sėkmingai jais žavėtis, bet ir tokiems vyrams kaip Maikas, nes jie paprasčiausiai negalėjo to padaryti.

— Tai tik vasaros darbas, — pasakė Antonis. — Ta tarnyba klube. Bet man patinka. Rudenį studijuosiu teisę Kolumbijos universitete.

— Mano žmona teisininkė.

— Taip, žinau. O tu — gydytojas.

— Iš kur sužinojai?

Jis išsišiepė.

— Ne tu vienas gali naudotis koledžo ryšiais.

— Ir tu sužinojai apie mane internete?

— Ne. Aš paskambinau dabartiniam ledo ritulininkų treneriui, tokiam Kenui Karlui, kuris dar dirbo futbolo komandos gynėjų linijos treneriu. Papasakojau jam, kaip tu atrodai, kad sakeisi žaidęs „All-American". Jis iš karto pasakė: „Maikas Bajus." Sako, kad mokykla dar neturėjo tokio gero ledo ritulininko. Tavo rekordas išlikęs.

— Ar tai reiškia, Antoni, kad kai kas mus sieja?

Galiūnas neatsakė.

Jie nusileido nuo prieangio. Antonis pasuko į dešinę. Priešais ateinantis vyras šūktelėjo:

— Sveiks, Antai!

Abu vyrai įmantriai paspaudė vienas kitam ranką ir nuėjo savais keliais.

Maikas tarė:

— Pasakyk, kas atsitiko vakar naktį.

— Trys ar keturi vyrukai šūdinai suspardė tave. Išgirdau sąmyšį. Kai nuėjau tenai, jie lėkė tolyn. Vienas turėjo peilį. Jau maniau, kad tau baigta.

— Jie išsigando tavęs?

Antonis gūžtelėjo pečiais.

— Ačiū.

Vėl gūžtelėjimas.

— Ar įžiūrėjai juos?

— Veidų nemačiau. Bet jie baltaodžiai. Daugybė tatuiruočių. Apsirengę juodai. Perkarę, garantuoju, kad apdujęs nuo narkotikų. Visi įsiutę. Vienas keikėsi, susičiupęs už nosies, — Antonis vėl nusišypsojo. — Esu tikras, kad tu ją suknežinai.

— Tai tu ir iškvietei policiją?

— Aha. Negaliu patikėti, kad tu jau iškėlei iš lovos koją. Maniau, būsi išėjęs iš rikiuotės mažiausiai savaitei.

Jie ėjo toliau.

— Tas vakarykštis vaikis mokyklinės komandos striukele, — pasakė Maikas. — Ar esi jį matęs anksčiau?

Antonis neatsakė.

— Tu atpažinai ir mano sūnaus nuotrauką.

Antonis sustojo, išsitraukė iš už apykaklės saulės akinius ir užsidėjo. Akys uždengtos.

Maikas laukė.

— Mūsų, „Big Green“ narsuolių, saitai toliau nebesiekia, Maikai.

— Sakei, kad stebiesi, jog aš jau pakilęs iš lovos.

— Sakiau.

— Nori žinoti kodėl?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Mano sūnus dingo. Jo vardas Adamas. Jam šešiolika, ir aš manau, kad jam gresia didžiulis pavojus.

Antonis ėjo toliau.

— Apgailestauju dėl to.

— Man reikia informacijos.

— Aš tau atrodau kaip „Geltonieji puslapiai“? Aš ten dirbu ir iš to pragyvenu. Nešneku apie tai, ką matau.

— Nekišk man to „gatvės kodekso“ mėšlo.

— O tu nekišk man to „Dartmuto vyrai laikosi kartu“ mėšlo.

Maikas suėmė galiūno ranką.

— Man reikia tavo pagalbos.

Antonis ištrūko ir pradėjo žingsniuoti greičiau. Maikas prisivijo jį.

— Aš neatsitrauksiu nuo tavęs, Antoni.

— Kitaip ir nemanau, — pasakė jis. Ir sustojo. — Ar tau patiko ten?

— Kur?

— Dartmute.

— Taip, — atsakė Maikas. — Labai patiko.

— Ir man. Tarsi kitas pasaulis. Supranti, ką turiu galvoje?

— Suprantu.

— Nė vienas iš šitų aplinkinių nežinojo apie tą mokyklą.

— Kaip tu ten atsidūrei?

Jis nusišypsojo, pasitaisė saulės akinius.

— Turi omenyje, kaip didelis juodas brolelis iš gatvės nukeliauja į baltiesiems skirtą Dartmutą?

— Taip, — patvirtino Maikas. — Būtent tai ir turėjau omenyje.

— Aš buvau geras futbolininkas, gal netgi kietas. Patekau į 1A lygą. Galėjau patekti į didįjį dešimtuką.

— Bet?

— Bet žinojau ir savo trūkumus. Buvau per prastas, kad tapčiau profesionalu. Tad koks tikslas? Jokio išsimokslinimo, jokio diplomo. Taip ir nuėjau į Dartmutą. Ėjau iki galo, įgijau humanitarinių mokslų laipsnį. Kad ir kas, visada liksiu „Ivy League" absolventu.

— O dabar studijuosi Kolumbijos teisės koledže?

— Taip.

— O po to? Turiu galvoje, kai baigsi?

— Liksiu šiose apylinkėse. Aš ne tam pasirinkau tokį kelią, kad dingčiau iš čia. Man čia patinka. Tik noriu padaryti, kad būtų geriau.

— Gera būti tokiam, kuris nebijo drąsiai pasipriešinti.

— Teisingai, bet bloga būti skundiku.

— Nuo to nepabėgsi, Antoni.

— Taigi, žinau.

— Kitomis aplinkybėmis mielai paplepėčiau apie mūsų *alma mater*, — pasakė Maikas.

— Tačiau turi gelbėti vaiką.

— Tu teisus.

— Manau, kad esu matęs tavo sūnų. Noriu pasakyti, jog jie visi man atrodo vienodi su tais juodais drabužiais ir niūriais veidais, tarsi pasaulis jiems nieko nepagailėjo ir viskas įgriso iki gyvo kaulo. Man sunku juos užjausti. Čionai jie apsineša nuo narkotikų, kad išsilaisvintų. Ir nuo ko, po perkūnais, šie vaikiščiai turi išsilaisvinti: nuo gražių namų, nuo tėvų meilės?

— Tai ne taip paprasta, — pasakė Maikas.

— Matyt.

— Ir aš pradėjau nuo nulio. Kartais pagalvoju, jog taip lengviau. Kai nieko neturi, tuomet troškimai būna natūralūs. Žinai, ko sieki.

Antonis tylėjo.

— Mano sūnus — geras vaikas. Šiuo momentu jam kažkas darosi. Turiu apsaugoti, kol išbris iš tos padėties.

— Tavo rūpestis, ne mano.

— Ar matei jį praėjusią naktį, Antoni?

— Gal ir mačiau. Ne ką težinau. Tikrai ne.

Maikas žiūrėjo į jį.

— Yra toks klubas nepilnamečiams. Manoma, ten saugi vieta, kur jie gali rinktis. Yra konsultantai, psichoterapija ir panašūs dalykai, bet tai tik priedanga vakarėliams.

— Kur jis?

— Už kokių dviejų trijų kvartalų nuo mano klubo.

— Ką tu turi omenyje, sakydamas, „tik priedanga vakarėliams"?

— O kaip tu manai, ką turiu omenyje? Narkotikai, nepilnamečių išgertuvės ir panašiai. Sklinda kalbos apie psichikos reguliavimą ir panašias nesąmones. Netikiu jais. Bet yra vienas dalykas. Tie žmonės, kuriems ten ne vieta, laikosi nuošaliai.

— Kaip tai?

— O taip, kad jie garsėja ir kaip labai pavojingi. Nežinau, gal priklauso kokiai gaujai. Bet žmonės nesikiša. Tik tiek tegaliu pasakyti.

— Ir manai, kad mano sūnus ėjo ten?

— Jeigu jis buvo tame rajone ir yra šešiolikmetis, — taip. Taip, manau, kad, ko gero, jis ėjo ten.

— Ar ta vieta turi pavadinimą?

— „Jaguaro klubas", atrodo. Turiu adresą.

Jis pasakė jį. Maikas padavė jam savo vizitinę kortelę.

— Čia yra visų mano telefonų numeriai, — paaiškino Maikas.

— Aha.

— Jeigu pamatysi mano sūnų...

— Aš — ne ateinanti auklė ir nesėdžiu prie vaikų, Maikai.

— Aišku. Mano sūnus ne kūdikis.

TAJA laikė Spenserio Hilo nuotrauką.

— Nesuprantu, kodėl jūs įsitikinusi, kad čia Adamas.

— Aš nebuvau įsitikinusi, — pasakė Betsė Hil. — Dėl to ir pastojau jam kelią.

— Jis galėjo paprasčiausiai susijaudinti, išvydęs mirusio draugo fotografiją.

— Gal ir taip, — sutiko Betsė, bet iš jos tono galėjai aiškiai suprasti: „Nieko panašaus."

— O jūs tikra, kad fotografuota tą naktį, kai jis mirė?

— Taip.

Taja linktelėjo galvą. Kurį laiką jos tylėjo. Jos grįžo į Bajų namus. Džilė žiūrėjo televizorių viršuje. Atsklido „Hanos Montanos" garsai. Taja atsisėdo. Tą patį padarė ir Betsė Hil.

— Kaip manote, Betse, ką visa tai reiškia?

— Visi sakė, kad tą naktį nematė Spenserio. Kad jis buvo vienas.

— O jūs manote, jog buvo priešingai?

— Taip.

Taja spaudė toliau:

— Jeigu jis buvo ne vienas, — ką tai reiškia?

Betsė pamąstė.

— Nežinau.

— Jūs gavote pranešimą apie savižudybę, tiesa?

— Žinutę. Bet kas galėjo ją atsiųsti.

Taja suprato viską. Tam tikra prasme, dvi motinos nesutarė. Jeigu tai, ką Betsė Hil sakė apie nuotrauką, buvo tiesa, tuomet Adamas melavo. O jeigu Adamas melavo, tuomet kas iš tikrųjų žinojo, kas atsitiko tą naktį?

Ir Taja nepasakė jai apie susirašinėjimą su CeeJay8115, kur buvo paminėta motina, užkalbinusi Adamą. Kol kas ne. Kol nesužinojo daugiau.

— Aš pražiūrėjau kai kuriuos ženklus, — pasakė Betsė.

— Kokius?

Betsė Hil užsimerkė.

— Betse?

— Kartą aš pašnipinėjau. Ne iš tikrųjų šnipinėjau, bet... Spenseris sėdėjo prie kompiuterio, o kai jis išėjo iš kambario, aš įsėlinau. Norėjau pamatyti, į ką jis žiūrėjo. Ir žinote? Aš neturėjau taip daryti. Nereikėjo brautis į jo asmeninius reikalus.

Taja nieko nesakė.

— Tačiau aš nuspaudžiau strėlytę, žyminčią „Atgal", — suprantate, tą, kuri yra naršyklės viršuje.

Taja linktelėjo.

— Jis... jis buvo atsivertęs kažkokius puslapius apie savižudybes. Manau, kad ten buvo istorijos apie vaikus, kurie nusižudė. Tokia medžiaga. Aš ilgai nežiūrėjau. Ir nieko nedariau. Tiesiog užmerkiau akis.

Taja žiūrėjo į Spenserio nuotrauką. Stengėsi įžvelgti kokius nors ženklus, rodančius, jog po kelių valandų jo nebebus tarp gyvųjų. Tarytum tai turėtų atsispindėti jo veide. Nieko nematė, tačiau argi tai ką nors reiškė?

— Ar rodėte šią nuotrauką Ronui? — paklausė ji.

— Taip.

— Ką jis pasakė?

— Jis abejoja, ar tai ką nors reiškia. Sakė, kad mūsų sūnus nusižudė ir ką tu bandai išsiaiškinti, Betse? Jis mano, kad taip darau, norėdama viską užbaigti.

— Argi nenorite?

— Užbaigti, — pakartojo Betsė, beveik išspjaudama tą žodį, tarsi nuo jo būtų pašvinkusi burna. — Ką tai apskritai reiškia? Galima pagalvoti, kad kažkur priekyje yra durys, aš praeinu pro jas ir uždarau, o Spenseris lieka kitoje pusėje? Aš to nenoriu, Taja. Ar galite įsivaizduoti dar ką nors šlykštesnio už tokį užbaigimą?

Ir vėl stojo tyla. Vienintelis garsas — erzinantis juokas, atsklindantis iš televizoriaus Džilės kambaryje.

— Policija mano, jog jūsų sūnus pabėgo, — pasakė Betsė. — Ir kad maniškis nusižudė.

Taja linktelėjo.

— O kas, jeigu jie neteisūs. Jeigu klysta dėl abiejų mūsų berniukų.

24

NEŠAS sėdėjo furgone ir bandė suplanuoti kitą savo žingsnį.

Nešo auklėjimas buvo normalus. Jis žinojo, kad psichiatrai norėtų ištirti tokį teiginį, knaisiodamiesi, ar nebūta kokio nors seksualinio tvirkinimo arba religinio konservatizmo padarinių. Nešo manymu, jie nieko nerastų. Jo tėvai ir broliai, seserys buvo geri. Gal net per daug geri. Jie dangstė jį, kaip ir bet kokia šeima dangsto vienas kitą. Vėliau kai kas suprastų tai kaip klaidą, tačiau šeimai prireikia daug laiko, kad pripažintų tiesą.

Nešas buvo protingas ir dėl to anksti suprato, kad jis yra toks, kurį kai kas galėtų pavadinti „pažeistu". Senas užburtas ratas, kai psichiškai nestabilus žmogus sirgdamas negali suprasti, kad yra nestabilus. Bet tai netiesa. Galima ir tikrai esi nuovokus, kad suvoktum savo psichopatiją. Nešas suprato, kad ne visi jo varžteliai buvo priveržti arba gal buvo koks nors sistemos defektas. Žinojo, kad buvo kitoks, neatitinkantis „normos". Tai nebūtinai vertė jį jausti menkavertiškumą arba pranašumą. Jis žinojo, kad jo mintys skrajojo labai tamsiose gelmėse ir joms ten patiko. Jis ne taip jautė kaip kiti, neužjautė žmonių skausmo, o kiti taip elgėsi apsimetinėdami.

Tai ir buvo svarbiausias žodis: „Apsimetinėjo."

Pietra sėdėjo šalia.

— Kodėl žmogus apsimeta, kad jis yra ypatingas? — paklausė jis.

Ji neatsakė.

— Pamiršk tą faktą, kad ši planeta — ne, ši Saulės sistema — yra tokia nereikšmingai maža, jog mes net negalime gerai jos suprasti. Pamėgink šitai. Įsivaizduok, kad esi didžiuliame paplūdimyje. Įsivaizduok, kad paimi vieną mažytę smėlio kruopelę. Tiktai vieną. Po

to pakeli akis ir žvelgi į tą ilgą paplūdimį, kuris tęsiasi į abi puses tiek, kiek užmato akys. Ar manai, kad visa mūsų Saulės sistema yra tokia maža, kaip ta smėlio kruopelė paplūdimyje, lyginant su visata?

— Aš nežinau.

— Na, jeigu žinotum, klystum. Ji yra daug daug mažesnė. Pabandyk įsivaizduoti, kad tebelaikai tą smėlio kruopelytę. O dabar įsivaizduok ne vien paplūdimį, kuriame stovi, bet visus paplūdimius visoje planetoje, juos visus — ir Kalifornijos pakrantėje, ir Rytinėje pakrantėje nuo Meino iki Floridos, ir Indijos vandenyno pakrantėse, ir Afrikoje. Įsivaizduok visą tą smėlį, visus tuos paplūdimius visame pasaulyje ir pažiūrėk į smėlio kruopelę, kurią laikai. Ir vis tiek visa mūsų Saulės sistema — pamiršk apie mūsų planetą — yra mažesnė negu ji, palyginti su likusia visata. Ar bent gali suvokti, kokie mes esame nereikšmingi?

Pietra nesakė nieko.

— O dabar tai trumpam pamiršk, — tęsė Nešas, — nes žmogus yra nereikšmingas netgi čia, šitoje planetoje. Dabar trumpam sugrįžkime į Žemę, gerai?

Ji linktelėjo.

— Ar tu suvoki, kad dinozaurai vaikščiojo po šią planetą ilgiau negu žmogus?

— Taip.

— Bet tai dar ne viskas. Tai bus vienas dalykas, parodantis, kad žmogus nėra ypatingas — faktas, kad netgi šioje be galo mažoje planetoje nebuvome karaliais didžiąją laiko dalį. Ženk žingsnį toliau: ar tu supranti, kiek ilgiau dinozaurai viešpatavo žemėje, lyginant su mumis? Du kartus? Penkis? Dešimt kartų?

Ji pažiūrėjo į jį.

— Nežinau.

— Keturiasdešimt keturis tūkstančius kartų ilgiau, — įsijautęs dabar jis audringai gestikuliavo. — Pagalvok apie tai. Keturiasdešimt keturis tūkstančius kartų ilgiau. Viena diena atstoja daugiau kaip šimtą dvidešimt metų. Ar bent gali suvokti? Ar manai, kad iš-

gyvensime keturiasdešimt keturis tūkstančius kartų ilgiau, negu jau išgyvenome?

— Ne, — pasakė ji.

Nešas atsilošė.

— Mes — niekas. Žmogus. Niekas. Ir vis dėlto jaučiamės, tarsi būtume ypatingi. Galvojame, kad esame tokie svarbūs arba kad Dievas laiko mus savo numylėtiniais. Galima užsijuokti.

Koledže Nešas studijavo Džono Loko išdėstytą pirmykštę, arba gamtišką, padėtį: idėją, jog geriausia valdymo sistema yra tokia, kai yra mažiausiai valdoma, nes, paprastai pasakius, tai artimiausia pirmykštei padėčiai, arba tam, ką Dievas buvo numatęs. Bet tokioje padėtyje mes esame gyvuliai. Absurdas manyti, kad esame kažkas daugiau. Kaip kvaila tikėti, kad žmogus yra aukščiau to ir kad meilė bei draugystė yra kas tik nori, bet ne aukštesnio proto klejonė — proto, kuris suvokia beprasmiškumą ir privalo sugalvoti, kaip pasitenkinti ir atsitraukti nuo to.

Ar Nešas buvo tas, kuris blaiviai mąstė, permatydamas tamsybę. O gal dauguma žmonių tiesiog apgaudinėjo save, apnikti haliucinacijų? Ir vis dėlto.

Ir vis dėlto daugybę metų Nešas aistringai troško būti normalus.

Jis suvokė tą neatsakingumą ir geidė jo. Jis įsisąmonino, kad jo protas buvo kur kas aukštesnis nei vidutinis. Jis buvo „A“ lygio moksleivis, turintis beveik idealius stojamųjų egzaminų į universitetą balus. Jis buvo priimtas į Viljamso koledžą, kur specializavosi filosofijos srityje, visą laiką stengdamasis slėpti savo pamišėliškumą. Tačiau pamišimas norėjo ištrūkti.

Ir kodėl nepaleidus jo?

Jame slypėjo kažkoks pirmykštis instinktas, verčiantis jį apsaugoti savo tėvus ir brolius, seseris, tačiau visi kiti pasaulio gyventojai jam nieko nereiškė. Jie tebuvo fonas, butaforija, nieko daugiau. Tiesą sakant (tiesą jis suprato anksti), kenkdamas kitiems, jis patyrė didžiulį malonumą. Visada patirdavo. Pats nesuprato kodėl. Kai kurie žmonės patiria malonumą jausdami švelnų vėjelį ar šiltą apkabinimą,

arba pelnę pergalingus taškus krepšinio varžybose. Nešas patyrė jį, išvaduodamas planetą nuo dar vieno gyventojo. Jis nesiprašė šito, tačiau pastebėdavo tai ir kartais galėdavo įveikti, o kartais — ne.

Paskui jis sutiko Kasandrą.

Tai buvo tarsi vienas iš tų mokslinių eksperimentų, kurį pradedi turėdamas skaidrų skystį, o paskui kažkas įlašina į jį vieną lašelį — katalizatorių, ir viskas pasikeičia. Pasikeičia spalva, pasikeičia pobūdis, pasikeičia struktūra. Kad ir kaip banaliai skamba, Kasandra buvo tas katalizatorius.

Jis pamatė ją, ji palietė jį, ir tai jį transformavo.

Staiga jis patyrė. Patyrė meilę. Ir viltį, ir svajones, ir supratimą, kad troško pabusti ir praleisti gyvenimą su kitu žmogumi. Jie susipažino mokydamiesi Viljamso koledžo antrame kurse. Kasandra buvo graži, tačiau joje buvo kažkas daugiau. Visi bernai ją buvo aistringai įsimylėję, bet be jokių fantazijų apie seksą, kas paprastai būdinga studijų metais. Matydamas tą nerangią eiseną ir supratingą šypseną, taip ir norėjai parsivesti Kasandrą namo. Ji buvo tokia, dėl kurios kyla mintis pirkti namą, pjauti savo veją, įsirengti rėmą kepsniams, nušluostyti jai kaktą, kai ji gimdys tavo vaiką. Taip, žavėjaisi jos grožiu, tačiau labiau žavėjaisi jos įgimtu širdies gerumu. Ji buvo ypatinga ir negalėjo padaryti jokios skriaudos, o jis instinktyviai tai pajuto.

Jis pastebėjo kažką panašaus — tiktai kruopelę — ir Reboje, užtat ir sugniaužė širdį, kai žudė ją, nestipriai sugniaužė, bet skausmas dilgtelėjo. Jis pagalvojo apie jos vyrą, ką dabar jam teks išgyventi: nors Nešas iš tikrųjų nesuko dėl to galvos, tačiau kai ką apie tai žinojo.

Kasandra.

Ji turėjo penkis brolius, visi ją dievino, tėvai ją irgi dievino, o kada tik praeidavai pro ją, ji nusišypsodavo, netgi jei buvai nepažįstamas, giliai širdyje pajusdavai peštelėjimą. Jos šeima vadino ją Kasi. Nešui nepatiko. Jam ji buvo Kasandra, jis mylėjo ją, o tą dieną, kai ją vedė, jis suprato, ką žmonės turėjo galvoje sakydami, kad jie buvo „palaiminti“.

Jie grįždavo į Viljamsą — į absolventų susitikimo vakarus ir į

susitikimus — ir visada apsistodavo Nort Adamse, „Porches“ užeigos namuose. Jis tebematė ją tame pilkame užeigos name, pasidėjusią jam ant pilvo galvą, kaip neseniai girdėta daina priminė jam, įbedusią į lubas akis, o jis glostė jai plaukus; jiedu kalbėjosi apie niekus ir apie viską. Būtent tokią jis matė ją, prisimindamas praeitį, būtent tokią ir įsivaizdavo — prieš jai susergant, o paskui jie pasakė, kad tai vėžys, ir supjaustė jo gražiąją Kasandrą, ir ji mirė kaip bet kuris nereikšmingas organizmas šioje menkoje planetoje.

Taip, Kasandra mirė, ir būtent tada jis įsitikino, kad visa tai griuvena, pokštas. Jai mirus, Nešas nebeturėjo jėgų galvoti, kaip sutramdyti beprotybę. Nebuvo prasmės. Ir jis paleido vadžias, leido jai staigiai prasiveržti. O kai ji prasiveržė, sustabdyti nebepavyko. Jos šeima bandė jį raminti. Jie minėjo „likimą“, aiškino, kad jis buvo „palaimintas“, kad apskritai ją turėjo, kad ji amžinai lauks jo kokioje nors gražioje vietoje. Jis spėjo, kad jiems to reikėjo. Šeima jau buvo atsigavusi po ankstesnės tragedijos: prieš trejus metus kažkokios vagystės metu nužudė jos vyriausiąjį brolį Kurtį, bet bent jau Kurtis gyvenime pats prisišaukė nelaimę. Brolio mirtis sugniuždė Kasandrą, ji verkė ištisas dienas, kol Nešui kilo mintis duoti valią beprotybei vien tam, kad rastų būdą, kaip palengvinti jai skausmą. Tačiau galų gale tie, kurie tikėjo, galėjo racionaliai paaiškinti Kurčio mirtį. Tikėjimas leido jiems paaiškinti tai, kad buvo kažkokio didingo plano dalis.

O kaip paaiškinti tokios atsidavusios ir nuoširdžios esybės kaip Kasandra netektį?

Neįmanoma. Jos tėvai kalbėjo apie pomirtinį gyvenimą, tačiau patys tuo netikėjo. Niekas netikėjo. Kam verkti mirties akivaizdoje, jeigu tiki, kad praleisi amžinybę palaimoje? Kam apraudoti prarastą žmogų, jei tas žmogus dabar buvo geresniame pasaulyje? Argi tai nėra savanaudiška — neleisti numylėtajam išeiti ten, kur geriau? O jeigu iš tikrųjų tikėjai, kad praleisi amžinybę rojuje drauge su savo numylėtu žmogumi, nebebus jokios baimės: gyvenimas iki tos amžinybės užtrunka trumpiau negu vieną kvėptelėjimą.

Nešas žinojo: tu verki ir gedi, nes giliai viduje supranti, jog tai buvo dužena. Kasandra nebuvo su savo broliu Kurčiu ir nesimaudė spindinčioje šviesoje. Tai, kas liko iš jos, ko nesuėdė vėžys ir chemoterapija, dabar puvo žemėje.

Ir laidotuvėse jos šeima kalbėjo apie likimą, planus ir panašias nesąmones. Girdi, toks buvo jo mylimosios likimas: gyventi trumpai, paliesti visus, kurie ją pažino, pakylėti jį į nepaprastas aukštumas ir leisti su trenksmu dribtelėti ant žemės. Tai buvo ir jo likimas. Jis dar svarstė apie tai. Netgi kai būdavo su ja, akimirkomis jam sunkiai pavykdavo sutramdyti savo tikrąją prigimtį — savo nepaslėptą prigimtinę būseną. Ar jis būtų pajėgęs išlaikyti vidinę ramybę? O gal nuo pat pirmos dienos jis buvo užprogramuotas grįžti į tamsą ir kelti pražūtį, netgi jei Kasandra būtų išgyvenusi?

Ką galėjai žinoti. Nebesvarbu, toks buvo jo likimas.

Pietra pasakė:

— Ji niekada nebūtų nieko sakiusi.

Jis suprato, kad ji kalbėjo apie Rebą.

— Šito mes nežinome.

Pietra žiūrėjo pro šoninį langą.

— Policija galiausiai išsiaiškins Marianos tapatybę, — pasakė jis. — Arba kas nors supras, kad ji dingo. Policija pradės tirti. Kalbėsis su jos draugais. Tada Reba garantuotai jiems pasakytų.

— Tu aukoji daug gyvybių.

— Kol kas tik dvi.

— Ir tuos, kurie išliko. Jų gyvenimai pasikeitė.

— Taip.

— Kodėl?

— Tu žinai kodėl.

— Ar ketini tvirtinti, kad Mariana viską pradėjo?

— *Pradėjo* — netinkamas žodis. Ji pakeitė dinamiką.

— Dėl to ji ir mirė?

— Ji priėmė sprendimą, kuris pakeitė ir potencialiai sugriovė gyvenimus.

— Dėl to ji ir mirė? — pakartojo Pietra.

— Visi mūsų sprendimai turi įtaką, Pietra. Kiekvieną dieną mes vaidiname Dievą. Moteris perka naują brangių batelių porą, o ji galėtų išleisti tuos pinigus pamaitindama badaujantįjį. Tam tikra prasme, bateliai jai reiškia daugiau negu gyvybė. Mes visi žudome, kad padarytume savo gyvenimą patogesnį. Mes taip nesakome. Bet taip darome.

Ji nesiginčijo.

— Kas yra, Pietra?

— Nieko. Tai nesvarbu.

— Aš pažadėjau Kasandrai.

— Taip. Tu taip ir sakei.

— Turime to laikytis, Pietra.

— Manai, kad galime?

— Manau.

— Ir kiek dar žudysime?

Tas klausimas jį suglumino.

— Ar tau tikrai svarbu? Ar tau jau pakanka?

— Aš tik klausiu apie dabartinį momentą. Šiandieną. Apie tai. Kiek dar žudysime?

Nešas pagalvojo. Dabar jis suvokė, kad Mariana galbūt pradžioje jam sakė tiesą. Tokiu atveju jam reikėjo grįžti į pačią pradžią ir užgniaužti problemą jos ištakoje.

— Jei pasiseks, — pasakė jis, — tiktai vieną.

— NA, žinai ką, — pasakė Lorena Mjuzė, — nuobodesnės moters negalėjo ir būti.

Klarensas nusišypsojo. Jie peržiūrėjo Rebos Kordovos mokėjimų kreditinės kortelės išrašus. Nebuvo absoliučiai jokių stebuklų. Ji pirko maistą, mokyklinius reikmenis ir vaikiškus drabužėlius. „Sears“ parduotuvėje įsigijo dulkių siurblį ir grąžino jį. „P. C. Richard“ par-

duotuvėje pirko mikrobangų krosnelę. Jos kreditinė kortelė buvo užregistruota kinų restorane „Baumgarts", kur kiekvieną antradienio vakarą ji užsakydavo parduodamus išsinešti patiekalus.

Jos elektroniniu paštu siųsti laiškai buvo tokie pat neįdomūs. Ji rašė kitiems tėvams apie žaidimų laiką. Bendravo su vienos dukros šokių vadovu ir kitos dukros futbolo treneriu. Jai parašė Vilardo mokykla. Ji susirašinėjo su savo teniso grupe apie grafikus ir užpildymą, jeigu kas nors negalėtų ateiti. Ji buvo „Williams-Sonoma", „Pottery Barn" ir „PetSmart" sąrašuose dėl informacinių biuletenių išsiuntimo. Ji rašė savo seseriai prašydama, kad ji nurodytų skaitymo specialistą, nes viena dukrelė, Sara, turėjo sunkumų.

— Aš ir nežinojau, kad esama tokių žmonių, — pasakė Mjuzė.

Tačiau ji žinojo. Matė jas „Starbucks" prekybos centre. Tai tos ramybės neduodančios išverstakės moterys, kurioms kavinukės reiškė idealią vietą — „mamyčių ir mano" valandą (beje, ir panelėms Britani su Medison, ir Kailui), kai vaikučiai siautėdavo aplinkui, o mamytės, įgijusios aukštąjį išsilavinimą, buvusios intelektualės, be paliovos tauškė apie savo atžalas, tarsi be jų joks kitas vaikas neegzistavo. Jos tauškė apie jų kakojimus (taip, taip, tikrai apie jų tuštinimąsi) ir apie jų pirmąjį žodį bei gebėjimą bendrauti, apie jų Montessori mokyklas, jų gimnastikas, jų „Baby Einstein" DVD, ir visos šypsojosi tokiomis šypsenomis, tarsi joms būtų aptemę protai, tarsi koks ateivis iš kitos planetos būtų išsiurbęs jų smegenis. Mjuzė neapkentė jų, bet kartu ir gailėjosi, ir prakeiktai stengėsi nepavydėti.

Žinoma, Lorena Mjuzė prisiekinėjo, jog ji niekada nebus tokia mama, jeigu kada nors turės savų vaikų. Bet kas galėjo žinoti? Šitokie ir panašūs pareiškimai priminė jai žmones, kurie tvirtino, jog sulaukę senatvės verčiau mirs, negu atsidurs senelių prieglaudose ar užgrius ant savo suaugusių vaikų pečių. O dabar beveik visi jos pažįstami turėjo tėvus, kurie buvo arba senelių namuose, arba našta ant pečių, ir nė vienas iš tų senukų nenorėjo mirti.

Žiūrint į viską iš šalies, lengva priimti neteisingus sprendimus.

— O kaip vyro alibi? — paklausė ji.

— Livingstono policija apklausė Kordovą. Atrodo, tvirtas alibi.

Mjuzė parodė smakru į popierius.

— O vyras toks pat nuobodus, kaip ir žmona?

— Kol kas taip, bet dar tebestudijuoju visus jo susirašinėjimus elektroniniu paštu, telefoninius pokalbius, kreditinės kortelės mokėjimo išrašus.

— Kas dar?

— Na, manydami, kad tas pats žudikas ar žudikai sutvarkė Rebą Kordovą ir nepažįstamąją Džeinę Dou, mes liepėme patruliuojantiems policininkams patikrinti vietas, kurios garsėja prostitucija: pažiūrėsime, ar dar koks nors lavonas nebus išmestas.

Lorena Mjuzė nemanė, kad taip galėjo atsitikti, tačiau buvo verta pasidomėti. Vienas iš scenarijų galėjo būti toks: koks nors žudikas maniakas, turėdamas pašonėje savanorišką ar priverstinę bendrininkę, graibstė priemiesčio moteris, žudė jas ir norėjo, kad jos atrodytų kaip prostitutės. Dabar jie naršė kompiuteryje, tikrindami, ar gretimuose miestuose nebuvo kitų panašių aukų. Kol kas — nieko.

Tačiau Mjuzė netikėjo tokia teorija. Psichologus ir nusikaltėlių žodinių portretų kūrėjus apimtų kvaziorgazmas, galvojant, kad koks nors žudikas maniakas tvarko priemiesčio mamules ir padaro taip, kad jos atrodytų kaip prostitutės. Jie pompastiškai postringautų apie akivaizdų mamų-kekšių ryšį, tačiau Mjuzė netikėjo tokia nesąmone. Buvo vienas klausimas, vienas dalykas, kuris netilpo į šio scenarijaus rėmus. Tas klausimas nedavė jai ramybės nuo pat tos akimirkos, kai ji suprato, jog Džeinė Dou nebuvo gatvinė kekšė: kodėl niekas nepranešė, kad Džeinė Dou dingo?

Ji įtarė dvi galimas priežastis. Pirmoji: niekas nežinojo, kad ji dingo. Džeinė Dou atostogavo arba galbūt turėjo būti komandiruotėje, arba panašiai. Ir antroji: ją nužudė kažkas, kas ją pažinojo. Ir tas „kažkas“ nenorėjo pranešti, jog ji prapuolė.

— Kur dabar yra vyras?

— Kordovas? Tebesėdi su Livingstono mentais. Jie apklaus aplinkinius gyventojus, ar kas nors nematė balto furgono, — na, žinote, kaip paprastai.

Mjuzė pasiėmė pieštuką. Įsikišo į burną tą galą, kur buvo trintukas, ir ėmė jį krimsti.

Kažkas pabeldė į duris. Pakėlusi galvą, tarpduryje ji išvydo netrukus į pensiją išeisiantį Franką Tremontą.

Trečią dieną vilkėjo tuo pačiu rudu kostiumu, įvertino Mjuzė. Įspūdinga.

Jis žiūrėjo į ją ir laukė. Ji neturėjo laiko, tačiau nusprendė, kad bus geriau, jeigu tuoj pat viską baigs.

— Klarensai, gal paliktumėte mus vienus?

— Taip, viršininke, aišku.

Išeidamas Klarensas nežymiai linktelėjo Frankui Tremontui. Tremontas neatsakė į šį pasisveikinimą. Kai Klarensas dingo iš akiračio, jis pakraipė galvą ir pasakė:

— Ar jis pavadino jus viršininke?

— Aš nelabai turiu laiko, Frankai.

— Gavote mano raštą?

Jo atsistatydinimo raštas.

— Gavau.

Tyla.

— Aš kai ką jums turiu, — pasakė Tremontas.

— Atsiprašau?

— Aš išeisiu tiktai mėnesio pabaigoje, — kalbėjo jis. — Vadinasi, turiu dirbti toliau, tiesa?

— Tiesa.

— Taigi kai ką turiu.

Ji atsilošė, vildamasi, kad jis ilgai neužtruks.

— Aš pradėjau domėtis tuo baltu furgonu. Tuo, kuris pastebėtas abiejose įvykių vietose.

— Gerai.

— Nemanau, kad jis vogtas, nebent jis būtų iš kitur. Tikrai nėra jokių pranešimų apie tokį. Taigi aš pradėjau dairytis po automobilių nuomos punktus, tikrindamas, gal kas išsinuomojo tokį furgoną, apie kurį mes šnekame.

— Ir?

— Yra keli, tačiau, kaip sugebėjau greitosiomis atsekti ir sužinoti, visi teisėti.

— Vadinasi, be perspektyvų.

Frankas Tremontas nusišypsojo.

— Nieko prieš, jeigu sekundėlei prisėsiu?

Ji mostelėjo į kėdę.

— Aš pabandžiau dar kai ką, — pasakė jis. — Matote, šitas vyrukas gana gudrus. Kaip ir sakėte. Suorganizavo taip, kad pirmoji atrodytų kaip kekšė. Antrosios aukos automobilį pastatė viešbučio aikštelėje. Sukeitė numerių lenteles ir taip toliau. Viską daro netipiškai. Aš pradėjau galvoti. Ko galima griebtis, kad būtų geriau ir ne taip lengvai susekama, kaip būna pavogus ar išsinuomojus automobilį?

— Aš klausau.

— Naudoto automobilio pirkimas internetu. Ar jums teko matyti tuos puslapius?

— Tikrai ne.

— Šitaip parduodama daugybė automobilių. Pernai aš pats pirkau vieną, atsivertęs „naudotiautomobiliai.com“. Galima tikrai gerai susitarti, kadangi viskas daroma konkrečiam asmeniui, dokumentacija abejotina. Tiksliau, galime patikrinti automobilių prekybos agentus, bet kas suseks patį automobilį, pirktą internetu?

— Taigi?

— Taigi aš paskambinau į dvi didesnes kompanijas, kurios prekiauja internetu. Paprašiau, kad jie atsiverstų praėjusį mėnesį ir surastų, ar minėtu laikotarpiu šiame rajone nebuvo parduoti kokie nors balti „Chevy“ furgonai. Radau šešis. Visiems paskambinau. Už keturis sumokėta čekiais, tad matėme adresus. Du sumokėjo grynaisiais.

Mjuzė atsilošė. Pieštuko trintukas tebebuvo burnoje.

— Labai gudru. Nusiperki naudotą automobilį. Sumoki grynaisiais. Pasakai netikrą pavardę, jeigu apskritai pasakai. Įsigyji nuosavybės teisės dokumentą, tačiau niekur jo neužregistruoji ir nesidraudi. Pavagi numerio lentelę nuo tokios pat markės automobilio ir trauki savais keliais.

— Taigi, — Tremontas šypsojosi. — Išskyrus dar vieną dalyką.

— Kokį?

— Tas vyras, pardavęs jiems automobilį...

— Jiems?

— Taigi. Vyrui ir moteriai. Jis teigia, jog jie maždaug 35 metų. Noriu, kad išsamiai juos apibūdintų, tačiau galime rasti kai ką geresnio. Automobilį pardavęs vyras, Skotas Parsonsas iš Kaseltono, dirba „Best Buy" firmoje. Jie turi gana gerą apsaugos sistemą. Skaitmeninę. Viskas išsaugoma. Jis mano, kad gali būti išlikęs vaizdo įrašas. Dabar technikas jau tikrina. Aš nusiunčiau automobilį, kad jį nuvežtų, leistų įsižiūrėti į veidų fotografijas, ir kad būtų galima nustatyti jų tapatybę.

— Ar mes turime specialistą, kuris nupieštų eskizus ir su kuriuo jis padirbėtų?

Tremontas linktelėjo:

— Jau pasirūpinta.

Tai buvo pagrįstas ėjimas — geriausias iš visų turimų. Mjuzė nežinojo, ką pasakyti.

— Kas dar vyksta? — paklausė Tremontas.

Ji papasakojo apie nieko nesakančius kreditinės kortelės mokėjimo įrašus, telefoninių pokalbių duomenis, elektroninį paštą. Tremontas atsilošė kėdėje ir susikrovė ant išvirtusio pilvo rankas.

— Kai aš įėjau, — pasakė Tremontas, — jūs stipriai kramsnojote šį pieštuką. Apie ką galvojote?

— Dabartinė prielaida — galime turėti reikalų su žudiku maniaku.

— Jūs tuo netikite, — įvertino jis.

— Ne.

— Ir aš ne, — pasakė Tremontas. — Tuomet žiūrėkime, ką turime.

Mjuzė atsikėlė iš vietos ir pradėjo vaikščioti:

— Dvi aukos. Kol kas tiek — bent jau šiame regione. Mūsų žmonės tikrina, tačiau tarkime, kad daugiau nerasime. Kad tai viskas. Tarkime, kad tebuvo Reba Kordova, kuri, turimomis žiniomis, gali būti gyva, ir nežinomoji, Džeinė Dou.

Tremontas pasakė:

— Gerai.

— Ir ženkime dar vieną žingsnį. Tarkime, yra priežastis, dėl kurios abi šios moterys tapo aukomis.

— Pavyzdžiui?

— Kol kas nežinau, bet tiesiog paklausykite. Jeigu yra priežastis... nekreipkite dėmesio. Netgi jei nebūtų jokios priežasties ir mes tartume, jog tai ne žudiko maniako darbas, turi būti kažkoks ryšys tarp tų dviejų aukų.

Tremontas linktelėjo, suprasdamas, kur ji kreipė.

— Ir jeigu tarp jų yra ryšys, — pasakė jis, — jos galėjo labai gerai pažinoti viena kitą.

Mjuzė nutirpo.

— Būtent.

— Ir jeigu Reba Kordova pažino Džeinę Dou... — Tremontas nusišypsojo jai.

— Tuomet ir Nilas Kordovas galėjo pažinoti Džeinę Dou. Paskambinkite į Livingstono policijos skyrių. Liepkite atvežti Kordovą. Galbūt jis padės nustatyti mums jos tapatybę.

— Einu.

— Frankai?

Jis atsigręžė.

— Gerai padirbėta, — pastebėjo ji.

— Aš esu geras faras, — pasakė jis.

Ji nieko neatsakė.

Jis parodė į ją:

— Ir jūs gera policininkė, Mjuze. Gal netgi šaunesnė. Bet jūs prasta viršininkė. Matote, geras viršininkas būtų kiek įmanoma išspaudęs iš savo gerųjų policininkų. Jūs — ne. Turite išmokti, kaip vadovauti kitiems žmonėms.

Mjuzė papurtė galvą.

— Taip, Frankai, štai taip. Dėl mano vadovavimo gebėjimų tu susimovei ir manei, kad Džeinė Dou buvo kekšė. Mano kaltė.

Jis šypsojosi.

— Aš aptikau šitą įvykį, — pasakė jis.

— Ir sujaukei jį.

— Gal aš ir prastai pradėjau, bet dar tebesu čia. Nesvarbu, ką aš galvoju apie jus. Nesvarbu, ką jūs galvojate apie mane. Atskleisti tiesą apie mano auką — štai kas svarbiausia.

25

JIE atvažiavo į Bronską. Mou sustojo prie namo, kurį buvo nurodęs Antonis.

— Tu nepatikėsi, — pasakė Mou.

— Kas yra?

— Mus seka.

Maikas žinojo, jog nereikia sukiotis ir išsiduoti, todėl sėdėjo ir laukė.

— Kvartalo gale, priešais kitą automobilį, stovi mėlynas keturių durų „Chevy“. Du vyrukai su „Yankee“ kepurėmis ir saulės akiniais.

Praėjusią naktį šioje gatvėje knibždėte knibždėjo žmonių. Dabar beveik nebuvo nė vieno. Tie, kurie buvo, arba miegojo atviruose prieangiuose, arba apimti akivaizdžios letargijos vos judėjo sustingusiomis kojomis, prie šonų priplotomis rankomis. Maikas beveik tikėjosi, kad gatvės viduriu praskris koks lopas vėjaričių augalų.

— Tu eik į vidų, — pasakė Mou. — Aš turiu draugą. Paduosiu jam tą numerio lentelę: gal jam kils kokia nors mintis.

Maikas linktelėjo. Jis išlipo, vos pastebimai žvilgtelėjęs į atokiai stovintį automobilį. Faktiškai ir nepamatė jo, tačiau nenorėjo rizikuoti ir dar kartą dirstelėti. Jis nužingsniavo prie durų. Durys metalinės, pilkos, su užrašu „JAGUARO KLUBAS“. Maikas paspaudė mygtuką. Paradinės durys suzvimbė, ir jis jas pastūmė.

Sienos buvo ryškiai geltonos ir priminė „McDonald's“ ar vaikų skyrių pernelyg rūpestingoje ligoninėje. Dešinėje kabėjo skelbimų lenta, nuklota lapais, kuriuose kviečiama užsiregistruoti dėl psichologo konsultacijų, muzikos pamokų, į knygų aptarimo grupes, į terapijos grupes, skirtas narkomanams, alkoholikams, fiziškai ir psichiškai prievartautiems. Keliuose lapeliuose ieškoma žmogaus, kuris norėtų gyventi viename kambaryje su siūlytoju, o jų apačioje buvo juostelės su nurodytu telefono numeriu. Kažkas siūlė sofą už šimtą „žalių“. Dar vienas norėjo atsikratyti gitaros stiprintuvų.

Jis nuėjo tolyn prie registratorės. Jauna moteris su žiedu nosyje pakėlė akis ir pasakė:

— Kuo galiu padėti?

Jis laikė rankoje Adamo nuotrauką.

— Ar teko matyti šį vaikinuką? — jis padėjo nuotrauką priešais ją.

— Aš esu tiktai registratorė, — pasakė ji.

— Registratorės turi akis. Aš klausiau, ar jums teko jį matyti.

— Aš negaliu kalbėti apie mūsų klientus.

— Aš neprašau jūsų apie juos kalbėti. Aš klausiu, ar jums teko jį matyti.

Jos lūpos suplonėjo. Dabar pasimatė, kad oda buvo perverta ir prie burnos. Ji ramiai sėdėjo ir žiūrėjo į jį. Buvo aišku, kad čia nieko neišpeši.

— Ar galiu pasikalbėti su šios vietos vadovu?

— Tai bus Rozmari.

— Puiku. Ar galiu su ja pasikalbėti?

Auskaruota registratorė pakėlė telefono ragelį. Ji pridengė mikrofoną ir kažką sumurmėjo. Po dešimties sekundžių nusišypsojo ir pranešė:

— Panelė Makdevit priims jus dabar. Trečios durys dešinėje.

Maikas nenumanė, ko tikėtis, tačiau Rozmari Makdevit jį nustebino. Ji buvo jaunutė, smulkutė, o primityvus gašlumas vertė galvoti apie pumą. Tamsiuose plaukuose matėsi violetinė brydė, petimi ir kaklu lipo tatuiruotė. Vietoj palaidinukės — berankovė juoda odinė liemenė. Rankos buvo kitokio atspalvio, o bicepsus juosė lyg ir odinės juostelės.

Ji atsistojo, nusišypsojo ir ištiesė ranką.

— Sveiki atvykę.

Jis paspaudė ištiestą ranką.

— Kuo galiu padėti?

— Aš esu Maikas Bajus.

— Sveiki, Maikai.

— A, sveika. Aš ieškau savo sūnaus.

Jis stovėjo arti jos. Maikas buvo penkių pėdų ir dešimties colių ūgio ir gal šiek tiek daugiau negu puspėde aukštesnis už šą moterį. Rozmari Makdevit žiūrėjo į Adamo nuotrauką. Jos veido išraiška buvo nebyli.

— Ar pažįstate jį? — paklausė Maikas.

— Jūs žinote, kad negaliu atsakyti į šį klausimą.

Ji norėjo grąžinti nuotrauką, tačiau Maikas jos neėmė. Jis nebuvo nusiteikęs rimtam puolimui, todėl sukando dantis, įkvėpė.

— Aš neprašau jūsų išduoti paslapčių...

— O, taip, Maikai, prašote, — ji meiliai nusišypsojo. — Būtent to ir prašote manęs.

— Aš bandau surasti savo sūnų. Tik tiek.

Ji skėstelėjo rankas.

— Ar ši vieta atrodo kaip radinių biuras?

— Jis dingo.

— Ši vieta yra kaip prieglobstis, Maikai, — suprantate, ką aš noriu pasakyti? Vaikai ateina čia, kad ištrūktų iš savo tėvų.

— Aš nerimauju, kad jam gali grėsti pavojus. Jis išėjo nepasakęs niekam nė žodžio. Jis buvo čia praėjusią naktį...

— Stop, — ji pakėlė ranką, sustabdydama jį.

— Kas yra?

— Jis buvo čia praėjusią naktį. Būtent taip jūs pasakėte, Maikai, tiesa?

— Tiesa.

Ji prisimerkė.

— Iš kur jūs žinote, Maikai?

Tas nuolatinis kreipimasis į jį vardu jau erzino.

— Atsiprašau?

— Iš kur žinote, kad jūsų sūnus čia buvo?

— Tai ne tiek svarbu.

Ji nusišypsojo ir per žingsnį atsitraukė.

— Be abejo, svarbu.

Jam reikėjo pakeisti temą. Jis apžvelgė kambarį.

— O kas iš tikrųjų yra ši vieta?

— Mes esame šioks toks hibridas, — Rozmari dar kartą žvilgtelėjo į jį, leisdama suprasti, kad puikiai numanė, ko jis siekė taip klausdamas. — Tarkime, šiuolaikinės pakraipos nepilnamečių centras.

— Kuo tai pasireiškia?

— Ar prisimenate tas vidurnakčio krepšinio programas?

— Paskutiniajame dešimtmetyje, taip. Kad sulaikytų vaikus nuo šlaistymosi gatvėse.

— Būtent. Aš neanalizuosiu, ar jos pasiteisino, ar ne, tačiau tos programos buvo skirtos neturtingųjų vaikams iš apleistos senosios miesto dalies — ir kai kam tai reiškė aiškiai rasistinę potekstę. Turiu galvoje, krepšinis miesto viduryje?

— O jūs kitokie?

— Pirmiausia mes neapsiribojame vien neturtingaisiais. Tai šiek tiek kvepėtų dešiniųjų sparnu, tačiau nesu tikra, ar esame geriausias šaltinis, padedant nepilnamečiams afrikiečių kilmės amerikiečiams arba tiems iš apleistos senosios miesto dalies. Jie turi užsiimti tuo savo pačių bendruomenėse. Ir nesu tikra, kad galų gale taip būtų galima užkirsti kelią pagundoms. Jie turi matyti, kad pistoletai ar

narkotikai — ne išeitis, ir abejoju, kad krepšinio žaidimas galės pagelbėti.

Pro jos kabinetą šliurino jaunutės vyrijos grupelė. Visi pasipuošę juoda gotų apranga su įvairiausiais aksesuarais, priklausančiais grandinėlių ir segučių šeimai. Kelnių atvartai tokie didžiuliai, jog nesimatė batų.

— Labas, Rozmari.

— Labas, vaikinai.

Jie nuėjo. Rozmari atsisuko į Maiką.

— Kur jūs gyvenate?

— Naujajame Džersyje.

— Pakraštyje, tiesa?

— Tiesa.

— Jūsų miesto paaugliai. Kaip jie pakliūva į bėdą?

— Aš nežinau. Narkotikai, alkoholis.

— Teisingai. Jie nori linksmintis. Įsivaizduoja, jog jiems nuobodu — kas žino, gal taip ir yra? — ir nori išeiti, svaigintis, eiti į klubus, flirtuoti ir taip toliau. Jie nenori žaisti krepšinio. Būtent tuo mes ir užsiimame.

— Apsvaiginate juos?

— Ne taip, kaip jūs manote. Eime, parodysiu jums.

Ji išsivedė jį į ryškiai geltoną koridorių. Jis ėjo šalia. Ji žingsniavo pasitempusi, pakelta galva. Rankoje laikė raktą. Atrakino vienas duris ir ėmė leistis laiptais. Maikas neatsiliko.

Tai buvo naktinis ar diskotekos klubas, ar kaip ten jie šiais laikais vadinami. Čia stovėjo minkštasuoliai, apvalūs, apšviečiami stalai ir žemos kėdutės. Diskotekos vedėjo pultas, medinės grindys, tačiau nesimatė veidrodinio rutulio, vietoj jo sūkuriavo spalvotų šviesų marginys. Ant galinės sienos buvo išpurkšti žodžiai „JAGUARO KLUBAS“.

— Štai ko nori paaugliai, — pasakė Rozmari Makdevit. — Vietos, kur galėtų išleisti garą. Pasilinksminti ir pabūti su draugais. Čia alkoholio nebūna, bet aptarnaujame nekaltais gėrimais, kurie atrodo

kaip alkoholis. Turime išvaizdžius barmenus ir padavėjas. Turime tai, ką turi geriausi klubai. Tačiau svarbiausia — užtikrinti jų saugumą. Ar suprantate? Tokie vaikai kaip jūsų sūnus atkeliauja čia ir bando gauti suklastotus asmens pažymėjimus. Nori nusipirkti narkotikų ar rasti būdą, kaip gauti alkoholio, nors yra nepilnamečiai. Mes stengiamės užkirsti tam kelią, nukreipdami sveikesne kryptimi.

— Šitokioje vietoje?

— Iš dalies. Jeigu jiems reikia, siūlome ir psichologo konsultaciją. Yra ir knygų klubai, ir terapijų grupės, turime kambarį, kur yra „Xbox“ ir „Playstation3“ visa kita, kas paprastai būdinga paauglių centrui. Tačiau ši vieta yra pagrindinė. Ši vieta leidžia mums būti „jėga“ — atsiprašau už paauglių žodyną.

— Sklinda gandai, kad jūs pardavinėjate.

— Gandai neteisingi. Dažniausiai gandus skleidžia kiti klubai, kadangi jie netenka biznio.

Maikas nieko nesakė.

— Klausykite, tarkime, kad jūsų sūnus išėjo į miestą pasilinksminti. Galėjo nueiti štai ten, į Trečiąjį aveniu, ir vienoje gatvelėje nusipirkti kokaino. Už kokių penkiasdešimt jardų nuo čia esančiame priebutyje vienas vyrukas pardavinėja heroiną. Pasakai, ko reikia, ir gauni. Arba jie prasmunka į klubą, kur gali apkvaisti, ar dar blogiau. Čia mes juos saugome. Jie gali saugiai atsipalaiduoti.

— Ar priimate ir gatvės vaikus?

— Mes neišvarytume jų, tačiau tokiems atvejams yra geriau parengtų organizacijų. Mes nesistengiame keisti gyvenimų tokiu būdu, kadangi, atvirai kalbant, nemanau, kad tai gelbsti. Sugadintam arba iš žlugusios šeimos atėjusiam vaikui reikia daugiau, negu mes siūlome. Mūsų tikslas — padėti iš esmės geriems vaikams išsilaikyti, kad nesuklystų. Dabar iškilo jau kita problema: tėvai per daug braunasi į vaikų gyvenimą. Jie kontroliuoja vaikus visą parą, visą savaitę. Šiandien vaikams nėra vietos kur pamaištauti.

Tą patį jis aiškino ir Tajai jau daug metų. Mes pernelyg juos spaudžiame. Maikas vienas vaikštinėdavo gatvėmis. Šeštadieniais iš-

tisą dieną žaisdavo Branč Bruko parke ir grįždavo namo tiktai vėlai vakare. Dabar jo paties vaikai galėjo pereiti gatvę tiktai akylai stebint jam pačiam arba Tajai, bijant... ko iš tiesų bijant?

— Vadinasi, jūs suteikiate jiems tokią vietą?

— Teisingai.

Jis linktelėjo galvą.

— Kas vadovauja šiam klubui?

— Aš. Aš pradėjau prieš trejus metus po to, kai mano brolis mirė nuo per didelės narkotikų dozės. Jam buvo šešiolika. Jis nesportavo, todėl nebuvo populiarus. Mūsų tėvai ir apskritai visuomenė per daug kontroliavo. Jis turbūt pavartojo narkotikus tik antrą kartą.

— Užjaučiu jus.

Ji gūžtelėjo pečiais ir nuėjo laiptų link. Jis sekė iš paskos tylėdamas.

— Panele Makdevit?

— Rozmari, — pasakė ji.

— Rozmari. Aš nenoriu, kad mano sūnus taptų dar vienu skaitmeniu statistikoje. Jis atėjo čia praėjusią naktį. Dabar nežinau, kur jis.

— Aš negaliu jums padėti.

— Ar esate mačiusi jį anksčiau?

Ji vis dar buvo nusigręžusi.

— Mano misija čia, Maikai, svarbesnė.

— Vadinasi, mano sūnus nebereikalingas?

— Aš taip nesakiau. Tačiau mes nekalbame su tėvais. Niekada. Ši vieta skirta paaugliams. Jeigu pasklis kalbos...

— Aš niekam nesakysiu.

— Tai mūsų misijos nuostatos dalis.

— O jeigu Adamui gresia pavojus?

— Tada padėčiau, jei galėčiau. Tačiau tai ne toks atvejis.

Maikas jau ketino ginčytis, tačiau koridoriuje pasirodė gotų kompanija.

— Ar jie jūsų klientai? — paklausė Maikas, įeidamas į jos kabinetą.

— Klientai ir padėjėjai.

— Padėjėjai?

— Jie daro viską. Padeda užtikrinti šios vietos švarą. Naktį linksminasi. Be to, jie sergsti klubą.

— Kaip tvarkdariai, budintys prie durų?

Ji pakinkavo galva.

— Turbūt per stipriai pasakyta. Jie padeda naujai atvykusiesiems pritapti. Padeda palaikyti tvarką. Seka, kas vyksta klube, žiūri, kad niekas nerūkytų ar nevartotų narkotikų tualete — šitokia veikla.

Maikas nusiviepė.

— Kaliniai kontroliuoja kalėjimą.

— Jie geri vaikinukai.

Maikas pažiūrėjo į juos, po to į Rozmari. Sekundėlę tyrinėjo ją. Ji buvo gana impozantiška. Modelio veidukas, skruostikauliai galėjo pasitarnauti ir kaip laiškų atidarikliai. Jo akys vėl nukrypo į gotus. Jų buvo gal keturi ar penki, visi apsitraukę juoda ir sidabrine migla. Jie stengėsi atrodyti kieti ir tai jiems beviltiškai nepavyko.

— Rozmari?

— Taip?

— Kažkas šiose jūsų šnekose man nelimpa, — pasakė Maikas.

— Mano šnekose?

— Jūsų pagyros, skirtos šiai vietai. Gatvės prekiautojo liaupsės. Viena vertus — viskas suprantama.

— O kita vertus?

Jis atsisuko į ją ir pažiūrėjo tiesiai į akis.

— Manau, kad viskas — nesąmonė. Kur mano sūnus?

— Jūs turėtumėte išeiti, tuoj pat.

— Jeigu jūs jį slepiate, aš sugriausiu šią vietą plyta po plytos.

— Dabar jūs peržengiate ribas, daktare Bajau, — ji pažiūrėjo į koridoriuje stovinčių gotų grupelę ir nežymiai linktelėjo. Jie atšliaužė prie Maiko ir apsupo jį. — Prašau tuoj pat išeiti.

— Ar dabar nurodysite savo, — jis parodė pirštais kabutes, — „padėjėjams“ mane išmesti?

Pats aukščiausias gotas kvailai išsišiepė ir tarė:

— Atrodo, seni, kažkas jau tave pamėtė.

Kiti gotai krizeno. Kažkoks neaiškus juodos spalvos, blyškumo, akių dažų ir metalo mišinys. Jie troško būti kieti, bet tokie nebuvo, galbūt dėl to atrodė dar grėsmingesni. Ta siutinanti neviltis. Noras būti kažkuo, kuo nesi.

Maikas galvojo apie kitą žingsnį. Ilgasis gotas buvo gal dvidešimtmetis, išstypęs, Adomo obuolys atsikišęs. Maikui norėjosi niukteléti jam į nosį, tiesiog pakloti tą kalės vaiką, išvesti lyderį iš rikiuotės, parodyti jiems, kad jis nejuokavo. Antra vertus, norėjosi vožti dilbiu į tą išsišovusią gerklę, kad gotas aimanuotų nuo balso stygų skausmo dar kokias dvi savaites. Bet tada, matyt, likusieji šoktų ant jo. Jis sutvarkytų du ar tris, tačiau tokios krūvos, ko gero, ne.

Maikas tebesvarstė kitą žingsnį, kai kažkas patraukė jo dėmesį. Sunkios metalinės durys suzvimbė ir atsidarė. Įėjo dar vienas gotas. Jis nevilkėjo juodais drabužiais, bet ne tai sustabdė Maiką.

Atėjęs gotas buvo užsiklijavęs ant nosies pleistro juostą.

Neseniai sulaužyta nosis, pagalvojo Maikas.

Keli gotai priėjo prie vyruko su sulaužyta nosimi ir tingiai iškeldami rankas pliaukšėjo delnais pasisveikindami. Jie judėjo taip, tarsi plauktų per sirupą blynams. Balsai lėti, letargiški, galima sakyti, paveikti „Prozac“ tablečių.

— Sveiks, Karsonai, — šiaip taip pralemeno vienas.

— Karsonas, vaje, — kranktelėjo kitas.

Jie sunkiai pakėlė rankas, kad patapšnotų jam į nugarą. Karsonas sutiko tokį dėmesį, tarsi būtų įpratęs prie jo ir to nusipelnęs.

— Rozmari? — tarė Maikas.

— Taip.

— Jūs pažįstate ne tik mano sūnų, bet ir mane.

— Kaip tai?

— Pavadinote mane daktaru Bajumi, — jis nenuleido akių nuo goto su sulaužyta nosimi. — Iš kur žinojote, kad aš — daktaras?

Jis nelaukė atsakymo. Nebuvo prasmės. Nuskubėjo durų link, atsitrenkdamas į ilgąjį gotą. Tas su sulaužyta nosimi, Karsonas, matė jį ateinant. Juodos akys išsiplėtė. Karsonas žengė atgal į lauką. Maikas nieko nelaukė, griebė duris, joms dar neužsivėrus, ir metėsi į lauką.

Karsonas su sulaužyta nosimi buvo gal už kokių dešimties pėdų priekyje.

— Ei! — šūktelėjo Maikas.

Pankas atsisuko. Juodi it degutas plaukai krito ant vienos akies kaip tamsi užuolaida.

— Kas atsitiko tavo nosiai?

Karsonas pasistengė atsakyti tuo pačiu:

— Kas atsitiko tavo snukiui?

Maikas nuskubėjo prie jo. Kiti gotai išvirto pro duris. Šeši prieš vieną. Akies kampeliu jis pastebėjo, kaip Mou išlipo iš automobilio ir artėjo prie jų. Šeši prieš du, tik tiek, kad Mou buvo vienas iš tų dviejų. Turbūt Maikui teks tvarkytis su tokia persvara.

Jis prisiartino prie Karsono, atsidūrė tiesiai prieš jo sulaužytą nosį ir pasakė:

— Krūvelė sutižusių lepšių mane užpuolė, kai nežiūrėjau jų pusėn. Štai kas atsitiko mano veidui.

— Labai gaila, — demonstratyviai drąsiai atsiliepė Karsonas.

— Nagi, ačiū, bet štai ir pats riaušininkas. Ar tu, tas pakankamai didelis nevykėlis, gali įsivaizduoti, kad esi vienas iš bailių, kuris puolė mane ir dabar turi sulaužytą nosį?

Karsonas gūžtelėjo pečiais.

— Sėkmingas smūgis gali kliudyti bet kurį.

— Teisybė. Tai gal tas sutižęs nevykėlis norėtų surizikuoti dar kartą? Vyras prieš vyrą. Akis į akį.

Gotų lyderis apsidairė, įsitikindamas, ar visi rėmėjai vietoje. Visi

kiti gotai palinksėjo, pasitaisė metalines apyrankes, pamankštino pirštus, pernelyg stengdamiesi parodyti, kad buvo pasiruošę.

Mou prisiartino prie ilgšio goto ir nespėjus nė vienam krustelėti griebė jį už gerklės. Gotas bandė išleisti garsą, tačiau Mou gniaužtai užspaudė visus kvėpavimo takus.

— Jeigu bent vienas artinsis, — pasakė jam Mou, — nukentėsi tu. Ne tas, kuris žengs artyn. Ne tas, kuris kišis. Tu. Nukentėsi labai smarkiai, supranti?

Ilgšis gotas pabandė linktelėti.

Maikas atsigręžė į Karsoną.

— Pasiruošęs?

— Ei, aš neturiu tau jokių pretenzijų.

— Aš turiu vieną.

Maikas pastūmė jį, kaip pastumiama sprendžiant reikalus mokyklos kieme. Provokuojamai. Kiti gotai stovėjo suglumę, nežinodami, ko griebtis. Maikas stumtelėjo Karsoną dar kartą.

— Ei!

— Ką jūs, vyrukai, padarėte mano sūnui?

— Ką? Kam?

— Mano sūnui, Adamui Bajui. Kur jis?

— Manote, kad aš žinau?

— Gal ne tu užpuolei mane vakar naktį? Verčiau šnekėk, jeigu nenori, kad atkalčiau tave visam gyvenimui.

Ir tuomet pasigirdo kitas balsas:

— Niekam nejudėti! FTB!

Maikas pakėlė akis. Du vyrai su beisbolo kepurėlėmis, tie patys, kurie juos prieš tai sekė. Vienoje rankoje jie laikė po ginklą, kitoje po ženklelį.

Vienas pareigūnas pasakė:

— Maikas Bajus?

— Taip?

— Darilas Lekru, FTB. Jūs turite eiti su mumis.

26

ATSISVEIKINUSI su Betse Hil, Taja uždarė duris ir užlipo laiptais aukštyn. Ji tyliai nuslinko koridoriumi pro Džilės duris ir įėjo į sūnaus kambarį. Atidariusi Adamo rašomojo stalo stalčių, pradėjo jame raustis. Jeigu jau sekė kompiuterį, ir šitai nebus blogiau. Tačiau viduje kilo pasibjaurėjimas savimi. Dabar brovimasis į jo asmeninį gyvenimą atrodė niekingai.

Tačiau ji nesiliovė apžiūrinėjusi.

Adamas — vaikas. Vis dar vaikas. Šitas stalčius niekada nebuvo tvarkomas, jame tebegulėjo viskas, kas užsiliko nuo praėjusių „Adamo erų", — kažkas panašaus į ligi šiolei neatkastus radinius, aptiktus atliekant archeologinį kasinėjimą. Bilietai į beisbolo rungtynes, „Pokemon" bilietai, „Yu-GI-Oh!", „Yamaguchi" su seniausiai išnaudota baterija, „Crazy Bones" — visi bilietukai, kuriuos vaikai iš pradžių rinkdavo, o paskui išmesdavo. Adamas. Kalbant apie tokius dalykus, kaip „man reikia", Adamas buvo geresnis už daugumą vaikų. Jis nemaldaudavo daugiau ir tuoj pat nenumesdavo daiktų į šalį.

Ji palingavo galvą. Viskas tebegulėjo stalčiuje.

Čia buvo tušinukai ir pieštukai, jo senojo dantų lyginamojo lanko dėžutė (Taja nuolat zyzdavo, kad jis nenešiojo jo), kolekcionierių ženkliukai, kai prieš ketverius metus važiavo į „Disnėjaus pasaulį", senų bilietų į šimtus „Rangers" varžybų šaknelės. Ji paėmė tas šakneles, prisiminė, koks džiaugsmas, koks susikaupimas švietė jo veide, kai jis stebėjo ledo ritulį. Prisiminė, kaip jis su savo tėvu pašokdavo, kai „Rangers" laimėdavo tašką, stovėdavo, susidauždavo delnais, dainuodavo tą kvailą dainą, skirtą įvarčiui įmušti, kurią faktiškai sudarė ištisiniai „o, o, o", ir plodavo.

Ji apsipylė ašaromis.

„Tvardykis, Taja."

Ji atsisuko į kompiuterį. Tai buvo dabartinis Adamo pasaulis. Vaiko kambarys buvo neatskiriamas nuo kompiuterio. Čia Adamas

žaisdavo naujausią „Halo“ versiją internete. Pokalbių svetainėse kalbėjosi su nepažįstamais vaikais ir su draugais. Jis naudojosi „Facebook“ ir „MySpace“ pokalbiams su tikrais ir kompiuteriniais bičiuliais. Anksčiau šiek tiek žaidė internetinį pokerį, tačiau liovėsi, nudžiugindamas Maiką ir Tają. Buvo ir juokingi „YouTube“, filmų anonsai, muzikiniai filmukai ir — taip, pikantiški gabaliukai. Buvo ir kitų nuotykinių žaidimų arba tikroviškų modeliavimo programų ar kaip ten jas pavadintum, kai žmogus pasineri į jas taip, kaip Taja pasineria į knygą, ir sunku pasakyti, ar tai gerai, ar blogai.

O kur dar visas šių laikų seksas — jis varė ją iš proto. Norėtum pateikti viską tinkamai, kontroliuoti informacijos srautą, tačiau tai neįmanoma. Tik spėk rytais įjungti bet kokią radijo stotį, ir pasigirsta džiaziniai ritmai apie papus, neištikimybę ir orgazmus. Atsiverti bet kurį žurnalą, įsijungi bet kurią televizijos šou laidą — bet ką čia, nebemadinga skųstis nuolatinėmis grožybėmis. Ir kaipgi elgtis? Pasakyti vaikui, kad taip negerai? O kas iš tiesų negerai?

Nenuostabu, kad žmonės pasitenkina labai paprastais atsakymais, tokiais kaip susilaikymas, bet tai negelbsti ir tiesiog nesinori kartoti, kad, girdi, seksas kažkodėl yra blogas, pragaištingas dalykas ar netgi tabu. Ir vis dėlto nenori, kad jie tuo užsiimtų. Norisi pasakyti jiems, kad tai gera ir sveika — tačiau neturėtum taip daryti. Tad kaip tėvams išlaikyti pusiausvyrą? Nors ir keista, tačiau visi trokštame, kad mūsų vaikų požiūris būtų toks pat kaip mūsų, tarsi, nepaisant mūsų tėvų šiurkščių klaidų, tas požiūris yra geriausias ir sveikiausias. Bet kodėl? Ar mus išauklėjo visiškai tinkamai, ar mes patys kažkaip suradome tą pusiausvyrą? Ar jie taip padarys?

— Labas, mama.

Prie durų stovėjo Džilė. Jos žvilgsnis suglumęs, nustebęs, bent taip atrodė Tajai, — kad ji buvo Adamo kambaryje. Gal kokią sekundę, ne daugiau, truko tyla, tačiau Taja pajuto, kaip krūtine perbėgo šaltukas.

— Sveika, brangute.

Džilė laikė Tajos „BlackBerry“.

— Ar galiu pažaisti „BrickBreaker"?

Ji mėgo žaisti mamos „BlackBerry". Paprastai Taja pabardavo, kodėl ji nepaklaususi pasiima jos telefoną. Kaip ir visi vaikai, Džilė visada taip elgėsi. Ji pasiimdavo „BlackBerry" arba pasiskolindavo Tajos „iPod", arba naudodavosi miegamajame stovinčiu kompiuteriu, kadangi jos pačios nebuvo toks galingas, arba palikdavo nešiojamąjį telefoną savo kambaryje ir Taja jo nerasdavo.

Tačiau dabar atrodė ne laikas skaityti paskaitą apie atsakingumą.

— Žinoma. Bet jeigu pradės skambėti, iš karto atnešk man.

— Gerai, — Džilė apžvelgė kambarį. — Ką tu čia veiki?

— Dairausi.

— Kodėl?

— Ir pati nežinau. Gal pamatysiu kokį pėdsaką, kuris padėtų suprasti, kur yra tavo brolis.

— Bet jam nieko neatsitiks, taip?

— Žinoma, nieko, tikrai nesijaudink, — Tajai į galvą šovė mintis, kad gyvenimas tęsiasi ir kad verkiant norisi normalios situacijos, ir ji paklausė: — Ar turi namų darbų?

— Padariau.

— Gerai. Daugiau viskas gerai?

Džilė patraukė pečiais.

— Gal nori apie ką nors pasišnekėti?

— Ne, viskas gerai. Man tik rūpi Adamas.

— Žinau, brangute. Kaip sekasi mokykloje?

Pečiai vėl gūžtelėjo. Kvailas klausimas. Per daugelį metų Taja užduodavo šį klausimą gal tūkstančius kartų ir niekada nė kartelio nesulaukė kitokio atsakymo, kaip „puikiai" arba „gerai", arba „mokykla yra mokykla", arba pečių gūžtelėjimo.

Taja išėjo iš sūnaus kambario. Čia nieko nerado. „E-SpyRight" ataskaitos lapai jau laukė. Ji uždarė savo kambario duris ir sėdo prie jų. Šį rytą Adamo draugai Klarkas ir Olivija atsiuntė jam elektroniniu

paštu laiškus, tačiau jie buvo gana sunkiai suvokiami. Abu norėjo sužinoti, kur jis buvo, ir paminėjo, kad jo tėvai buvo užėję, ieškodami jo.

Nebuvo jokio laiško iš D. J. Hafo.

Hmm. D. J. ir Adamas labai bendraudavo. Staiga jokios žinutės, tarsi jis žinotų, kad Ádamo nebus ir jis neatsakys.

Švelnus beldimas į duris.

— Mama?

— Atidaryk.

Džilė pasuko rankeną.

— Aš pamiršau pasakyti. Skambino iš gydytojo Forto kabineto. Antradienį aš turiu nueiti pas dantistą.

— Gerai, ačiū.

— O kodėl aš turiu eiti pas gydytoją Fortą? Man ką tik nuvalė dantis.

Kasdienybė. Taja ir vėl pasidžiaugė tuo.

— Gal greitai tau prireiks dantų lyginamojo lanko.

— Jau?

— Taip. Adamas buvo tavo... — ji neužbaigė sakinio.

— Mano — kas?

Ji atsisuko į ką tik gautą „E-SpyRight" ataskaitą, kuri gulėjo ant lovos, tačiau ji buvo bevertė. Jai reikėjo tos, kur buvo pirmasis laiškas, siųstas elektroniniu paštu, tas apie vakarėlį Hafų namuose.

— Mama? Kas čia vyksta?

Taja ir Maikas visada sunaikindavo senas ataskaitas, įkišdami jas į popieriaus smulkinimo aparatą, tačiau ji buvo palikusi tą vieną, nes norėjo parodyti Maikui. Kur ji? Ji dirstelėjo, ar nėra prie lovos. Krūvos popierių. Ji pradėjo juos sklaidyti.

— Gal galiu tau padėti? — paklausė Džilė.

— Ne, nereikia, brangute.

Čia nebuvo. Ji atsistojo. Tiek to.

Taja greitai prišoko prie interneto. „E-SpyRight" buvo iškeltas į jos adresyną. Ji susirado archyvus, reikiamą datą, ir paprašė senosios ataskaitos.

Spausdinti nebūtina. Kai ji pasirodė ekrane, Taja atsivertė laišką, kuriame buvo rašyta apie vakarėlį. Jai nerūpėjo pats laiškas — apie tai, kad Hafų nebus namie, apie pasilinksminimą ir svaiginimąsi, tačiau dabar, kai įsigilino, kilo klausimas, kas ten atsitiko? Maikas išsiaiškino, kad ne tik nebuvo jokio vakarėlio, bet ir Danielis Hafas sėdėjo namuose.

Gal Hafai pakeitė planus?

Dabar ne tai svarbu. Taja vedė žymeklį, norėdama patikrinti tai, kas daugumai atrodytų mažiausiai reikšminga.

Laiko ir datų eilutės.

„E-SpyRight" rodė ne tiktai laiką ir datą, kada elektroniniu paštu siųstas laiškas, bet ir kada Adamas jį atidarė.

— Mama, kas čia vyksta?

— Palauk sekundėlę, širdele.

Taja paėmė telefoną ir paskambino gydytojui Fortui. Šiandien šeštadienis, tačiau ji žinojo, kad tos apylinkės stomatologai dažnai dirbdavo savaitgaliais, nes darbo dienomis vaikai būdavo užsiėmę po pamokų. Ji pažiūrėjo į laikrodėlį ir klausėsi, kaip nuskambėjo trečias signalas, ketvirtas. Po penktojo visiškai nusiminė, tačiau širdis atlėgo išgirdus:

— Gydytojo Forto kabinetas.

— Labas rytas, čia Taja Baj, Adamo ir Džilės mama.

— Taip, ponia Baj, kuo galiu padėti?

Taja stengėsi prisiminti Forto registratorės vardą. Ji dirbo ten jau daugelį metų, pažinojo visus, iš tiesų tvarkė visus reikalus. Tikra vartų sargė. Ir prisiminė.

— Čia Karolina?

— Taip, aš.

— Sveika, Karolina. Klausykite, gal tai nuskambės kaip keistas prašymas, tačiau man be galo reikia jūsų paslaugos.

— Gerai, pasistengsiu. Mes esame visiškai užgrūsti kitą savaitę.

— Ne, ne dėl to. Aštuonioliktą dieną Adamui buvo paskirtas laikas po pamokų — be penkiolikos ketvirtą.

•

Jokio atsakymo.

— Man reikia sužinoti, ar jis buvo atėjęs.

— Norite pasakyti, gal jis nepasirodė?

— Taip.

— O, ne, aš būčiau jums paskambinusi. Adamas tikrai čia buvo.

— Gal žinote, ar jis atėjo laiku?

— Galiu pasakyti tikslų laiką, jeigu jums tai padės. Viskas įrašyta registracijos lape.

— Taip, būtų puiku.

Vėl tylu. Tiktai girdėjosi, kaip pirštai tarškina kompiuterio klaviatūrą. Ir popierių šlamesys.

— Adamas buvo užėjęs anksti, ponia Baj: jis užsirašė trečią valandą dvidešimt minučių.

Visiškai suprantama, pagalvojo Taja. Paprastai jis eidavo ten iš karto po pamokų.

— Ir jis pasirodė laiku: tiksliai be penkiolikos minučių ketvirtą. Ar jūs tą ir norėjote sužinoti?

Taja vos neišmetė iš rankos telefono. Kažkas buvo labai negerai. Vėl pažiūrėjo į ekraną, į laiko ir datos skiltis.

Elektroninis paštas apie vakarėlį Hafų namuose buvo išsiųstas 15 valandą 32 minutės. Perskaitytas 15 valandą 37 minutės.

Tuo metu Adamo nebuvo namuose.

Visiškai suprantama, nebent...

— Labai ačiū, Karolina, — ji skubiai paskambino Bretui, savo kompiuterių specialistui. Jis atsiliepė:

— Taip.

Taja nutarė priversti jį gintis:

— Dėkui, kad išdavei mane Hesterai.

— Taja? O, klausyk, aš labai atsiprašau dėl to.

— Aha, kurgi ne.

— Ne, rimtai, Hestera viską žino, kas vyksta. Ar tu supranti, kad ji kontroliuoja kiekvieną čia esantį kompiuterį? Kartais vien dėl

smagumo paskaito asmeninius elektroninius laiškus. Ji įsivaizduoja, kad jeigu esi jos valdose...

— Aš nebuvau jos valdose.

— Žinau, atsiprašau.

Laikas keisti temą.

— Pagal „E-SpyRight" ataskaitą mano sūnus skaitė gautą laišką penkioliktą valandą trisdešimt septynios minutės.

— Ir kas?

— Ogi tuo metu jo nebuvo namuose. Ar jis galėjo atsiversti jį kur nors kitur?

— Taip rodė „E-SpyRight"?

— Taip.

— Tuomet atsakymas — ne. „E-SpyRight" kontroliuoja jo kompiuterio veiklą tiktai tame kompiuteryje. Vadinasi, jeigu jis atsidarė elektroninį paštą kitur, jūsų raportas to nerodytų.

— Tad kaip tai galėjo atsitikti?

— Hmm. Na, pirma, ar esi garantuota, kad jo nebuvo namie?

— Esu.

— Tada kažkas buvo. Ir tas kažkas sėdėjo prie kompiuterio.

Taja vėl pasižiūrėjo į ekraną.

— Čia parašyta, kad jis buvo ištrintas penkioliktą valandą trisdešimt aštuonios minutės.

— Vadinasi, kažkas sėdėjo prie jūsų sūnaus kompiuterio, perskaitė elektroninį paštą ir po to ištrynė laišką.

— Tuomet Adamas niekada jo ir nematė, tiesa?

— Turbūt ne.

Ji skubiai atmetė akivaizdžiausius įtariamuosius: ji ir Maikas tą dieną dirbo, Džilė su Jasmina ėjo žaisti į Novakų namus.

Nė vieno iš jų nebuvo namuose.

Kaip kas nors galėjo atsidurti čia, nepalikdamas jokių įsilaužimo pėdsakų? Ji prisiminė raktą, kurį jie slėpdavo lauke, prie tvoros statinio esančiame netikrame akmenyje.

Kažkas jai skambino. Ekranėlyje matėsi Mou vardas.

— Bretai, aš tau tuoj perskambinsiu, — ji perjungė ryšį: — Mou?

— Nepatikėsi, — pasakė jis, — bet FTB ką tik išsivežė Maiką.

SĖDĖDAMA laikiname apklausos kambaryje, Lorena Mjuzė gerai ir ilgai apžiūrinėjo Nilą Kordovą.

Jis buvo žemoko ūgio, smulkių kaulų ir beveik nepriekaištingai gražus. Atrodė šiek tiek panašus į savo žmoną, jei pastatytum juos greta. Mjuzė žinojo tai, nes Kordovas atsinešė nuotraukas, kuriose jie buvo abu, daugybę nuotraukų: kruizuose, paplūdimiuose, ištaiginguose vakaruose, pobūviuose, kieme už namo. Nilas ir Reba Kordovai buvo fotogeniški, sveiki ir mėgo šauniai pozuoti. Jie atrodė laimingi kiekvienoje mieloje nuotraukoje.

— Prašau, suraskite ją, — trečią kartą prašė Nilas Kordovas.

Kiek pamena, ji jau du kartus jam pasakė:

— Mes darome viską, ką galime.

Nilas Kordovas buvo trumpai apsikirpęs, apsivilkęs bleizerį, pasirišęs kaklaraištį, tarsi šito būtų iš jo tikimasi, tarsi tokia apranga galėjo padėti jam ištverti. Batai gražiai blizgėjo. Mjuzė atkreipė į tai dėmesį. Jos tėvui labai daug reiškė išblizginti batai. „Pagal išblizgintus batus gali spręsti apie teisėją“, — sakydavo jis savo dukrelei. Gerai, kai žinai. Kai keturiolikos metų Lorena Mjuzė rado tėvo lavoną garaže, — jis nuėjo tenai ir paleido kulką sau į kaktą, — jo batai išties puikiai blizgėjo.

Geras patarimas, tėti. Dėkui už savižudybės etiketo taisykles.

— Aš žinau, ką jūs manote, — tęsė Kordovas. — Vyras visada būna įtariamasis, tiesa?

Mjuzė neatsakė.

— Ir jūs manote, kad Reba turėjo romaną, nes jos automobilis stovėjo prie to motelio. Bet aš prisiekiu, nieko panašaus nėra. Turite patikėti manimi.

Mjuzė nutaisė akmeninį veidą.

— Mes nieko neteigiame ir nieko neneigiame.

— Aš galiu sėsti prie melo detektoriaus, nereikia jokio advokato, padarysiu viską, ko tik jums reikia. Tiktai nenoriu, kad jūs gaištumėte laiką, žvalgydamiesi ne ten, kur reikia. Reba nepabėgo — aš žinau tai. Ir aš niekuo dėtas dėl to, kas jai atsitiko.

Niekada nepatikėk nė vienu, galvojo Mjuzė. Tokia taisyklė. Jai teko kvosti įtariamuosius, kurių vaidybos menas paliktų De Nirą be darbo. Tačiau kol kas visi įrodymai buvo jo pusėje, ir kažkas kuždėjo jai, jog Nilas Kordovas sakė tiesą. Be to, šią akimirką tai nebuvo svarbu.

Mjuzė pasikvietė Kordovą, kad atpažintų Džeinės Dou lavoną. Jai verkiant šito reikėjo. Jo bendradarbiavimo. Todėl ji pasakė:

— Pone Kordovai, aš nemanau, kad jūs padarėte ką nors bloga savo žmonai.

Akimirksniu pasirodęs palengvėjimas tuoj pat ir dingo. Ji matė, kad jis rūpinosi ne savimi. Rūpinosi ta gražuole moterimi gražiosiose nuotraukose.

— Ar pastaruoju metu niekas nekėlė rūpesčių jūsų žmonai?

— Tikrai ne, ne. Sara — tai mūsų aštuonerių metų dukrelė... — jis užsikirto, suleido į krumplį dantis, užsimerkė. — Sara turi problemų dėl skaitymo. Aš pasakiau Livingstono policijai, kai jie pateikė tokį pat klausimą. Reba dėl to nerimavo.

Tai nieko nepagelbės, tačiau jis bent kalbėjo.

— Leiskite paklausti kai ko, kas gali nuskambėti keistokai, — pasakė Mjuzė.

Jis maktelėjo galvą, palinko į priekį, karštligiškai pasiruošęs padėti.

— Ar Reba nepasakojo jums apie kurią nors savo draugę, kuri turėtų bėdų?

— Aš nelabai suprantu, ką turite galvoje, sakydama „turėtų bėdų“.

— Pradėsiu taip. Aš manau, kad nė vienas iš jūsų pažįstamų nedingo.

— Turite omenyje, kaip mano žmona?

— Turiu omenyje bet ką. Eikime toliau. Ar kas nors iš jūsų draugų yra išvažiavęs, kad ir atostogų?

— Frydmenai išvyko savaitei į Buenos Aires. Ponia Frydmen su Reba labai artimai draugavo.

— Gerai, gerai, — ji žinojo, kad Klarensas viską užrašinėjo. Jis ir patikrins, ar ponia Frydmen buvo ten, kur jai derėjo. — Kas nors dar?

Nilas susikaupęs mąstė, kramtydamas iš vidaus žandus.

— Aš bandau prisiminti, — tarė jis.

— Neskubėkite, ramiai. Ką nors keista apie draugus, kokį nors susirūpinimą, bet ką.

— Reba pasakojo, kad Kolderiai turėjo šeimyninių problemų.

— Gerai. Kas nors dar?

— Ponia Istmen neseniai sužinojo, kad mamogramos rezultatai blogi, bet ji dar nepasisakė savo vyrui. Bijo, kad jis nepaliktų jos. Taip Reba sakė. Ar jums reikia būtent tokių dalykų?

— Taip. Tęskite.

Jis dar patarškėjo apie kelis. Klarensas žymėjosi. Kai Nilas Kordovas išsisėmė, Mjuzė perėjo prie dalyko esmės.

— Pone Kordovai?

Ji įrėmė į jį akis.

— Man reikia, kad jūs padarytumėte paslaugą. Aš tikrai nenoriu leistis į ilgus aiškinimus, kodėl ar ką tai gali reikšti...

Jis nutraukė ją.

— Inspektore Mjuze?

— Taip?

— Negaiškite laiko išvedžiojimams. Ko jums reikia?

— Mes turime lavoną. Tai tikrai ne jūsų žmona. Suprantate? Ne jūsų žmona. Tą moterį rado viena naktimi anksčiau. Mes nežinome, kas ji.

— Ir jūs manote, kad aš galiu atpažinti?

— Aš noriu, kad jūs pažiūrėtumėte ir pasakytumėte.

Jo rankos ilsėjosi ant kelių, o pats atsisėdo šiek tiek tiesiau.

— Gerai, — pasakė jis. — Eikime.

Mjuzė ketino parodyti nuotraukas, taip apsaugodama jį nuo siaubo, išvydus kūną. Tačiau nuotraukos ne viską pasako. Be abejo, jai būtų naudingas, jeigu aiškiai matytųsi veidas, tačiau šiuo atveju veidas atrodė taip, tarsi būtų per ilgai išbuvęs po žoliapjove. Ten nebuvo nieko, išskyrus kaulų skeveldras ir atspurusias sausgysles. Mjuzė galėjo parodyti liemens nuotraukas, kur buvo surašyti duomenys apie ūgį ir svorį, tačiau patirtis rodė, kad tai nieko gero nepasako.

Nilas Kordovas ir nesvarstė, kodėl jį pasikvietė apklausai į tokią vietą, tačiau tai buvo suprantama. Jie buvo Norfolko gatvėje, Niuarke, apygardos lavoninėje. Mjuzė specialiai taip sutvarkė, kad nereikėtų gaišti laiko važinėjimams. Ji atidarė duris. Kordovas stengėsi eiti pakelta galva. Eisena buvo tvirta, tačiau pečiai išdavė viską: Mjuzė matė, kaip jie buvo susimetę po bleizeriu.

Kūnas buvo paruoštas. Tara O'Nyl, teismo medicinos ekspertė, apvyniojo veidą marle. Būtent tai Nilas Kordovas ir išvydo pirmiausia: tas aptvarstymas priminė filmą apie mumijas. Jis paklausė, dėl ko taip padaryta.

— Jos veidas buvo be galo sudarkytas, — pasakė Mjuzė.

— Kaip aš turėčiau ją atpažinti?

— Mes tikimės, pagal kūno išvaizdą, galbūt ūgį, bet ką.

— Aš manau, kad būtų geriau, jeigu pamatyčiau jos veidą.

— Tai nepadės, pone Kordovai.

Jis sunkiai nurijo seilę, dar kartą pažiūrėjo.

— Kas jai atsitiko?

— Ją labai smarkiai sumušė.

Jis atsisuko į Mjuzę.

— Ar manote, jog kažkas panašaus atsitiko ir mano žmonai?

— Aš nežinau.

Kordovas sekundėlę užsimerkė, susikaupė, atsimerkė, linktelėjo.

— Gerai, — jis dar kartą linktelėjo. — Gerai, suprantu.

— Aš žinau, kad tai nelengva.

— Man viskas gerai.

Ji pastebėjo jo sudrėkusias akis. Jis brūkštelėjo per jas rankove. Mjuzė vos neapkabino jo: jis atrodė panašus į mažą vaiką. Ji stebėjo, kaip jis vėl atsigręžė į lavoną.

— Ar pažįstate ją?

— Nemanau.

— Neskubėkite.

— Matote, ji nuoga, — jis tebežiūrėjo į sutvarstytą veidą, tarsi norėtų išlikti kuklus. — Turiu galvoje, jeigu ji būtų mūsų pažįstama, nebūčiau matęs jos tokios, — suprantate mane?

— Suprantu. Ar būtų geriau, jeigu mes ją aprengtume?

— Ne, tegul būna taip. Tiesiog... — jis suraukė antakius.

— Kas yra?

Nilo Kordovo akys buvo nukreiptos į aukos kaklą. Paskui žvilgsnis nuslydo žemyn į jos kojas.

— Ar galite ją apversti?

— Ant pilvo?

— Taip. Man reikia pamatyti užpakalinę kojos dalį. Taip.

Mjuzė žvilgtelėjo į Tarą O'Nyl, kuri iš karto pasikvietė sanitarą. Jie atsargiai apvertė Džeinę Dou kniūbsčią. Kordovas žengtelėjo į priekį. Mjuzė nejudėjo, nenorėjo kliudyti jam susikoncentruoti. Tara O'Nyl ir sanitaras pasitraukė į šalį.

Nilo Kordovo akys tebeslinko kojomis žemyn. Jos sustojo ties dešiniąją kulkšnimi.

Ten buvo apgamas.

Sekundės tiksėjo. Mjuzė neišlaikė:

— Pone Kordovai?

— Aš žinau, kas ji.

Mjuzė laukė. Jis pradėjo drebėti. Virpanti ranka pakilo prie burnos. Akys užsimerkė.

— Pone Kordovai?

— Tai Mariana, — ištarė jis. — Dieve brangiausias, čia Mariana.

27

DAKTARĖ Ailina Goldfarb įsitaisė užkandinės kabinoje tiesiai priešais Suzaną Lorimen.

— Ačiū, kad susitikote su manimi, — pasakė Suzana.

Jos svarstė, ar nereikėtų susitikti užmiestyje, tačiau galiausiai Ailina atmetė tokią mintį. Jei kas pamatys jas, manys, jog dvi damos pietauja, nors Ailina niekada neturėjo laiko ir netroško suteikti sau tokio malonumo, nes be galo daug dirbo ligoninėje ir bijojo tapti, na, viena iš tų ponių, kurios pietaudavo.

Tradicinė motinystė niekada nebuvo jos pašaukimas, netgi kai vaikai buvo maži. Ji niekada netroško atsisakyti gydytojos karjeros tam, kad galėtų sėdėti namie ir vaidinti įprastą vaidmenį savo vaikų gyvenime. Priešingai — vos galėjo sulaukti, kol baigsis motinystės atostogos ir ji galės oriai grįžti į darbą. Neatrodė, kad vaikai nuo to būtų pasidarę bent kiek blogesni. Ji ne visada puldavo jiems padėti, tačiau, jos manymu, tai buvo naudinga vaikams: jie galėjo tapti daug savarankiškesni ir įgyti sveikesnį požiūrį į gyvenimą.

Bent ji taip aiškino sau.

Tačiau pernai ligoninėje jos garbei buvo suorganizuotas vakaras. Daugybė buvusių ordinatorių bei internų sugužėjo išreikšti pagarbos savo numylėtai dėstytojai. Ailina nugirdo, kaip vienas iš jos geriausių studentų susižavėjęs kalbėjo Kelsei, kokia Ailina buvo atsidavusi dėstytoja ir kaip ji turėjo didžiuotis, turėdama tokią motiną. Kelsė, kuri jau buvo išmetusi vieną ar dvi taures, atsakė:

— Ji praleido tiek daug laiko čia, jog aš neturėjau šansų to pastebėti.

Taigi. Karjera, motinystė, laiminga santuoka — ji siaubingai lengvai žongliravo, argi ne?

O dabar tie kamuoliai pradėjo riedėti žemyn ir tikšti ant žemės. Netgi jos karjerai iškilo pavojus, jeigu agentai sakė tiesą.

— Gal sužinojote ką nors nauja iš kraujo bankų? — paklausė Suzana Lorimen.

— Ne.

— Mes su Dante kai ko ėmėmės. Pradėjome didelę donorystės kampaniją. Aš nuėjau į Luko pradžios mokyklą. Ten mokosi ir Maiko dukra Džilė. Pakalbėjau su keliais mokytojais. Jiems patiko ta mintis. Mes surengsime ją kitą šeštadienį, visi galės įsirašyti į donorų banką.

Ailina linktelėjo:

— Tai galėtų padėti.

— O jūs tebeieškote, taip? Tiksliau, tai nėra beviltiška?

Ailina paprasčiausiai nebuvo nusiteikusi.

— Nėra ir vilties.

Suzana Lorimen prikando lūpą. Joje slypėjo tas natūralus grožis, kurio sunku nepavydėti. Ailina žinojo, jog vyrai apkvaisdavo nuo tokio grožio. Netgi Maiko balse skambėjo keista gaidelė, kai Suzana Lorimen buvo šalia.

Padavėja atnešė kavinuką. Ailina davė ženklą, kad įpiltų, tačiau Suzana paklausė, ar jie turi žolelių arbatos. Padavėja taip į ją pažiūrėjo, tarsi ta būtų paprašiusi klizmos. Suzana pasakė, kad tiktų bet kokia arbata. Padavėja atnešė „Lipton" pakelį ir įpylė į puodelį karšto vandens.

Suzana Lorimen spoksojo į gėrimą, tartum jame slypėtų dieviška paslaptis.

— Lukas gimė sunkiomis sąlygomis. Likus savaitei iki jo gimimo, aš susirgau plaučių uždegimu ir taip stipriai kosėjau, jog net lūžo šonkaulis. Buvau paguldyta į ligoninę. Skausmas neapsakomas. Dantė visą tą laiką sėdėjo prie manęs. Neatsitraukdamas.

Suzana lėtai pakėlė prie lūpų puodelį, apglėbusi jį tarsi sužeistą paukštį.

— Kai sužinojome, jog Lukas serga, surengėme šeimos pasitari-

mą. Dantė narsiai įrodinėjo, kad mes, kaip šeima, įveiksime viską. Jis vis kartojo: „Mes esame Lorimenai." O paskui tą naktį išėjo į lauką ir taip raudojo, jog maniau, kad susirgs.

— Ponia Lorimen?

— Prašau, vadinkite mane Suzana.

— Suzana, aš suprantu situaciją. Jis yra toks tėvas, kuris piešiamas „Hallmark" atvirukuose. Jis maudydavo jį, kai tas buvo mažas. Keisdavo vystyklus, treniruodavo jo futbolo komandą. Jis sugniužtų sužinojęs, jog nėra berniuko tėvas. Ar maždaug tokia išvada?

Suzana Lorimen vėl gurkštelėjo arbatos. Ailina mąstė apie Heršelį, apie tai, jog nieko nebeliko. Ji galvojo, ar Heršelis turi romaną — galbūt su ta žavia, ką tik išsiskyrusia sekretore, kuri kvatojosi iš kiekvieno jo pasakyto pokšto, ir priėjo išvadą, jog, ko gero, taip ir buvo.

„Kas beliko, Ailina?.."

Jeigu vyras taip klausia, vadinasi, jau seniai palaidojo santuoką, Ailina tiesiog per vėlai susigaudė, kad jo jau nebeturi.

Suzana Lorimen pasakė:

— Jūs nesuprantate.

— Nemanau, kad būtina. Jūs nenorite, kad jis sužinotų. Tiek suprantu. Suprantu, kad tai skaudžiai sužeistų Dantę. Suprantu, kad jūsų šeima gali nukentėti. Tuomet, prašau, gelbėkite ją. Aš iš tiesų nebeturiu laiko. Aš galėčiau sakyti moralus apie tai, kad šitai galbūt galėjo ateiti jums į galvą prieš devynis mėnesius iki Luko gimimo, tačiau dabar savaitgalis, mano laikas, o aš turiu savų problemų. Be to, atvirai kalbant, man nerūpi jūsų dorovinės nesėkmės, ponia Lorimen. Man rūpi jūsų sūnaus sveikata. Taškas, kalba baigta. Jeigu jūsų santuokos žlugimas padės jį išgydyti, aš pasirašysiu jūsų skyrybų popierius. Ar aiškiai pasakiau?

— Taip.

Suzana nuleido akis. Apsimestinai kukli — Ailinai teko girdėti tokius žodžius, tačiau niekada nesuprato jų reikšmės. O štai dabar išvydo. Kiek vyrų ištirptų, — *jau* ištirpo, — nuo šitokio akių panarinimo?

Negerai, kai prasprūsta asmeninis požiūris. Ailina atsikvėpė, stengėsi nuvyti savo pačios išgyvenimus: pasibjaurėjimą neištikimybe, baimę dėl ateities be vyro, kurį buvo išsirinkusi visam gyvenimui, nerimą dėl darbo ir klausimus, kuriuos uždavė tie federaliniai agentai.

— Tačiau nematau reikalo, kodėl jis turi žinoti, — pasakė Ailina.

Dabar Suzana pakėlė akis, veide šmėstelėjo kažkas panašaus į viltį.

— Galėtume diskretiškai kreiptis į biologinį tėvą, — pasakė Ailina. — Paprašyti, kad jis pasidarytų kraujo tyrimą.

Viltis ištirpo.

— Negalima.

— Kodėl ne?

— Tiesiog negalima.

— Na, Suzana, tai pats geriausias dalykas, — jos balsas sugriežtėjo. — Aš stengiuosi padėti jums, tačiau bet kuriuo atveju esu čia ne tam, kad klausyčiau jūsų pasakojimų apie Dantės, — vyro, kuriam įstatėte ragus, — nuostabumą. Aš rūpinuosi jūsų šeimos dinamika, tačiau tiktai iki tam tikros ribos. Esu jūsų sūnaus gydytoja, ne jūsų psichiatras ar kunigas. Jeigu ieškote supratimo ar išsigelbėjimo, aš ne tas žmogus. Kas tėvas?

Suzana užsimerkė.

— Jūs nesuprantate.

— Jeigu nepasakysite, kas jis, aš papasakosiu jūsų vyrui.

Ailina neplanavo pasakyti, tačiau užviręs pyktis įveikė savitvardą.

— Jums šis neprotingas poelgis yra svarbiau negu jūsų sūnaus sveikata. Tai niekinga. Ir aš neleisiu, kad taip atsitiktų.

— Prašau.

— Kas tėvas, Suzana?

Suzana Lorimen nusuko akis, kramtydama apatinę lūpą.

— Kas tėvas?

Pagaliau ji atsakė:

— Aš nežinau.

Ailina Goldfarb sumirksėjo. Atsakymas tarp jų išniro tarsi kokia bedugnė, ir Ailina nebežinojo, kaip ją peršokti.

— Supratau.

— Ne, nesupratote.

— Jūs turėjote ne vieną meilužį. Žinau, tai keblu ir panašiai. Tačiau turėsime pasikviesti kiekvieną.

— Aš neturėjau kelių meilužių. Neturėjau nė vieno meilužio.

Ailina laukė nesuprasdama, kur viskas krypo.

— Mane išprievartavo.

28

MAIKAS sėdėjo tardymo kambaryje ir stengėsi išlikti ramus. Sienoje priešais jį buvo didžiulis stačiakampis veidrodis, kuris, jo nuomone, galėjo būti vienpusis stiklas. Kitos sienos tokios, kaip mokyklos tualetuose, — žalios. Ant grindų pilkas linoleumas.

Su juo kambaryje buvo dar du vyrai. Vienas sėdėjo kampe kaip išbartas vaikas. Jis turėjo tušinuką ir prisegtą bloknotą, galva nuleista. Antrasis — pareigūnas, išsitraukęs ženklelį ir pistoletą priešais „Jaguaro" klubą — buvo juodaodis, kairėje ausyje įsisegęs deimantą. Jis žingsniavo po kambarį, rankoje laikydamas neuždegtą cigaretę.

— Aš esu specialusis agentas Darilas Lekru, — pasakė vaikštinėjantysis. — O štai čia Skotas Dankanas — darbuotojas, palaikantis ryšį tarp DEA* ir JAV federalinio prokuroro tarnybos. Jūs persiskaitėte savo teises?

— Persiskaičiau.

Lekru linktelėjo.

* DEA (*Drug Enforcement administration*) — Narkotikų kontrolės valdyba.

— Ir esate pasiruošęs su mumis kalbėtis?

— Pasiruošęs.

— Prašau pasirašyti priklausančios teisės atsisakymo dokumentą, kuris guli ant stalo.

Maikas pasirašė. Normaliomis sąlygomis nebūtų to daręs. Jis nebuvo toks kvailas. Mou paskambins Tajai. Ji atvyks čia, bus jo advokatė arba suras kitą. Iki tol jis bus užsičiaupęs. Tačiau šią akimirką jis iš tiesų nesirūpino jokiomis teisėmis.

Lekru tebematavo žingsniais kambarį.

— Ar žinote, ką visa tai reiškia? — paklausė jis.

— Ne, — atsakė Maikas.

— Neturite nė menkiausio supratimo?

— Jokio.

— Ką jūs šiandien veikėte „Jaguaro" klube?

— Kodėl jūs mane sekėte?

— Daktare Bajau?

— Taip.

— Aš rūkau. Ar suprantate?

Toks klausimas suglumino Maiką.

— Aš matau cigaretę.

— Ar ji uždegta?

— Ne.

— Manote, kad tai mane tenkina?

— Aš nežinau.

— Būtent tai ir noriu pasakyti. Aš rūkydavau štai šitame kambaryje. Ne dėl to, kad norėjau įbauginti įtariamuosius ar pūsti jiems į veidus dūmus, nors kartais ir taip padarydavau. Ne, aš rūkydavau dėl to, kad mėgau rūkyti. Tai mane atpalaiduodavo. Dabar, kai jie išleido visus tuos naujus įstatymus, man nebegalima užsirūkyti. Girdite, ką sakau?

— Manau, kad taip.

— Kitaip tariant, įstatymas neleidžia žmogui atsipalaiduoti. Tai mane erzina. Man reikia parūkyti. Todėl kai būnu čia, pasidarau

niurzgus. Aš nešiojuosi šią cigaretę ir trokštu ją užsidegti. Bet negaliu. Tai tas pat, kaip nuvesti arklį prie vandens ir neleisti jam atsigerti. Aš nelaukiu jūsų užuojautos, tačiau noriu, kad suprastumėte, kodėl jūs jau pradedate mane užknisti, — jis vožtelėjo ranka į stalą, tačiau balso tonas išliko ramus. — Aš nesiruošiu atsakinėti į jūsų klausimus. Jūs atsakinėsite į manuosius. Ar aišku?

Maikas pasakė:

— Galbūt man reikėtų palaukti savo advokato.

— Nuostabu, — jis atsisuko į kampe sėdintį Dankaną. — Skotai, ar turime pakankamai, kad areštuotume jį?

— Taip.

— Puiku. Taip ir padarykime. Įtrauk jį į sistemą savaitgaliui. Kaip manai, kada bus jo teisimo posėdis dėl užstato?

Dankanas patraukė pečiais.

— Praeis nemažai laiko. Gali tekti palaukti ir iki ryto.

Maikas valdėsi, kad neparodytų panikos.

— Koks kaltinimas?

Lekru gūžtelėjo pečiais.

— Mes galime kai ką rasti, ar ne, Skotai?

— Žinoma.

— Taigi, kaip norite, daktare Bajau. Regis, jūs ir anksčiau skubėjote išlėkti. Tuomet pradedame iš naujo ir pažiūrėkime, kaip seksis. Ką jūs veikėte „Jaguaro" klube?

Jis galėjo ir toliau ginčytis, tačiau tai būtų lyg ir klaidinga. Negerai, kad reikėjo laukti ir Tajos. Jis norėjo iš čia dingti. Jam būtina ieškoti Adamo.

— Aš ieškojau savo sūnaus.

Jis tikėjosi, jog Lekru užsikabins už to, tačiau tas tiktai linktelėjo ir tarė:

— Jūs ruošėtės veltis į muštynes, ar ne?

— Taip.

— Ar tai būtų padėję surasti sūnų?

— Tikėjausi, kad galėjo.

— Jūs norite paaiškinti.

— Aš buvau tame rajone vakar naktį, — pradėjo jis.

— Taip, žinome.

Maikas stabtelėjo.

— Jūs ir tada mane sekėte?

Lekru nusišypsojo, iškėlė cigaretę kaip priminimą ir išrietė antakį.

— Papasakokite apie savo sūnų, — nurodė Lekru.

Pasigirdo pavojaus signalas. Maikui tai nepatiko. Jam nepatiko nei gąsdinimai, nei jo sekimas, nei niekas, tačiau labiausiai jį nervino, kaip Lekru klausė apie jo sūnų. Bet vėlgi — ar jis turėjo pasirinkimą?

— Jis dingo. Pagalvojau, kad galėjo būti „Jaguaro“ klube.

— Ir dėl to vakar naktį ten nuvažiavote?

— Taip.

— Nusprendėte, kad galėjo ten būti?

— Taip.

Maikas išklojo jiems beveik viską. Nebuvo prasmės nutylėti: jis papasakojo policijai tą pačią istoriją ir ligoninėje, ir policijos nuovadoje.

— Kodėl jūs taip rūpinotės dėl jo?

— Vakar vakare mes turėjome važiuoti į „Rangers“ rungtynes.

— Ledo ritulio komandos?

— Taip.

— Žinote, jie pralošė.

— Nežinojau.

— Nors žaidė puikiai. Daugybė grumtynių, — Lekru vėl nusišypsojo. — Aš esu vienas iš tų kelių brolių, kurie domisi ledo rituliu. Kadaise mėgau krepšinį, tačiau dabar NBA jau pasidarė nuobodi. Per daug pražangų — suprantate, ką turiu galvoje?

Maikas spėjo, jog čia buvo kažkoks „pramušamasis“ metodas. Jis pasakė:

— Aha.

— Kai jūsų sūnus nepasirodė, jūs išvykote ieškoti jo į Bronksą?

— Taip.

— Ir jus užpuolė.

— Taip, — ir pridūrė: — Jeigu jūs, vyrai, sekėte mane, tai kodėl nepadėjote?

Jis patraukė pečiais.

— Kas sakė, kad mes sekėme?

Skotas Dankanas pakėlė galvą ir pridūrė:

— Kas sakė, kad nepadėjome?

Tyla.

— Ar jums teko anksčiau tenai lankytis?

— „Jaguaro“ klube? Ne.

— Niekada?

— Niekada.

— Pasitikslinsiu: jūs sakote, kad, išskyrus praėjusią naktį, niekada nebuvote „Jaguaro“ klube?

— Nebuvau netgi praėjusią naktį.

— Atsiprašau?

— Vakar naktį aš ten nenuėjau. Mane užpuolė, dar nepasiekus jo.

— O kaip jūs atsidūrėte toje gatvelėje?

— Aš kai ką sekiau.

— Ką?

— Jis vardu D. J. Hafas. Mano sūnaus klasės draugas.

— Vadinasi, jūs norite pasakyti, jog niekada anksčiau nebuvote „Jaguaro“ klube, išskyrus šiandieną?

Maikas stengėsi susivaldyti, kad balse nepasigirstų įpykis.

— Teisingai. Klausykite, agente Lekru, ar galima kaip nors visa tai paskubinti? Mano sūnus dingo. Man dėl jo neramu.

— Be abejo, jums neramu. Tuomet nieko nelaukime, sutarta? Ką pasakytumėte apie Rozmari Makdevit — „Jaguaro“ klubo prezidentę ir įkūrėją?

— O ką turėčiau pasakyti?

— Kada jūs susitikote pirmą kartą?

— Šiandien.

Lekru atsigręžė į Dankaną.

— Tu tiki tuo, Skotai?

Skotas Dankanas pakėlė ranką delnu žemyn ir papumpavo ja.

— Ir čia klaustukas.

— Prašau, išklausykite, — pasakė Maikas, stengdamasis, kad balse nepasigirstų maldavimas. — Man reikia keliauti iš čia ir surasti sūnų.

— Jūs nepasitikite teisėsauga?

— Aš pasitikiu teisėsauga. Tiesiog nemanau, kad ji teikia prioritetą mano sūnui.

— Gana teisinga. Leiskite paklausti štai ko. Ar žinote, kas yra farmos vakarėlis?

Maikas pagalvojo.

— Kažkur girdėta, tačiau negaliu atsiminti.

— Galbūt aš galėsiu padėti, daktare Bajau. Jūs esate gydytojas — argi ne tiesa?

— Tiesa.

— Vadinasi, gerai, jeigu vadiname jus daktaru. Nepakenčiu kiekvieno asilo, turinčio „daktaro“ diplomą — filosofijos mokslo daktarų ar chiropraktikų, ar to vyruko, kuris padeda man gauti kontaktines linzes „Pearle Express“ parduotuvėje. Suprantate, ką turiu omenyje?

Maikas pabandė sugrąžinti jį prie buvusios temos:

— Jūs klausėte mane apie farmos vakarėlius?

— Taigi, teisingai. Jūs skubate ir taip toliau, o aš čia plepu nesąmones. Tuomet grįžtame prie reikalo. Jūs esate gydytojas, todėl puikiai suprantate absurdiškas farmacijos produktų kainas, taip?

— Suprantu.

— Taigi leiskite paaiškinti, kas yra farmos vakarėlis. Paprastai tariant, paaugliai įlenda į tėvų vaistinėles ir pavagia jų vaistus. Šiais laikais kiekvienoje šeimoje mėtosi kokie nors pagal receptus gauti vaistukai: Vicodin, Adderall, Ritalin, Xanax, Prozac, OxyContin, Per-

cocet, Demerol, Valium, — suprantate, apie ką kalbu. Ir ką paaugliai daro: jie nugvelbia juos, susirenka draugėn ir sudeda juos į dubenėlį arba padaro kokį nors mišinį ar panašiai. Štai tau ir gardus patiekalas. O paskui svaiginasi.

Lekru nutilo. Pirmą kartą jis stvėrė kėdę, apsuko atbulai ir apsižergęs atsisėdo. Jis įbedė akis į Maiką. Maikas nė nemirktelėjo.

Po kiek laiko Maikas tarė:

— Na, dabar jau žinau, kas yra farmos vakarėlis.

— Dabar žinote. Na, kad ir kaip ten būtų, pradžia tokia. Vaikų būrys susirenka ir nusprendžia, kad, ei, šie vaistai yra legalūs — tai ne narkotikai ar kokainas. Galbūt mažajam broliukui išrašytas Ritalin vaistukas, nes jis per daug aktyvus. Galbūt tėtušis geria OxyContin, kadangi reikia malšinti skausmą po kelio operacijos. Ir panašiai. Tie vaistukai juk turi būti gana nepavojingi.

— Jau suprantu.

— Tikrai?

— Taip.

— Matote, kaip viskas paprasta? Ar turite namie kokių nors pagal receptą įsigytų vaistų?

Maikas galvojo apie savo kelį, apie pagal receptą gautus Percocet vaistus, kurių ne kažin kiek ir tesuvartojo, nes stipriai dirbo. Tie vaistai tikrai gulėjo jo vaistinėlėje. Argi jis būtų pastebėjęs, kad kelios piliulės dingo? O ką kalbėti apie tuos tėvus, kurie ničnieko nenusimano apie vaistus? Argi jie pasigestų kelių dingusių žirnelių?

— Kaip jūs sakėte, visuose namuose jų yra.

— Teisingai, o dabar dar nenutolkite nuo manęs minutėlę. Jūs žinote tų tablečių vertę. Žinote, kad šie vakarėliai tęsiasi. Tuomet tarkime, jog jūs esate lyg ir verslininkas. Ką jūs darote? Ogi kylate į kitą pakopą. Bandote išpešti naudos. Tarkime, jūs esate tas šaltinis ir gaunate pelno dalį. Galbūt jūs skatinate vaikus pavogti daugiau vaistų iš savo vaistinėlių. Jūs net galite gauti tablečių pakaitalą.

— Tablečių pakaitalą?

— Žinoma. Jeigu tos tabletės yra baltos, jūs tiesiog įdedate pa-

prasčiausią aspiriną. Kas gi pastebės? Galite paimti kad ir sacharino tabletėles, kurios praktiškai atrodo kaip kitos tabletės. Matote? Kas gi pastebės? Yra didžiulė juodoji rinka pagal receptą gaunamiems vaistams. Galima pralobti. Bet ir vėl mąstykite kaip verslininkas. Jūsų nedomina menkučiai vakarėliai, kur susirenka kokie aštuoni vaikeliai. Jums reikia stambių. Norite pritraukti šimtus, jeigu ne tūkstančius. Kaip tai įmanoma, tarkime, naktiniame klube.

Maikui jau prašviesėjo galvoje.

— Jūs manote, kad tuo ir užsiima „Jaguaro" klubas?

Staiga Maikui dingtelėjo į galvą mintis, kad Spenseris Hilas nusižudė išgėręs vaistų, kuriuos buvo išsinešęs iš namų. Bent jau sklido tokios kalbos. Jis pavogė vaistus iš savo tėvų vaistinėlės ir perdozavo.

Lekru linktelėjo ir tęsė:

— Jeigu būtumėte tikrai linkęs į verslą, galėtumėte pereiti į kitą lygį. Visi vaistai vertingi juodojoje rinkoje. Galbūt tai gerai žinomas Amoxicillin, kurio jūs taip ir nebaigėte gerti. Arba gal senelis dar turi namuose papildomos Viagros. Juk niekas neseka, ar ne, daktare?

— Retai kada.

— Teisingai, o jeigu kada ir pradingsta ar panašiai, na, jūs suverčiate kaltę vaistinei, kad jie apstūmė jus, arba galvojate, kad pamiršote terminą ar galbūt išgėrėte papildomai kokią vieną. Jokiu būdu neatseksite, kad tai jūsų paauglys išneša vaistus. Matote, kaip viskas nuostabiai sukasi?

Maikui rūpėjo paklausti, kuo čia dėtas jis ar Adamas, tačiau protingai susilaikė.

Lekru palinko dar arčiau ir sušnabždėjo:

— Ei, daktare?

Maikas laukė.

— Ar žinote, koks būtų kitas laiptelis, kopiant aukštyn tomis verslininkystės kopėčiomis?

— Lekru? — Dankano balsas.

Lekru atsigręžė.

— Kas yra, Skotai?

— Tau patinka tas žodis. Verslininkystė.

— Iš tikrųjų patinka, — jis vėl atsisuko į Maiką. — Jums patinka tas žodis, daktare?

— Jis geras.

Lekru sukikeno, tartum jie būtų seni draugai.

— Bet kuriuo atveju apsukrus *verslininkiškas* vaikis gali paplanuoti, kaip iš namų gauti dar daugiau vaistų. Kaip? Galbūt jis anksti išima iš apyvartos pakartotinius vaistelius. Jeigu abu tėvai dirba, o tau reikia pristatyti, grįžti iš mokyklos, kol jų dar nėra. O jeigu gimdytojai bando pakartotinai papildyti išteklius ir jį sustabdo, na, jiems vėlgi belieka pripažinti, kad įvyko klaida arba jie tiesiog apsiriko skaičiuodami. Matote, kartą pradėjęs eiti tuo keliu, randi daugybę būdų, kaip susikurti gražų doleriuką. Tai beveik paprasta.

Maiko galvoje nuskambėjo akivaizdus klausimas: ar Adamas galėjo padaryti ką nors panašaus?

— Ką mes suimtume? Pagalvokite apie tai. Yra daugybė turtingų nepilnamečių vaikų, kurie visi įstengtų nusamdyti geriausius advokatus. O kas ką tiksliai padarė? Iš tėvų namų išnešami teisėtai pagal receptą išrašyti vaistai. Kam tai rūpi? Taigi ar matote, kaip lengvai atsiranda pinigėliai?

— Manau, kad taip.

— Jūs *manote*, daktare Bajau? Liaukitės, gal nežaiskime. Jūs nemanote. Jūs žinote. Tai beveik garantuota. Na, paprastai žinoma, kaip mes veiktume. Mes nenorime areštuoti būrio kvailų vaikiščių, kurie svaiginasi. Mums reikia stambios žuvies. Bet jeigu ta stambi žuvis galvota, ji — vadinkime ją „ji“, kad niekas neapkaltintų mūsų moterų diskriminacija, gerai? — ji leis nepilnamečiams vaikams tvarkyti už ją tuos vaistukus. Galbūt kvailučiams gotukams, kuriems dar reikėtų pakabinti šiek tiek košės, kad pavadintum nelaimėliais. Jie jaustųsi svarbūs asmenys, o jeigu ji būtų aukščiausios rūšies nusikalstanti karštuolė, turbūt galėtų sulaukti iš jų visko, ko užsigeistų, — suprantate, ką kalbu?

— Be abejo, — pasakė Maikas, — jūs manote, kad Rozmari Makdevit tuo ir užsiima „Jaguaro" klube. Ji turi naktinį klubą ir visus šiuos nepilnamečius, kurie teisėtai jame lankosi. Viena vertus, suprantama.

— O kita vertus?

— Moteris, kurios brolis mirė nuo perdozavimo, skatina vartoti narkotikus?

Lekru nusišypsojo.

— Ji papasakojo jums tą graudenančią istoriją, ar ne? Apie savo brolį, kuris neturėjo kur išsikrauti, todėl pernelyg linksminosi ir mirė?

— Tai nėra tiesa?

— Absoliuti pasakėlė — tik tiek kol kas galiu pasakyti. Ji tvirtina, kad kilusi iš Bremano Indianos valstijoje, tačiau mes patikrinome. Nieko panašaus, ką ji aiškina, nebuvo tose apylinkėse.

Maikas nieko nesakė.

Skotas Dankanas pakėlė nuo savo raštų galvą:

— Tačiau ji garuoja aistra.

— O, jokios abejonės, — sutiko Lekru. — Pirmos klasės meilutė gražuolė.

— Bet koks vyras gali pakvaišti dėl tokios moters, kokia ji atrodo.

— Žinoma, kad gali, Skotai. Tai kartu ir jos darbo metodas. Seksualiai užkabina vyruką. Nepasakyčiau, kad ir aš nesutikčiau būti tuo vyruku trumpai valandėlei, — suprantate, ką turiu omenyje, daktare?

— Atsiprašau, nesuprantu.

— Jūs — gėjus?

Maikas apstulbo.

— Taip, gerai, aš — gėjus. Gal galime toliau judėti į priekį?

— Ji naudojasi vyrais, daktare. Ne vien kvailais vaikiščiais. Šaunesniais vyrais. Vyresniais vyrais.

Jis stabtelėjo ir laukė. Maikas pažiūrėjo į Dankaną, po to vėl į Lekru.

— Ar čia turėčiau žiopteléti ir staiga susigaudyti, kad kalbate apie mane?

— Ir kodėl mes turėtume taip galvoti?

— Kaip suprantu, būtent tą jūs ir ketinate pasakyti.

— Turiu galvoje, — Lekru skėstelėjo rankomis kaip aktorystės meną studijuojantis pirmakursis, — juk jūs ką tik sakėte, kad niekada jos nebuvote sutikęs, šiandien — pirmą kartą. Argi ne taip?

— Taip.

— Ir mes visiškai jumis tikime. Tuomet leiskite dar kai ko paklausti. Kaip darbas? Turiu galvoje, ligoninėje.

Maikas atsiduso.

— Apsimeskime, jog mane pritrenkia tokie staigūs temų keitimai. Klausykite, aš nesuprantu, ką, jūsų nuomone, padariau. Manau, kad tai kažkaip susiję su tuo „Jaguaro" klubu, tačiau ne dėl to, kad aš kažką padariau, bet dėl to, kad jūs turėtumėte būti idiotas, jeigu to nesuvoktumėte. Kartoju: paprastai turėčiau laukti, kol pasirodys mano advokatas arba bent mano žmona advokatė. Bet, kaip jau ne kartą sakiau, dingo mano sūnus. Tuomet pakanka tų nesąmonių. Sakykite, ką jums reikia sužinoti, kad galėčiau toliau jo ieškoti.

Lekru išrietė antakį.

— Mane įkaitina, kai įtariamasis šitaip vyriškai šneka, o tave įkaitina, Skotai?

— Mano krūtų spenelius, — atsakė Skotas dar ir linktelėdamas. — Jie kietėja tiesiog mums bešnekant.

— Dabar, kol dar nepasidarėme per daug saldūs, užduosiu keletą papildomų klausimėlių, o tada galėsime šitai užbaigti. Ar turite pacientą, vardu Viljamas Branumas?

Maikas vėl nebežinojo, ko griebtis, ir vėl buvo linkęs kooperuotis.

— Neprisimenu tokio.

— Neprisimenate kiekvieno paciento pavardės?

— Ta pavardė negirdėta, tačiau gal mano kolegė buvo susidūrusi su juo ar panašiai.

— Tai būtų Ailina Goldfarb?

Jie išmano savo darbą, pagalvojo Maikas.

— Taip, teisingai.

— Mes klausėme jos. Ji neprisimena.

Maikas vos neleptelėjo: „Ką, jūs su ja kalbėjotės?!" Jis stengėsi išlikti ramus. Jie jau kalbėjosi su Ailina. Kas čia, po perkūnais, darosi?

Lekru veidą vėl nušvietė šypsulys.

— Pasirengęs pereiti į kitą verslininkišką pakopą, daktare Bajau?

— Žinoma.

— Gerai. Leiskite kai ką jums parodyti.

Jis atsigręžė į Dankaną. Šis ištiesė jam rudą aplanką. Lekru, įsikišęs neuždegtą cigaretę į dantis, paėmė jį nuo tabako pageltusiais nagais, ištraukė popieriaus lapą ir pastūmė jį per stalą Maikui.

— Ar šitas pažįstamas?

Maikas žiūrėjo į lapą. Recepto kopija. Viršuje išspausdintos jo ir Ailinos pavardės. Čia buvo ir jų Niujorko presbiterionų centro adresas, ir jų licencijos numeris. Receptas OxyContin vaistams išrašytas Viljamui Branamui.

Pasirašytas daktaro Maiklo Bajaus.

— Ar jis jums atrodo pažįstamas?

Maikas prisivertė nutylėti.

— Nes daktarė Goldfarb teigia, jog ji nepasirašė tokio recepto ir nepažįsta tokio paciento.

Jis pastūmė dar vieną popieriaus lapą. Kitas receptas. Šį kartą Xanax vaistui. Ir vėl daktaro Maiklo Bajaus parašas. Po to — dar vienas.

— Ar bent kuri pavardė girdėta?

Maikas tylėjo.

— O, štai šitas įdomus. Norite žinoti kodėl?

Maikas pakėlė akis.

— Kadangi jis išrašytas Karsonui Bledsou. Ar žinote, kas jis toks?

Maikas sumetė, kad gal ir žinojo, tačiau vis tiek pasakė:

— O turėčiau?

— Tai to vaikinuko su sulaužyta nosimi vardas, jam sakėte moralus, kai jus suėmėme.

Kitas verslininko žingsnis, pagalvojo Maikas. Užmetė kilpą daktaro sūnui. Pavagi receptus ir užpildai juos.

— Taigi, geriausiu atveju, — turiu galvoje, jeigu viskas išsinarplioja jūsų naudai ir dievai nusišypso jums, — jūs tik prarasite savo gydytojo licenciją ir daugiau nebeteks užsiimti tuo darbu. Pats geriausias įvykių scenarijus. Daugiau nebūsite medicinos daktaru.

Dabar Maikas žinojo, kad reikia užsičiaupti.

— Matote, mes jau seniai tiriame šį reikalą. Sekėme „Jaguaro" klubą. Žinome, kas vyksta. Galėtume areštuoti krūvą turtingų vaikučių, tačiau, antra vertus, argi yra prasmė, jeigu nenukerti pačios galvos? Praėjusį vakarą mums pasufleravo apie kažkokį stambų susirinkimą. Štai kokia iškyla bėda būtent šioje verslininkiškoje pakopoje: reikalingi tarpininkai. Nusikalstamos grupuotės rimtai kėsinasi į tą rinką. Jie gali gauti už OxyContin tiek pat, kiek už kokainą, gal netgi daugiau. Na, šiaip ar taip, mes sekame. O praėjusią naktį įvykiai pakrypo ne ta linkme. Pasirodote jūs, jau registruotas daktaras. Jus užpuola. Šiandien jūs vėl pasirodote ir keliate sumaištį. Taigi mes — Narkotikų kontrolės valdyba ir JAV Federalinio prokuroro tarnyba — baiminamės, kad visa „Jaguaro" klubo verslamonė nesusivyniotų meškerių ir nepaliktų mūsų be nieko. Todėl dabar mums ir reikia imtis griežtesnių žygių.

— Aš neturiu ką pasakyti.

— Žinoma, kad turite.

— Aš laukiu savo advokato.

— Jūs nenorite šitaip žaisti, nes mes nemanome, kad jūs tuos išrašėte. Matote, mes gavome ir tikruosius — jūsų išrašytus receptus. Pabandėme sulyginti rašyseną. Šitie — ne jūsų. O tai reiškia, kad arba jūs davėte savo receptų bloknotėlius kažkam kitam, — velniškai sunkus nusikaltimas, — arba kažkas juos iš jūsų pavogė.

— Aš neturiu ką pasakyti.

— Jūs negalite jo ginti, daktare. Jūs visi manote, kad galite. Tėvai visada bando gintis. Tačiau ne šiuo atveju. Visi mano pažįstami gydytojai laiko bloknotėlius namuose, kad prireikus jie būtų po ranka. Lengva pavogti vaistus iš vaistinėlės. Ko gero, netgi lengviau pavogti receptų bloknotėlius.

Maikas atsistojo.

— Aš išeinu.

— Nė velnio niekur neinate. Jūsų sūnus ir yra vienas iš tų turtingųjų vaikų, apie kuriuos kalbėjome, tačiau tai kvepia jam labai nekaip. Jis gali būti apkaltintas konspiracija ir — pradžioje — numatytų dviejų narkotikų platinimu. Įkalinimas ilgam: daugiausia dvidešimt metų federaliniame kalėjime. Bet mums nereikia jūsų sūnaus. Mums reikia Rozmari Makdevit. Galime sudaryti sandėrį.

— Aš laukiu savo advokato, — pareiškė Maikas.

— Puiku, — pasakė Lekru. — Kadangi jūsų žavioji advokatė ką tik atvyko.

29

IŠPRIEVARTAVO. Po to, kai Suzana Lorimen ištarė šį žodį, stojo nejauki tyla: prašniokštę kažkoks garsas, jausmas, tartum čia pat, kabinoje, ėmė kristi oro slėgis, tartum visa užkandinė pradėjo per greitai leistis žemyn ir dėl to užgulė ausis.

Išprievartavo.

Ailina Goldfarb nežinojo, ką sakyti. Taip, ji išgirdo blogą žinią ir pati nemažai pasakė, tačiau šitai buvo taip netikėta. Galiausiai ji griebėsi universalios, lyg ir uždelstos banalybės:

— Užjaučiu.

Suzana Lorimen buvo ne šiaip užsimerkusi, o kietai suspaudusi vokus kaip vaikas. Rankos tebelaikė arbatos puodelį — saugojo jį.

Ailina norėjo ištiesti ranką, tačiau apsigalvojo. Padavėja jau artinosi prie jų, bet Ailina papurtė galvą. Suzana vis dar neatsimerkė.

— Aš nepasakiau Dantei.

Pro šalį praėjo padavėja su padėklu, apkrautu lėkštėmis. Kažkas šūktelėjo, kad jam atneštų vandens. Prie gretimo stalo sėdinti moteriškė taikėsi ką nors nugirsti, bet Ailina taip pažiūrėjo, jog ta iš karto nusisuko.

— Aš niekam nesisakiau. Kai pasijutau nėščia, maniau, jog pastojau nuo Dantės. Aš to ir tikėjausi. O kai gimė Lukas, regis, supratau. Bet užblokavau šią mintį. Judėjau toliau. Tai buvo taip seniai.

— Jūs nepranešėte apie išprievartavimą?

Ji papurtė galvą.

— Tik niekam nesakykite. Prašau.

— Gerai.

Jos sėdėjo paskendusios tyloje.

— Suzana?

Ji pakėlė akis.

— Suprantu, kad tai įvyko seniai... — prabilo Ailina.

— Prieš vienuolika metų, — pasakė Suzana.

— Taip. Tačiau jums gal reikėtų pagalvoti apie pranešimą.

— Ką?

— Jeigu sugautų, galėtume jį patikrinti. Jis netgi gali būti įtrauktas į sąrašus. Paprastai žagintojai neapsiriboja viena auka.

Suzana papurtė galvą.

— Mes organizuojame tą donorų kampaniją mokykloje.

— Ar žinote, kiek turime šansų gauti tai, ko mums reikia?

— Turi pavykti.

— Suzana, jums reikia eiti į policiją.

— Prašau, tegul taip ir lieka.

Netikėtai Ailinai šovė kurioziška mintis.

— Ar pažįstate prievartautoją?

— Ką? Ne.

— Jums tikrai būtina pamąstyti apie mano žodžius.

— Jo niekas nesučiups, aišku? Man reikia eiti, — Suzana atsistojo ir žiūrėjo į Ailiną iš viršaus. — Jeigu manyčiau, kad taip galiu padėti savo sūnui, taip ir padaryčiau. Bet taip nėra. Prašau, daktare Goldfarb. Padėkite dėl tos donorų kampanijos. Padėkite man rasti kitą kelią. Prašau, dabar žinote visą tiesą. Tegul taip ir lieka.

DŽO Luistonas savo klasėje valė lentą. Bėgant metams, daug kas pasikeitė mokytojo darbe, įskaitant ir žalių lentų pakeitimą tomis naujomis, nutrinamomis baltomis, tačiau Džo užsispyrė, kad jis neatsisakys šios buvusių kartų atgyvenos. Tos dulkės, kreidos taukšėjimas rašant ir kempinė, kuria valai, kažkaip siejo jį su praeitimi ir priminė, kas jis yra ir ką veikia.

Džo naudojo didžiulę kempinę ir dabar ji buvo šiek tiek per šlapia. Per visą lentą tekėjo vanduo. Jis gaudė vandenį kempine, braukdamas tiesiomis linijomis aukštyn ir žemyn, stengdamasis užsimiršti šiame paprastame darbe.

Beveik padėjo.

Jis vadino savo klasę „Luistono žeme“. Vaikai ją mėgo, bet iš tikrųjų ne taip, kaip jis pats. Jis be galo troško būti kitoks, neišsišokti, mechaniškai vesti pamokas, mokyti, ko reikia, ir likti visiškai nepastebimas. Jis leisdavo, kad čia būtų jų vieta. Mokiniai rašė dienoraščius — jis irgi darė tą patį. Jis skaitydavo vaikų, o jiems leisdavo skaityti savąjį. Jis niekada nerėkdavo. Kai vaikas padarydavo ką nors gero arba verto dėmesio, padėdavo „paukščiuką“ prie jo pavardės. Kai jis arba ji pasielgdavo blogai, nutrindavo „paukščiuką“. Viskas buvo labai paprasta. Jis netikėjo, kad reikia vaikus išskirti arba juos trikdyti.

Jis matė, kaip kiti mokytojai seno jo akyse, kaip entuziazmas tirpo sulig kiekviena klase. Jo — ne. Mokydamas istorijos, jis labai įsijausdavo. Suorganizuodavo neįprastas paieškas, kur reikėdavo išspręsti matematikos uždavinį, kad kažką surastum. Klasė turėdavo sukurti savo filmą. Šiame kambaryje, „Luistono žemėje“, vyko tiek

daug gero, o paskui atėjo diena, kurią jam geriau reikėjo likti namuose, nes tebegėlė pilvą dėl to gripo, kuris jį kamavo, paskui dar išklero oro kondicionierius, o jis jautėsi taip bjauriai, ir krėtė šaltis, ir...

Ir kodėl jis taip pasakė? Viešpatie, šitaip siaubingai pasielgti.

Džo įsijungė kompiuterį. Rankos kretėjo. Įrašė savo žmonos mokyklos tinklalapio adresą. Slaptažodis: „DžoMyliDoli".

Jos elektroniniam paštui nieko nenutiko.

Doli menkai nusimanė apie kompiuterius ar internetą. Todėl Džo pakeitė jos slaptažodį ir Doli elektroninis paštas „nedirbo" kaip reikia. Ji įrašė ne tą slaptažodį, todėl neįėjo į savo dėžutę.

Dabar taip mėgstamame savo kambaryje Džo Luistonas tikrino, kokie laiškai buvo įkritę į jos elektroninio pašto dėžutę. Jis vylėsi, kad nebeišvys to paties siuntėjo adreso.

Vis dėlto išvydo.

Džo stipriai sukando dantis, kad nesuriktų. Juk jis įstengs laimėti laiko tik tol, kol Doli neužsigeis sužinoti, kas atsitiko jos elektroniniam paštui. Jis teturėjo dieną, ne daugiau. O vienos dienos tikrai nepakaks.

TAJA vėl užvežė Džilę pas Jasminą. Jeigu Gajui Novakui tai nepatiko ar jis buvo nustebęs, to neparodė. Taja ir neturėjo laiko klausinėti. Ji skubėjo į *26 Federal Plaza*, kur buvo įsikūręs FTB skyrius. Hestera Krimštein atvažiavo beveik lygiai tuo pačiu metu. Jos susitiko laukiamajame.

— Nepamiršk programos, — pasakė Hestera. — Tu turi vaidinti mylimą žmoną. Aš esu ta brangioji kino veteranė, kuri suvaidins epizodinį — jo advokatės — vaidmenį.

— Žinau.

— Ten neištark nė žodžio. Veiksiu aš.

— Dėl to ir paskambinau jums.

Hestera Krimštein patraukė durų link. Taja neatsiliko. Hestera atidarė jas ir įsiveržė į vidų. Maikas sėdėjo prie stalo. Kambaryje

buvo dar du vyrai. Vienas sėdėjo kampe. Antrasis buvo palinkęs prie Maiko. Tas, kuris buvo palinkęs, joms atsitiesė įėjus ir tarė:

— Sveikos. Aš esu specialusis agentas Darilas Lekru.

— Man nerūpi, — pareiškė Hestera.

— Atleiskite?

— Ne, nemanau, kad atleisiu. Ar mano klientas areštuotas?

— Mes turime pagrindą manyti...

— Man nerūpi. Į šį klausimą atsakoma „taip" arba „ne". Ar mano klientas areštuotas?

— Mes tikimės, kad neb...

— Kartoju, man nerūpi, — Hestera pažiūrėjo į Maiką. — Daktare Bajau, prašau stotis ir tučtuojau išeiti iš šio kambario. Jūsų žmona palydės jus į fojė, kur abu manęs palauksite.

Lekru įsiterpė:

— Sekundėlę, mis Krimštein.

— Jūs žinote mano pavardę?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Taip.

— Iš kur?

— Mačiau jus per televiziją.

— Norite mano autografo?

— Ne.

— Kodėl ne? Neturi reikšmės — negausite jo. Su mano klientu dabar baigta. Jeigu norėjote jį areštuoti, jau galėjote tai padaryti. Todėl jis išeis iš šio kambario, o jūs ir aš gražiai pasišnekėsime. Jeigu manysiu, kad reikia, aš pakviesiu jį atgal pasikalbėti su jumis. Ar aišku?

Lekru pažiūrėjo į savo partnerį kampe.

Hestera pasakė:

— Teisingas atsakymas toks: „Kaip dieną, mis Krimštein."

Po to ji dirstelėjo į Maiką ir tarė:

— Eikite.

Maikas pakilo. Jiedu su Taja išėjo. Durys užsidarė.

Pirmasis Maiko klausimas buvo toks:

— Kur Džilė?

— Su Novakais.

Jis linktelėjo galvą.

— Gal nori man paaiškinti? — paklausė Taja.

Jis paaiškino. Papasakojo viską: apie vizitą į „Jaguaro" klubą, apie susitikimą su Rozmari Makdevit, apie tai, jog vos nesusimušė, apie FTB agentus, apie kvotą ir farmos vakarėlius.

— „Jaguaro" klubas, — tarė Maikas, kai jau viską baigė. — Prisimink tuos susirašinėjimus internete.

— Žinutės iš CeeJay8115, — pasakė ji.

— Teisingai. Tai ne žmogaus inicialai. Jie reiškia „Jaguaro" klubą.

— O „8115"?

— Nežinau. Gal yra daugybė žmonių su tokiais inicialais.

— Vadinasi, tu manai, kad tai ji — ta kažkokia Rozmari?

— Taip.

Ji stengėsi viską įsisąmoninti.

— Kai kuriais atžvilgiais logikos yra. Spenseris Hilas pavogė vaistus iš savo tėvo vaistinėlės. Taip jis ir atėmė sau gyvybę. Galbūt tai atsitiko viename iš tų farmos vakarėlių. Gal jie ir buvo surengę tokį vakarėlį ant stogo.

— Tai tu manai, kad ir Adamas ten buvo?

— Viskas susidėlioja. Jie suorganizuoja farmos vakarėlį. Sumaišo vaistus, mano, kad tai nepavojinga...

Jie abu susimąstė.

— Tai ar Spenseris nusižudė? — paklausė Maikas.

— Jis siuntinėjo tas žinutes.

Jie ilgai tylėjo. Abu nenorėjo toliau svarstyti, kad neprieitų prie kitos išvados.

— Mums paprasčiausiai reikia surasti Adamą, — tarė Maikas. — Tam ir skirkime visą dėmesį, gerai?

Taja linktelėjo. Apklausos kambario durys atsivėrė. Išėjo Hestera. Prisiartinusi prie jų, ji tarė:

— Ne čia. Eime į lauką ir pasišnekėsime.

Ji pėdino toliau. Maikas ir Taja skubiai nusekė iš paskos. Hestera tylėjo netgi lifte. Kai durys atsivėrė, nužingsniavo pro apsisukančias duris ir į lauką. Maikas su Taja neatsiliko.

— Į mano automobilį, — nurodė Hestera.

Tai buvo pailgintas limuzinas su televizoriumi, krištolinėmis taurėmis ir tuščiu grafinu. Hestera užleido jiems gerąsias vietas — atgręžtas į vairuotoją. Pati atsisėdo priešais juos.

— Jau nebepasitikiu federaliniais pastatais dėl tų kontrolės prietaisų, — pasakė ji ir kreipėsi į Maiką: — Manau, kad informavote žmoną?

— Informavau.

— Turbūt galite numanyti situaciją. Jie turi begalę, kaip atrodo, suklastotų receptų, kuriuos tarsi išrašėte jūs. Tam „Jaguaro" klubui užteko proto pasinaudoti įvairiomis vaistinėmis. Jie apsirūpino oficialiai, neoficialiai, per internetą — visaip. Tas pat su pakartotiniais papildymais. FTB agentų teorija gana aiški.

— Jie mano, kad Adamas juos vogė, — pasakė Maikas.

— Taigi. Ir jie turi ganėtinai daug įrodymų.

— Pavyzdžiui?

— Pavyzdžiui, jie žino, kad jūsų sūnus lankėsi farmos vakarėliuose. Bent jau taip tvirtina. Jie buvo praėjusią naktį ir prie „Jaguaro" klubo, gatvėje. Matė, kaip Adamas įėjo, o netrukus pastebėjo ir jus.

— Jie matė, kaip mane užpuolė?

— Jie tvirtina, kad jūs nėrėte į gatvelę, ir tik vėliau sužinojo, kas ten vyko. Jie stebėjo klubą.

— Ir Adamas buvo ten?

— Jie taip tvirtina. Tačiau jie nieko daugiau man nesako. Pavyzdžiui, ar matė, kaip jis išėjo. Bet nėra ko abejoti. Jie norės surasti jūsų sūnų. Jie nori, kad jis taptų liudininku, apkaltinant „Jaguaro" klubą ar tą, kas jį valdo. Jis — vaikas, sako jie. Jis gaus tiktai įspėjimą, jeigu bendradarbiaus.

— Ką jūs pasakėte? — paklausė Taja.

— Iš pradžių pavedžiojau juos už nosies. Neigiau, kad jūsų sūnus žino ką nors apie vakarėlius ar jūsų receptų bloknotėlius. Paskui paklausiau, ką reiškė jų pasiūlymas dėl bausmės skyrimo ir kaltinimų. Jie nesiruošia aiškinti.

Taja pareiškė:

— Adamas nevogtų Maiko receptų. Ne toks kvailas.

Hestera pažiūrėjo į ją kaip į paskutinę pliuškę. Taja suprato, kad jos žodžiai nuskambėjo naiviai.

— Jūs žinote tikrąją situacija, — pasakė Hestera. — Nieko nereiškia, nei ką jūs galvojate, nei ką aš galvoju. Aš jums aiškinu jų teoriją. Ir jie turi svertą. Jus, daktare Bajau.

— Kaip tai?

— Jie apsimeta, kad nėra visiškai įsitikinę, jog jūs į tai neįsipainiojęs. Pavyzdžiui, jie aiškina, kad vakar naktį jūs traukėte į „Jaguaro“ klubą ir susirėmėte su keliais vyrais, kurie tenai šlaistėsi. Ar žinotumėte apie tą vietą, jeigu nebūtumėte įsivėlęs? Kodėl atsidūrėte toje apylinkėje?

— Aš ieškojau sūnaus.

— O iš kur sužinojote, kad jūsų sūnus ten buvo? Neatsakykite — visi žinome. Bet jūs suprantate, ką turiu omeny. Jie gali pateikti argumentą, kad esate susigiedojęs su Rozmari Makdevit. Jūs — suaugęs vyras ir gydytojas. Specialiosios paskirties būrys džiaugsis, plačiai nušviesdamas jus spaudoje, o ir pačiam teks ilgokai pabūti kalėjime. Ir jeigu dar būsite toks kvailas, jog manysite, kad reikėtų prisiimti kaltę gelbstint sūnų, na, tuomet jie gali sakyti, kad jūs abu su Adamu buvote į tai įsitraukę. Adamas pradėjo. Ėjo į farmos vakarėlius. Drauge su „Jaguaro“ klubo dama numatė būdą, kaip užkalti papildomų pinigų padedant gydytojui. Jie kreipėsi į jus.

— Tai neįmanoma.

— Ne, nieko panašaus. Jie turi jūsų receptus. Jų požiūriu, tai rimtas įrodymas. Ar žinote, kokie pinigai čia sukasi? OxyContin vertas milijonų. Tai tampa epidemine problema. O jūs, daktare Bajau, taptumėte nuostabiausiu pavyzdžiu. Jūs, daktare Bajau, išsireklamuo-

tumėte, kad sugebate labai atidžiai paskirstyti savo receptus. Žinoma, aš galėčiau jus iššukti. Gal ir galėsiu. Tačiau kokia kaina?

— Tuomet ką jūs patariate?

— Nors ir neapkenčiu bendradarbiavimo, manau, tai gali būti mūsų geriausias šansas. Bet dar per anksti apie tai kalbėti. Šią akimirką turime surasti Adamą. Pasisodinsime jį ir sužinosime, kas čia tiksliai vyko. O tada priimsime kompetentingą sprendimą.

LORENA Mjuzė padavė nuotrauką Nilui Kordovui.

— Čia Reba, — tarė jis.

— Taip, žinau, — pasakė Mjuzė. — Šis vaizdas paimtas iš apsaugos stebėjimo kameros prie „Target“ parduotuvės, kur ji vakar apsipirko.

Jis pakėlė akis.

— Kaip ji gali mums padėti?

— Ar matote tą moterį štai čia?

Mjuzė parodė smiliumi.

— Taip.

— Ar pažįstate ją?

— Ne, nemanau. Gal turite vaizdą, užfiksuotą iš kito šono?

Mjuzė padavė jam dar vieną nuotrauką. Nilas Kordovas sutelkė visą dėmesį, trokšdamas ką nors apčiuopti ir šitaip jiems padėti.

— Kas ji?

— Yra liudininkas, matęs, kaip jūsų žmona įlipo į furgoną ir kaip kita moteris nuvažiavo Rebos „Acura“. Mes parodėme tam liudininkui vaizdo kameros juostas. Jis sako, kad čia ta pati moteris.

Jis vėl įbedė akis į nuotrauką.

— Nepažįstu jos.

— Gerai, pone Kordovai, ačiū jums. Aš tuoj sugrįšiu.

— Ar galiu pasilikti šią nuotrauką? Gal ilgainiui kas nors man paaiškės?

— Be abejo.

Jis žiūrėjo į vieną tašką, vis dar neatsigaudamas nuo tos akimirkos, kai atpažino lavoną. Mjuzė išėjo ir nužingsniavo koridoriumi. Registratorė pamojavo jai. Ji pabeldė į Polo Kouplendo duris. Šis šūktelėjo, kad ji įeitų.

Koupas sėdėjo prie stalo, ant kurio stovėjo vaizdo monitorius. Apygardos skyrius nenaudoja vienapusio veidrodžio apklausos kambariuose. Jie naudojasi vaizdo kamera. Koupas neatitraukė akių nuo ekrano, vis dar stebėjo Nilą Kordovą.

— Ką tik sužinojome dar kai ką, — pasakė jai Koupas.

— O?

— Mariana Džilespi buvo apsistojusi Livingstone, „Travelodge“ viešbutyje. Šį rytą turėjo išsiregistruoti. Turime ir vieną viešbučio darbuotoją, kuris matė, kaip Mariana įsivedė į savo kambarį vyrą.

— Kada?

— Jis nelabai prisiminė, tačiau spėjo, jog prieš kokias keturias ar penkias dienas, maždaug tuo metu, kai ji įsiregistravo.

Mjuzė palinksėjo galvą:

— Tai bent.

Koupas tebežiūrėjo į ekraną.

— Gal mums reikėtų suorganizuoti spaudos konferenciją. Padidinti tos moters atvaizdą, kuris yra juostoje. Pažiūrėti, gal kas nors ją atpažintų.

— Gal. Aš nemėgstu skelbti viešai, jeigu mums tai nebūtina.

Koupas tebestudijavo vyrą ekrane. Mjuzei rūpėjo sužinoti, ką jis galvojo. Koupui teko išgyventi velniškai daug tragedijų, ką jau kalbėti apie jo pirmosios žmonos mirtį. Mjuzė apsidairė. Ant stalo riogsojo neišpakuoti penki nauji „iPod'ai“.

— Kas čia? — paklausė ji.

— „iPod'ai“.

— Tiek tai žinau. Bet kam jie?

Koupas nenuleido nuo Kordovo akių.

— Aš norėčiau tikėti, kad jis tai padarė.

— Kordovas? Ne jis padarė.

— Žinau. Galima jausti iš jo plūstantį skausmą.

Tyla.

— Tie „iPod'ai" — pamergėms, — paaiškino Koupas.

— Labai miela.

— Gal man su juo pasikalbėti?

— Su Kordovu?

Koupas linktelėjo.

— Būtų ne pro šalį, — atsakė ji.

— Lusi dievina liūdnas dainas, — pasakė jis. — Žinai, ar ne?

Nors ir buvo pakviesta kaip pamergė, Mjuzė nedaug laiko pažino Lusi, o daugeliu atžvilgiu — ne kažin kaip. Vis dėlto ji linktelėjo, tačiau Koupas tebespoksojo į ekraną.

— Kiekvieną mėnesį aš įrašau jai naują kompaktinę plokštelę. Žinau, banalu. Bet jai patinka. Taigi kiekvieną mielą mėnesį lakstau ieškodamas pačių liūdniausių dainų, kokias galiu rasti. Draskančių širdį. Kad ir šį mėnesį — turiu „Blue October" atliekamus „Sveikinimus" ir Angie Aparo „Daigą".

— Neteko nė vienos girdėti.

Jis nusišypsojo.

— O, išgirsi. Čia dovana. Viskas perkelta į „iPod'ą". Gausi visas.

— Puikiai sugalvota, — tarė ji.

Mjuzei dilgtelėjo širdį. Koupas įrašinėjo plokšteles moteriai, kurią mylėjo. Ar ji buvo labai laiminga?

— Aš vis klausdavau savęs, kodėl Lusi taip mėgsta tas dainas. Supranti, ką turiu galvoje? Ji sėdi tamsoje, klausosi ir verkia. Muzika taip veikia ją. Niekaip nesupratau. O praėjusį mėnesį? Turėjau tą Missy Higgins dainą. Žinai ją?

— Ne.

— Ji nuostabi. Jos muzika tiesiog žudo. Toje vienoje dainoje ji kalba apie buvusią meilę ir kaip ji negali pagalvoti, kad kitos ranka glosto jį, nors žino, jog turėtų suprasti.

— Liūdna.

— Būtent. Juk Lusi dabar laiminga, tiesa? Tiksliau, mums taip gera. Pagaliau radome vienas kitą ir susituoksime. Tai kodėl ji tebesiklauso tų širdį draskančių dainų?

— Tu klausi manęs?

— Ne, Mjuze, aš tau kai ką aiškinu. Aš ilgai nesupratau. Tačiau dabar suprantu. Liūdnos dainos yra nepavojingas skausmas. Tai — dėmesio nukreipimas. Jis kontroliuojamas. Ir galbūt jis padeda įsivaizduoti, jog tikrasis skausmas ir bus būtent toks. Bet taip nėra. Aišku, ir Lusi žino tai. Neįmanoma pasiruošti tikram skausmui. Tu tiesiog turi leisti, kad jis suplėšytų tave į gabalus.

Sučirškė jo telefonas. Pagaliau Koupas atitraukė akis ir atsiliepė.

— Kouplendas.

Jis pakėlė į Mjuzę akis:

— Surado Marianos Džilespi giminaitį. Verčiau eik.

30

VOS TIK abi mergaitės liko vienos miegamajame, Jasmina pravirko.

— Kas yra? — paklausė Džilė.

Jasmina parodė į kompiuterį ir atsisėdo.

— Žmonės tokie baisūs.

— Kas atsitiko?

— Parodysiu. Tai taip bjauru.

Džilė pasiėmė kėdę ir atsisėdo šalia draugės. Ji įsikando nagą.

— Jasmina?

— Ką?

— Man labai neramu dėl brolio. Ir tėčiui kažkas atsitiko. Užtat mama ir vėl atvežė mane čia.

— Ar klausei mamos apie tai?

— Ji nesako.

Jasmina nubraukė ašaras ir toliau tapšnojo klaviatūrą.

— Jie visada nori mus apsaugoti, ar ne?

Džilė nesuprato, ar Jasmina buvo sarkastiška, ar rimta, o gal ir viena, ir kita. Jasmina vėl žiūrėjo į ekraną. Paskui parodė:

— Palauk, va. Žiūrėk.

Tai buvo „MySpace“ puslapis, pavadintas „Vyras ar moteris? — XY istorija“. Sienpopieriai buvo nusėti gorilomis ir beždžionėmis. Du filmai — „Beždžionių planeta“ ir „Plaukai“ — nurodyti kaip mėgstamiausi. Pritaikyta daina — „Apstulbink beždžionę“, atliekama Piterio Gabrielio. Čia buvo *National Geographic* videofilmai, visuose primatai. Ir vienas „YouTube“ trumpas filmukas, pavadintas „Šokanti gorila“.

Tačiau pats baisiausias dalykas — sukurta fotografija: mokyklinė Jasminos nuotrauka, kurioje jos veidas padengtas barzda.

— Negaliu patikėti, — sušnabždėjo Džilė.

Jasmina vėl apsipylė ašaromis.

— Kaip tu tai radai?

— Marija Aleksandra, ta bjaurybė, atsiuntė man šio puslapio adresą. Ir išsiuntinėjo dar pusei klasės.

— Kas jį sugalvojo?

— Aš nežinau. Garantuoju, kad ji. Ir atsiuntė jį, tarsi būtų labai susirūpinusi, tačiau beveik girdėjau, kaip ji kikeno, supranti?

— Ir išsiuntinėjo kitiems?

— Taip. Haidei ir Enei, ir...

Džilė kraipė galvą.

— Man labai gaila.

— Gaila?

Džilė nieko nebesakė.

Jasmina užraudo.

— Kažkas turės už tai sumokėti.

Džilė pažiūrėjo į draugę. Jasmina būdavo tokia švelni. Mėgdavo groti pianinu, šokti, juoktis, žiūrėdama kvailus filmus. Dabar Džilė tematė įniršį. Tai ją baugino. Tiek daug blogo nutiko per tas kelias praėjusias dienas. Jos brolis dingo, tėvas pateko į kažkokią bėdą, o dabar ir Jasmina kaip niekada pikta.

— Mergaitės?

Tai ponas Novakas šaukė jas iš apačios. Jasmina nusivalė nuo veido ašaras. Ji atidarė duris ir atsiliepė:

— Taip, tėveli?

— Aš paruošiau kukurūzų spragėsių.

— Tuoj nusileisime.

— Mes su Bete norime nusivesti jus, jaunime, į prekybos centrą. Pažiūrėtume kokį filmą arba gal judvi norėsite pažaisti žaidimus parduotuvės pasaže. Kaip manote?

— Mes tuoj pat nulipsime žemyn.

Jasmina uždarė duris.

— Mano tėčiui reikia išeiti iš namų. Jis visas sudirgęs.

— Kodėl?

— Atsitiko nenormaliausias dalykas. Apsireiškė pono Luistono žmona.

— Jūsų namuose? Negali būti.

Jasmina linktelėjo, akys didelės.

— Tiksliau, spėju, kad ten buvo ji. Aš jos nebuvau mačiusi, tačiau ji atvažiavo tuo jo sušnerkštu automobiliu.

— Ir kas atsitiko?

— Jie pradėjo ginčytis.

— O, Viešpatie.

— Aš nieko nenugirdau. Tačiau ji atrodė tikrai įsiutusi.

— Spragėsiai paruošti! — atskriejo iš apačios.

Mergaitės nulipo žemyn. Gajus Novakas jų laukė. Jo šypsena buvo dirbtinė.

— „IMAX“ rodo naują „Žmogaus voro“ filmą, — pasakė jis.

Nuskambėjo durų skambutis.

Gajus Novakas atsigręžė į jas. Kūnas įsitempė.

— Tėti?

— Aš atidarysiu, — pasakė jis.

Jis pasuko prie paradinių durų. Abi mergaitės nusekė iš paskos. Ir Betė stovėjo čia pat. Novakas pažiūrėjo pro mažąjį langelį, susi-

raukė ir atidarė duris. Tarpduryje stovėjo moteris. Džilė pažiūrėjo į Jasminą. Toji papurtė galvą. Ši moteris — ne pono Luistono žmona.

Ponas Novakas paklausė:

— Kuo galėčiau jums padėti?

Moteris žvilgtelėjo už jo, pamatė mergaites, o paskui vėl pažiūrėjo į Jasminos tėtį.

— Ar jūs — Gajus Novakas? — paklausė.

— Taip.

— Aš esu Lorena Mjuzė. Ar galime vienudu pasikalbėti?

LORENA Mjuzė stovėjo tarpduryje.

Ji pastebėjo už Gajaus Novako dvi mergytes. Viena turbūt jo dukra, antroji, na, gal ji tos moters, kuri stovėjo už jų. Mjuzė greitai sumetė, kad ta moteris — ne Reba Kordova. Ji atrodė daili ir gana atsipalaidavusi, bet ką čia galėjai žinoti. Mjuzė nenuleido nuo jos akių, bandydama aptikti kokį nors ženklą, rodantį, kad ji buvo čia atitempta prievarta.

Prieškambaryje nesimatė nei kraujo, nei traumų pėdsakų. Mergaitės atrodė šiek tiek baikštokos, bet daugiau nieko. Prieš paspausdama mygtuką, Mjuzė priglaudė prie durų ausį. Neišgirdo nieko neįprasto, tik Gajus Novakas šūkčiojo apie kukurūzų spragėsius ir filmą.

— Ką tai reiškia? — paklausė Gajus Novakas.

— Manau, kad bus geriau, jeigu pasikalbėsime vieni.

Ji pabrėžė žodį „vieni“, tikėdamasi, jog jis susipras. Nesusiprato.

— Kas jūs? — paklausė jis.

Mjuzė nenorėjo prisistatyti mergaičių akivaizdoje kaip teisėsaugos pareigūnė, todėl palinko į priekį, dirstelėjo į mergaites, po to įrėmė į jį akis.

— Manau, kad bus geriau pasikalbėti akis į akį, pone Novakai.

Pagaliau jis suprato. Jis atsisuko į už jo stovinčią moterį ir pasakė:

— Bete, gal galėtum nusivesti mergaites į virtuvę ir duoti joms spragėsių?

— Be abejo.

Mjuzė stebėjo, kaip jos išslinko iš kambario. Ji stengėsi įžvelgti Gajų Novaką. Jis atrodė šiek tiek sudirgęs, tačiau visa povyza bylojo, kad buvo labiau suerzintas jos netikėto pasirodymo, o ne tikrai išsigandęs.

Netoliese buvo Klarensas Morovis, Frankas Tremontas ir dar keli vietiniai policininkai. Jie slapčiomis dairėsi aplinkui. Menka viltis, jog Gajus Novakas galėjo pagrobti Rebą Kordovą ir laikyti ją čia, tačiau ir ta viltis kas sekundę blėso.

Gajus Novakas nepakvietė jos užeiti.

— Na?

Mjuzė kyštelėjo savo ženklelį.

— Jūs juokaujate, — pasakė jis. — Gal Luistonai jums paskambino?

Mjuzė nenutuokė, kas buvo tie Luistonai, tačiau nutarė neišsiduoti. Ji tiesiog pakreipė galvą, o tai turėjo reikšti ir taip, ir ne.

— Negaliu patikėti. Aš nieko nepadariau, tik pravažiavau pro jų namą. Nuo kada tai prieštarauja įstatymams?

— Tai priklauso... — pasakė Mjuzė.

— Nuo ko?

— Nuo jūsų ketinimų.

Gajus Novakas stumtelėjo akinius aukščiau ant nosies.

— Ar žinote, ką tas žmogus padarė mano dukteriai?

Ji nežinojo, tačiau kad ir kas būtų, tai akivaizdžiai sukrėtė Gajų Novaką. Jai patiko tai: buvo už ko užsikabinti.

— Išklausysiu jūsų požiūrį, — pasakė ji.

Ir jis pradėjo koneveikti juos, girdi, mokytojas kažką pasakė apie jo dukrą. Mjuzė stebėjo jo veidą. Tačiau lygiai taip pat, kaip kalbėdamasi su Nilu Kordovu, ji jautė, kad pokalbis neduos jokių rezultatų. Jis plūdosi, kad jo dukrelė Jasmina turėjo patirti skriaudą, o mokytojas negavo nė įspėjimo.

Kai jis stabtelėjo atsikvėpti, Mjuzė paklausė:

— Kaip reagavo jūsų žmona?

— Aš nevedęs.

Mjuzė jau žinojo tai.

— O, aš maniau, kad ta moteris, kuri stovėjo su mergaitėmis...

— Betė. Ji tik draugė.

Ir vėl ji laukė, ką dar jis pasakys.

Kelis kartus giliai įkvėpęs, jis tarė:

— Gerai, supratau.

— Supratote?

— Įtariu, kad Luistonai jums pasiskundė. Supratau. Aš pasitarsiu su savo advokatu.

Šitas kelias niekur neveda, sumetė Mjuzė. Laikas keisti kryptį.

— Ar galiu dar kai ko paklausti?

— Taip, manau.

— Kaip į visa tai reagavo Jasminos motina?

Jis prisimerkė.

— Kodėl klausiate?

— Tai nėra nepagrįstas klausimas.

— Jasminos motina nelabai kišasi į jos gyvenimą.

— Vis tiek. Šitoks įvykis.

— Mariana mus paliko, kai Jasmina dar buvo maža. Ji gyvena Floridoje ir matosi su dukra gal keturis ar penkis kartus per metus.

— Kada ji buvo pasirodžiusi paskutinį kartą?

Jis suraukė kaktą.

— Ką tai turi bendro su... palaukite, ar galiu dar kartą pamatyti jūsų ženklelį?

Mjuzė parodė. Šį kartą jis patyrinėjo jį.

— Jūs — apygardos?

— Taip.

— Ar jūs neprieštarausite, jeigu paskambinsiu į jūsų skyrių ir pasitikslinsiu, ar visa tai teisėta?

— Darykite, kaip patinka, — Mjuzė ištraukė iš kišenės savo vizitinę kortelę. — Prašom.

Jis garsiai perskaitė:

— Lorena Mjuzė, vyriausioji nusikaltimų tyrėja.

— Taip.

— Vyriausioji, — pakartojo jis. — Kas jūs — asmeninė Luistonų draugė?

Ir vėl Mjuzei kilo klausimas: ar tai buvo gudrus ėjimas, ar Gajus Novakas kalba nuoširdžiai.

— Pasakykite, kada paskutinį kartą matėte savo buvusią žmoną?

Jis pasitrynė smakrą.

— Aš maniau, jūs sakėte, kad kalbame apie Luistonus.

— Prašau tiesiog atsakyti į mano klausimą. Kada paskutinį kartą matėte savo buvusią žmoną?

— Prieš tris savaites.

— Kodėl ji čia pasirodė?

— Ji atvažiavo aplankyti Jasminos.

— Ar jūs su ja kalbėjotės?

— Iš tikrųjų tai ne. Ji užsuko pasiimti Jasminos. Pažadėjo, kad parveš ją tam tikru laiku. Paprastai Mariana laikosi savo žodžio. Ji nemėgsta užsibūti su dukterimi.

— Ar kalbėjotės su ja po to?

— Ne.

— Aha. Ar žinote, kur ji paprastai apsistodavo atvykusi?

— „Travelodge“ viešbutyje, netoli prekybos centro.

— Ar jums žinoma, kad ji ten buvo pastarąsias keturias naktis?

Jis atrodė nustebęs.

— Ji sakė, kad vyks į Los Andželą.

— Kada ji taip jums sakė?

— Aš gavau iš jos žinutę elektroniniu paštu, a, aš nežinau. Rodos, vakar.

— Ar galiu ją pamatyti?

— Elektroninę žinutę? Aš ją ištryniau.

— Gal žinote, ar jūsų buvusi žmona turėjo bičiulį?

Jo veidu praskriejo kažkas panašaus į pašaipą.

— Neabejoju, kad ji turėjo keletą bičiulių, tačiau nieko tikro nežinau.

— Buvo kokių nors vyrų šioje apylinkėje?

— Jų buvo visose apylinkėse.

— Žinote bent vieną pavardę?

Gajus Novakas papurtė galvą.

— Nežinau ir nenoriu žinoti.

— Kodėl toks kartumas, pone Novakai?

— Nežinau, ar „kartumas" yra tinkamas žodis, — jis nusiėmė akinius, susiraukė dėl dulkelės, pavalė į marškinius. — Aš mylėjau Marianą, tačiau ji tikrai to nenusipelnė. Švelniai kalbant, ji buvo pati sau priešas. Šis miestas jai įgriso. Aš jai įgrisau. Gyvenimas įgriso. Ji meniškai apgaudinėjo. Ji apleido savo dukrą ir po to suteikė vien nusivylimą. Prieš dvejus metus Mariana pažadėjo Jasminai, kad nusiveš ją į „Disnėjaus pasaulį". Likus dienai iki kelionės, ji paskambino man ir atšaukė. Be jokios priežasties.

— Ar mokate alimentus arba padedate išlaikyti dukterį?

— Nei viena, nei kita. Aš turiu išimtinę globos teisę.

— Ar jūsų buvusi žmona tebeturi šioje apylinkėje draugų?

— Aš tikrai nežinau, tačiau abejoju.

— O kaip Reba Kordova?

Gajus Novakas pamąstė.

— Kai Mariana čia gyveno, jos buvo geros draugės. Labai artimos. Taip ir nežinojau kodėl. Skirtingesnių moterų nebūna. Tačiau, taip, turiu galvoje, jeigu Mariana ir palaikė ryšius su kuo nors iš vietinių, tai turbūt su Reba.

— Kada jūs matėte Rebą Kordovą paskutinį kartą?

Jis pažiūrėjo aukštyn, po to į dešinę.

— Jau senokai. Nežinau, gal per klasės susitikimą ar panašiai.

Jeigu jis žinojo, kad jo buvusi žmona nužudyta, galvojo Mjuzė, tuomet jis labai kietas tipas.

— Reba Kordova dingo.

Gajus Novakas išsižiojo, vėl užsičiaupė.

— Ir jūs manote, kad Mariana kuo nors dėta?

— O jūs?

— Ji yra pati sau priešas. Bet pagrindinis žodis yra „sau“. Nemanau, kad ji būtų įskaudinusi ką nors kitą, išskyrus savo šeimą.

— Pone Novakai, aš labai norėčiau pasikalbėti su jūsų dukra.

— Kodėl?

— Kadangi mes manome, jog jūsų buvusi žmona buvo nužudyta.

Ji išpoškino ir laukė reakcijos. O jos teko palaukti. Atrodė, kad tie žodžiai pasiekia jį po vieną — ilgai užtruko, kol jis išgirdo ir apdorojo juos. Kelias sekundes jis nieko nedarė. Tik stovėjo ir spoksojo. Paskui nutaisė veidą, tarsi būtų neteisingai išgirdęs.

— Aš ne... jūs *manote*, kad ji buvo nužudyta?

Mjuzė žvilgtelėjo atgal ir linktelėjo galvą. Klarensas pasuko durų link.

— Viename skersgatvyje mes radome lavoną prostitutės drabužiais. Nilas Kordovas įsitikinęs, kad tai jūsų buvusi žmona Mariana Džilespi. Mums reikia, pone Novakai, jog jūs važiuotumėte su mano kolega tyrėju Moroviu į teismo medicinos įstaigą ir pats pamatytumėte kūną. Ar suprantate?

— Mariana mirusi? — jo balsas buvo negyvas.

— Mes taip manome, taip, tačiau dėl to ir reikia jūsų pagalbos. Tyrėjas Morovis nuveš jus ten, kur yra kūnas, ir pateiks keletą klausimų. Jūsų draugė Betė gali pasilikti su vaikais. Ir aš būsiu čia. Aš noriu paklausinėti jūsų dukros apie jos motiną, jeigu jūs neprieštaraujate?

— Gerai, — pasakė jis.

Ir tai gerokai sumažino įtampą. Jeigu jis būtų pradėjęs mikčioti ar dvejoti, — na, buvęs vyras visada yra geras kandidatas. Nors ji nebuvo visiškai tikra, kad jis nėra susijęs. Ji galėjo susidurti dar su vienu aktoriumi, prilygstančiu De Nirui ar Kordovui. Bet ji ir vėl suabejojo. Kad ir kaip ten būtų, Klarensas jį apklaus.

Klarensas pasakė:

— Pone Novakai, jūs pasiruošęs?

— Turiu pasakyti dukrai.

— Manyčiau, kad nereikia, — tarė Mjuzė.

— Atsiprašau?

— Kaip sakiau, mes dar tikrai nežinome. Aš ją paklausinėsiu, tačiau nieko nesakysiu. Paliksiu tai jums, jeigu apskritai reikės.

Vis dar priblokštas Gajus Novakas linktelėjo:

— Gerai.

Klarensas suėmė jo ranką ir kuo švelniausiai tarė:

— Eime, pone Novakai. Čionai.

Mjuzei nerūpėjo žiūrėti, kaip Klarensas nulydi jį taku. Ji įėjo į vidų ir nužingsniavo į virtuvę. Abi mergaitės sėdėjo išpūtusios akis, apsimesdamos, jog valgo spragėsius.

Viena iš jų paklausė:

— Kas jūs?

Mjuzei pavyko šyptelėti.

— Aš esu Lorena Mjuzė. Dirbu apygardoje.

— Kur mano tėvas?

— Ar tu — Jasmina?

— Taip.

— Tavo tėtis padeda vienam mūsų darbuotojui. Jis grįš. Tačiau dabar man reikia tavęs kai ko paklausti, gerai?

31

BETSĖ Hil sėdėjo savo sūnaus kambaryje ant grindų. Rankoje ji laikė senąjį Spenserio mobilųjį telefoną. Baterija buvo seniai išsikrovusi. Ji tik laikė jį, įbedusi akis, ir nežinojo, ką daryti.

Kitą dieną po to, kai sūnus buvo rastas negyvas, ji užtiko Roną šiame kambaryje pakuojantį daiktus — lygiai taip pat, kaip jau buvo supakavęs Spenserio virtuvinę kėdę. Betsė tiesiai šviesiai jį sustabdė.

Vienas dalykas lenkti, kitas — nulaužti: netgi Ronas žinojo tą skirtumą.

Ištisas dienas po savižudybės ji gulėdavo čia susirietusi ir raudodavo. Jai taip gėlė pilvą. Tesinorėjo mirti, nieko daugiau, tiesiog leisti, kad agonija įveiktų ir suėstų ją. Tačiau taip neįvyko. Ji uždėjo rankas ant jo lovos, išlygino užklotus. Panardino veidą į jo pagalvę, tačiau kvapas jau buvo dingęs.

Kaip tai galėjo atsitikti?

Ji prisiminė pokalbį su Taja Baj, galvojo, ką jis reiškė, ką jis galų gale galėjo reikšti. Nieko. Juk Spenserio nebėra. Šiuo atžvilgiu Ronas buvo teisus. Tiesos žinojimas nieko nepakeis, netgi nepadės jai užgydyti žaizdų. Tiesos žinojimas neįkiš jai to prakeikto žodžio „baigtis“, kadangi ji visiškai jo nenorėjo. Kokia gi motina — motina, kuri jau taip apvylė savo vaiką, — norėtų judėti toliau, norėtų sustabdyti skausmą, norėtų, kad atsirastų kokia nors perėja?

— Ei.

Ji pakėlė galvą. Ronas stovėjo tarpduryje. Jis išspaudė šypseną. Ji įsikišo telefoną į užpakalinę kišenę.

— Gerai jautiesi? — paklausė jis.

— Ronai?

Jis laukė.

— Man reikia sužinoti, kas iš tikrųjų įvyko tą naktį.

Ronas pasakė:

— Žinau, kad tau reikia.

— Tai jo nebesugrąžins, — kalbėjo ji. — Žinau. Nuo to nepasijusime geriau. Tačiau manau, kad vis tiek mums reikia sužinoti.

— Kodėl? — paklausė jis.

— Nežinau.

Ronas linktelėjo. Jis įėjo į kambarį ir ėmė lenktis prie jos. Akimirką jai toptelėjo mintis, kad jis ruošėsi ją apkabinti, todėl ji sustingo. Jis tai pastebėjo, sumirksėjo, atsitiesė.

— Geriau eisiu, — pasakė.

Ronas apsisuko ir išėjo. Betsė išsiėmė iš kišenės telefoną. Ji įkišo

įkroviklį ir įjungė jį. Po to susirietė ir vėl pravirko, suspaudusi telefoną. Ji galvojo apie sūnų, lygiai taip pat susirietusį į kamuoliuką ant to šalto kieto stogo: ar ir tai paveldima?

Betsė patikrino įrašus Spenserio telefone. Nieko naujo. Ji jau tikrino anksčiau, prieš kelias savaites. Tą naktį Spenseris skambino Adamui Bajui tris kartus. Paskutinį kartą kalbėjosi su juo likus valandai iki žinutės apie savižudybę. Pokalbis užtruko vos minutę. Adamas sakė, kad Spenseris paliko jam iškraipytą žinutę. Dabar ji svarstė, ar tik jis nemelavo.

Policija rado šį telefoną ant stogo, prie Spenserio kūno.

Dabar ji laikė jį rankoje ir užsimerkė. Ji snūduriavo, buvo tarp sąmoningumo ir prabudimo, kai išgirdo skambantį telefoną. Iš karto pagalvojo, kad skamba Spenserio mobilusis, bet ne, tai buvo namų telefonas.

Betsė nenorėjo atsiliepti, tegul atsakiklis įrašo, tačiau galėjo skambinti ir Taja Baj. Ji šiaip taip atsiplėšė nuo grindų. Telefonas buvo ir Spenserio kambaryje. Pažiūrėjusi pamatė nepažįstamą numerį.

— Klausau?

Tyla.

— Klausau?

Pasigirdo ašarų smaugiamas berniuko balsas:

— Aš mačiau jus ir savo mamą ant stogo.

Betsė atsisėdo.

— Adamas?

— Atsiprašau, ponia Hil.

— Iš kur tu skambini? — paklausė ji.

— Iš telefono automato.

— Kur?

Pasigirdo dar graudesnis verksmas.

— Adamai?

— Aš ir Spenseris susitikdavome už jūsų namo. Toje giraitėje, kur kažkada buvote įrengę sūpynes. Ar žinote tą vietą?

— Taip.

— Ar galiu susitikti su jumis tenai?

— Gerai, kada?

— Mes su Spenseriu mėgome tą vietą, nes iš jos matosi, kas ateina ar vaikšto. Jeigu jūs kam nors pasakysite, aš pamatysiu juos. Prižadėkite, kad nepasakysite.

— Prižadu. Kada?

— Po valandos.

— Gerai.

— Ponia Hil?

— Taip?

— Aš kaltas dėl to, kas atsitiko Spenseriui, — pasakė Adamas.

VOS TIK Maikas ir Taja įsuko į savo kvartalą, jie pamatė tą ilgaplaukį, purvinomis panagėmis vyrą, vaikštinėjantį po veją priešais jų namą.

Maikas pasakė:

— Ar čia ne Bretas iš tavo biuro?

Taja linktelėjo.

— Aš prašiau, kad jis pažiūrėtų į tą elektroniniu paštu atsiųstą žinutę. Tą apie vakarėlį Hafų namuose.

Jie sustojo įvažoje prie namo. Suzana ir Dantė Lorimenai taip pat buvo lauke. Dantė pamojavo. Maikas irgi pamojavo. Jis žvilgterėjo į Suzaną. Toji kilstelėjo ranką ir pasuko prie savo namo durų. Maikas vėl pamosavo ir nusisuko. Dabar jis neturėjo tam laiko.

Jo telefonas praplyšo. Maikas pažiūrėjo į numerį ir susiraukė.

— Kas yra? — paklausė Taja.

— Ailina, — atsakė jis. — FTB apklausė ir ją. Turiu atsiliepti.

Ji linktelėjo.

— Aš pasikalbėsiu su Bretu.

Taja išlipo iš automobilio. Bretas energingai vaikštinėjo, kalbėdamasis pats su savimi. Ji šūktelėjo, ir jis sustojo.

— Kažkas suka jums smegenis, Taja, — iš karto prabilo Bretas.

— Kaip tai?

— Turiu įeiti ir patikrinti Adamo kompiuterį, kad būčiau tikras.

Tajai rūpėjo paklausinėti daugiau, tačiau nebenorėjo gaišti laiko. Ji atidarė duris ir įleido Bretą į vidų. Jis žinojo kelią.

— Ar kam nors sakėte, ką aš įdėjau į jo kompiuterį? — paklausė jis.

— Apie šnipinėjimo programą? Ne. Na, tiksliau, vakar vakare pasakėme. Policijai ir taip toliau.

— O prieš tai? Ar sakėte kam nors?

— Ne. Nei Maikas, nei aš per daug tuo nesididžiavome. O, pala, mūsų draugui Mou.

— Kam?

— Jis yra kaip ir Adamo krikštatėvis. Mou niekada neskriaustų mūsų sūnaus.

Bretas gūžtelėjo pečiais. Jie įėjo į Adamo kambarį. Kompiuteris buvo įjungtas. Bretas atsisėdo ir kibo į klaviatūrą. Jis atsivertė Adamo elektroninį paštą ir pradėjo dirbti su kažkokia programa. Slinko visokie simboliai. Taja žiūrėjo nieko nesuprasdama.

— Ką bandai rasti?

Jis užsibraukė plaukus už ausų ir tyrinėjo ekraną.

— Palauk. Ta žinutė, apie kurią klausei, buvo ištrinta, prisimeni? Aš tik noriu pažiūrėti, gal jis turėjo kokią nors laikmačio valdomą funkciją, — ne, ir paskui... — jis nutilo. — Palauk... gerai, taip.

— Kas „taip“?

— Keista, tik tiek. Tu sakei, kad Adamo nebuvo namie, kai jis gavo tą žinutę. Bet žinome, kad tą žinutę skaitė šiame kompiuteryje, taip?

— Taip.

— Turi kokių kandidatų?

— Tikrai ne. Nė vieno nebuvo namie.

— Matai, čia yra toks įdomus dalykėlis. Ši žinutė ne tik skaityta Adamo kompiuteryje, bet ir išsiųsta iš jo.

Taja nusiviepė.

— Kažkas įlindo, įsijungė jo kompiuterį, išsiuntė iš jo Adamui žinutę apie vakarėlį Hafų namuose, atsivertė ją ir tada ištrynė?

— Beveik taip ir sakau.

— Kodėl kažkas taip darytų?

Bretas patraukė pečiais.

— Vienintelė priežastis, kurią galiu paaiškinti — kad susuktų jums smegenis.

— Tačiau niekas nežinojo apie „E-SpyRight". Tiktai Maikas, aš, Mou ir — ji stengėsi sutikti jo žvilgsnį, tačiau jis nukreipė jį — tu.

— Ei, tik nežiūrėk į mane.

— Tu pasakei Hesterai Krimštein.

— Atsiprašau dėl to. Bet tai vienintelis asmuo, kuris žino.

Taja svarstė. Ji žiūrėjo į Bretą — nešvarios panagės, seniai skusta barzda, hipiški, nors ir prasti marškinėliai — ir galvojo, kaip galėjo patikėti tokią užduotį žmogui, kurio faktiškai nepažinojo. Ir kaip iš tikrųjų tai buvo kvaila.

Ar ji galėjo tikėti, kad viskas buvo tiksliai taip, kaip jis sakė?

Jis parodė, kaip prisijungti ir gauti ataskaitas netgi iš tokios tolybės kaip Bostonas. Ar nebūtų perdėta manyti, kad jis susikūrė ir savo slaptažodį, kad galėtų įlįsti į šią programą ir pasiskaityti ataskaitas? Iš kur jai žinoti? Kaipgi bet kas sužinotų, kas iš tiesų buvo kompiuteryje? Kompanijos įsigyja šnipinėjimo programą, kad sužinotų, kuo tu užsiimi. Parduotuvės išduoda nuolaidų korteles, kad galėtų sekti, ką tu perki. Dievas težino, ką kompiuterių kompanijos iš anksto prikrauna į tavo kompiuterio standųjį diską. Paieškos įrenginys sekė, ko tu ieškojai, o turint galvoje šiuolaikinę menką kainą už laikymą atmintyje, niekada nesivarginai ištrinti.

Ar būtų perdėta manyti, kad Bretas žinojo daugiau, negu sakė?

— KLAUSAU?

Ailina Goldfarb pasitikslino:

— Maikas?

Maikas žiūrėjo, kaip Taja su Bretu įėjo į namą. Jis prispaudė prie ausies telefoną.

— Kas atsitiko? — paklausė jis savo kolegės.

— Aš kalbėjausi su Suzana Lorimen apie Luko biologinį tėvą.

— Kada? — nustebo Maikas.

— Šiandien. Ji paskambino. Susitikome užkandinėje.

— Ir?

— Jokių perspektyvų.

— Dėl tikrojo tėvo?

— Taip.

— Kaip tai?

— Ji nori, kad viskas liktų paslaptyje.

— Tėvo pavardė? Blogiau ir būti negali.

— Ne dėl tėvo pavardės.

— O dėl ko?

— Ji nurodė man priežastį, dėl ko būtent šis kelias neduos jokios naudos.

Maikas tarė:

— Nieko nesuprantu.

— Tiesiog šiuo atveju pasitikėk manimi. Ji man viską paaiškino. Jokių perspektyvų.

— Nesuprantu, kaip tai gali būti.

— Ir aš nesupratau, kol Suzana nepasakė tiesos.

— Ir ji nori, kad tai liktų paslaptyje?

— Teisingai.

— Tuomet įsivaizduoju, jog tai yra kažkas keblaus. Todėl ji ir kalbėjo su tavimi, o ne su manimi.

— Nepavadinčiau to keblumu.

— O kaip pavadintum?

— Girdžiu, kad tu lyg ir nepasitiki mano sprendimu.

Maikas priglaudė telefoną prie kitos ausies.

— Paprastai, Ailina, pasitikėčiau tavimi visa širdimi.

— Bet?

— Bet mane ką tik tarkavo jungtinis specialiosios paskirties būrys, sudarytas iš Narkotikų kontrolės valdybos ir JAV Federalinio prokuroro tarnybos.

Tyla.

— Juk jie kalbėjosi ir su tavimi, ar ne? — paklausė Maikas.

— Kalbėjosi.

— Kodėl man nepasakei?

— Jie pareiškė labai aiškiai: jeigu aš tau papasakosiu, pakenksiu svarbiam federaliniam tyrimui. Pagrasino man baudžiamąja atsakomybe ir gydytojos praktikos pabaiga, jeigu ištarsiu bent žodį tau.

Maikas nieko nesakė.

— Nepamiršk, — tęsė Ailina jau griežtesniu balsu, — kad ant tų receptų yra ir mano pavardė.

— Žinau.

— Kas čia, po velnių, vyksta, Maikai?

— Ilga istorija.

— Ar taip ir elgeisi, kaip jie sakė?

— Prašau, pasakyk, kad klausi nerimtai.

— Jie parodė man tavo receptų bloknotėlius. Davė sąrašą, kokie vaistai buvo išrašyti. Nė vienas iš tų žmonių nėra mūsų klientas. Prakeikimas, mes niekada neskiriame nė pusės iš tų išrašytų vaistų.

— Žinau.

— Tai ir mano darbas, — kalbėjo ji. — Aš pradėjau šią veiklą. Pats žinai, ką man tai reiškia.

Jos balse jautėsi kažkas nepaprastai pažeidžiama.

— Atleisk, Ailina. Ir aš stengiuosi išsiaiškinti iki galo.

— Manyčiau, kad nusipelniau daugiau, negu vien „tai ilga istorija“.

— Bėda ta, kad aš pats iš tikrųjų nežinau, kas vyksta. Adamas dingo. Aš turiu jį surasti.

— Kaip tai dingo?

Jis greitai papasakojo. Kai baigė, Ailina pasakė:

— Man bjauru klausti savaime suprantamo klausimo.

— Tai ir neklausk.

— Aš nenoriu netekti gydytojo praktikos, Maikai.

— Tai mūsų praktika, Ailina.

— Teisingai. Taigi jeigu galiu kuo nors padėti ieškant Adamo...

— Aš duosiu tau žinią.

NEŠAS sustabdė furgoną priešais Pietros butą Hotorne.

Jiems reikėjo šiek tiek pabūti atskirai. Jau pradėjo ryškėti spragos. Jie visada bus kažkaip susiję — ne taip, kaip jis buvo susijęs su Kasandra, toli gražu ne. Tačiau tam tikra trauka vis suvesdavo juos. Matyt, iš pradžių tai buvo kažkas panašaus į atsilyginimą, dėkingumas už išgelbėjimą toje siaubingoje vietoje, bet pagaliau gal ji nenorėjo būti išgelbėta. Gal tas išgelbėjimas buvo prakeikimas ir dabar ji jautė jam ne ką nori kitą, o tik pareigą.

Pietra žiūrėjo pro langą.

— Nešai?

— Taip?

Ji susiėmė už kaklo.

— Tie kareiviai, kurie nužudė mano šeimą. Visi tie nenusakomi dalykai, kuriuos jie darė jiems. Man...

Ji nutilo.

— Aš klausausi, — pasakė jis.

— Ar tu manai, kad visi tie kareiviai buvo žudikai, žagintojai ir kankintojai, kad ne karo metu jie būtų darę tą patį?

Nešas nieko neatsakė.

— Tas, kurį radome, buvo kepėjas, — kalbėjo ji. — Mes eidavome į jo parduotuvę. Mano visa šeima. Jis šypsodavosi. Jis apdalydavo ledinukais ant pagaliukų.

— Ką nori pasakyti?

— Jeigu nebūtų buvę karo, — tęsė Pietra, — jie būtų paprasčiausiai gyvenę. Būtų buvę kepėjai arba kalviai, arba dailidės. Jie nebūtų tapę žudikais.

— Ar manai, kad ir tu? — paklausė jis. — Kad ir toliau būtum aktorė?

— Aš nekalbu apie save, — pareiškė Pietra. — Aš klausiu apie tuos kareivius.

— Gerai, puiku. Jeigu aš teisingai suprantu tavo logiką, tu manai, kad karo sukelta įtampa paaiškina jų elgesį.

— O tu nemanai?

— Nemanau.

Ji lėtai pasisuko į jį.

— Kodėl ne?

— Tavo argumentas toks: karas privertė juos eiti prieš savo pačių prigimtį.

— Taip.

— O gal atsitiko kaip tik priešingai, — nenusileido jis. — Galbūt karas juos išlaisvino, kad būtų patys savimi. Gal ne karas, o visuomenė verčia žmogų elgtis prieš jo tikrąją prigimtį.

Pietra atidarė dureles ir išlipo. Jis žiūrėjo, kaip ji įėjo į namą. Paskui įjungė pavarą ir nuvažiavo į kitą numatytą vietą. Po trisdešimties minučių jis pastatė automobilį šalutinėje gatvelėje tarp dviejų namų, kurie atrodė tušti. Jis nenorėjo palikti furgono automobilių stovėjimo aikštelėje, kad kas nors nepamatytų.

Nešas prisilipdė ūsus ir užsidėjo beisbolo kepurėlę. Jis nužingsniavo tris kvartalus iki to didelio plytinio namo. Atrodė, kad namas tuštutėlis. Nešas buvo tikras, kad paradinės durys bus užrakintos. Užtat vienose šoninėse duryse buvo tarpas, kuriame kyšojo degtukų dėžutė. Jis pravėrė jas ir ėmė leistis laiptais žemyn.

Koridoriuje buvo pilna vaikų darbelių, daugiausia piešinių. Skelbimų lentoje prikabinėta rašinėlių. Nešas sustojo ir paskaitinėjo keletą. Parašyti trečiokų, ir visos istorijos apie save. Štai kaip vaikai mokomi šiais laikais. Galvok vien apie save — „aš“. Tu esi žavingas.

Tu esi unikalus ir ypatingas, ir nė vienas, visiškai nė vienas nėra eilinis, o kai pagalvoji, tai ir padaro visus eilinius.

Jis pasuko į žemiau esančią klasę. Džo Luistonas sėdėjo ant grindų sukryžiavęs kojas. Rankose jis laikė popierius, o akys buvo pilnos ašarų. Kai Nešas įėjo, jis pakėlė galvą.

— Nieko gero, — pasakė Džo Luistonas. — Ji tebesiuntinėja žinutes elektroniniu paštu.

32

MJUZĖ atsargiai klausinėjo Marianos Džilespi dukrą, tačiau Jasmina nieko nežinojo.

Jasmina nebuvo susitikusi su motina. Ji netgi nežinojo, kad ji vėl sugrįžo į miestą.

— Aš galvojau, kad ji Los Andžele, — pasakė Jasmina.

— Ar ji taip sakė? — paklausė Mjuzė.

— Taip. — O po to: — Na, ji atsiuntė man laiškelį elektroniniu paštu.

Mjuzė prisiminė, kad Gajus Novakas sakė tą patį.

— Ar tebeturi jį?

— Galiu pažiūrėti. Ar Marianai viskas gerai?

— Tu vadini mamą vardu?

Jasmina gūžtelėjo pečiais.

— Iš tikrųjų tai ji nenorėjo būti motina. Galvoju, kam čia priminti jai? Todėl vadinu ją Mariana.

Vaikai greitai užauga, pagalvojo Mjuzė. Ir vėl paklausė:

— Ar tebeturi tą laiškelį?

— Taip, manau. Turbūt jis yra kompiuteryje.

— Norėčiau, kad man jį išspausdintum.

Jasmina suraukė antakius.

— Bet jūs nesakote man, ką visa tai reiškia.

Tai buvo ne klausimas.

— Kol kas nėra ko jaudintis.

— Suprantu. Jūs nenorite jaudinti mažo vaiko. O jūs norėtumėte sužinoti, jeigu tai būtų jūsų mama, o jūs — mano amžiaus?

— Teisingas klausimas. Tačiau kartoju: kol kas dar nieko nežinome. Netrukus grįš tavo tėtis. Aš tikrai norėčiau pamatyti tą laiškelį.

Jasmina patraukė laiptais aukštyn. Jos draugė pasiliko. Mjuzė būtų norėjusi paklausinėti Jasminą vieną, tačiau atrodė, kad draugė ramina ją.

— Dar kartą — kuo tu vardu? — paklausė Mjuzė.

— Džilė Baj.

— Džile, ar kada nors buvai susitikusi su Jasminos mama?

— Kokį porą kartų, taip.

— Tu atrodai susirūpinusi.

Džilė padarė grimasą.

— Jūs esate policininkė, klausinėjanti mane apie mano draugės mamą. Ar neturėčiau būti susirūpinusi?

Vaikai.

Jasmina atbėgo laiptais, nešdamasi popieriaus lapelį.

— Štai jis.

Mjuzė perskaitė:

Sveika! Važiuoju kelioms savaitėms į Los Andželą. Kai grįšiu, susisieksiu.

Dabar daug kas paaiškėjo. Anksčiau Mjuzė svarstė, kodėl niekas nepranešė, kad ta nepažįstamoji, Džeinė Dou, dingo. Labai paprasta. Ji gyveno Floridoje viena. Turint galvoje jos gyvenseną, po šito laiško, na, galėjo praeiti keli mėnesiai, jeigu ne ilgiau, kol kas nors būtų suvokęs, jog jos nebėra tarp gyvųjų.

— Ar padeda? — paklausė Jasmina.

— Taip, ačiū tau.

Jasminos akys prisipildė ašarų.

— Žinokite, ji vis tiek yra mano mama.

— Žinau.

— Ji myli mane, — Jasmina pravirko.

Mjuzė žengė prie jos, tačiau mergaitė iškėlė ranką, sustabdydama ją.

— Ji tiesiog nežino, kaip reikia būti mama. Ji stengiasi. Jai tiesiog nepavyksta.

— Sutinku. Aš jos nekaltinu.

— Tai pasakykite, kas atsitiko. Prašau?

Mjuzė pasakė:

— Negaliu.

— Bet blogai, taip? Bent tiek pasakykite. Blogai?

Mjuzė labai norėjo būti atvira mergaitei, tačiau buvo netinkamas laikas ir netinkama vieta.

— Netrukus parvažiuos tavo tėtis. Man reikia grįžti į darbą.

NEŠAS tarė:

— Nusiramink.

Džo Luistonas mikliai atsistojo. Nešas nutarė, kad mokytojai turbūt įpratę prie tokio judesio.

— Nepyk. Man nereikėjo tavęs įpainioti.

— Gerai padarei, kad man paskambinai.

Nešas žiūrėjo į savo ankstesnį svainį. Jeigu sakytum „buvusį", manytum, kad įvyko skyrybos, todėl ir sakoma „ankstesnį". Kasandra Luiston, jo mylima žmona, turėjo penkis brolius. Džo Luistonas buvo ir jauniausias, ir jos mylimiausias. Kai jų vyriausią brolį Kurtį šiek tiek daugiau kaip prieš dešimt metų nužudė, Kasandra labai išgyveno. Ji ištisas dienas verkė ir nesikėlė iš lovos, kartais Nešas pagalvodavo, ar tik tas sielvartas jos nesusargdino, nors ir žinojo, kad tokios mintys yra nelogiškos. Ji taip liūdėjo dėl brolio, jog turbūt nusilpo imuninė sistema. Galbūt mes visi nešiojamės vėžį, tas gyvybę sekinančias ląsteles, o jos tik laukia progos, kai mūsų gynyba ima silpnėti, tada ir kerta.

— Aš pažadu surasti, kas nužudė Kurtį, — tada Nešas pasakė savo mylimajai.

Tačiau jis neišpildė savo pažado, nors iš tikrųjų Kasandrai tai neturėjo reikšmės. Ji nebuvo linkusi keršyti. Ji tiesiog ilgėjosi savo vyresniojo brolio. Užtat jis iš karto ten pat ir prisiekė jai. Prisiekė, kad niekada nebeleis jai patirti tokio skausmo. Jis gins ir saugos tuos, kuriuos ji mylėjo. Globos juos visada.

Jis prižadėjo jai tą patį ir tada, kai ji gulėjo mirties patale.

Atrodė, kad tai suteikė jai palengvėjimą.

— Visada juos užstosi? — paklausė Kasandra.

— Taip.

— Ir jie užstos tave.

Jis nieko neatsakė.

Džo priėjo prie jo. Nešas apmetė akimis klasę. Niekas visiškai nepasikeitė nuo tų dienų, kai jis buvo mokinys. Tebebuvo ranka parašytos taisyklės ir kursyvinė abėcėlė — ir didžiosios, ir mažosios raidės. Visur matėsi dažų dėmės. Ant skalbinių virvelės džiūvo neseniai padaryti darbeliai.

— Dar kai kas atsitiko, — pasakė Džo.

— Sakyk.

— Gajus Novakas nuolat važinėja pro mano namą. Pristabdo greitį ir rūsčiai žiūri. Manau, kad jis gąsdina Doli ir Eli.

— Nuo kada?

— Taip daro jau beveik visą savaitę.

— Kodėl nepasakei man anksčiau?

— Nemaniau, kad svarbu. Maniau, jog liausis.

Nešas užsimerkė.

— O kodėl dabar manai, kad svarbu?

— Dėl to, kad Doli tikrai susinervino, kai jis taip pasielgė šį rytą.

— Gajus Novakas važiavo šiandien pro jūsų namą?

— Taip.

— Ir manai, kad jis stengiasi neduoti jums ramybės?

— O kaip kitaip paaiškinti?

Nešas papurtė galvą.

— Mes iš pat pradžių ne taip darėme.

— Ką nori tuo pasakyti?

Tačiau nebuvo jokio reikalo aiškinti. Doli Luiston ir t[illegible] liai [illegible]elektroniniu paštu gaudavo žinutes. Tai reiškė tik viena: Mar[illegible]a [illegible] nesiuntė, nors po to, ką iškentėjo, ir sakė, kad siuntė.

Siuntė Gajus Novakas.

Jis galvojo apie Kasandrą ir savo pažadą [illegible]i. Dabar [illegible]o, ką privalės daryti, kad sutvarkytų šitą re[illegible]

Džo Luistonas tarė:

— Aš esu toks kvailys.

— Paklausyk manęs, Džo.

Jis atrodė labai persigandęs. Nešas ži[illegible] g[illegible] kad [illegible]ndrai niekada neteks matyti šitokio savo broliu[illegible]. [illegible] imin[illegible], kas Kasandrai atsitiko pačioje pabaigoje. Jai nusl[illegible]kai. P[illegible]gelto oda. Ant veido ir galvos odos — atviros žaizdos. N[illegible]ldė tuštinimosi. Kartais skausmas atrodė nepakeliamas, bet ji ispr[illegible], kad jis pažadėtų, jog nesikiš. Jos lūpos susičiaupdavo, akys išvirsdavo, atrodydavo, kad geležiniai nagai plėšė ją iš vidaus. Pačioje pabaigoje opos atsivėrė burnoje, ji nebegalėjo šnekėti. Nešas tik sėdėdavo, stebėdavo ir niršdavo.

— Viskas bus gerai, Džo.

— Ką žadi daryti?

— Nesirūpink dėl to, gerai? Viskas bus kuo puikiausiai. Prižadu.

BETSĖ HIL laukė Adamo mažame miškelyje už savo namo.

Ši užžėlusi vieta buvo jų teritorijoje, tačiau jie niekada nekvaršino sau galvos dėl jos sutvarkymo. Prieš kelerius metus ji su Ronu šnekėjo, kad reikėtų sulyginti viską su žeme ir įrengti baseiną, tačiau būtų iškilę sunkumų dėl išlaidų, o ir dvynės dar buvo per mažos.

Taip viskas ir liko. Kai Spenseriui sukako devyneri, Ronas įrengė čia fortą. Vaikai ateidavo žaisti. Buvo pastatytos ir senos sūpynės: tada jie nupirko kažkokias „Sears" prekybos centre. Jau daug metų viskas užleista, tačiau jeigu Betsė gerai pasidairytų, teberastų kokią nukritusią vinį ar surūdijusį vamzdį.

Bėgant metams Spenseris pradėjo vedžiotis čia draugus. Kartą Betsė aptiko alaus butelių. Ji svarstė, ar nederėtų kaip reikiant pasišnekė... Spenseriu, tačiau kada tik užsimindavo, jis dar labiau užsisklę... vo. Paauglys geria alų. Argi tai baisus dalykas?

— Ponia Hil?

A sisukusi ji pam... stovintį Adamą. Jis atėjo pro kitą pusę, r... Kadisonų u... inio kiemo.

... eve mano, ... lėjo ji, — kas tau atsitiko?

... švarus veid... buvo patinęs. Ranka apvyniota didžiuliu tvarsčiu. Marškiniai pe... ešti.

— Man viską geri...

Betsė pakl... perspėjimo ir nepaskambino Adamo tėvams. Ji bijojo praleisti ... ogą. Gal ir blogai pasielgė, tačiau per tuos kelis praėjusius mėnesius ji priėmė tiek daug klaidingų sprendimų, jog vargu ar kas pasikeis, jeigu prisidės dar vienas.

Tačiau ji nesusilaikė:

— Tavo tėvai labai susirūpinę.

— Žinau.

— Kas atsitiko, Adamai? Kur tu buvai?

Jis papurtė galvą. Kažkas tame judesyje Betsei priminė Adamo tėvą. Vaikams augant tokie dalykai vis labiau išryškėja: jie ne tik supanašėja su savo tėvais, bet ir perima jų manieras. Dabar Adamas aukštas, aukštesnis už tėtį, beveik vyras.

— Turbūt ta nuotrauka jau seniai yra atminimo puslapyje, — pasakė Adamas. — Aš niekada jo neatsiverčiu.

— Ne?

— Ne.

— Ar galiu paklausti kodėl?

— Ne dėl Spenserio. Suprantate? Tiksliau, aš net nežinau tų panelių, kurios sukūrė puslapį. Aš turiu pakankamai, kas primena jį. Todėl ir nežiūriu.

— Ar žinai, kas jį nufotografavo?

— D. J. Hafas, manau. Tiksliau, tikrai nežinau, nes aš esu tiktai fone. Ir žiūriu kažkur kitur. Bet D. J. įkėlė daug nuotraukų iš tos vietos. Tikriausiai visas jas ir sudėjo, net neįsivaizduodamas, kad pateko ir ta iš anos nakties.

— Kas atsitiko, Adamai?

Adamas pradėjo verkti. Vos prieš kelias sekundes ji mąstė, kad jis beveik suvyriškėjęs. Dabar tas vyras dingo, beliko berniukas.

— Mes susimušėme.

Betsė nė nekrustelėjo. Juos skyrė gal kokios šešios pėdos, tačiau ji tiesiog jautė jo kraujo pulsavimą.

— Dėl to ir atsirado mėlynė jo veide, — pasakė Adamas.

— Tu trenkei jam?

Adamas linktelėjo.

— Tu buvai jo draugas, — pasakė Betsė. — Kodėl mušėtės?

— Mes gėrėme ir jau apsvaigome. Tai dėl panelės. Nebesusivaldėme. Susistumdėme, jis kirto man kumščiu. Aš pasilenkiau, išvengiau jo ir tada pats trenkiau jam į veidą.

— Dėl panelės?

Adamas nuleido akis.

— Kas dar ten buvo? — paklausė ji.

Adamas papurtė galvą.

— Tai nesvarbu.

— Man svarbu.

— Neturėtų būti svarbu. Jis mušėsi su manimi.

Betsė stengėsi viską įsivaizduoti. Jos sūnus. Jos gražuolis sūnus, jo paskutinė diena šioje žemėje, o geriausias pasaulyje draugas smogia jam į veidą. Kad ir kaip ji stengėsi išlaikyti ramų balsą, nepavyko.

— Aš ničnieko nesuprantu. Kur jūs buvote?

— Mes buvome numatę važiuoti į Bronksą. Ten yra tokia vieta. Jie įleidžia mūsų amžiaus vaikus pasilinksminti.

— Bronkse?

— Bet prieš važiuojant mes su Spenseriu susimušėme. Aš trenkiau jam ir išvadinau bjauriais žodžiais. Buvau taip supykęs. Ir tada jis nubėgo. Man reikėjo lėkti iš paskos. Nelėkiau. Leidau jam pabėgti. Turėjau žinoti, ką jis darys.

Betsė Hil stovėjo sustingusi. Ji prisiminė, ką Ronas jai sakė: kad niekas nevertė jų sūnaus iš namų vogti degtinės ir tablečių.

— Kas nužudė mano berniuką? — paklausė ji.

Tačiau ji žinojo.

Žinojo iš pat pradžių. Ji ieškojo paaiškinimų nepaaiškinamam dalykui ir galbūt suras kokį vieną, tačiau paprastai žmogaus elgesys būna daug sudėtingesnis. Šeimoje auga du vaikai, jie auklėjami lygiai taip pat, o žiūrėk, vienas užauga mielas, o kitas tampa banditu. Kai kurie žmonės suverčia kaltę „užprogramavimui" — prigimtis nepasiduoda auklėjimui, tačiau kartais būna netgi ne taip: paprasčiausiai koks nors atsitiktinis įvykis pakeičia gyvenimą, kažkas subręsta, įsiplaka į tavo smegeninę, — iš tikrųjų bet kas, — o paskui, po tragedijos, ieškome paaiškinimų, gal ir randame, bet tai būna tik teorijos.

— Pasakyk, kas atsitiko, Adamai.

— Vėliau jis bandė man prisiskambinti, — kalbėjo Adamas. — Ten ir buvo tie skambučiai. Mačiau, kad jis skambino. O aš neatsiliepiau. Leidau įrašyti į balso paštą. Jis jau buvo girtutėlis. Prislėgtas ir nusiminęs. Aš turėjau suprasti. Turėjau jam atleisti. Bet ne. Tai buvo paskutinė jo žinutė man. Jis sakė, kad atsiprašo ir žino išeitį. Jis jau anksčiau galvodavo apie savižudybę. Mes visi kalbėdavome apie tai. Bet jam viskas buvo kitaip. Daug rimčiau. Aš mušiausi su juo. Išvadinau jį visokiais žodžiais ir sakiau, kad niekada jam neatleisiu.

Betsė Hil purtė galvą.

— Jis buvo geras berniukas, ponia Hil.

— Tai jis nešė vaistus iš mūsų namų, iš mūsų vaistinėlės... — pasakė ji labiau sau negu jam.

— Žinau. Mes visi taip darėme.

Jo žodžiai ją gąsdino, painiojo mintis.

— Panelė? Jūs mušėtės dėl panelės?

— Tai buvo mano kaltė, — pasakė Adamas. — Aš nebesusivaldžiau. Negalvojau apie jį. Per vėlai pasiklausiau tų žinučių. Kaip galėdamas greičiau nulėkiau ant to stogo. Bet jis buvo nebegyvas.

— Tu radai jį?

Jis linktelėjo.

— Ir visiškai nieko nesakei?

— Aš bijojau. Bet dabar jau nebebijau. Dabar viskas baigiasi.

— Kas baigiasi?

— Man taip gaila, ponia Hil. Aš negalėjau jo išgelbėti.

Tada Betsė pasakė:

— Ir aš negalėjau, Adamai.

Ji žengė artyn prie jo, tačiau Adamas papurtė galvą.

— Dabar viskas baigiasi, — pakartojo jis.

Po to jis atsitraukė per du žingsnius, apsisuko ir nubėgo.

33

POLAS Kouplendas stovėjo priešais transliacijos stočių mikrofonus ir kalbėjo:

— Mums reikia jūsų pagalbos ieškant dingusios moters, vardu Reba Kordova.

Mjuzė stebėjo, stovėdama pakylos šone. Monitorių ekranuose tvykstelėjo skausmingai miela Rebos nuotrauka. Jos šypsena buvo tokia, jog žiūrėdamas į ją pats šypsotumeisi, tačiau šioje situacijoje ji tiesiog draskė širdį. Ekrano apačioje buvo telefono numeris.

— Mums reikia pagalbos ir nustatant, kur yra ši moteris.

Dabar pasirodė nuotrauka, paimta iš apsaugos vaizdo kameros, esančios prie „Target" parduotuvės.

— Ši moteris yra svarbus asmuo. Jeigu turite kokios nors informacijos, prašau paskambinti žemiau nurodytu numeriu.

Dabar prasidės pakvaišęs darbas, tačiau, Mjuzės nuomone, šioje situacijoje persvarą turėjo potencialūs „už", o ne „prieš". Ji abejojo, kad kas nors bus pastebėjęs Rebą Kordovą, tačiau dėl tos moters, užfiksuotos vaizdo kameros juostoje, galėjai būti tikras, kad kas nors ją atpažins. Bent jau Mjuzė taip vylėsi.

Nilas Kordovas stovėjo šalia Koupo. Šalia Nilo buvo dvi jo ir Rebos mergytės. Nors Kordovas laikė iškėlęs galvą, aiškiai matėsi virpulys. Kordovų mergytės gražios, neramios akutės išplėstos, stebi viską, — sakytumei, matai, kaip jos išsvirduliuoja iš baigiančio degti namo, kurį rodo karo įvykių apžvalgoje. Aišku, televizijos stotys neatsidžiaugė: tokia fotogeniška sielvartaujanti šeima. Koupas minėjo Kordovui, kad jam nebūtina dalyvauti arba kad galėjo ateiti vienas, be vaikų. Nilas Kordovas nenorėjo nė girdėti.

— Turime padaryti viską, ką galime, kad ją išgelbėtume, — tada pareiškė jam Kordovas, — antraip tos mergytės vis prisimins ir nenurims.

— Gali būti psichologinė trauma, — perspėjo Koupas.

— Jos ir taip išgyvens pragarą, jeigu paaiškės, kad motina negyva. Aš bent jau noriu, kad jos žinotų, jog padarėme viską, ką galėjome.

Mjuzė pajuto, kaip jos telefonas pradėjo vibruoti. Patikrinusi pamatė, kad skambina Klarensas Morovis iš lavoninės. Prakeikimas, ir rado laiką.

— Tas kūnas yra Marianos Džilespi, — atraportavo jis. — Buvęs vyras neabejoja.

Mjuzė žengtelėjo į priekį, kad Koupas ją pastebėtų. Kai jis dirstelėjo, ji nežymiai linktelėjo. Koupas atsigręžė į mikrofoną ir pranešė:

— Mes taip pat atpažinome mirusią moterį, kuri gali būti susijusi su ponios Kordovos dingimu. Ji vardu Mariana Džilespi...

Mjuzė grįžo prie pokalbio telefonu:

— Tu apklausei Novaką?

— Mes apklausėme. Nemanau, kad jis būtų įsipainiojęs, o tu?

— Ne.

— Jis neturėjo jokio pagrindo. Jo meilužė nėra ta moteris, kurią užfiksavo apsaugos kamera, o jis neatitinka ano vyro furgone aprašymo.

— Vežk jį namo. Tegul ramiai pasako savo dukrai.

— Jau važiuojame. Novakas paskambino savo draugužei, kad ji laikytų mergaites kuo toliau nuo žinių, kol jis sugrįš.

Ekrane pasirodė Marianos Džilespi nuotrauka. Gana keista, kad Novakas neturėjo jokių senų buvusios žmonos nuotraukų, tačiau praėjusį pavasarį Reba Kordova viešėjo pas Marianą Floridoje ir parsivežė vieną kitą mėgėjišką fotografiją. Mariana buvo nufotografuota prie baseino, vilkėjo bikinį, tačiau jie apkarpė nuotrauką, palikdami kameroms tiktai galvą. Mjuzė pastebėjo, jog Mariana buvo gana žavinga, nors kadaise, prieš visus sunkumus, turbūt matė ir geresnių dienų. Gal tuo metu gyvenimas nebuvo toks įtemptas, tačiau galima pastebėti, kad to būta.

Pagaliau Nilas Kordovas prisiartino prie mikrofono. Kamera blykstelėjo, paprastai sukeldama šoką tiems, kurie nebuvo prie to įpratę. Kordovas sumirksėjo. Dabar jis buvo ramesnis, veido išraiška ryžtinga. Jis papasakojo visiems, kaip myli savo žmoną ir kad ji yra puiki motina. Ir jeigu kas nors ką nors žino, jis norėtų paprašyti, kad paskambintų ekrane nurodytu numeriu.

— Ts!

Mjuzė atsisuko. Frankas Tremontas mojo jai ranka, kad ateitų pas jį.

— Kai ką turime, — pasakė jis.

— Jau?

— Našlė, kuri kadaise buvo ištekėjusi už Hotorno policininko. Ji sako, kad ta moteris kameros juostoje gyvena viena apatiniame aukšte. Sako, kad ji yra atvažiavusi kažkur iš užsienio ir kad jos vardas Pietra.

IŠEIDAMAS iš mokyklos Džo Luistonas dar patikrino raštinėje savo laiškų dėžutę.

Dar vienas reklaminis lapelis ir asmeninis laiškelis iš Lorimeno šeimynos, kuriame prašoma padėti rasti donorą jų sūnui Lukui. Džo niekada nemokė nė vieno Lorimenų vaiko, tačiau motiną teko matyti mokykloje. Tegul vyrai mokytojai ir apsimeta, kad jie yra aukščiau visko, bet karštas mamules visada pastebi, o Suzana Lorimen buvo tokia.

Reklaminiame lapelyje — jau trečiame — rašoma, kad kitą penktadienį „medicinos specialistas" vaikščios po mokyklą ir ims tyrimams kraują.

„Prašau, būkite mielaširdingi, padėkite išgelbėti Luko gyvybę..."

Džo jautėsi baisiai. Lorimenai beprotiškai stengėsi išgelbėti sūnaus gyvybę. Ponia Lorimen atsiuntė jam laišką elektroniniu paštu ir skambino, ragindama padėti: „Aš žinau, kad jūs nemokėte mano sūnaus, tačiau mokykloje visi laiko jus lyderiu." Tada Džo savanaudiškai pagalvojo, kadangi visi žmonės yra savanaudžiai, — kad tai padėtų jo reputacijai po to „XY" reikalo su Jasmina arba bent sumažintų kaltę. Jis mąstė apie savo dukrą, įsivaizdavo mažąją Eli, gulinčią ligoninėje, su visais kyšančiais vamzdeliais, sergančią, kenčiančią skausmus. Tokia mintis turėjo padėti, žvelgiant į savo problemas iš kitos pusės, tačiau nepadėjo. Kažkam visada klostosi blogiau negu tau pačiam. Tai vargiai suteikė paguodos.

Jis važiavo ir galvojo apie Nešą. Džo dar turėjo tris vyresnius brolius, visi gyvi, tačiau jis rėmėsi Nešu labiau negu anie. Nešo ir Kasi derinys atrodė kažkoks neaiškus, regis, sudarė vieną esybę. Jam teko girdėti, kad kartais taip būna, tačiau iš tikrųjų neteko regėti tokio dalyko nei prieš tai, nei po to. Dievas težino, kad tarp jų su Doli taip nėra.

Kad ir kaip banaliai skambėtų, Kasi ir Nešas iš tikrųjų buvo pradėję virsti iš dviejų vienu.

Kasi mirtis pranoko bet kokį sukrėtimą. Tiesiog niekada nepagalvojai, kad taip galėjo atsitikti. Netgi po diagnozės. Netgi pamačius pirmuosius siaubingus ligos padarinius. Vis galvojai, jog Kasi ištemps. Turint omenyje, kiek laiko praėjo, kol ji mirė, tai jau nebeturėjo sukelti šoko. O sukėlė.

Džo matė, kaip Nešas pasikeitė labiau negu jie visi, o gal kai iš dviejų lieka vėl vienas, kažkas turi lūžti. Jame atsirado šaltumas, bet dėl to Džo jautė keistą palengvėjimą, nes Nešas taip mažai kuo rūpinosi. Išoriškai nuoširdūs žmonės apsimeta, kad yra visiems atsidavę, tačiau tokiu atveju kaip dabar žmogus nori kreiptis į stiprų draugą, kuris širdyje pripažįsta tiktai jį, kuris gali spjauti į tai, kas gera ar bloga, kuris tenori įsitikinti, kad tas, kuriuo jis rūpinasi, bus saugus.

Nešas ir buvo toks.

— Aš prižadėjau Kasandrai, — pasakė Nešas po laidotuvių, — kad globosiu tave.

Jeigu būtų kalbėjęs kas nors kitas, žodžiai būtų nuskambėję keistai arba nesmagiai, tačiau išgirdęs juos iš Nešo lūpų žinojai, kad jis kalbėjo iš širdies ir padarys viską, ką leido jo beveik antgamtinė galia, kad išlaikytų žodį. Tai ir šiurpino, ir džiugino, o tokiam kaip Džo, — neatletiškam sūnui, kurį jo reiklus tėvas ignoravo, — tai reiškė daug.

Įėjęs pro duris, Džo rado Doli prie kompiuterio. Pakako pamatyti jos veido išraišką, ir Džo širdis nusmuko į kulnus.

— Kur tu buvai? — paklausė Doli.

— Mokykloje.

— Kodėl?

— Buvo užsilikęs šioks toks darbas.

— Mano elektroninis paštas vis tiek neveikia.

— Aš dar kartą pasižiūrėsiu.

Doli atsistojo.

— Gal nori arbatos?

— Būtų labai gerai, ačiū.

Ji pabučiavo jį į skruostą. Džo atsisėdo prie kompiuterio. Jis

palaukė, kol ji išėjo iš kambario, ir įjungė savo paskyrą. Jau norėjo patikrinti savo elektroninį paštą, bet kažkas pradžios tinklalapyje pagavo jo žvilgsnį.

Pirmajame tinklalapyje mainėsi „svarbiausios nuotraukos“ iš žinių agentūros. Čia buvo tarptautinės naujienos, paskui sekė vietos naujienos, sportas ir pramogos. Akį patraukė vietos naujienos. Nuotrauka jau buvo dingusi, dabar atskriejo kažkas apie Niujorko „Knicks“.

Džo paspaudė rodyklę „Atgal“ ir nuotrauka sugrįžo.

Joje stovėjo vyras su savo dviem mažomis mergytėmis. Jis vieną atpažino. Ne jo mokinė, bet lankė jo mokyklą. Arba bent jau atrodė panaši į tokią. Jis perskaitė tekstą. Antraštė skelbė:

DINGO VIETINĖ MOTERIS

Džo pamatė vardą ir pavardę: Reba Kordova. Jis pažinojo Rebą. Ji priklausė mokyklos bibliotekos komitetui, kuriame Džo buvo atsakingas už bibliografiją. Buvo HSA* viceprezidentė, ir jis prisiminė jos besišypsantį veidą prie užpakalinių durų, kai išleidinėdavo vaikus.

Ji dingo?

Paskui perskaitė, kas buvo parašyta apačioje apie galimą ryšį su neseniai Niuarke rastu moters lavonu. Nužudytosios pavardė užgniaužė kvapą.

O, Dieve brangus, ką jis padarė?

Džo Luistonas nulėkė į tualetą ir apsivėmė. Paskui stvėrė savo telefoną ir surinko Nešo numerį.

34

PIRMIAUSIA Ronas Hilas apžiūrėjo, ar tikrai Betsės ir dvynukių nėra namuose. Paskui užlipo į savo mirusio berniuko miegamąjį.

* HSA (*angl.* Health and Safety Authority) — Sveikatos ir saugos administracija.

Jis nenorėjo, kad kas nors sužinotų.

Ronas atsišliejo į durų staktą. Įbedė akis į lovą, tarsi šitaip pajėgtų įžiūrėti sūnų — jeigu stipriai sutelksi žvilgsnį, pagaliau materializuosis figūra, ir tai bus Spenseris: jis gulės aukštielninkas ir žiūrės į lubas, kaip visada, tylėdamas ir su ašarėlėmis akyse.

Kodėl jie nieko nematė? Prisimeni praeitį ir supranti, kad berniukas visada buvo šiek tiek užsisklendęs, visada šiek tiek per daug nusiminęs, per daug ramus. Nesinorėjo prikabinti jam etiketės su tokiais žodžiais kaip „maniakinė depresija". Galų gale jis dar vaikas ir tikiesi, jog išaugs. O dabar, kai supranti per vėlai... Kiek kartų jis ėjo pro šį kambarį, durys būdavo uždarytos, ir Ronas net nesibelsdavo — po perkūnais, tai juk buvo jo namas, jam nereikėjo belstis. O Spenseris gulėdavo lovoje, su ašaromis akyse, iš karto pažiūrėdavo į jį, ir Ronas klausdavo: „Ar viskas gerai?" Jis atsakydavo: „Žinoma, tėti." Ronas uždarydavo duris ir tuo viskas baigdavosi?

Tai bent tėvas.

Jis kaltino save. Kaltino, kad nepastebėjo sūnaus elgsenos. Kaltino dėl to, kad palikdavo piliules ir degtinę ten, iš kur sūnus galėjo kuo lengviausiai jas paimti. Tačiau labiausiai kaltino save dėl savo mąstymo.

Gal tai buvo pusamžio krizė. Ronui taip neatrodė. Jis galvojo, kad tai buvo per daug patogus, per lengvas pasiteisinimas. Iš tikrųjų Ronas neapkentė šio gyvenimo. Nepakentė savo darbo. Nekentė grįžti į šiuos namus, nekentė, kad vaikai jo neklausė, nekentė nuolatinio triukšmo, kad reikėjo lėkti į „Home Depot" parduotuvę nupirkti daugiau lempučių, rūpintis sąskaitomis už dujas, taupyti lėšas koledžui — ir, Dieve, jis taip norėjo ištrūkti. Ir kaip jis pateko į tokio gyvenimo spąstus? Kaip patenka daugybė vyrų? Jis norėjo trobelės miške, be galo mėgo būti vienas, troško tik tiek, tik būti giliai miške, kur nepasiektų jokie mobiliųjų telefonų skambučiai, tik rasti kokią proskyną tarp medžių, užversti galvą į saulę ir gerti ją.

Taigi jis troško dingti iš šitokio gyvenimo, pabėgti, ir — pokšt! Dievas atsakė į jo maldas, nužudydamas jo sūnų.

Jam buvo bjauru būti čia, šitame name, šitame karste. Betsė niekada nepasikeis. Tarp jo ir dvynių nebuvo ryšio. Vyras neprisiima įsipareigojimų, o kodėl? Koks tikslas? Aukoji savo džiaugsmą, puoselėdamas menką viltį, kad dėl to kita karta bus laimingesnė. Tačiau kur garantija, kad jeigu aš esu nelaimingas, mano vaikai bus laimingesni? Kokia nesąmonė. Ar tai padėjo Spenseriui?

Prisiminė dienas po Spenserio mirties. Jis atėjo čionai ne tiek supakuoti daiktų, kiek gerai juos apžiūrėti. Tai padėjo. Jis ir pats nesuprato kodėl. Jį tiesiog traukė patikrinti sūnaus turtą, — tarsi būtų koks nors skirtumas, jeigu dabar jį pažinsi. Atėjo Betsė ir paleido gerklę. Jis, aišku, viską metė ir niekada nė žodeliu neprasitarė, ką rado, nors po to nuolat stengėsi prisikasti prie Betsės, nors skverbėsi ir ieškojo kelių, ir šaukėsi jos, moteris, kurią jis kadaise mylėjo, dingo. Gal ji pranyko jau seniai, — jis jau nesusigaudė, — tačiau tai, kas dar buvo likę, sudegė drauge su ta prakeikta dėže, kurioje gulėjo Spenseris.

Jis krūptelėjo išgirdęs, kaip bilstelėjo užpakalinės durys. O negirdėjo jokio privažiuojančio automobilio. Skubiai nulipo žemyn ir pamatė Betsę. Išvydęs jos veido išraišką, jis paklausė:

— Kas yra?

— Spenseris nusižudė, — pasakė ji.

Ronas stovėjo, nebežinodamas, kaip reaguoti.

— Aš tikėjausi, kad bus kažkas daugiau.

Jis linktelėjo.

— Žinau.

— Mes visada klausime savęs, ką galėjome padaryti, kad išgelbėtume jį. Bet, matyt, — aš nežinau, — matyt, negalėjome. Gal mes pražiūrėjome, tikriausiai tai, tačiau nebūtų turėję reikšmės. Ir neapkenčiu tokios minties, nes nenoriu, jog mes išsisukinėtume, o paskui galvoju, na, man nerūpi tie išsisukinėjimai ar kaltė, ar panašiai. Aš tiesiog noriu sugrįžti atgal. Supranti? Nutverti kokį šansą, ir galbūt, jeigu galėtume pakeisti bent vieną detalę, mažiausią detalytę, pavyzdžiui, jeigu išvažiuodami iš namų būtume pasukę į kairę, o ne į

dešinę, arba jeigu būtume nudažę namą geltonai, o ne mėlynai, — bet ką, galbūt viskas būtų buvę kitaip.

Jis laukė, gal ji tęs toliau. Kadangi Betsė tylėjo, Ronas paklausė:

— Kas atsitiko, Betse?

— Aš ką tik mačiausi su Adamu Bajumi.

— Kur?

— Kieme už namo. Kur jie žaisdavo.

— Ką jis pasakė?

Ji papasakojo apie muštynes, apie skambučius, apie tai, jog Adamas kaltino save. Ronas stengėsi viską sugromuliuoti.

— Dėl panelės?

— Taip, — pasakė ji.

Tačiau Ronas žinojo, kad buvo kur kas sudėtingiau.

Betsė apsisuko.

— Kur tu eini? — paklausė jis.

— Turiu papasakoti Tajai.

TAJA ir Maikas nutarė pasiskirstyti darbus.

Mou jau laukė prie namo. Jis su Maiku nuvažiavo atgal į Bronksą, o Taja sėdo prie kompiuterio. Maikas papasakojo Mou paskutines naujienas. Mou važiavo neklausinėdamas smulkmenų. Kai Maikas baigė, Mou paprasčiausiai pasakė:

— Ta pokalbių žinutė. Iš CeeJay8115.

— Ką nori pasakyti?

Mou vairavo tylėdamas.

— Mou.

— Aš nežinau. Bet jokiu būdu negali būti aštuoni tūkstančiai šimtas keturiolika kitų CeeJays.

— Ir kas?

— Ogi tas, kad skaičiai niekada nebūna parinkti atsitiktinai, — pasakė Mou. — Jie visada ką nors reiškia. Tereikia išsiaiškinti ką.

Maikas jau turėjo susigaudyti: kai kalba pakrypsta apie skai-

čiukus, Mou pasireiškia kaip pamišėlis mokslininkas. Tai ir buvo jo „arkliukas" kelyje į Dartmutą: aukščiausi matematikos „SAT"* balai ir spontaniški aritmetiniai testai.

— Turi kokių minčių, ką tai galėtų reikšti?

Mou pakratė galvą.

— Kol kas ne, — ir pridūrė: — Tai kas toliau?

— Aš turiu paskambinti.

Maikas surinko „Jaguaro" klubo numerį. Jis nustebo, kai atsiliepė pati Rozmari Makdevit.

— Čia Maikas Bajus.

— Taip, supratau. Šiandien mes nedirbame, bet aš tikėjausi jūsų skambučio.

— Mums reikia pasikalbėti.

— Tikrai reikia, — pasakė Rozmari. — Žinote, kur mane rasti. Kuo skubiausiai atvažiuokite.

TAJA patikrino Adamo elektroninio pašto dėžutę, tačiau ir vėl nebuvo nieko ypatinga. Jo draugai Klarkas ir Olivija tebesiuntinėjo laiškučius, kiekvienas atrodė skubesnis už kitą, tačiau iš D. J. Hafo nieko. Taja nerimavo.

Ji atsikėlė ir išėjo į kiemą. Patikrino paslėptą raktą. Jis buvo vietoje. Neseniai Mou naudojosi juo ir sakė, kad padėjo ten, kur rado. Mou žinojo tą slaptą vietą, ir ji spėjo, kad kai kuriais atžvilgiais būtų galima jį įtarti. Tačiau nors Taja ir turėjo savų kabliukų jam, pasitikėjimas Mou nekėlė klausimo. Jis niekada nekenktų jų šeimai. Yra mažai žmonių, kurie, buvai tikras, savo krūtine užstotų tave nuo kulkos. Jis gal ir nesiaukotų dėl Tajos, tačiau dėl Maiko, Adamo ir Džilės — taip.

Ji tebebuvo lauke, kai pasigirdo telefono skambutis. Įlėkusi į vidų, atsiliepė po trečiojo signalo. Nebuvo laiko net pažiūrėti, kas skambina.

* SAT (*Scholastic Aptitude Test*) — stojamasis egzaminas į universitetą (*amer.*).

— Klausau?

— Taja? Čia Gajus Novakas.

Jo balsas buvo tarsi krentančio nuo aukšto pastato ir nematančio, kur galėtų saugiai nutūpti.

— Kas atsitiko?

— Mergaitėms viskas gerai, nesirūpinkite. Ar apskritai žiūrėjote žinias?

— Ne, kodėl?

Jį smaugė rauda.

— Mano buvusi žmona nužudyta. Aš ką tik atpažinau jos kūną.

Taja tikėjosi išgirsti bet ką, tik ne tai.

— O, Viešpatie, užjaučiu, Gajau.

— Nesirūpinkite dėl mergaičių. Mano draugė Betė jas prižiūri. Aš ką tik skambinau į namus. Jos jaučiasi puikiai.

— Kas atsitiko Marianai? — paklausė Taja.

— Ji buvo mirtinai sumušta.

— O, ne...

Tajai teko sutikti ją vos keletą kartų. Mariana pabėgo maždaug kaip tik tuo metu, kai Jasmina ir Džilė pradėjo lankyti mokyklą. Tai buvo labai sodrus skandalas jų miestelyje: įsivaizduokite, motina nesugeba susidoroti su motinystės sunkumais, nebeišlaiko, pabėga ir leidžia tokį audringą, be jokios atsakomybės gyvenimą šiltuosiuose kraštuose, jog net sklinda atgarsiai. Dauguma moterų taip šlykštėjosi tuo, jog Taja nenoromis svarstė, ar tik tame nebuvo lašelio pavydo, lašelio susižavėjimo, kad kažkas nusimetė grandines, nors ir labai pragaištingu ir savanaudišku būdu.

— Ar sučiupo žudiką?

— Ne. Jie iki šios dienos netgi nežinojo, kas ji tokia.

— Labai užjaučiu, Gajau.

— Dabar važiuoju namo. Jasmina dar nieko nežino. Turiu jai pasakyti.

— Be abejo.

— Nemanau, kad būtų gerai, jei Džilė tai girdėtų.

— Žinoma, ne, — sutiko Taja. — Aš tuoj pat važiuoju jos pasiimti. Gal dar ką nors galėtume padaryti?

— Ne, nieko nereikia. Tiksliau, būtų gerai, kad Džilė ateitų vėliau. Žinau, jog prašau labai daug, tačiau Jasminai gali prireikti draugės.

— Be abejo. Ko tik jums ir Jasminai reikia.

— Ačiū, Taja.

Jis baigė pokalbį. Taja sėdėjo apstulbusi. Mirtinai sumušta. Ji nebegalėjo visko suvokti. Nepakeliama. Taja niekada neatlaikydavo didžiulio krūvio, o pastarųjų dienų įvykiai visiškai sugriovė vidinės savisaugos mechanizmą.

Ji stvėrė raktus, dar pasvarstė, ar nereikėtų paskambinti Maikui, tačiau iškart atmetė tokią mintį. Visas jo dėmesys sutelktas Adamo paieškoms. Ji nenorėjo trukdyti. Išėjo į kiemą. Dangus žydrutėlis. Nužvelgė gatvę, ramius namus, gražiai sutvarkytas vejas. Abu Grejemai buvo lauke. Tėvas mokė savo šešiametį važiuoti dviratuku. Pats laikė už sėdynės, o berniukas mynė: kelionės ritualas, bet kartu ir pasitikėjimo klausimas — lygiai kaip tose treniruotėse, kai drąsiai krenti, nes žinai, kad tave sugaus. Jis atrodė beviltiškai prastos formos. Jo žmona stebėjo iš kiemo, nuo saulės prisidengusi akis. Ir šypsojosi. Dantė Lorimenas įsuko savo BMW 550i į kiemą.

— Sveika, Taja.

— Sveikas, Dante.

— Kaip laikotės?

— Gerai, o jūs?

— Gerai.

Be abejo, abu melavo. Ji apmetė žvilgsniu kvartalą. Namai tokie panašūs. Ir vėl pagalvojo apie tvirtas būtybes, kurios stengėsi apsaugoti pernelyg trapius gyvenimus. Lorimenai turėjo ligonį sūnų. Jos pačios sūnus dingęs ir galbūt įsivėlęs į kažką neteisėta.

Jau sėdo prie vairo, kai suzvimbė telefonas. Pažiūrėjusi į ekranėlį pamatė, kad skambina Betsė Hil. Turbūt bus geriau neatsiliepti.

Ji ir Betsė traukia skirtingais keliais. Ji nepasakos apie tuos farmos vakarėlius ir apie tai, ką įtarė policija. Kol kas ne.

Telefonas nenutilo.

Jos pirštas laukė virš mygtuko „SIŲSTI“. Dabar svarbiausia — surasti Adamą. Visa kita, palyginti su tuo, gali palaukti. Tačiau galėjo būti, kad Betsė ką nors sužinojo, kas padėtų suprasti, kas čia vyksta.

Ji nuspaudė mygtuką.

— Klausau?

Betsė pasakė:

— Aš ką tik kalbėjausi su Adamu.

KARSONUI pradėjo skaudėti sulaužytą nosį. Jis žiūrėjo, kaip Rozmari Makdevit padėjo telefoną.

Dabar „Jaguaro“ klubas buvo toks tylus. Rozmari uždarė jį, išsiuntė visus namo po vos neįvykusių muštynių su Bajumi ir jo ežiuku apsikirpusiu draugužiu. Pasiliko tik jiedu.

Ji buvo žavinga, be abejonės, tikra ugnis, tačiau šią sekundę ta paprastai kieta išvaizda, rodės, bliūško. Ji apsiglėbė rankomis.

Karsonas sėdėjo priešais ją. Jis bandė pasišaipyti, tačiau neleido nosies diegimas.

— Čia buvo Adamo senis?

— Taip.

— Mums reikia atsikratyti jų abiejų.

Ji papurtė galvą.

— Ką?

— Nesirūpink, — pasakė ji, — aš susitvarkysiu.

— Tu nesupranti, ar ne?

Rozmari tylėjo.

— Tie žmonės, kuriems dirbame...

— Mes niekam nedirbame, — nutraukė ji.

— Gerai, gali vadinti, kaip nori. Mūsų partneriai. Mūsų platintojai. Bet kaip.

Ji užsimerkė.

— Jie — blogi žmonės.

— Niekas negali nieko įrodyti.

— Ir dar kaip gali.

— Tiesiog leisk man pačiai tvarkytis, gerai?

— Jis važiuoja čia?

— Taip. Pasikalbėsiu su juo. Aš žinau, ką darau. Tu išeik.

— Kad galėtum likti viena su juo?

Rozmari papurtė galvą.

— Nieko panašaus.

— Tai kodėl?

— Aš išspręsiu šį klausimą. Man pavyks jį įtikinti. Tiesiog leisk man pačiai viskuo pasirūpinti.

ADAMAS stovėjo vienas ant kalnelio. Ausyse tebeskambėjo Spenserio balsas:

„Aš labai atsiprašau..."

Adamas užsimerkė. Tie balso įrašai telefone. Jis neištrynė jų, klausėsi ir klausėsi kiekvieną dieną, o skausmas vis varpė.

„Adamai, prašau, atvažiuok..."

„Atleisk man, gerai? Pasakyk tik tiek, kad atleidi man..."

Ir naktimis tas balsas neapleido, ypač paskutiniame įraše, kuriame Spenserio tariami žodžiai jau susiliejo, jau sklendė mirties link:

„Tai ne dėl tavęs, Adamai. Gerai, žmogau. Pasistenk suprasti. Ir niekas kitas nekaltas. Tiesiog per sunku. Visada buvo per daug sunku..."

Adamas laukė D. J. Hafo ant seno kalnelio prie viduriniųjų klasių mokyklos. D. J. tėvas, policijos kapitonas, užaugęs šiame mieste, sakė, kad vaikai čionai kopdavo po pamokų. Čia burdavosi chuliganai. Kiti šalinosi šios vietos, verčiau ėjo už pusmylės toliau.

Jis dairėsi. Tolumoje matėsi futbolo aikštė. Kai Adamui buvo aštuoneri, čia žaidė kažkurioje lygoje, bet futbolas nebuvo jo aistra.

Ledo ritulys — kas kita. Jam patiko šaltis ir pačiūžų slydimas. Patiko užsidėti visus tuos antkelius ir antveidį, ir pats susitelkimas patiko beginant vartus. Tada tai bent pasijausdavai vyru! Jeigu buvai ne pėsčias, jeigu buvai išties tikslus, tavo komanda negalėjo pralaimėti. Dauguma vaikų neapkentė tokios įtampos. Adamui ji buvo prie širdies.

„Atleisk man, gerai?..“

Ne, dabar galvojo Adamas, *tu* turi *man* atleisti.

Spenseris visada buvo nepastovus: tai, žiūrėk, staiga metasi į padanges, tai nusminga į depresiją. Jis kalbėjo apie pabėgimą, apie kokio nors verslo pradėjimą, bet dažniausiai — apie mirtį ir visų kančių pabaigą. Daugiau ar mažiau visi vaikai taip elgiasi. Pernai Adamas net buvo pradėjęs sudarinėti savižudybės paktą su Spenseriu. Tačiau Adamui tai tebuvo vien šnekos.

Jis turėjo numanyti, kad Spenseris tai padarys.

„Atleisk man...“

Argi tai būtų ką nors pakeitę? Taip, tą naktį būtų. Jo draugas būtų pratempęs dar vieną dieną. Ir dar vieną. O paskui — kas žino?

— Adamai?

Jis atsigręžė į tą pusę, iš kur sklido balsas. Tai buvo D. J. Hafas.

D. J. tarė:

— Tau viskas gerai?

— Ne tavo dėka.

— Aš nežinojau, kad taip atsitiks. Aš tik pamačiau, kad tavo tėvas mane sekė, ir pasakiau Karsonui.

— Ir pabėgai.

— Aš nežinojau, kad jie vysis jį.

— Ir ką tu manei, kas atsitiks, D. J.?

Jis gūžtelėjo pečiais, ir Adamas pamatė. Akys raudonos. Pats apsinešęs plonyčiu prakaito sluoksniu. Ir D. J. kūnas svyravo.

— Tu apsvaigęs, — pasakė Adamas.

— Na, ir kas? Nesuprantu tavęs, žmogau. Kaip tu galėjai pasakyti savo tėvui?

— Aš nepasakiau.

Adamas tai nakčiai buvo viską suplanavęs. Jis netgi nuėjo į seklių parduotuvę mieste. Manė, kad jam tereikės laido, kaip kad rodo per televiziją, bet jie davė jam kažką panašaus į paprastą tušinuką, kuris įrašo garsus, ir diržo sagtį, kuri atstojo vaizdo kamerą. Jis būtų viską ten nusinešęs, po to atidavęs policijai, — tik jau ne vietos policijai, kur dirbo D. J. tėvas. O paskui tegul viskas rutuliojasi, kaip išeina. Jis rizikavo, tačiau nebuvo kitos išeities.

Jis garmėjo į bedugnę.

Jis skendo ir puikiausiai tai jautė, žinojo, kad jeigu pats neišsigelbės, jam baigsis taip, kaip Spenseriui. Todėl viską suplanavo ir praėjusią naktį buvo tam pasiruošęs.

Ir tada tėvas užsispyrė, kad jis važiuotų į tas „Rangers" rungtynes.

Adamas žinojo, kad negalės jo paklausyti. Galbūt ir galėjo kuriam laikui atidėti savo planą, tačiau jeigu jis nebūtų pasirodęs tą naktį, Rozmari su Karsonu ir visi kiti būtų suklusę. Jie jau žinojo, kad jis išsisukinėjo. Jau spaudė jį šantažuojamu grasinimu. Dėl to jis ir išsmuko iš namų, nulėkė į „Jaguaro" klubą.

Visas jo planas nuėjo velniop, kai pasirodė tėvas.

Ranka degė ten, kur buvo peilio padaryta žaizda. Gali prireikti siūti, gali net grėsti užkrėtimas. Jis bandė išvalyti ją. Vos nenualpo iš skausmo. Tačiau kol kas reikėjo iškęsti. Kol jis viską susitvarkys.

— Karsonas ir kiti vyrukai mano, kad tu ruošeisi mus pakišti, — pasakė D. J.

— Nieko aš nesiruošiau, — sumelavo Adamas.

— Tavo tėvas prisistatė ir prie mano namų.

— Kada?

— Aš nežinau. Turbūt prieš kokią valandą iki pasirodymo Bronkse. Mano tėtis matė jį, sėdintį automobilyje kitapus gatvės.

Adamas norėjo apie tai pamąstyti, tačiau nebuvo laiko.

— Mums reikia užbaigti tai, D. J.

— Klausyk, aš pasišnekėjau su savo seniu. Jis pasirūpins viskuo už mus. Jis faras. Padarys savo darbą.

— Spenseris nebegyvas.

— Ne mūsų kaltė.

— Taigi, D. J., kad mūsų.

— Spenseris buvo apkvaišęs. Jis pats tai padarė.

— Mes leidome jam mirti, — Adamas pažvelgė į savo dešiniąją plaštaką. Sugniaužė kumštį. — Spenseris patyrė štai tokį paskutinį žmogaus prisilietimą. Savo geriausio draugo kumštį. Aš jam trenkiau.

— Nesvarbu, žmogau. Nori jaustis kaltas dėl to — tavo reikalas. Tu negali dėl to paskandinti visų kitų mūsiškių.

— Kalbu ne apie kaltę. Jie norėjo nužudyti mano tėvą. Po velnių, jie norėjo nudėti ir mane.

D. J. papurtė galvą:

— Tu nieko nesupranti.

— Ką?

— Mes prisistatome — mums baigta. Ko gero, tūptume už grotų. Tada pamiršk koledžą. Ir kaip manai, kam Karsonas ir Rozmari pardavinėjo tuos vaistus — labdaringajai „Gelbėjimo armijai“? Negi nesusigaudai: čia įsivėlę nusikaltėliai. Karsonas iš baimės jau pametė galvą.

Adamas tylėjo.

— Mano senis sako, kad jeigu tylėsime, viskas bus gerai.

— Ir tu tikrai tuo tiki?

— Aš pristačiau tave jiems — tik tiek jie gali mane apkaltinti. O tie receptai — tavo tėvo. Mes galime sakyti, kad nebenorime užsiimti.

— O jeigu jie mūsų nepaleis?

— Mano tėvas gali paspausti. Jis sakė, kad viskas bus gerai. Pačiu blogiausiu atveju, mes atsijungiame ir neprasižiojame.

Adamas žiūrėjo į jį laukdamas, ką jis sakys toliau.

— Šitas sprendimas liečia mus visus, — pasakė D. J. — Ne vien tavo ateitis bus sušikta. Ir maniškė. Ir Klarkas įsivėlęs. Ir Olivija.

— Aš daugiau nežadu klausytis tokių kalbų.

— Bet tai tiesa, Adamai. Galbūt jie nėra taip tiesiogiai įsivėlę kaip mes abu, bet ir jie žlugs.

— Ne.

— Kas ne?

Jis vėl pažiūrėjo į draugą.

— Tau visą gyvenimą šitaip klostėsi, D. J.

— Apie ką čia šneki?

— Tau bėda — ir tėvas tave ištraukia.

— Ką tu, po velnių, galvoji, taip šnekėdamas?

— Mes negalime taip paprastai išsikapstyti iš šios makalynės.

— Spenseris pats pasidarė sau galą. Mes nieko jam nepadarėme.

Adamas žiūrėjo pro medžius į pakalnę. Futbolo aikštė tuščia, bet žmonės teberisnojo ratu. Jis suktelėjo galvą į kairę. Bandė surasti tą stogo lopą, kur rado Spenserį, tačiau jį užstojo bokštas. D. J. priėjo prie jo.

— Mano tėtis lankydavosi čia, — pasakė D. J. — Kai mokėsi vidurinėje. Jis buvo vienas iš tų negerų vaikų, supranti? Rūkė žolytes, gėrė alų. Įsiveldavo į muštynes.

— Ką nori pasakyti?

— Noriu pasakyti štai ką. Anais laikais klaidos buvo atleidžiamos. Žmonės žiūrėjo kitaip. Buvai vaikas — vadinasi, tau priklausė išleisti garą. Mano tėvas pavogė automobilį, kai buvo mūsų amžiaus. Ir jį nutvėrė, bet viskas buvo išspręsta palankiai. Dabar mano senis yra vienas iš labiausiai gerbiančių įstatymus šiose apylinkėse. Tačiau jeigu jis būtų augęs šiais laikais, būtų žlugęs. Absurdiška. Jeigu mokykloje tu švilptelėsi panelei, gali sėsti už grotų. Jeigu koridoriuje atsitrenksi į kieno nors krūtinę, tau gali pripaišyti kokius nors kaltinimus. Viena klaida — ir tu iškrendi. Mano tėvas sako, kad tai nesąmonė. Kaip kitaip mes surasime savo kelią?

— Tai nereiškia, kad galime elgtis, kaip norime.

— Adamai, po poros metų mokysimės koledže. Viskas liks praeityje. Mes nesame nusikaltėliai. Negalime leisti, kad šitas momentas sugriautų mūsų gyvenimą.

— Jis sugriovė Spenserio.

— Tai ne mūsų kaltė.

— Tie tipai vos nenužudė mano tėvo. Jis atsidūrė ligoninėje.

— Žinau. Ir suprantu, ką jausčiau, jeigu taip būtų atsitikę mano tėvui. Tačiau dėl to tu negali vaikščioti atlaužęs gaiduką. Turi nusiraminti ir gerai pagalvoti. Aš kalbėjau su Karsonu. Jis nori, kad mes užeitume su juo pasišnekėti.

Adamas susiraukė:

— Skubu.

— Ne, aš rimtai kalbu.

— Jis — beprotis. Pats žinai. Ką tik pats pasakei: jis mano, kad aš ruošiausi jį pakišti.

Adamas stengėsi viską apmąstyti, tačiau buvo velniškai pavargęs. Jis nemiegojo visą naktį. Jam skaudėjo, jis buvo išsisėmęs ir sutrikęs. Jis visą naktį galvojo ir iš tikrųjų neišmanė, ko griebtis.

Jam reikėjo iš karto tėvams pasakyti tiesą.

Bet negalėjo. Jis pats įsivėlė į šį jovalą, per dažnai kvaišo nuo narkotikų. Tad pradedi tikėti, kad vieninteliai pasaulyje žmonės, kurie besąlygiškai tave myli, vieninteliai žmonės, kurie tave mylės, kad ir kaip būtum smukęs, kad jie tapo priešais.

Tačiau jie šnipinėjo Adamą.

Dabar jis žinojo. Jie nepasitikėjo juo. O, kaip jis buvo dėl to įsiutęs, tačiau kai gerai pagalvojo — argi jis nusipelno jų pasitikėjimo?

Užtat po vakarykštės nakties jis ir supanikavo. Pabėgo ir tūnojo pasislėpęs. Jam tiesiog reikėjo laiko pamąstyti.

— Aš turiu pasikalbėti su savo tėvais, — pareiškė jis.

— Nemanau, kad protinga mintis.

Adamas pažiūrėjo į jį.

— Leisk pasinaudoti tavo telefonu.

D. J. papurtė galvą. Adamas žengė prie jo ir sugniaužė kumštį.

— Nenorėk, kad atimčiau.

D. J. akys sudrėko. Jis iškėlė ranką, išėmė telefoną ir padavė Adamui. Vaikinas paskambino namo. Niekas neatsiliepė. Jis paskambino į tėvo mobilųjį telefoną. Niekas neatsiliepė. Jis surinko mamos numerį. Tas pat.

D. J. tarė:

— Adamai?

Jis galvojo, kad reikia paskambinti jai. Jau skambino vieną kartą, bet tik trumpam, kad patikintų, jog jam viskas gerai, ir prisaikdino ją, kad nesakytų tėvams.

Jis surinko Džilės telefono numerį.

— Klausau?

— Čia aš.

— Adamai? Prašau, grįžk namo. Man baisu.

— Ar žinai, kur dabar yra mama ir tėtis?

— Mama pasiims mane iš Jasminos. Tėtis išvažiavo ieškoti tavęs.

— Gal žinai kur?

— Atrodo, į Bronksą ar panašiai. Girdėjau, kaip mama kažką minėjo. Lyg ir „Jaguaro“ klubą.

Adamas užsimerkė. Prakeikimas. Jie žino.

— Klausyk, turiu eiti.

— Kur?

— Viskas bus gerai. Nesirūpink. Kai pamatysi mamą, pasakyk jai, kad skambinau tau. Pasakyk, kad jaučiuosi gerai ir greitai būsiu namie. Pasakyk, kad susisiektų su tėčiu ir lieptų jam važiuoti namo, gerai?

— Adamai?

— Tik pasakyk jai.

— Man tikrai baisu.

— Nesirūpink, Džile, gerai? Tiesiog padaryk, kaip sakiau. Viskas jau beveik baigėsi.

Jis išjungė ryšį ir pažiūrėjo į D. J.

— Tavo automobilis čia?

— Aha.

— Turime lėkti.

NEŠAS pamatė, kaip prie namo privažiavo nepažymėta policijos mašina.

Išlipo Gajus Novakas. Civiliniais drabužiais apsirengęs policininkas jau ruošėsi pasekti jo pavyzdžiu, tačiau Novakas sustabdė jį rankos mostu. Jis pasilenkė prie automobilio, paspaudė policininkui ranką ir apsvaigęs nuklupiniavo prie paradinių durų.

Nešas pajuto, kai suvibravo jo telefonas. Jis jau nebetikrino, kas skambina. Žinojo, kad čia vėl Džo Luistonas. Vos prieš kelias minutes jis klausėsi pirmo desperatiško pranešimo:

„O, Dieve, Nešai, kas čia vyksta? Aš nenorėjau šito. Prašau, daugiau niekam nieko nedaryk, gerai? Tiktai... Aš galvojau, kad tu pasišnekėsi su ja arba gausi tą vaizdo juostą ar panašiai. Ir jeigu žinai ką nors apie tą kitą moterį, prašau, nieko jai nedaryk. O, Dieve, o, Dieve..."

Štai taip kalbėjo.

Gajus Novakas įėjo į savo namą. Nešas taip pat patraukė jo link. Po trijų minučių paradinės durys vėl atsidarė. Išėjo moteris. Gajaus Novako meilužė. Jis pabučiavo ją į skruostą. Durys užsidarė paskui ją. Ji nuėjo taku gatvės link. Prie kelkraščio ji atsisuko ir pakratė galvą. Turbūt ji verkė, bet iš taip toli gerai nesimatė.

Po trisdešimties sekundžių ir ji dingo.

Dabar kiekviena minutė buvo brangi. Nešas suprato padaręs kažką ne taip. Jie jau išsiaiškino Marianos tapatybę. Pranešė per žinias. Policija apklausė vyrą. Žmonės mano, kad teisėsaugos pareigūnai yra kvaili. Jie ne kvaili. Jie turi visus privalumus. Nešas tai gerbė. Tai buvo viena iš priežasčių, kodėl jis darė viską, kad užmaskuotų Marianos tapatybę.

Savisaugos jausmas diktavo, kad reikia bėgti. Slėptis, dingti iš šios šalies. Tačiau taip būtų negerai. Jis dar galėtų padėti Džo Luistonui, netgi jei Džo pats negalėjo sau padėti. Jis paskambins jam vėliau ir įtikins, kad saugotų viską paslaptyje. O gal pačiam Džo nušvis protas. Šią akimirką Džo panikavo, bet galiausiai jis pirmas ir paskambino Nešui, šaukdamasis pagalbos. Gal jis vis dėlto imsis ryžtingų priemonių.

Tas knietulys buvo čia pat. Nešas mėgo vadinti jį pamišimu.

Jis žinojo, kad mergaitė buvo namuose. Jis nebuvo suinteresuotas jų nuskriausti — o gal tai netiesa? Kartais sunku pasakyti. Visi žmonės linkę save apgaudinėti, o Nešui kartais nebuvo svetima pasimėgauti per dideliu susižavėjimu.

Tačiau aplinkybės klostėsi taip, kad nebuvo laiko laukti. Jis turėjo veikti dabar. Ar diktavo pamišimas, ar ne, bet tai reiškė, kad vaikas galėjo kuo puikiausiai užraukti netiesioginę grėsmę.

Peilis jau buvo jo kišenėje. Jis išsiėmė jį ir laikė rankoje.

Nešas priėjo prie Novako užpakalinių durų ir pradėjo darbuotis su užraktu.

35

ROZMARI Makdevit sėdėjo savo kabinete „Jaguaro" klube. Dabar jos liemenį ir tatuiruotes dengė pernelyg didelė pilka sportinė palaidinė. Ji tiesiog skendo joje, plaštakos prapuolusios ilgose rankovėse. Dėl to ji atrodė mažesnė, ne tokia grėsminga ir galinga, ir Maikui šmėkštelėjo mintis, kad ji specialiai taip apsirengė. Priešais ją ir Maiką stovėjo po puodelį kavos.

— Policininkai prijungė jums laidelį? — paklausė ji.

— Ne.

— Gal galėčiau paimti jūsų mobilųjį telefoną — tiesiog norėdama užsitikrinti?

Maikas gūžtelėjo pečiais ir mestelėjo jai telefoną. Ji išjungė jį ir paliko gulėti tarp jų.

Ant kėdės užkelti jos keliai taip pat slėpėsi po palaidine. Mou liko lauke, laukė automobilyje. Jis nenorėjo, kad Maikas taip elgtųsi, nes įtarė spąstus, tačiau suprato, kad kito kelio nėra. Tai geriausias ėjimas ieškant Adamo.

Maikas prabilo:

— Iš tikrųjų man nesvarbu, kuo jūs užsiimate, man terūpi, kaip tai susiję su mano sūnumi. Ar žinote, kur jis yra?

— Ne.

— Kada matėte jį paskutinį kartą?

Ji pažiūrėjo į jį rudomis balandės akimis. Maikas nebuvo tikras, ar jį čia specialiai įviliojo, ar ne, tačiau jam tai nerūpėjo. Jam reikėjo atsakymų. Jis galėjo traukti jų giesmelę, jeigu tik tai padėtų.

— Praėjusią naktį.

— Tiksliai kur?

— Apačioje, klube.

— Jis atėjo čia pasilinksminti?

Rozmari šypsojosi.

— Nemanau.

Jis nesigilino.

— Jūs kalbėjotės su juo susirašinėdami pokalbių linijoje, taip? Jūs esate CeeJay8115.

Ji neatsakė.

— Jūs liepėte Adamui tylėti, tada nieko neatsitiks. Jis parašė jums, kad jį užkalbino Spenserio Hilo motina, taip?

Jos keliai tebekyšojo virš kėdės. Ji apglėbė juos.

— Iš kur jūs taip gerai žinote apie jo asmeninį susirašinėjimą, daktare Bajau?

— Tai ne jūsų reikalas.

— Kaip jūs atsekėte jį praėjusią naktį iki „Jaguaro“ klubo?

Maikas tylėjo.

— Ar jūs esate tikras, kad norite eiti šiuo keliu? — paklausė ji.

— Nematau kito pasirinkimo.

Ji dirstelėjo pro jo petį. Maikas atsisuko. Pro stiklą žiūrėjo Karsonas su sulaužyta nosimi. Maikas sutiko jo žvilgsnį ir ramiai laukė. Po kelių sekundžių Karsonas apsisuko ir pasišalino.

— Jie tėra berniukai, — pasakė Maikas.

— Ne, jau nebe.

Jis praleido šią pastabą pro ausis.

— Kalbėkite.

Rozmari atsisėdo patogiau.

— Tuomet kalbėkime hipotetiškai, gerai?

— Jeigu taip norite.

— Aš taip noriu. Tarkime, jūs esate mergaitė iš mažo miestelio. Jūsų brolis miršta nuo per didelės narkotikų dozės.

— Policija kalba ką kita. Jie sako, nėra jokių įrodymų, kad taip atsitiko.

Ji šyptelėjo.

— Šitaip pasakė FTB agentai?

— Jie sakė, kad neranda nieko, kas pagrįstų tokį tvirtinimą.

— Aš pakeičiau kai kuriuos faktus, štai kodėl.

— Kokius faktus?

— Miesto pavadinimą, valstijos pavadinimą.

— Kodėl?

— Pagrindinė priežastis? Tą naktį, kai mirė mano brolis, mane areštavo už narkotikų laikymą, ketinant juos parduoti, — ji pažiūrėjo tiesiai jam į akis. — Tai tiesa. Aš daviau broliui narkotikų. Aš buvau jo tiekėja. Aš išmetu šitą dalį iš visos istorijos. Žmonės linkę teisti.

— Toliau.

— Taigi aš įkūriau „Jaguaro" klubą. Aš jau išdėsčiau jums savo filosofiją. Norėjau sukurti saugų prieglobstį, kur vaikai galėtų paūžti ir atsipalaiduoti. Norėjau nukreipti jų natūralius polinkius taip, kad galėtų saugiai maištauti.

— Taip.

— Štai taip ir prasidėjo. Aš nėriausi iš kailio ir užsidirbau pakankamai pinigų, kad atsiplėščiau nuo žemės. Mes atidarėme šią vietą po metų. Jūs negalite įsivaizduoti, kaip buvo sunku.

— Galiu, tačiau man nereikia viso šito klausytis. Gal greitai persukame juostą iki tos vietos, kai jūs pradėjote organizuoti farmos vakarėlius ir vogti receptų bloknotėlius?

Ji nusišypsojo ir papurtė galvą:

— Nieko panašaus.

— Aha.

— Šiandien skaičiau laikraštyje apie našlę, kuri atsidėjo savano-

riškam darbui savo vietinėje parapijoje. Per pastaruosius penkerius metus ji susišlavė dvidešimt aštuonis tūkstančius dolerių iš aukų kraitelės. Ar skaitėte?

— Ne.

— Tačiau teko girdėti apie kitus atvejus, tiesa? Begalė panašių atvejų. Žmogus pasirenka labdaringą veiklą ir prisipumpuoja sau pinigų, kad nusipirktų „Lexus“ — jūs manote, kad jis tiesiog atsibudo vieną rytą ir nutarė to imtis?

— Aš iš tikrųjų nežinau.

— Toji poniutė iš bažnyčios. Žinote, kas, galiu lažintis, atsitiko? Vieną dieną ji užsibūva, skaičiuodama kraitelėje surinktus pinigus, o jos automobilis galbūt nebeužsiveda, — taigi ji negali grįžti namo. Temsta. Tad gal ji išsikviečia taksi, ir staiga kyla mintis, na, kad ji šitiek laiko aukojasi bažnyčiai ir bažnyčia turėtų už tai sumokėti. Ji net neklausia. Pasičiumpa penkis doleriukus iš pintinėlės. Ir viskas. Apie jokią skolą nėra nė kalbos. Manau, šitaip viskas ir prasideda. Tai užkrečiamas dalykas. Matome, kaip visi tie padorūs žmonės areštuojami už grobstymą iš mokyklų arba bažnyčių, arba labdaros įstaigų. Jie pradeda nuo menkos sumelės ir juda taip lėtai, jog atrodo, lyg stebėtų laikrodžius — jie netgi nemato. Jie negalvoja, kad daro ką nors bloga.

— Šitaip atsitiko ir „Jaguaro“ klube?

— Aš maniau, kad vaikai nori linksmintis visuomeniškai. Tačiau viskas buvo panašu į vidurnakčio krepšinio programą. Taip, jie norėjo linksmintis, tačiau girtaudami ir svaigindamiesi narkotikais. Neįmanoma sukurti vietos maištauti. Neįmanoma padaryti, kad būtų saugu, kad nebūtų narkotikų, kadangi toks ir yra tikslas — jie nenori būti saugūs.

— Jūsų koncepcija nepasitvirtino.

— Nė vienas nepasirodė, o jeigu ir pasirodydavo, nepasilikdavo. Mums prikabino nevykėlių etiketę. Į mus žiūrėjo lyg į kokią nors evangelišką grupę, kuri priverčia tave padaryti skaistybės įžadą.

— Aš nesuprantu, kas įvyko po to, — pasakė Maikas. — Jūs pradėjote leisti jiems įsinešti savo narkotikus?

— Nieko panašaus. Jie atsinešdavo be leidimo. Iš pradžių nieko nežinojau, tačiau tam tikra prasme galima juos suprasti. Užkrečiamas dalykas, prisimenate? Vienas ar du vaikai atsinešė iš namų pagal receptą gaunamų vaistų. Nieko ypatingo. Ir čia nekalbama apie kokainą ar heroiną. Nešėsi FDA* aprobuotus vaistus.

— Nesąmonė, — pareiškė Maikas.

— Kas?

— Tai — vaistai. Daugeliu atveju — pagrindiniai vaistai. Visiškai aišku, kodėl reikia recepto jiems įsigyti.

Ji pašaipiai prunkštelėjo.

— Na, žinoma, gydytojas taip ir sakytų, ar ne? Jeigu nebūsi arbitras, nulemiantis, kas gauna kokius vaistus, tavo verslas žlugs — ir jau būsi praradęs daugybę pinigų, sukišdamas juos į „Medicare“ ir „Medicaid“ ir visas tas melžiančias draudimo kompanijas.

— Nesąmonė.

— Jūsų atveju — galbūt. Tačiau ne kiekvienas gydytojas yra toks rūpestingas kaip jūs.

— Jūs pateisinate nusikaltimą.

Rozmari gūžtelėjo pečiais.

— Gal jūs ir teisus. Tačiau būtent taip ir prasidėjo: keli paaugliai atsinešė iš namų piliulių. Vaistų — nieko blogo. Pirktų pagal receptus, teisėtų. Kai pirmą kartą apie tai išgirdau, sunerimau, o paskui pamačiau, kiek daug vaikų pritraukėme. Šiaip ar taip, jie vis tiek būtų tą darę, o čia jie rado saugią vietą. Aš netgi nusisamdžiau medicinos darbuotoją. Ji dirbo klube, kad būtų čia pat, jeigu kas nors atsitiktų. Argi nesuprantate? Jie jau grūdosi prie durų. Čia buvo geriau negu bet kur kitur. Aš taip pat turėjau programas, kurios galėtų padėti jiems išspręsti problemas. Jūs matėte reklaminius lapelius dėl konsultacijų. Kai kurie vaikai jau užsiregistravo. Mes darėme daugiau gero negu žalos.

Maikas įsiterpė:

* FDA (*angl.* Food and Drug Administration) — Maisto ir vaistų tarnyba.

— Užkrečiamas dalykas.

— Būtent.

— Ir, suprantama, jums vis dėlto reikia užsidirbti pinigų, — pasakė jis. — Jūs sužinote, kiek tie vaistai kainuoja gatvėje. Todėl pradedate prašyti sau dalies.

— Klubui. Išlaidoms. Pavyzdžiui, aš nusamdžiau medicinos darbuotoją.

— Lygiai kaip ta bažnyčios poniutė, kuriai reikia pinigų taksi.

Rozmari nusišypsojo, tačiau nelinksmai:

— Taip.

— Ir tada klube pasirodo Adamas. Gydytojo sūnus.

Buvo taip, kaip ir sakė policininkai. Verslas. Faktiškai jam nerūpėjo jos argumentai. Gal ji melavo, o gal ir ne. Nesvarbu. Ji suprato, kaip žmonės pakliūva į bėdą. Ta bažnyčios poniutė savanoriškai neaukojo savo laiko tam, kad pradėtų graibstyti pinigus. Viskam būna pradžia. Prieš porą metų taip nutiko ir jų miestelio „Mažųjų lygoje“. Ir vietiniuose švietimo skyriuose, ir vietinėje merijoje, — ir kaskart išgirdęs apie tai, tiesiog negali patikėti. Tu pažįsti tuos žmones. Jie nėra blogi. O gal atvirkščiai? Ar tai lemia aplinkybės, ar, kaip aiškino Rozmari, čia labiau veikia atsidavimas?

— Kas atsitiko Spenseriui Hilui? — paklausė Maikas.

— Jis nusižudė.

Maikas papurtė galvą.

— Aš sakau, ką žinau, — gynėsi ji.

— Tuomet kodėl reikėjo Adamui, kaip jūs rašėte, apie tai tylėti?

— Spenseris Hilas nusižudė pats.

Maikas vėl papurtė galvą.

— Jis paėmė per daug narkotikų čia, ar ne?

— Ne.

— Tai vienintelis paaiškinimas. Tiktai dėl to Adamas ir jo draugai turėjo tylėti. Jie bijojo. Nežinau, kokį spaudimą jūs darėte. Galbūt priminėte, kad ir juos gali areštuoti. Dėl to jie visi ir jaučia kaltę. Dėl to Adamas nebegali savęs pakęsti. Tą naktį jis buvo su Spenseriu. Jis ne tik su juo buvo, bet ir padėjo pernešti jo kūną ant stogo.

Maža šypsenėlė iškreipė jos lūpas.

— Jūs tikrai visiškai nieko nesuprantate, ar ne, daktare Bajau?

Jam nepatiko, kaip ji tai pasakė.

— Tuomet paaiškinkite.

Rozmari keliai tebetūnojo po palaidine. Vaikėziška povyza, suteikianti jai jaunatviškumo ir nekaltumo, kurio, Maiko nuomone, ji nenusipelnė.

— Jūs nepažįstate savo sūnaus, ar ne?

— Anksčiau pažinojau.

— Ne, nepažinojote. Jums tik taip atrodo. Tačiau esate jo tėvas. Jums ir nereikia visko žinoti. Jiems reikia ištrūkti. Sakydama, jog jūs nepažįstate jo, iš tikrųjų turėjau galvoje teigiamą prasmę.

— Nesuprantu.

— Jūs prijungėte GPS į jo telefoną. Šitaip ir sužinojote, kur jis buvo. Aišku, kad tikrinate jo kompiuterį ir skaitote jo susirašinėjimus. Turbūt manote, kad tai padeda, tačiau iš tikrųjų jį dusina. Gimdytojas neprivalo žinoti, kuo jų vaikas nuolat užsiima.

— Palik jiems vietos maištauti — tą norite pasakyti?

— Iš dalies taip.

Maikas atsisėdo tiesiau.

— Jeigu būčiau žinojęs apie jus anksčiau, galbūt būčiau galėjęs jį sulaikyti.

— Iš tiesų taip manote? — Rozmari pakreipė galvą, tarsi nuoširdžiai susidomėjusi jo atsakymu. Kadangi jis tylėjo, ji tęsė: — Ar tai toks jūsų ateities planas? Kontroliuoti kiekvieną savo vaikų žingsnį?

— Padarykite man paslaugą, Rozmari. Nesirūpinkite mano vaikų auginimu, gerai?

Ji atidžiai žiūrėjo į jį. Paskui parodė į mėlynę jo kaktoje:

— Užjaučiu dėl šito.

— Ar tai jūs užsiundėte ant manęs tuos gotus?

— Ne. Sužinojau apie tai tiktai šį rytą.

— Kas pasakė?

— Tai nesvarbu. Praėjusią naktį jūsų sūnus čia buvo. Labai jaus-

minga situacija. O paskui — žybt! —pasirodėte jūs. D. J. Hafas matė, kad jį sekėte. Jis paskambino, Karsonas atsiliepė.

— Jis su savo draugužiais bandė mane nužudyti.

— Ir, ko gero, būtų nužudę. Vis dar tebemanote, jog jie tėra berniukai?

— Prie klubo budintis vyras mane išgelbėjo.

— Ne. Budėtojas rado jus.

— Ką norite pasakyti?

Ji papurtė galvą.

— Kai sužinojau, jog jie užpuolė jus ir atvyko policija, tai buvo tarsi įspėjamasis signalas. O dabar tenoriu rasti būdą, kaip visa tai užbaigti.

— Kaip?

— Nelabai aišku, todėl ir norėjau susitikti. Sudarytume planą.

Dabar jam atsivėrė akys, paaiškėjo, kodėl ji taip noriai išsipasakojo. Ji žinojo, kad FTB jau artėja, kad viskas baigta ir teks palikti sceną. Jai reikėjo pagalbos ir ji įsivaizdavo, kad išsigandęs tėvas puls veikti sutartinai.

— Aš turiu planą, — pasakė jis. — Mes einame pas FTB agentus ir išklojame tiesą.

Ji papurtė galvą.

— Ko gero, tai ne geriausias šansas jūsų sūnui.

— Jis nepilnametis.

— Vis tiek. Mes visi įsipainioję. Mums reikia rasti būdą, kaip išsikapstyti iš tos situacijos.

— Jūs aprūpindavote nepilnamečius neteisėtais vaistais.

— Kaip jau paaiškinau, tai — netiesa. Galbūt jie naudojosi mano patalpomis, norėdami pasikeisti pagal receptus gautais vaistais. Galbūt tik tiek tegalėtumėte įrodyti. Jūs negalite įrodyti, kad aš apie tai žinojau.

— O pavogti receptai?

Ji išrietė antakį:

— Manote, aš juos vogiau?

Tyla.

Ji žiūrėjo jam į akis:

— Ar aš galiu patekti į jūsų namus ar į jūsų kabinetą, daktare Bajau?

— FTB sekė jus. Jie kaupė parodymus. Manote, kad tie maži gotukai ištvers, kai pakvips kalėjimu?

— Jie myli šią vietą. Jie vos neužmušė jūsų, gindami ją.

— Atsiprašau. Pakaks jiems patekti į kvotos kambarį, ir jie iškels rankas.

— Reikia ir dar kai ko nepamiršti.

— Ko gi?

— Ir kaip jūs manote, kas platino tuos vaistus gatvėje? Ar jūs išties norite, kad jūsų sūnus liudytų prieš tokius žmones?

Maikas vos nepašoko nusukti jai sprando.

— Į ką jūs įvėlėte mano sūnų, Rozmari?

— Dabar kalbame apie tai, kaip jį ištraukti. Štai į ką turite sutelkti dėmesį. Turime sutvarkyti viską — mano labui, taip, bet dar labiau — jūsų sūnaus labui.

Maikas paėmė savo telefoną.

— Daugiau nebeturiu ko pasakyti.

— Turite advokatą, tiesa?

— Taip.

— Nieko nedarykite, kol neleisite man su juo pasikalbėti, gerai? Tiek daug pastatyta ant kortos. Turite pagalvoti ir apie kitus vaikus — savo sūnaus draugus.

— Man nerūpi kiti vaikai. Rūpi tik mano.

Jis vos spėjo spustelėti mygtuką, kai suskambo telefonas. Maikas pažiūrėjo, kas skambino. Numeris nepažįstamas. Jis pakėlė prie ausies telefoną.

— Tėti?

Jo širdis apmirė.

— Adamai? Kaip tu? Kur esi?

— Ar tu „Jaguaro“ klube?

— Taip.

— Išeik. Aš — gatvėje, lekiu tavęs link. Prašau, tuojau pat iš ten dink.

36

TRIS dienas per savaitę Antonis dirbo budėtoju itin abejotinos reputacijos vyrų klube, kuris vadinosi „Prabangiu malonumu". Pavadinimas pajuokai. Tai buvo drėgna, šalta skylė. Prieš tai Antonis dirbo pigiame striptizo klube „Namų griovėjai". Anas jam patiko labiau, o ir pavadinimas daug tikslesnis, atitinkantis tikrąją jo paskirtį.

Antoniui dažniausiai teko darbuotis pietų metu. Kai kas pamanytų, kad tokią valandą klube ramu ir kad į tokias vietas minia plūsta vėlyvą naktį. Ir labai suklystų.

Pietų metas striptizo klube — „Jungtinių Tautų" susitikimas. Kiekvienai rasei, religijai, spalvai ir socialinei ekonominei grupei buvo kuo puikiausiai atstovaujama. Čia galima buvo išvysti vyrus rimtais tarnybiniais kostiumais ir tomis raudonomis flanelinėmis palaidinėmis, kurios Antoniui visada asocijavosi su medžiokle, ir „Gucci" nevarstomais batais, ir „Timberland" stilių imituojančiais batais. Čia rinkosi ir gražūs berniukai, ir malonūs pašnekovai, ir priemiesčių gyventojai, ir padugnės. Į tokią vietą suplaukia visi.

Pigus seksas — nuostabus suvienytojas.

— Tau pertraukėlė, Antoni. Truputį atsipūsk.

Antonis pasuko durų link. Nors saulė leidosi, jis vis tiek mirkčiojo. Taip jau visada būna tokiose vietose, netgi naktį. Striptizo klubuose kitokia tamsa. Išeini į lauką ir mirksi, nuvaikydamas tą tamsą lyg koks pasigėręs Drakula.

Jis siekė cigaretės, bet prisiminė, kad meta rūkyti. Jis nenorėjo, tačiau žmona laukėsi, o toks visada buvo jo pažadas: kad vaikas nejustų jokio dūmų kvapo. Jis pagalvojo apie Maiką Bajų, jo problemas su savo sūnumi. Maikas patiko Antoniui. Kietas miestietis, nesvarbu,

kad mokėsi Dartmute. Nepasitraukė. Kiti vyrukai tampa drąsūs nuo alkoholio arba norėdami pasirodyti panelei ar draugui. Kai kurie būna paprasčiausiai žiopli. Bet Maikas — ne toks. Jis tiktai neturėjo pastiprinimo. Tvirtas vyrukas. Kad ir kaip keistai skambėtų, per jį ir Antonis užsimanė būti tvirtesnis.

Antonis pažiūrėjo į laikrodį. Dar dvi minutės atokvėpio. O, žmogau, kaip norėjosi užtraukti dūmą. Šiame darbe jam nemokėjo taip gerai, kaip naktinėje tarnyboje, užtat čionai — vieni juokai. Jis nelabai tikėjo visokiomis prietaringomis nesąmonėmis, tačiau kaip nori, taip sakyk: mėnulis turėjo kažkokį poveikį. Muštynės — nakties darbas, o jeigu dar mėnulio pilnatis, jis žinojo, kad tuomet darbo bus per akis. Pietų metu vyrukai būna pakantesni. Ramiai sau sėdi, dairosi ir kramto pačius prasčiausius „priešpiečius", kokius žmogus težino, o Maiklas Vikas neduotų tokio šlamšto nė šuniui.

— Antoni? Jau laikas grįžti.

Jis linktelėjo ir jau sukosi eiti pro duris, kai pamatė vaikinuką, kuris pralėkė pro jį prisispaudęs prie ausies telefoną. Tas vaikis taip greitai šmėkštelėjo, kad per tą sekundę ar dar trumpiau jis net nespėjo aiškiai įžiūrėti veido. Ir kitas vaikiščias buvo su juo, šiek tiek vilkosi iš paskos. Tas vaikas buvo su striuke.

Mokyklinės sporto komandos striukytė.

— Antoni?

— Tuoj grįžtu, — atsiliepė jis. — Tik pirma turiu kai ką patikrinti.

GAJUS Novakas pabučiavo Betę, atsisveikindamas su ja prie paradinių savo namo durų.

— Ačiū, kad prižiūrėjai mergaites.

— Nebuvo jokio vargo. Džiaugiuosi, kad galėjau padėti. Aš tikrai užjaučiu dėl tavo buvusios žmonos.

Nieko sau panelė, pagalvojo Gajus. Jis tik probėgšmais pasvars-

tė, ar Betė dar kada nors ateis, ar ši dienelė bus išginusi ją, o tai būtų visiškai suprantama.

— Ačiū, — pakartojo jis.

Gajus uždarė duris ir nupėdino prie spintelės su gėrimais. Jis nebuvo rimtas gėrėjas, tačiau dabar verkiant reikėjo taurelės. Mergaitės buvo viršuje ir žiūrėjo filmą per DVD grotuvą. Jis šūktelėjo joms, kad niekur neskubėtų, ramiai baigtų žiūrėti filmą. Per tą laiką Taja spės atvažiuoti Džilės, o Gajus apsvarstys, kaip pranešti Jasminai liūdną žinią.

Jis įsipylė viskio iš butelio, kuris, ko gero, nebuvo liestas trejus metus. Išmaukė vieną stiklą, jausdamas, kaip dega gerklė, ir įsipylė antrą.

Mariana.

Prisiminė tolimą praeitį: vasaros romanas pakrantėje, kur jie abu dirbo turistus aptarnaujančiame restorane. Vidurnaktį baigę tvarkytis, jie nusinešdavo į paplūdimį antklodę ir akimis klajodavo žvaigždžių takais. Bangos duždavo į krantą, nuostabus jūros vandens kvapas gaivindavo nuogus kūnus. Grįžę į savo koledžus: jis — į „Syracuse", ji — į „Delaware" universitetą, jie kalbėdavosi telefonu kiekvieną mielą dieną. Rašė laiškus. Jis nusipirko gerokai pavažinėtą „Oldsmobile Ciera", kad kas savaitgalį įveiktų daugiau kaip keturias valandas trunkančią kelionę, nes reikėjo pasimatyti su Mariana. Kelias atrodydavo begalinis. Jis negalėdavo sulaukti tos akimirkos, kai iššoks iš automobilio ir puls į jos glėbį.

Dabar, sėdint šiame name, laiko bangos nardė pirmyn ir atgal, atnešdamos kažką iš tolumos ir staiga nušveisdamos, rodės, čia pat per jo petį.

Gajus gerokai gurkštelėjo viskio. Kūnas maloniai įšilo.

Dieve, kaip jis mylėjo Marianą tada, o ji viską sunaikino. Ir dėl ko? Dėl tokios pabaigos? Žiauriai nužudyta, kadaise pakrantėje bučiuotas veidas sutraiškytas kaip kiaušinio lukštas, nuostabus kūnas išmestas skersgatvyje kartu su visomis atmatomis.

Ir kaip viskas išslysta iš rankų? Kai taip karštai myli, kai nori praleisti su žmogumi kiekvieną sekundę, o viskas, ką jis daro, atrodo nuostabu, žavu, — kaip, po perkūnais, viskas ima ir išnyksta?

Gajus jau liovėsi kaltinęs save. Jis baigė gerti viskį, svyruodamas pakilo ir įsipylė dar vieną. Mariana pasiklojo sau lovą ir mirė joje.

Tu, kvaila bobše.

Ir ko tu ieškojai ten, Mariana? Mums nieko netrūko. Tos apspangusios naktys baruose, tie trynimaisi lovose — kur jie nuvedė tave, mano tikroji meile? Ar ten radai pasitenkinimą? Džiaugsmą? Ką nors daugiau negu tuštumą? Turėjai gražią dukrelę, tave dievinantį vyrą, namus, draugus, bendruomenę, gyvenimą, — kodėl to nepakako?

Tu, kvaila, pamišusi bobšė.

Jis atkragino galvą. Minkšta masė, likusi iš jos gražaus veido... Šis vaizdas niekada neišnyks jam iš akių. Liks amžiams. Gal jis nugrūs jį kur nors, į kokį smegenų kampelį, tačiau jis išlįs nakčia ir neduos ramybės. Taip nedora. Jis buvo geras žmogus. Tai Mariana nusprendė paversti gyvenimą pragaištingu kažkokios nepasiekiamos palaimos ieškojimu — pragaištingu ne vien sau, nes galiausiai ji pasigriebė daugybę aukų.

Jis sėdėjo tamsoje ir dėliojo žodžius, kuriuos turėjo pasakyti Jasminai. Pasakyk paprastai, mąstė jis. Jos motina mirė. Nesakyk kaip. Tačiau Jasmina smalsi. Ji norės žinoti visas smulkmenas. Ji lįs į internetą ir susiras arba išgirs iš draugų mokykloje. Dar viena tėviška dilema. Pasakyti tiesą ar bandyti pridengti? Joks dangstymas nepadės. Internetas pasirūpins, kad neliktų paslapčių. Vadinasi, teks pasakyti jai viską.

Bet neskubant. Ne viską iš karto. Pradėti paprastai.

Gajus užsimerkė. Be jokio garso, be jokio ženklo ranka užspaudė jam burną, ašmenys prigludo prie kaklo, praplėšdami odą.

— Ššš, — sušnabždėjo balsas prie ausies. — Neversk manęs nužudyti mergaičių.

SUZANA Lorimen sėdėjo viena kieme už namo.

Sodas puikiai šiais metais augo. Jiedu su Dante įdėjo daug pastangų, tačiau retai kada pasidžiaugdavo savo darbo vaisiais. Ji vis atsisėsdavo čia, paskęsdavo tarp tos faunos ir žalumos, tačiau taip ir nesugebėdavo nuslopinti kritiško žvilgsnio. Tai, žiūrėk, vienas augalėlis leipo, kitas prašėsi apkarpomas, trečias nežydėjo taip puikiai kaip pernai. Šiandien ji išjungė visus garsus ir stengėsi panirti į gamtovaizdį.

— Brangioji?

Ji neatitraukė nuo sodo akių. Dantė priėjo prie jos ir sustojęs už nugaros uždėjo ant pečių rankas.

— Tu gerai jautiesi? — paklausė jis.

— Taip.

— Mes rasime donorą.

— Žinau.

— Nenuleisime rankų. Prašysime visų, kuriuos pažįstame, duoti kraujo. Jeigu reikės, maldausime. Žinau, tavo šeima nedidelė, tačiau mano pakankamai gausi. Prižadu, kad visi išsitirs.

Ji linktelėjo galvą.

Kraujas, galvojo ji. Kraujas nesvarbu, nes juk Dantė buvo tikrasis Luko tėvas.

Ji čiupinėjo auksinį kryželį ant kaklo. Ji turėtų pasakyti jam tiesą. Tačiau taip ilgai meluota. Po išžaginimo ji iškart mylėjosi su Dante kaip galėdama dažniau. Kodėl? Gal ji jautė? Kai Lukas gimė, ji tikėjo, kad jis Dantės. Visi šansai buvo jos pusėje. Išprievartavimas įvyko vieną kartą. O su savo vyru ji mylėjosi daugybę kartų tą mėnesį. Lukas savo išvaizda buvo panašus į ją, todėl ji stengėsi viską pamiršti.

Žinoma, ji nepamiršo. Kad ir kaip jos motina tikino, ji taip ir nesugebėjo atsiriboti nuo to.

„Šitaip geriausia. Tu gyveni toliau. Tu apsaugai savo šeimą..."

Ji vylėsi, kad Ailina Goldfarb išlaikys jos paslaptį. Daugiau niekas nežinojo tiesos. Tėvai žinojo, tačiau abu jau mirę: tėtis — nuo širdies ligos, mama — nuo vėžio. Kol jie buvo gyvi, nė vienas neužsimindavo, kas atsitiko. Nė karto. Jie nepasivadindavo jos į šalį ir neapkabindavo, nepaskambindavo paklausti, kaip jai sekėsi ir ar ji pajėgė ištverti. O kai praėjus trims mėnesiams po išprievartavimo ji su Dante jiems pasakė, kad jie taps seneliais, jie net nemirktelėjo.

Ailina Goldfarb norėjo surasti prievartautoją — galbūt jis padėtų.

Bet tai neįmanoma.

Tąkart Dantė buvo išvažiavęs su draugais į Las Vegasą. Tai jai nepatiko. Jų santykiai atsidūrė labai keblioje situacijoje, ir vos tik Suzana pradėjo svarstyti, ar tik neištekėjo per jauna, jos vyras nusprendė išsidanginti su draugužiais palošti ir, ko gero, išmaišyti visus striptizo klubus.

Iki tos nakties Suzana Lorimen nebuvo religinga. Augant jos tėvai vesdavosi ją kiekvieną sekmadienį į bažnyčią, tačiau ji ten nepritapo. Kai ji pražydo ir tapo, kaip daug kas sakė, gražuolė, tėvai labai griežtai ją sekė. Žinoma, galų gale Suzana pasipriešino, tačiau po tos baisios nakties ji atsivertė.

Ji su trimis draugėmis nuėjo į barą Vest Oranže. Tos kitos panelės buvo netekėjusios, ir ji panoro pasijusti vieną naktį tokia pati, kai vyras išgaravo į Vegasą. Žinoma, nepasakytum, kad ji jautėsi vieniša. Buvo ištekėjusi, ir gana laimingai, tačiau menkutis paflirtavimas negalėjo pakenkti. Taigi ji gėrė ir linksminosi, kaip ir anos panelės. Tačiau ji gėrė pernelyg daug. Baras vis tamsėjo, muzika garsėjo. Ji šoko. Galva sukosi.

Paryčiais draugės viena po kitos išsiskirstė su įvairiais vyrukais, kompanija išretėjo.

Kai vėliau ji skaitė apie narkotikus, kurių tau įberia, kad būtų lengviau išžaginti, svarstė, ar tik ir jai taip neatsitiko. Ji beveik nieko neatsiminė. Staiga atsidūrė kažkokio vyro automobilyje. Ji verkė, norėjo išlipti, tačiau jis neišleido. Vieną akimirką jis išsitraukė peilį ir

nusitempė ją į motelį. Jis vadino ją bjauriausiais vardais ir išžagino. Ji grūmėsi, o jis ją daužė.

Rodės, tam siaubui nebuvo galo. Ji prisiminė, kaip tikėjosi, kad jis ją nužudys, kai tai baigsis. Štai kaip viskas buvo. Ji negalvojo apie išlikimą. Troško mirties.

Toliau viskas taip pat skendėjo migloje. Ji prisiminė kažkur skaičiusi, kad reikia atsipalaiduoti ir nesipriešinti: tegul prievartautojas mano laimėjęs ar panašiai. Suzana taip ir darė. Kai jo budrumas nusilpo, ji ištraukė ranką ir griebusi už jo sėklidžių iš visų jėgų suspaudė. Ji nepaleido jų, vis tampė. Jis kriokdamas atsitraukė.

Suzana nusirito nuo lovos ir surado peilį.

Jos prievartautojas raitėsi ant grindų. Daugiau jos nebepuolė. Ji galėjo atplėšti duris, išlėkti iš kambario ir šauktis pagalbos. Tai būtų buvęs pats protingiausias žingsnis. Tačiau ji taip nepasielgė.

Suzana giliai suvarė į jo krūtinę peilį.

Jo kūnas pastėro. Kai peilis pradūrė širdį, jį ištiko baisi konvulsija.

Paskui jos žagintojas mirė.

— Tu labai įsitempusi, mieloji, — dabar, praėjus vienuolikai metų, pasakė Dantė.

Dantė pradėjo masažuoti jai pečius. Ji leidosi, nors nejuto jokio palengvėjimo.

Suzana išlėkė iš to motelio kambario, palikusi jo krūtinėje peilį.

Ji bėgo labai ilgai. Galva ėmė skaidrėti. Suradusi telefoną automatą, paskambino savo tėvams. Tėvas atvažiavo jos paimti. Jie pasikalbėjo. Tėvas pravažiavo pro motelį. Ten žybčiojo raudonos lemputės. Policija jau atvažiavusi. Tėvas nusivežė ją į jos vaikystės namus.

— Kas dabar tavimi patikės? — pasakė jos motina.

Ji abejojo.

— Ką pagalvos Dantė?

Dar vienas geras klausimas.

— Motina turi saugoti savo šeimą. Tokia moters pareiga. Šiuo atžvilgiu esame stipresnės už vyrus. Mes priimame smūgį ir žengia-

me toliau. Jeigu jam pasakysi, tavo vyras niekada nebežiūrės į tave kaip anksčiau. Joks vyras nežiūrėtų. Tau patinka, kaip jis elgiasi su tavimi, taip? Jis visada stebėtųsi, kodėl tu ten ėjai. Galvotų, kaip atsiradai to vyro kambaryje. Gal jis ir patikėtų tavimi, tačiau niekas nebegrįžtų į savo vėžes. Ar supranti?

Ji laukė, kol pasirodys policija. Tačiau ji nepasirodė. Pasiskaitė laikraščiuose apie tą nužudytą vyrą, netgi išvydo jo pavardę, tačiau straipsniai užsibuvo tik dieną ar dvi. Policija įtarė, kad jos prievartautojas žuvo vagystės metu arba reikalai pakrypo blogai, atliekant sandėrius dėl narkotikų. Vyras buvo teistas.

Taip Suzana ir elgėsi, kaip liepė motina. Dantė parsirado namo. Ji mylėjosi su juo. Jai nepatiko. Ir dabar nepatinka. Tačiau ji mylėjo vyrą ir norėjo, kad jis būtų laimingas. Dantė nesuprato, kodėl jo gražutė žmona dar labiau paniuro, tačiau intuicija kuždėjo, kad verčiau nereikia klausinėti.

Suzana vėl pradėjo lankyti bažnyčią. Jos motina buvo teisi. Tiesa būtų sužlugdžiusi jos šeimą. Todėl ji slėpė visa tai, apsaugodama Dantę ir vaikus. Laikas išties gydė. Kartais ji išgyvendavo kelias dienas negalvodama apie tą naktį. Jeigu Dantė ir suvokė, kad jai nepatinka seksas, jis to neparodė. Anksčiau Suzana mėgdavo gaudyti susižavėjusius vyrų žvilgsnius, dabar nuo jų suko vidurius.

Štai ko ji nepasakė Ailinai Goldfarb. Nebuvo prasmės ieškoti prievartautojo, prašant pagalbos.

Jo nebuvo tarp gyvųjų.

— Tavo oda labai šalta, — pasakė Dantė.

— Man viskas gerai.

— Aš atnešiu tau antklodę.

— Ne, nereikia.

Jis matė, kad ji tenorėjo vienatvės. Šitaip nebūdavo iki tos nakties. Tiktai dabar. Jis niekada neklausinėjo, nespaudė, visada suteikė jai erdvės, kurios ji taip troško.

— Mes išgelbėsime jį, — pasakė jis.

Jis nuėjo į namą. Ji liko sėdėti ir gurkšnoti savo gėrimą. Pirštai tebežaidė su auksiniu kryželiu. Jis priklausė jos motinai. Gulėdama mirties patale, atidavė jį vienintelei savo dukrai.

— Už nuodėmes tenka mokėti, — pasakė jos motina.

Tiek ji galėtų priimti. Suzana mielai sumokėtų už savo nuodėmes. Tačiau Dievas turėtų palikti jos sūnų šventoje ramybėje.

37

PIETRA girdėjo privažiuojančius automobilius. Ji pamatė pro langą, kaip nedidukė moteris ryžtingai žingsniavo prie paradinių durų. Pietra nukreipė žvilgsnį į kairę — keturi policijos automobiliai. Ir ji suprato.

Ji nedelsė. Pasiėmė mobilųjį telefoną. Jame tebuvo tiktai vienas numeris greitam sujungimui. Ji nuspaudė mygtuką, pasigirdo du signalai.

Nešas paklausė:

— Kas yra?

— Policija.

KAI DŽO Luistonas nusileido laiptais žemyn, Doli dirstelėjo į jį ir paklausė:

— Kas atsitiko?

— Nieko, — atsiliepė jis sustirusiomis lūpomis.

— Atrodai visas raudonas.

— Man viskas gerai.

Tačiau Doli pažinojo savo vyrą. Ji netikėjo juo. Ji atsistojo ir priėjo. Jis vos neatšoko atgal ir nepasileido bėgti.

— Kas yra?

— Nieko, prisiekiu.

Dabar ji stovėjo priešais jį.

— Ar čia Gajaus Novako kaltė? — paklausė ji. — Jis dar ką nors iškrėtė? Nes jeigu taip...

Džo uždėjo rankas ant žmonos pečių. Jos akys tyrinėjo jo veidą. Ji visada perskaitydavo jį. Čia ir problema. Ji pažino jį kaip nuluptą. Jiedu turėjo taip mažai paslapčių. Tačiau ši paslaptis kaip tik ir buvo viena iš jų.

Mariana Džilespi.

Ji sukvietė tėvų susirinkimą, kuriame atliko susirūpinusios motinos vaidmenį. Mariana buvo girdėjusi, kaip baisiai Džo pasakė apie jos dukrą Jasminą, tačiau, rodės, ji suprato. Žmonėms pasitaiko ką nors lepteléti, pasakė jam telefonu. Žmonės padaro klaidų. Jos buvęs vyras pamišo iš pykčio, taip, tačiau Mariana tikino, kad ji nepyko. Ji norėjo susėsti ir pasikalbėti, išklausyti Džo pusę šioje istorijoje.

Mariana manė, kad galbūt yra būdas, kaip pagerinti situaciją.

Tada Džo apsiramino.

Jie sėdėjo ir šnekėjosi. Mariana jį užjautė. Palietė jo ranką. Jai patiko jo mokymo koncepcija. Jos žvilgsnis buvo ilgesingas, drabužis su gilia iškirpte, prigludęs. Kai po susirinkimo jie apsikabino, tai užtruko kelias sekundes ilgiau, negu reikėjo. Jos lūpos beveik lietė jo kaklą. Ir jos alsavimas kažkaip pasikeitė. Jo — taip pat.

Ir kaip jis galėjo būti toks žioplas?

— Džo? — Doli atsitraukė per žingsnį. — Kas yra?

Mariana buvo suplanavusi atkeršyti vilione nuo pat pradžių. Ir kaip jis neįtarė? O kai Mariana pasiekė, ko norėjo, vos po kelių valandų, kai ji išėjo iš viešbučio kambario, pasipylė skambučiai:

„Aš viską užfiksavau vaizdajuostėje, tu, šunsnuki..."

Mariana buvo paslėpusi kamerą viešbučio kambaryje ir grasino, kad nusiųs vaizdo juostą pirmiausia Doli, po to — į švietimo skyrių ir dar išsiuntinės elektroniniu paštu visais adresais, kokius tik ras mokyklos tinkle. Ji grasino tris dienas. Džo negalėjo miegoti, negalėjo valgyti. Jis neteko svorio. Jis maldavo ją, kad taip nesielgtų. Paskui pasirodė, kad Marianai praėjo tas įkarštis, tarsi keršto banga staiga ją išsekino. Ji paskambino jam ir pasakė nežinanti, ar siųs juostą, ar ne.

Ji norėjo, kad jis kentėtų, — tą ji pasiekė, — ir galbūt jai to pakako.

Kitą dieną Mariana nusiuntė žinutę į jo žmonos elektroninio pašto dėžutę darbe.

Melagė kalė.

Laimė, Doli gerai neišmanė elektroninio pašto subtilybių. Džo žinojo jos elektroninio pašto kodą. Išvydęs prikabintą vaizdo įrašą, jis visiškai pakvaišo. Jis ištrynė jį ir pakeitė Doli slaptažodį, kad ji negalėtų atsidaryti savo elektroninio pašto.

Tačiau kiek laiko jis galės šitaip gudrauti?

Jis nežinojo, ko griebtis. Nebuvo nė vieno, su kuriuo galėtų apie tai pakalbėti, nė vieno, kuris suprastų jį ir besąlygiškai būtų jo pusėje.

Ir tada jis pagalvojo apie Nešą...

— O, Dieve, Doli...

— Kas?

Jis turėjo greičiau viską užbaigti. Nešas kažką nužudė. Jis tikrai nužudė Marianą Džilespi. Ir ta moteris, Kordova, dingusi. Džo bandė sudurstyti galus. Galbūt Mariana buvo davusi kopiją Rebai Kordovai. Tai lyg ir paaiškintų Rebos Kordovos dingimą.

— Džo, kalbėk.

Džo pasielgė blogai, tačiau Nešo įtraukimas apsunkino jo nusižengimą tūkstanteriopai. Jis norėjo viską papasakoti Doli. Suprato, kad tai vienintelis kelias.

Doli žiūrėjo jam į akis ir linktelėjo.

— Viskas gerai, — pasakė ji. — Tu tik kalbėk su manimi.

Tada Džo Luistonui atsitiko keistas dalykas. Prabudo išlikimo instinktas. Taip, ką Nešas padarė — baisu, tačiau kodėl jis turėtų įvykdyti vedybinę savižudybę? Kam reikia pabloginti viską, sužlugdant Doli ir gal net savo šeimą? Galiausiai dėl visko kaltas Nešas. Džo neprašė jo taip toli eiti — tik jau ne žmogžudystė! Jis įsivaizdavo, kad galbūt Nešas pasiūlys Marianai parduoti jam juostą arba kaip nors

susitars, arba, blogiausiu atveju, pagąsdins ją. Džo visada matė, kad Nešas buvo linkęs žaisti su ugnimi, tačiau jam nieku gyvu nebūtų atėję į galvą, kad jis galėtų taip pasielgti.

Ir kokia būtų iš to nauda, jeigu jis dabar apie tai papasakotų?

Nešas, stengęsis jam padėti, sėstų į kalėjimą. O kas užverbavo Nešą?

Džo.

Ar policija patikės, kad Džo nežinojo, ko Nešas griebsis? Gerai pagalvojus, Nešas bus tik kaip samdomas žudikas, tačiau argi policija nenorės sučiupti to, kuris jį nusamdė?

Ir vėl viskas atsigręš į Džo.

Dar liko viena galimybė, nors ir menka, jog viskas baigsis gerai. Nešo nesučiumpa. Juostos niekas nepamato. Mariana gauna galą, taip, bet čia jau nieko nepadarysi, ir argi ji pati neprisiprašė? Argi ne ji per plačiai užsimojo su tomis šantažo užmačiomis? Džo padarė apmaudžią klaidą — bet argi ne Mariana nėrėsi iš kailio, kėsindamasi į jo šeimą?

Išskyrus vieną dalyką.

Šiandien elektroniniu paštu gautas laiškas. Mariana mirė. Tai reiškia viena: kad ir ką Nešas padarė, jis neužkimšo visų skylių.

Gajus Novakas.

Paskutinė skylė, kurią reikėjo užkimšti. Ten Nešas ir eitų. Nešas neatsiliepė į Džo skambučius, neatsakė į jo žinutes, nes buvo išėjęs užbaigti darbo.

Dabar Džo tai suprato.

Jis galėtų sėdėti čia ir viltis, kad viskas jam baigsis kuo geriausiai. Tačiau tai reikštų, kad Gajus Novakas mirs.

Tai galėtų reikšti visų jo problemų pabaigą.

— Džo? — nenurimo Doli. — Džo, pasakyk ką nors.

Jis nežinojo, ką daryti. Tačiau jis nesakys Doli. Jie turėjo mažą dukrytę, ką tik užsimezgusią šeimą. Su tokiais dalykais nežaidžiama.

Tačiau juk negali leisti, kad žmogus mirtų.

— Man reikia eiti, — pasakė jis ir išlėkė pro duris.

NEŠAS šnabždėjo Gajui Novakui į ausį:

— Šūktelėk mergaitėms, kad eini į rūsį ir kad jos netrukdytų tau. Supranti?

Gajus linktelėjo. Jis nuėjo prie laiptų apačios. Nešas laikė įrėmęs į jo nugarą peilį, tiesiai ties inkstais. Nešas buvo įvaldęs geriausią metodą: visada šiek tiek padidink spaudimą. Tegul jie pajunta tiek skausmo, kad žinotų, jog kalbama ne tuščiai.

— Mergaitės! Aš einu kelioms minutėms į rūsį. Jūs būkite ten, kur esate, gerai? Nenoriu, kad man trukdytumėte.

Iš viršaus atsklido silpnas balsas:

— Gerai.

Gajus atsisuko į Nešą. Nešas perbraukė peiliu jam per nugarą ir apsistojo ties pilvu. Gajus net nemirktelėjo, neatsitraukė nė per žingsnį.

— Ar tu nužudei mano žmoną?

Nešas išsišiepė:

— Aš maniau, kad ji tavo buvusi žmona.

— Ko tu nori?

— Kur yra tavo kompiuteriai?

— Nešiojamasis kompiuteris yra prie kėdės. Stalinis kompiuteris — virtuvėje.

— Kitų nėra?

— Ne. Imk juos ir dink iš čia.

— Pirmiausia turime pasišnekėti, Gajau.

— Pasakysiu, ką tik panorėsi. Turiu ir pinigų. Jie — tavo. Tik nieko nedaryk mergaitėms.

Nešas žiūrėjo į šį vyrą. Jis turėjo žinoti, kad šiandien jam gali tekti mirti. Jo gyvenime niekas niekada nesuteikė progos heroizmui, tačiau dabar atrodė, tarsi jam visko jau gana ir jis ruošiasi sudėti ginklus.

— Neliesiu jų, jeigu nesipriešinsi, — pasakė Nešas.

Gajus pažvelgė Nešui į akis, tarsi tirdamas, ar tas nemeluoja. Nešas atidarė rūsio duris. Jie abu nusileido laiptukais žemyn. Nešas uždarė duris ir uždegė šviesą. Rūsys dar nebuvo visiškai įrengtas. Grindys cementinės, šaltos. Vamzdžiuose gurgėjo vanduo. Į skrynią atremta akvarelė. Visur primėtyta senų skrybėlių, plakatų, kartoninių dėžių.

Nešas turėjo visus reikalingus daiktus sportiniame krepšyje, kurį nešėsi ant peties. Jis kyštelėjo ranką, norėdamas išsitraukti lipnią juostą, ir Gajus Novakas padarė didžiulę klaidą.

Jis niuktelėjo kumščiu ir suriko:

— Mergaitės, bėkite!

Nešas kirto alkūne Gajui į gerklę, užspringdydamas jį. Antrą kartą jis kirto delnu į kaktą. Nusitvėręs už gerklės, Gajus trenkėsi ant grindų.

— Jeigu bent kvėptelsi, — įspėjo Nešas, — atsitempsiu čia tavo dukterį, ir tada galėsi pažiūrėti. Supratai?

Gajus apmirė. Tėvystė padaro karžygiu netgi tokį ištižusį padarą kaip Gajus Novakas. Nešas pamąstė, ar jiedu su Kasandra jau būtų turėję vaikų. Beveik garantuotai. Kasandra buvo kilusi iš didelės šeimos. Ji norėjo turėti daug vaikų. Jis nebuvo toks tikras, jo požiūris į gyvenimą buvo kur kas blankesnis negu jos, tačiau jis niekada nebūtų nieko jai atsakęs.

Nešas pažiūrėjo žemyn. Jis pasvarstė, ar nederėtų persmeigti Novakui kojos ar nukirsti rankos piršto, tačiau nutarė, kad nebūtina. Gajus jau pasimokė. Daugiau tai nepasikartos.

— Verskis ant pilvo ir sunerk už nugaros rankas.

Gajus pakluso. Nešas apsuko jo riešus ir dilbius lipnia juosta. Paskui tą patį padarė su jo kojomis. Ir po to — klasikinis galūnių surišimas: rankos ištempiamos atgal ir surišamos per riešus su kulkšnimis, sulenkiant kojas per kelius. Galiausiai jis užčiaupė Gajų, penkiskart apvyniodamas juostą aplink galvą.

Viską atlikęs, Nešas patraukė prie rūsio durų.

Gajus pradėjo muistytis, tačiau be reikalo. Nešas tenorėjo įsiti-

kinti, ar mergaitės neišgirdo to kvailo Gajaus šūktelėjimo. Jis pravėrė duris. Tolumoje girdėjosi televizoriaus garsai. Mergaičių niekur nesimatė. Jis uždarė duris ir grįžo atgal.

— Tavo buvusi žmona turėjo juostą. Noriu, kad pasakytum, kur ji yra.

Gajaus burna tebebuvo užklijuota. Veidas persikreipęs: kaip jis turėtų atsakyti, kai lūpos užveržtos? Nešas šypsodamasis parodė jam peilį:

— Pasakysi man po kelių minučių, gerai?

Nešo telefonas vėl suvibravo. Luistonas, pagalvojo jis, tačiau patikrinęs, kas skambino, suprato, kad naujienos prastos.

— Kas yra? — paklausė jis.

— Policija jau čia, — pasakė Pietra.

Nešas beveik nenustebo. Užtenka, kad vienas kuoliukas išvirstų, ir viskas pradeda savaime griūti. Dabar brangi kiekviena sekundė. Jis nebegalėjo stovėti čia ir pamažėle tvarkyti Gajų. Reikėjo suktis greičiau.

Kas galėtų prakalbinti Gajų greičiau?

Nešas pakraipė galvą. Tai, kas padaro mus drąsius, — tai, dėl ko verta žūti, — taip pat padaro mus ir silpnus.

— Aš labai trumpam aplankysiu tavo dukrytę, — tarė jis Gajui. — O tada tu prakalbėsi, tiesa?

Gajaus akys išvirto ant kaktos. Visas suvaržytas, suriestas į krūvą, jis bandė tampytis, bandė parodyti, ką Nešas jau žinojo: jis kalbės. Pasakys viską, ką jam reikėjo žinoti, kad tik paliktų jo dukrą ramybėje. Tačiau Nešui nereikėjo aiškinti, kad bus lengviau išpešti informaciją, kai priešais stovės jo duktė. Kai kas pasakytų, kad pakaktų ir pagrasinimo. Gal jie ir teisūs.

Tačiau Nešas norėjo atsivesti jo dukterį ir dėl kitų priežasčių.

Jis giliai įkvėpė. Pabaiga jau čia pat. Jis aiškiai ją matė. Taip, jis norėjo išgyventi ir dingti iš čia, tačiau tas pamišimas ne tiktai prasiveržė, bet ir užvaldė. Pamišimas įkaitino jo kraują. Nešas jau virpėjo, atgijo.

Jis pradėjo kopti laiptukais. Už nugaros girdėjosi, kaip Gajus eina iš proto tampydamasis. Sekundėlę pamišimas atlėgo, ir Nešas vos nesusigundė grįžti atgal. Dabar Gajus atskleistų bet ką. O gal ir ne. Gal viskas atrodytų tiktai kaip pagrasinimas.

Ne, reikėjo traukti pirmyn.

Jis atidarė rūsio duris ir įėjo į prieškambarį. Pažvelgė į laiptus. Televizorius tebebuvo įjungtas. Jis žengė dar vieną žingsnį.

Ir sustojo, kai nuskambėjo durų skambutis.

TAJA įsuko į Novako kiemą. Palikusi telefoną ir piniginę automobilyje, ji nuskubėjo prie durų. Galvoje tebevirė Betsės Hil pasakyti žodžiai. Jos sūnui viskas gerai. Tai — svarbiausia. Tegul ir matėsi nedidelės traumos, užtat jis gyvas, galėjo pastovėti ant kojų ir netgi nubėgti. Adamas pasakė Betsei ir dar kai ką: kad jis jautė kaltę dėl Spenserio. Tačiau tokį dalyką galima sutvarkyti. Pirmiausia reikia išgyventi. Parsivežti jį namo. Po to galima rūpintis kitais reikalais.

Paskendusi tokiose mintyse, Taja paspaudė Novakų durų skambutį.

Ji nurijo seilę ir prisiminė, kad ši šeima ką tik patyrė sukrečiamą netektį. Suprato, kaip svarbu ištiesti ranką, tačiau dabar ji tetroško stverti savo dukrą, susirasti sūnų su vyru, parsivežti visus namo ir amžiams užsirakinti duris.

Niekas neatidarė durų.

Taja bandė įžiūrėti ką nors pro mažytį langelį, tačiau jis labai atsispindėjo. Ji prisidengė rankomis akis ir įsmeigė žvilgsnį į prieškambarį. Tarsi kažkokia figūra šūstelėjo atgal. Gal ten tebuvo tik šešėlis. Ji vėl nuspaudė skambutį. Dabar pasigirdo garsus bildesys. Abi mergaitės pasileido tekinos laiptais žemyn.

Jos atlėkė prie durų. Jasmina atidarė. Džilė stovėjo už kelių pėdų.

— Labas, ponia Baj.

— Labas, Jasmina.

Iš mergaitės veido galima buvo suprasti, kad Gajus dar nieko nepasakė jai, tačiau nebuvo ko stebėtis. Jis laukė, kol išvažiuos Džilė ir jis liks vienas su Jasmina.

— Kur tavo tėtis?

Jasmina trūktelėjo pečiais.

— Atrodo, jis sakė, kad eis į rūsį.

Visos trys stovėjo ir klausėsi. Aplinkui tylu kaip kape. Jos dar palaukė vieną kitą sekundę, tikėdamosi išgirsti kokį nors garsą ar ženklą. Nieko.

Taja sumetė, kad Gajus turbūt paskendęs sielvarte. Jai reikėjo vestis Džilę namo. Nė viena nepajudėjo iš vietos. Staiga sukirbėjo bloga nuojauta. Paprastai, kai atveži savo vaiką, elgiesi taip: atvedi vaiką prie durų, kad įsitikintum, jog kuris nors iš tėvų ar tas, kas jį prižiūrės, yra viduje.

Dabar atrodė, jog jos palieka Jasminą vieną.

Taja šūktelėjo:

— Gajau?

— Viskas gerai, ponia Baj. Aš jau pakankamai didelė, kad pabūčiau viena.

Dar vienas klausimas. Labai jau neapibrėžtas amžius. Galbūt joms ir gerai likti vienoms, turint galvoje mobiliuosius telefonus ir visa kita. Džilė jau pradėjo pageidauti daugiau savarankiškumo. Girdi, ji jau įrodė, kad gali būti atsakinga. Būdamas jos amžiaus, Adamas buvo paliktas vienas, ir galiausiai tas įvykis nesusilaukė tokio skambaus patvirtinimo.

Tačiau dabar Tajai ne tai rūpėjo, ar galima palikti Jasminą vieną. Jos tėvo automobilis stovėjo įvažoje prie namo. Jis turėjo būti čia. Jis turėjo pasakyti Jasminai, kas atsitiko jos motinai.

— Gajau?

Vis tiek niekas neatsiliepė.

Mergaitės susižvalgė. Kažkoks šešėlis perbėgo jų veidais.

— Kur, tu sakei, tavo tėtis gali būti? — pasitikslino Taja.

— Rūsyje.

— Kas ten, apačioje, yra?

— Nieko gero. Tiktai senos dėžės ir panašiai. Šlamštas.

Tai kodėl Gajus Novakas staiga nusprendė tenai nusileisti?

Vienintelis suprantamas paaiškinimas: jis norėjo pabūti vienas. Jasmina pasakė, kad ten yra senų dėžių. Galbūt Gajus buvo sudėjęs jose kokius nors daiktus, primenančius Marianą, ir dabar sėdėjo ant grindų ir vartė senas nuotraukas. Kažkas panašaus. O jeigu rūsio durys uždarytos, jis galėjo ir negirdėti.

Tai lyg ir panašiau į tiesą.

Taja prisiminė šešėlį, kurį matė, kai bandė įžiūrėti pro langelį. Ar ten galėjo būti Gajus? Gal jis norėjo pasislėpti nuo jos? Ir tai būtų suprantama. Ko gero, jis paprasčiausiai neturėjo jėgų susitikti su ja dabar. Ko gero, nenorėjo nieko matyti. Taip ir galėjo būti.

Viskas gerai, mąstė Taja, tačiau ji vis tiek nenorėjo palikti Jasminos.

— Gajau?

Dabar ji šūktelėjo garsiau.

Vis tiek nieko.

Ji nupėdino prie rūsio durų. Labai gaila, jeigu jis norėjo pabūti vienas. Tereikėjo šūktelėti: „Aš čia pat", — ir būtų to užtekę. Ji pabeldė. Niekas neatsiliepė. Ji pasuko rankenos bumbulą. Stumtelėjusi šiek tiek pravėrė duris.

Šviesa išjungta.

Ji atsigręžė į mergaites.

— Brangute, ar tu tikra, kad jis nulipo čia?

— Jis taip sakė.

Taja pažiūrėjo į Džilę. Toji pritardama linktelėjo. Baimė jau pradėjo kutenti paširdžius. Kai ji kalbėjosi su Gajumi telefonu, jis buvo labai prislėgtas, o paskui vienas nusileido į tamsų rūsį...

Ne, jis negalėjo... Jis nebūtų taip padaręs Jasminai...

Staiga Taja nugirdo kažkokį garsą. Tarytum duslų bilstelėjimą. Kažkas lyg mušėsi ar spurdėjo. Žiurkė ar kas.

Ir vėl pasigirdo. Ne žiurkė. Sprendžiant iš garso, kažkas didesnis.

„Kas, po?..“

Ji įrėmė akis į abi mergaites.

— Noriu, kad liktumėte čia. Girdėjote, ką pasakiau? Nelipkite žemyn, kol nepašauksiu.

Taja krapštėsi, ieškodama jungiklio. Pagaliau suradusi, uždegė šviesą. Kojos pačios nunešė ją žemyn. O kai nusileido tenai, kai apmetė žvilgsniu patalpą ir išvydo Gajų Novaką užkimšta burna ir visą suraišiotą, ji ilgai nebegalvojo.

Apsisukusi nėrė atgal.

— Mergaitės, bėkite! Greičiau lėkite pro...

Žodžiai užstrigo gerklėje. Priešais ją esančios rūsio durys jau vėrėsi.

Į rūsį įžengė vyras. Dešine ranka jis laikė už kaklo drebančią Jasminą. Kaire — Džilę.

38

KARSONAS kunkuliavo iš pykčio. Išvarytas. Po viso to, ką jis buvo dėl jos padaręs, Rozmari paprasčiausiai išvijo jį iš kambario lyg kokį vaiką. Dabar ji sėdėjo ten ir šnekėjosi su tuo seniu, kuris šitaip sudirbo jį draugų akyse.

Ji tiesiog nieko nepešė.

Jis puikiai pažinojo Rozmari: visada naudojosi savo grožiu ir savo liežuviu, vaduodamasi iš bėdos. Bet šitai dabar nepadės. Ji ieškos būdo, kaip išgelbėti savo pačios šikną, — viskas aišku. Kuo labiau Karsonas gilinosi, tuo prasčiau viskas atrodė. Jeigu čionai sulįs farai ir visi stengsis pakišti jiems aukojamą avinėlį, Karsonui bus skirta tapti pagrindiniu kandidatu.

Gal dabar jie ir diskutavo apie tai.

Labai aišku. Dabar Karsonui dvidešimt dveji — daugiau negu pakankamai, kad jį galėtų teisti kaip suaugusįjį. Paaugliai daugiausia su juo ir palaikė ryšį: Rozmari buvo per gudri, kad kištų nagus į tą

reikalą. Jis, Karsonas, buvo ir tarpininkas, tvarkant reikalus su platintoju.

Prakeikimas, jis turėjo numanyti, kad taip bus. Kai tas Spenseriukas pakratė kojas, jiems reikėjo kuriam laikui aprimti. Bet pinigai milžiniški, o platintojai spaudė. Karsono kontaktas — vyras, vardu Baris Votkinsas, visą laiką dėvintis „Armani“ kostiumus. Jis vesdavosi jį į klasiškus vyrų klubus. Švaistydavo pinigus į kairę ir į dešinę. Jis užtikrindavo jam paneles ir pagarbą. Jis gerai su juo elgėsi.

Bet praėjusią naktį, kai Karsonas nepristatė prekės, Votkinso balsas pasikeitė. Jis nerėkė. Tik balsas apšerkšnijo ir įsirėmė jam į šonkaulius kaip koks ledo kirtiklis.

— Mums reikia sutvarkyti šį reikalą, — pasakė jis Karsonui.

— Man atrodo, kad turime problemą.

— Ką tai reiškia?

— Daktaro vaikas pakvaišo. Šiąnakt pasirodė jo tėvas.

Tyla.

— Alio?

— Karsonai?

— Ką?

— Mano darbdaviai neleis, kad ši gija nutįstų iki manęs. Supratai? Jie pasirūpins, kad tai nepasiektų tokio lygio.

Jis išjungė telefoną. Pranešimas išsiųstas ir priimtas.

Taigi Karsonas laukė pasiruošęs ginklą.

Jis išgirdo brazdesį prie paradinių durų. Kažkas bandė įeiti. Durys užrakintos iš abiejų pusių. Norint įeiti ar išeiti, reikėjo žinoti signalizacijos kodą. Tas kažkas pradėjo daužyti duris. Karsonas pažiūrėjo pro langą.

Ten stovėjo Adamas Bajus. Drauge su juo ir Hafų vaikas.

— Atidaryk! — rėkė Adamas. Jis vėl trinktelėjo į duris. — Atidaryk, atidaryk!

Karsonas užgniaužė šypseną. Tėvelis ir sūnelis kartu. Labai puiki proga viską baigti.

— Palauk, — pasakė Karsonas.

Karsonas įsigrūdo pistoletą už juosmens užpakalyje ir nuspaudė keturis skaičiukus. Raudona švieselė virto žalia. Durys atsirakino.

Adamas įvirto į vidų, D. J. iš paskos.

— Ar mano tėvas čia? — paklausė Adamas.

Karsonas linktelėjo:

— Rozmari kabinete.

Adamas patraukė į tą pusę. D. J. Hafas nusekė paskui.

Karsonas palaukė, kol durys užsidarė, užrakindamos juos viduje. Jis užkišo ranką už nugaros ir išsitraukė pistoletą.

ANTONIS sekė Adamą Bajų.

Jis laikėsi nedidelio atstumo, tačiau nežinojo, kaip elgtis. Tas vaikas jo nepažinojo, todėl Antonis negalėjo paprasčiausiai pašaukti, be to, neįtarė, kas sukosi jo galvoje. Jeigu Antonis prisistatytų kaip jo tėvo draugas, jis galėjo tiesiog nubėgti ir vėl pradingti.

Reikia veikti ramiai, pagalvojo Antonis.

Priekyje Adamas rėkė į savo mobilųjį telefoną. Nebloga mintis. Antonis išsiėmė savo mobilųjį ir surinko Maiko numerį.

Niekas neatsiliepė.

Kai įsijungė balso paštas, Antonis pasakė:

— Maikai, matau tavo vaiką. Jis traukia link to klubo, apie kurį tau pasakojau. Aš seksiu paskui.

Jis išjungė telefoną ir įsikišo į kišenę. Adamas jau buvo įsidėjęs savąjį ir dabar paspartino žingsnį. Antonis neatsiliko. Priėjęs prie klubo, Adamas užšuoliavo po du laiptelius iš karto ir pabandė atidaryti duris.

Užrakintos.

Antonis matė, kaip jis žiūrėjo į signalizacijos pultelį. Paskui atsisuko į savo draugą, tas gūžtelėjo pečiais. Adamas pradėjo daužyti duris.

— Atidaryk!

Tas balso tonas, pagalvojo Antonis. Jame girdėjosi daugiau negu nekantrumas — grynas beviltiškumas. Netgi baimė. Antonis prislinko arčiau.

— Nagi, atidaryk!

Jis trankė vis stipriau. Po kelių sekundžių durys atsivėrė. Ten stovėjo vienas iš gotų. Antoniui teko jį matyti, besisukiojantį aplinkui. Jis buvo šiek tiek vyresnis už kitus ir tos apsiplunksnavusių nevykėlių gaujos tariamasis vadas. Skersai jo nosį ėjo juostelė, matyt, nosis buvo sulaužyta. Antonis svarstė, ar tik jis nebuvo vienas iš tų vaikiščių, kurie užpuolė Maiką, ir nutarė, kad, taip, ko gero, taip ir buvo.

Tai ką jam dabar daryti?

Gal sustabdyti Adamą, kad neįeitų į vidų? Gal ir būtų gerai, tačiau negalėjai žinoti, ar tik neišeis priešingai ir nesukels dar didesnio sprogimo. Tas vaikiščias turbūt pabėgtų. Antonis galėtų nutverti jį ir laikyti, tačiau jeigu jie visi pradės gerokai bruzdėti, ką tai duos gero?

Antonis prislinko arčiau durų.

Adamas nėrė į vidų, pradingo, Antoniui atrodė, kad tas pastatas jį prarijo. Adamo draugas, vilkintis mokyklinės komandos striukytę, taip pat įėjo pro duris, tik lėčiau. Iš tos vietos, kur stovėjo Antonis, aiškiai matėsi, kaip gotas leido durims pačioms užsidaryti. O kai durys iš lėto vėrėsi, gotas atsuko nugarą.

Ir Antonis pamatė.

Už jo juosmens kyšojo pistoletas.

O prieš pat durims užsiveriant pasirodė, kad gotas jau tiesė ranką prie jo.

MOU sėdėjo automobilyje ir darbavosi su tais prakeiktais skaičiais.

CeeJay8115.

Jis pradėjo nuo to, kas aiškiausia. „Cee“ pakeitė į „C“, arba į tre-

čia raidę. Trys. „Jay", arba „J", dešimta raidė. Ir kas gavosi? 3108115. Jis sudėjo visus skaičius į krūvą, pabandė juos padalyti, ieškojo kokių nors modelių. Jis ėmėsi Adamo: „HockeyAdam1117". Maikas sakė, kad „11" buvo Mesjero numeris, „17" — Maiko senasis Dartmuto numeris. Ir vis tiek jis pridėjo juos prie „8115", o po to prie „3108115". Jis pavertė „HockeyAdam" skaičiais, darė daugiau lygčių, bandė išspręsti uždavinį.

Šnipštas.

Tie skaičiai buvo ne šiaip sau surašyti. Tiek buvo aišku. Netgi Adamo skaičiukai nebuvo atsitiktiniai. Čia kažkoks modelis. Tik Mou turėjo jį surasti.

Mou atliko visus skaičiavimus mintyse, dabar atidarė pirštinių skyrelį ir nugriebė popieriaus lapą. Pradėjo dėlioti popieriuje visokias kombinacijas, kai pasigirdo pažįstamas balsas.

— Atidaryk!

Mou pažiūrėjo pro priekinį langą.

Adamas daužė „Jaguaro" klubo paradines duris.

— Nagi, atidaryk!

Mou jau siekė rankenos, kai klubo durys atsidarė. Adamas dingo viduje. Mou svarstė, ką reikėtų daryti, kai pastebėjo dar kai ką keista.

Antonis, juočkis tvarkdarys, pas kurį Maikas buvo nuėjęs anksčiau tą dieną. Jis šuoliavo link „Jaguaro" klubo durų. Mou išsirito iš automobilio ir leidosi prie jo. Antonis pirmasis atsidūrė prie durų ir pasuko rankenos bumbulą. Neatsidarė.

— Kas čia vyksta? — paklausė Mou.

— Turime patekti į vidų, — pasakė Antonis.

Mou uždėjo ranką ant durų.

— Šarvuotos. Mums nepavyks išspirti.

— Na, geriau bandykime.

— Kodėl, kas atsitiko?

— Tas vyrukas, kuris įleido Adamą, — pasakė Antonis. — Jis traukėsi pistoletą.

KARSONAS tebelaikė pistoletą už nugaros.

— Ar mano tėvas čia? — paklausė Adamas.

— Jis Rozmari kabinete.

Adamas metėsi pro jį. Koridoriaus gale kilo netikėtas sambrūzdis.

— Adamai?

Maiko Bajaus balsas.

— Tėti?

Bajus išlindo iš už kampo prieš pat Adamą. Tėvas su sūnumi susitiko prie to koridoriaus ir apsikabino.

O, pagalvojo Karsonas, argi ne mielas vaizdelis.

Karsonas iškėlė pistoletą priešais save.

Jis nešūktelėjo. Neįspėjo jų. Nebuvo reikalo. Jis neturėjo kito pasirinkimo. Nebuvo laiko deryboms ar reikalavimams. Jam reikėjo viską užbaigti.

Reikėjo juos nudėti.

Rozmari riktelėjo:

— Karsonai, ne!

Jau šitos kalės tai jis neklausys. Karsonas nusitaikė į Adamą ir pasiruošė šauti.

NETGI glėbdamas sūnų, netgi jausdamas nuostabų savo berniuko kūną ir vos nesusmukdamas iš palengvėjimo, kad jis sveikas ir gyvas, Maikas akies krašteliu pamatė.

Karsono rankoje — pistoletas.

Maikas neturėjo nė sekundės galvoti. O tai, ką jis padarė, nebuvo sąmoningas judesys — tiesiog instinktyvi, impulsyvi reakcija. Jis pamatė, kad Karsonas taikėsi į Adamą, ir sureagavo.

Maikas pastūmė sūnų.

Pastūmė labai stipriai. Adamo kojos kone pakilo nuo žemės. Jis skrido, o akys plėtėsi iš nuostabos. Pokštelėjo šūvis, kulka ištaškė

stiklą tiksliai toje vietoje, kur prieš sekundę stovėjo Adamas. Maikas jautė, kaip ant jo pažiro šukės.

Tas smūgis nustebino ne tik Adamą — nustebino ir Karsoną. Jis buvo tikras, jog arba jie nepamatys jo, arba sureaguos kaip visi žmonės, išvydę atstatytą ginklą, — sustings, iškels rankas.

Karsono reakcija buvo staigi. Jis jau suko pistoletą į dešinę, kur nukrito Adamas. Tačiau neatsitiktinai smūgis ir buvo toks stiprus. Beprotiškas Maiko veiksmas buvo ne tik impulsyvus, bet ir racionalus. Reikėjo ne tik apsaugoti sūnų nuo kulkos, bet ir užtikrinti atstumą. Ir jam pavyko.

Adamas nuskriejo koridoriumi ir nukrito už sienos.

Karsonas taikėsi, bet Adamo jo akiratyje nebebuvo. Beliko vienintelė alternatyva: pirmiausia nušauti tėvą.

Dabar Maiką apėmė keistas ramybės jausmas. Jis suprato, ką reikia daryti. Kitos išeities neliko. Jis turėjo apginti sūnų. Kai Karsonas suko pistoletą į jo pusę, Maikas žinojo, ką tai reiškia.

Jam teks pasiaukoti.

Jis to nesugalvojo. Taip buvo. Tėvas gelbsti sūnų. Taip turėjo būti. Nieko kito neliko. Todėl Maikas padarė vienintelį įmanomą dalyką.

Jis užsitikrino, kad tai bus jis.

Vedamas instinkto, Maikas puolė Karsoną.

Mintyse praskriejo ledo ritulio varžybos, veržimasis prie ritulio. Jis suvokė, jog netgi jei Karsonas jį nušaus, jam gal dar pavyks kai ką nuveikti. Gal pavyks pasiekti Karsoną ir sustabdyti, kad nepadarytų daugiau žalos.

Jis išgelbės savo sūnų.

Tačiau lėkdamas Maikas suprato, kad širdis — vienas dalykas, o realybė — kitas. Atstumas buvo per didelis. Karsonas jau iškėlė pistoletą. Kol jį pasieks, Maikas galėjo gauti vieną, gal dvi kulkas. Ne kažin kiek šansų išlikti gyvam ar bent ką nors nuveikti.

Tačiau kitos išeities nebuvo. Maikas užsimerkė, nunėrė galvą ir puolė.

JUOS skyrė dar penkiolika gerų pėdų, bet jeigu Karsonas leis jam šiek tiek priartėti, tuomet jis negalės prašauti.

Jis truputėlį nuleido pistoletą, nusitaikydamas į Maiko galvą, ir stebėjo, kaip taikinys didėjo, didėjo.

ANTONIS kirto petimi į duris, tačiau jos neatsidarė.

Mou pasakė:

— Visi tie sudėtingi skaičiavimai — o čia taip paprasta?

— Ką ten murmate?

— Aštuoni vienas vienas penki.

— Pakartokite?

Nebuvo laiko aiškinti. Mou nuspaudė skaičius 8115 signalizacijos blokelyje. Raudona švieselė virto žalia, durys atrakintos.

Antonis atvėrė duris, ir abu vyrai puolė į vidų.

KARSONAS jau kaip reikiant nusitaikė.

Pistoletas buvo nukreiptas į artėjančio Maiko viršugalvį. Karsonas netgi stebėjosi, kad jaučiasi taip ramiai. Jis manė, kad panikuos, bet ranka net nevirptelėjo. Buvo taip gera, iššovus pirmąjį kartą. Dabar bus dar geriau. Jis jau zonoje. Neprašaus pro šalį. Jokiu būdu.

Karsonas rengėsi nuspausti gaiduką.

Ir tada pistoletas pradingo.

Milžiniška ranka išlindo iš už jo ir ištraukė pistoletą. Kaip niekur nieko. Vieną sekundę jis buvo, kitą — nebeliko. Karsonas atsigręžė ir pamatė tą didelį juodą tvarkdarį, kuris dirbo tolėliau gatvėje. Tvarkdarys laikė pistoletą ir šypsojosi.

Bet nebuvo laiko nuostabai. Kažkas galingas — kitas vyrukas — kirto iš peties Karsonui į nugarą. Skausmas pervėrė visą kūną. Jis suriko, metėsi į priekį ir atsitrenkė į atstatytą Maiko Bajaus petį. Karsonui atrodė, kad smūgis jį perskels per pusę. Jis taip driokstelėjo ant

grindų, tarsi kas nors būtų numetęs jį iš aukštybių. Užgniaužė kvapą. Atrodė, kad visi šonkauliai įdubo.

Žiūrėdamas į jį iš viršaus Maikas tarė:

— Baigta.

Paskui atsisuko į stovinčią Rozmari ir pridūrė:

— Nieko neišdegs.

39

NEŠAS tebelaikė abi mergaites už kaklo.

Jis nespaudė, nes tos vietos buvo jautrios spaudimui. Jis matė, kaip Jasmina, — ta iš Džo klasės, kuri buvo atžari ir dėl kurios prasidėjo visos bėdos, — vaipėsi. Antroji, — ta, kurios motina atsivilko čia ir viską sumaišė, — drebėjo kaip epušės lapas.

Moteris pasakė:

— Paleisk jas.

Nešas papurtė galvą. Jam jau maišėsi protas. Pamišimas skriejo per jį lyg elektra. Kiekvienam neuronui buvo įjungta aukšta pavara. Viena mergytė pradėjo verkti. Jis žinojo, kad tai turėtų jį veikti: ašaros turėjo jį veikti kaip žmogų.

Tačiau jos tik sustiprino pojūčius.

Ar vis tiek yra beprotiška, kai žinai, kad tai beprotiška?

— Prašau, — ištarė moteris. — Jos tėra tik vaikai.

Ir tada ji nutilo. Galbūt suprato: jos žodžiai nepasiekė jo. Dar blogiau — suteikė jam malonumo. Jis žavėjosi ta moterimi. Jis svarstė, ar ji visada tokia drąsi ir barni, ar tiktai dabar virto motina meška, ginančia savo meškiuką?

Jam gali tekti nudėti motiną pirmą.

Ji galėjo pridaryti daugiausia bėdos. Jis garantavo dėl to. Šioji nestovės ramiai ir nežiūrės, kaip jis užsiims mergaitėmis.

Bet tada jį sužadino nauja mintis. Jeigu jau taip bus, jeigu čia bus jo paskutinis pasirodymas, argi gali būti didesnis pasitenkinimas, nei tas, kai priverti tėvus stebėti?

O, jis suprato, kad tai buvo nesveika. Tačiau jei mintis kartą sukirbėdavo galvoje, Nešas nebegalėdavo jos paleisti. Juk koks esi, toks esi. Kalėjime Nešui teko sutikti kelis pedofilus, ir jie visada iš visų jėgų stengėsi įtikinti save, jog tai, ką jie darė, nebuvo iškrypimas. Jie kalbėjo apie istoriją ir senąsias civilizacijas, ankstesnes eras, kada mergaitės ištekėdavo būdamos dvylikos metų, o Nešas vis svarstydavo, kodėl jie tuo rūpinasi. Tai kur kas paprasčiau. Būtent šitaip esi užvaldytas. Tave veikia knietulys. Tau reikia daryti tai, ką kiti laiko smerktinu dalyku.

Taip tave sukūrė Dievas. Tai ką čia iš tikrųjų reikėtų kaltinti? Visi tie dievobaimingi fanatikai turėtų suprasti: gerai pagalvojęs privalai suvokti, kad smerkdamas tokius žmones tu kritikuoji Dievo kūrinius. O, aišku, kad jie atremtų, kaip argumentą iškeldami gundymą, tačiau čia buvo kai kas daugiau. Ir jie žinojo tai. Kadangi kiekvienas turi knietulį. Ir jį valdo ne disciplina. Valdo aplinkybės. Pietra ir nesuprato šito, kai kalbėjo apie kareivius. Aplinkybės nevertė jų mėgautis žiaurumu.

Jos suteikė jiems progą.

Todėl dabar jis suprato — jis nužudys juos visus. Pasiims kompiuterius ir dings iš čia. Kai atvažiuos policija, ji turės užsiimti šiomis skerdynėmis. Policija manys, kad veikė žudikas maniakas. Niekam nešaus į galvą, kad kaltininkė — kažkokia vaizdajuostė, kurią susuko šantažistė, norėdama sužlugdyti malonų žmogų ir gerą mokytoją. Ir Džo išsisuks iš bėdos.

Reikia pradėti nuo to, kas svarbiausia. Surišti motiną.

— Mergaitės? — kreipėsi Nešas.

Jis suktelėjo jas taip, kad abi žiūrėtų į jį.

— Jeigu jūs pabėgsite, aš nužudysiu mamytę ir tėvelį. Supratote?

Abi linktelėjo. Dėl viso pikto jis nuvedė jas toliau nuo rūsio durų. Jis paleido jų kaklus — ir dabar Jasmina taip pratrūko klykti, kad jis dar nebuvo girdėjęs tokio veriančio spiegimo. Ji nulėkė prie tėvo. Nešas pasisuko į tą pusę.

Ir, aišku, padarė klaidą.

Antroji mergaičiukė nuskuodė prie laiptų.

Nešas skubiai apsisuko vytis, tačiau ji buvo greitesnė.

Moteris suklykė:

— Bėk, Džile!

Nešas puolė prie laiptų, griebdamas ją už kulkšnies. Paliesti palietė, bet ji išsprūdo. Nešas jau ruošėsi lipti, kai staiga kažkas sunkus užvirto ant jo.

Motina.

Ji užšoko jam ant nugaros. Ir suleido į koją dantis. Nešas sustaugė ir nuspyrė ją.

— Džile! — šūktelėjo Nešas. — Jeigu tuoj pat negrįši, tavo mama mirs!

Moteris nusirito į šalį.

— Bėk! Neklausyk jo!

Nešas atsitiesė ir išsitraukė peilį. Pirmą kartą jis nebežinojo, ką daryti. Telefono lizdas buvo kitoje kambario pusėje. Jis galėtų numušti jį, bet mergaičiukė turbūt turėjo mobilųjį telefoną.

Laikas bėgo.

Jam reikėjo kompiuterių. Tai buvo svarbiausia. Vadinasi, jis nužudys juos, griebs kompiuterius ir išbėgs. Jis pasirūpins, kad standieji diskai būtų sunaikinti.

Nešas pažiūrėjo į Jasminą. Toji užlindo už tėvo. Gajus bandė apsiversti, bandė atsisėsti, bandė padaryti viską, kad kaip siena užstotų dukterį. Tačiau visos pastangos, kai esi šitaip suraišiotas, buvo tiesiog komiškos.

Moteris taip pat pakilo. Ji pajudėjo mergytės link. Šį kartą netgi ne į šitą pusę. Drąsi. Užtat dabar visi trys buvo vienoje vietoje. Gerai. Jis labai lengvai susitvarkys su jais. Užtruks tik sekundėlę.

— Džile! — vėl šūktelėjo Nešas. — Paskutinis šansas!

Jasmina vėl suspiegė. Nešas pajudėjo jų link, iškėlė peilį, tačiau jį sulaikė balsas:

— Prašau, tik nedarykite nieko mano mamytei.

Balsas sklido iš už nugaros. Jis girdėjo kūkčiojimą.

Džilė sugrįžo.

Nešas pažiūrėjo į motiną ir nusišypsojo. Motinos veidą perkreipė sielvartas.

— Ne! — suspiegė ji. — Džile, ne! Bėk!

— Mamyte?

— Bėk! Jėzau, brangute, prašau, bėk!

Tačiau Džilė neklausė. Ji nusileido laiptais žemyn. Nešas atsisuko į ją ir dabar suprato padaręs klaidą. Sekundėlę mąstė, kad galbūt jis tyčia leido Džilei pasprukti laiptais. Jis paleido jų kaklus, taip? Ar jis nieko nepaisė, ar tai buvo kažkas daugiau? Jis mąstė, ar kas nors kažkaip nepastūmėjo jo taip pasielgti, kas nors, kas jau pakankamai visko prisižiūrėjo ir norėjo, kad jis atgautų ramybę.

Jam pasirodė, kad ji stovi šalia tos mergaitės.

— Kasandra, — ištarė jis garsiai.

PRIEŠ kokią minutę ar dvi Džilė jautė, kaip vyro ranka spaudė jos sprandą.

Vyras buvo stiprus. Atrodė, jog jam nereikėjo jokių pastangų. Jo pirštai surado tašką, kuris buvo tikrai skausmingas. Paskui ji pamatė savo mamą, o ant grindų — surištą poną Novaką. Džilė buvo taip išsigandusi.

Jos motina pasakė:

— Paleisk jas.

Tai, kaip ji ištarė tuos žodžius, šiek tiek nuramino Džilę. Buvo baisu, siaubinga, tačiau čia pat buvo mama. Ji viską padarys, kad išgelbėtų Džilę. O Džilė žinojo, kad dabar laikas parodyti, jog ir ji padarys dėl mamos viską.

Vyras suspaudė stipriau. Džilė žioptelėjo ir pakėlė į jį akis. Vyras atrodė patenkintas. Ji pažiūrėjo į Jasminą. Jasmina žiūrėjo tiesiai į Džilę. Ji šiek tiek pakreipė galvą. Šitaip Jasmina darydavo klasėje, kai mokytojas žiūrėdavo, o ji norėdavo perduoti Džilei žinią.

Džilė nieko nesuprato. Jasmina žiūrėjo į savo ranką.

Sutrikusi Džilė nusekė jos žvilgsnį ir pamatė, ką Jasmina darė.

Ji darė pistoletą iš smiliaus ir nykščio.

— Mergaitės?

Vyras suspaudė kaklą ir pasuko jas abi į save, kad pažiūrėtų į jį.

— Jeigu jūs pabėgsite, aš nužudysiu mamytę ir tėvelį. Supratote?

Jos abi linktelėjo. Jų žvilgsniai susidūrė. Jasmina prasižiojo. Džilė suprato. Vyras jas paleido. Džilė laukė, kad jo dėmesys nukryptų kitur. Ilgai netruko.

Jasmina suklykė, ir Džilė kiek įkabindama puolė bėgti, gelbėtis. Iš tiesų gelbėti ne savęs, o jų visų.

Ji jautė, kaip vyro pirštai grybštelėjo jos kulkšnį, tačiau ji ištrūko. Girdėjo, kaip jis sustaugė, bet ji jau nebeatsigręžė.

— Džile! Jeigu tuoj pat negrįši, tavo mama mirs!

Nieko panašaus. Džilė užbėgo aukštyn. Ji prisiminė, kaip šiandien nusiuntė ponui Novakui laiškutį elektroniniu paštu:

Prašau paklausyti manęs. Tu turi geriau paslėpti savo pistoletą.

Ji meldėsi, kad jis nebūtų jo perskaitęs, o jeigu perskaitė, kad nebūtų turėjęs laiko taip padaryti. Džilė nėrė į jo miegamąjį ir ištraukė visą stalčių. Išvertė viską ant grindų.

Pistoleto nebuvo.

Jos širdis apmirė. Apačioje išgirdo klyksmą. Tas senis turbūt jau visus žudo. Ji pradėjo švaistyti viską aplinkui, kai ranka apčiuopė kažkokį metalą.

Pistoletas.

— Džile! Paskutinis šansas!

Kažin kaip reikėjo atjungti tą saugiklį? Prakeikimas. Ji juk nežinojo. Tačiau Džilė kai ką prisiminė.

Jasmina taip ir nesugrąžino saugiklio į vietą. Ko gero, ta apsauga neveikia.

Jasmina suklykė.

Džilė pašoko ant kojų. Ji dar nebuvo nulipusi žemyn, kai šūktelėjo kuo laibesniu, kuo vaikiškesniu balseliu:

— Prašau, tik nedarykite nieko mano mamytei.

Paskui nusileido į rūsį. Dabar ji labiausiai jaudinosi, ar jai pakaks jėgų nuspausti gaiduką ir iššauti. Ji nutarė, kad laikys pistoletą abiem rankomis ir spaus dviem pirštais.

Pasirodė, to visiškai užteko.

NEŠAS išgirdo sirenas.

Jis pamatė pistoletą ir nusišypsojo. Viena jo dalis norėjo pulti prie pistoleto, tačiau Kasandra papurtė galvą. Jis ir pats nenorėjo. Mergytė dvejojo. Tada jis priėjo šiek tiek arčiau prie jos ir iškėlė virš galvos peilį.

Kai Nešui buvo dešimt metų, jis paklausė savo tėvo, ką jaučiame mirdami. Tėvas atsakė, kad turbūt Šekspyras geriausiai pasakė, jog mirtis yra „neatrasta šalis, iš kurios negrįžta nė vienas keliauninkas“.

Apskritai, kaip mes galime žinoti?

Pirmoji kulka smigo tiesiai į krūtinę.

Jis pasvirduliavo artyn prie jos, tebelaikydamas iškeltą peilį, laukdamas.

Nešas nežinojo, kur pataikys antroji kulka, bet tikėjosi, kad ji bus skirta Kasandrai.

40

MAIKAS sėdėjo tame pačiame kvotos kambaryje kaip ir anksčiau. Tik šį kartą jis buvo su sūnumi.

Specialusis agentas Darilas Lekru ir JAV federalinio prokuroro pavaduotojas Skotas Dankanas stengėsi sujungti visą bylą į krūvą. Maikas žinojo, kad kažkur čia buvo jie visi: Rozmari, Karsonas, D.

J. Hafas ir galbūt jo tėvas, kiti gotai. Juos išskirstė, tikėdamiesi viską išsiaiškinti ir pareikšti kaltinimus.

Jie prasėdėjo čia daugybę valandų. Maikas ir Adamas dar turėjo atsakyti į vieną klausimą. Jų advokatė Hestera Krimštein atsisakė leisti jiems kalbėti. Dabar Maikas ir Adamas sėdėjo vieni kvotos kambaryje.

Plyštančia širdimi Maikas žiūrėjo į sūnų ir gal penktą ar šeštą kartą pasakė:

— Viskas bus gerai.

Adamas visiškai į nieką nereagavo. Matyt, šokas. Be abejo, tarp šoko ir paaugliško niūrumo — plonytė riba. Hestera buvo pamišėliškos nuotaikos ir ji vis prastėjo. Buvo akivaizdu. Ji tai įlėkdavo, tai išlėkdavo ir nuolat klausinėjo. Kai ji pareikalaudavo detalių, Adamas tik purtydavo galvą.

Paskutinį kartą ji pasirodė prieš pusvalandį ir užbaigė pokalbį, tepasakydama Maikui du žodžius:

— Viskas nekaip.

Dabar durys vėl plačiai atsivėrė. Hestera įėjo, stvėrė kėdę ir pastatė ją prie pat Adamo. Ji atsisėdo ir pasilenkė prie jo per colį. Adamas nusisuko. Ji suėmė jo veidą, atgręžė į save ir griežtai tarė:

— Pažiūrėk į mane, Adamai.

Jis labai nenoriai pakluso.

— Štai tavo problema. Rozmari ir Karsonas kaltina tave. Jie sako, kad tai buvo tavo idėja vogti tėvo receptus ir pristatyti juos, kur reikia. Jie sako, kad tu juos susiieškojai. Jie taip pat tvirtina, jog ir tavo tėvas su tuo susijęs. Šitas tėvelis ieškojo būdų, kaip užsidirbti papildomų pinigų. Būtent šiame pastate esantys Kovos su narkotikais skyriaus darbuotojai ką tik gavo gerą progą areštuoti vieną Blumfildo gydytoją, kuris veikė lygiai taip pat: aprūpino juodąją rinką neteisėtais receptais. Taigi jiems patinka tokia bylos eiga, Adamai. Jie nori, kad šis daktaras ir jo sūnus būtų veikę drauge, nes toks atradimas sukels spaudoje sensaciją, o jiems patiems suteiks paaukštinimus tarnyboje. Ar susigaudai, apie ką aš kalbu?

Adamas linktelėjo.

— Tai kodėl nepasakai man teisybės?

— Tai nesvarbu, — atsakė Adamas.

Ji skėstelėjo rankomis:

— Ką tai reiškia?

Jis tik papurtė galvą:

— Patikės jais, o ne manimi.

— Teisingai, bet, matai, yra dvi problemos. Pirma — tai ne vien jie. Dar yra keli Karsono draugužiai, kurie remia jų istoriją. Žinoma, tie draugeliai galėtų netgi patvirtinti, kad tu atlikai analinius tyrimus erdvėlaivyje, — užteks, kad Karsonas ir Rozmari jiems lieptų. Bet ne čia didžiausia mūsų problema.

Maikas paklausė:

— Tai kur?

— Pats didžiausias įrodymas — receptų bloknotėliai. Jų tiesiogiai neprikiši Rozmari ir Karsonui. Šis kaltinimas jiems neprilips. Tačiau jie prisegs jį jums, daktare Bajau. Be abejonės. Jie — jūsų. Jie kuo puikiausiai parodys pirštu, kaip receptai pateko iš taško A — jūsų, daktare Bajau, į tašką B — juodąją rinką. Per jūsų sūnų.

Adamas užsimerkė ir purtė galvą.

— Kas? — pasiteiravo Hestera.

— Jūs netikėsite manimi.

— Branguti, paklausyk manęs. Man nereikia tikėti tavimi. Man reikia tave ginti. Tu gali rūpintis, kad tavo mama patikėtų tavimi, gerai? Aš nesu tavo mama. Aš esu advokatė, o šią akimirką tai kur kas geriau.

Adamas pažiūrėjo į tėvą.

— Aš patikėsiu tavimi, — pasakė Maikas.

— Bet tu nepasitikėjai manimi.

Maikas nelabai žinojo, kaip reaguoti į tokį pasakymą.

— Tu įdėjai tą daiktą į mano kompiuterį. Tu slapta sekei mano asmeninius pokalbius.

— Mums buvo dėl tavęs neramu.

— Jūs galėjote paklausti.

— Aš klausiau, Adamai. Klausiau tūkstantį kartų. Tu liepei palikti tave ramybėje. Liepei man išeiti iš tavo kambario.

— Ei, žmonės? — įsiterpė Hestera. — Man labai smagu gėrėtis tokia jaudinančia tėvo ir sūnaus scena, iš tikrųjų labai gražu, galėčiau net apsiverkti, tačiau aš pateikiu sąskaitą už kiekvieną valandą, o aš esu velniškai brangi, todėl gal grįžtame prie šio reikalo?

Kažkas garsiai pabeldė į duris. Jos atsivėrė ir įėjo specialusis agentas Darilas Lekru ir JAV federalinio prokuroro pavaduotojas Skotas Dankanas.

Hestera tarė:

— Dinkite iš čia. Vyksta privatus pasitarimas.

— Čia yra kai kas, norintis pasikalbėti su jūsų klientais, — pasakė Lekru.

— Man nerūpi, jeigu čia Džesika Alba, apsitempusi...

— Hestera?

Kreipėsi Lekru.

— Patikėkite manimi. Tai svarbu.

Jie pasitraukė į šalį. Maikas pakėlė akis. Jis irgi nežinojo, ko tikėtis, tačiau tikrai ne šito. Vos išvydęs juos, Adamas pravirko.

Į kambarį įėjo Betsė ir Ronas Hilai.

— Kas jie tokie, po perkūnais? — paklausė Hestera.

— Spenserio tėvai, — pasakė Maikas.

— Pala pala, koks dar čia emocinis triukas? Noriu, kad jie išeitų. Noriu, kad jie tučtuojau išeitų.

Lekru tarė:

— Ššš. Tiktai paklausykite. Nekalbėkite. Tiktai klausykitės.

Hestera atsigręžė į Adamą. Ji suėmė jį už dilbio.

— Nesakyk nė žodžio. Girdi? Nė žodžio.

Adamas tiktai verkė.

Betsė Hil atsisėdo už stalo priešais jį. Jos akys buvo pilnos ašarų. Ronas atsistojo už jos. Jis sukryžiavo rankas ir užvertė galvą.

Maikas matė, kaip drebėjo jo lūpos. Lekru atsistojo į vieną kampą, Dankanas — į kitą.

Lekru tarė:

— Ponia Hil, ar galite papasakoti jiems tai, ką pasakėte mums?

Hestera Krimštein tebelaikė Adamo ranką, pasiryžusi jį nutildyti. Betsė Hil nenuleido akių nuo Adamo. Pagaliau Adamas pakėlė galvą. Jų akys susitiko.

— Kas čia vyksta? — neištvėrė Maikas.

Pagaliau Betsė Hil prakalbo:

— Tu melavai man, Adamai.

— Pala pala, — užsiplieskė Hestera. — Jeigu ji žada užversti kaltinimais dėl apgavystės, mes sustabdysime tą pačią sekundę.

Betsė tebežiūrėjo į Adamą, nereaguodama į tokį protrūkį.

— Tu ir Spenseris mušėtės ne dėl mergaitės, ar ne?

Adamas tylėjo.

— Taip?

— Neatsakyk, — nurodė Hestera, spustelėdama jam ranką. — Mes atsisakome komentuoti apie kažkokias tariamas muštynes...

Adamas ištraukė ranką.

— Ponia Hil...

— Tu bijai, kad jie netikės tavimi, — tarė Betsė. — Ir bijai, kad pakenksi savo draugui. Bet tu nebegali pakenkti Spenseriui. Jis miręs, Adamai. Ir tai ne tavo kaltė.

Ašaros žliaugė Adamo skruostais.

— Ar girdi mane? Tai ne tavo kaltė. Tu visiškai pagrįstai ant jo pykai. Aš ir tėvas tiek daug nematėme Spenserio gyvenime. Neturėsime ramybės visą likusį savo laiką. Jeigu būtume buvę atidesni, gal ir galėjome jį sustabdyti. O gal nebuvo įmanoma išgelbėti. Dabar jau nežinau. Težinau tiek: tai ne tavo kaltė ir tu negali jos prisiimti. Jis miręs, Adamai. Daugiau jau niekas jo nebeįskaudins.

Hestera prasižiojo, tačiau neišleido nė garselio. Ji susitvardė, apsigalvojo, stebėjo toliau. Maikas taip pat nebežinojo, kaip viską suprasti.

— Pasakyk jiems tiesą, — liepė Betsė.

Adamas tarė:

— Tai nesvarbu.

— Taip, svarbu, Adamai.

— Niekas manimi netikės.

— Mes tikėsime, — pasakė Betsė.

— Rozmari ir Karsonas sakys, kad tai mes abu su tėčiu kalti. Jie visada taip daro. Tad kam teršti kažkieno vardą?

Lekru tarė:

— Dėl to tu vakar naktį ir norėjai viską užbaigti. Su tuo laideliu, apie kurį mums pasakojai. Rozmari ir Karsonas tave šantažavo, tiesa? Jie sakė, kad jeigu tu pasakysi, jie suvers kaltę tau. Sakys, kad tu vogei receptų bloknotėlius. Jie taip dabar ir daro. Be to, tu turėjai rūpintis ir savo draugais. Jie taip pat galėjo patekti į bėdą. Ir kas tau beliko daryti? Tu tylėjai.

— Aš nesirūpinau savo draugais, — pasakė Adamas. — Bet jie žadėjo suversti viską mano tėčiui. Jis tikrai būtų praradęs licenciją.

Maikas pajuto, kaip jam užgniaužė kvapą.

— Adamai?

Jis atsigręžė į tėvą.

— Tiesiog pasakyk visą tiesą. Negalvok apie mane.

Adamas papurtė galvą.

Betsė palietė Adamo ranką.

— Mes turime įrodymą.

Adamas atrodė sutrikęs.

Ronas Hilas žengė į priekį.

— Kai Spenseris mirė, aš apžiūrėjau jo kambarį. Aš radau... — jis nutilo, nurijo seilę, vėl užvertė į lubas galvą. — Aš nenorėjau sakyti Betsei. Ji taip išgyveno, ir aš pagalvojau, kad nebeverta. Jis miręs. Kam dar ją apsunkinti? Ir tu tą patį galvojai, ar ne, Adamai?

Adamas tylėjo.

— Todėl aš nieko ir nesakiau. Bet tą naktį, kai jis mirė... aš apieš-

kojau jo kambarį. Po jo lova radau aštuonis tūkstančius dolerių — ir štai šituos.

Ronas numetė receptų bloknotėlį ant stalo. Kurį laiką visi žiūrėjo į jį.

— Tu nevogei savo tėvo receptų, — tarė Betsė. — Spenseris vogė. Jis vogė iš tavo namų, ar ne?

Adamas nunėrė galvą.

— O tą naktį, kai jis nusižudė, tu tai sužinojai. Tu puolei jį. Tu buvai įtūžęs. Jūs abu susipešėte. Tada tu trenkei jam. Kai jis tau paskambino, tu nenorėjai girdėti jo atsiprašinėjimų. Šį kartą jis buvo nuėjęs per toli. Todėl leidai, kad jo skambučius įrašytų balso paštas.

Adamas stipriai sumerkė akis.

— Man reikėjo atsiliepti. Aš trenkiau jam. Išvadinau visokiais žodžiais, sakiau, kad daugiau nebesišnekėsiu su juo. Tada ir palikau jį, o kai jis skambino ieškodamas pagalbos...

Kambarys tarytum sprogo. Be abejo, liejosi ašaros. Glėbesčiavimasis. Atsiprašinėjimai. Žaizdos atsivėrė ir užsivėrė. Hestera puolė darbuotis. Ji pastvėrė Lekru ir Dankaną. Jie visi matė, kas čia vyko. Nė vienas nenorėjo kaltinti Bajaus. Adamui padedant Rozmari ir Karsonas sės į kalėjimą.

Tačiau tai — ateitis.

Vėliau tą vakarą, kai Adamas jau buvo namuose ir atgavo savo mobilųjį telefoną, užėjo Betsė Hil.

— Aš noriu pasiklausyti, — pasakė ji jam.

Ir jie abu klausėsi paskutinių Spenserio žodžių, prieš jam nusižudant:

„Tai ne dėl tavęs, Adamai. Gerai, žmogau. Pasistenk suprasti. Ir niekas kitas nekaltas. Tiesiog per sunku. Visada buvo per sunku...“

PO SAVAITĖS Suzana Lorimen pasibeldė į Džo Luistono namo duris.

— Kas ten?

— Pone Luistonai? Tai Suzana Lorimen.

— Aš labai užsiėmęs.

— Prašau, atidarykite. Tai labai svarbu.

Po kelių tylos sekundžių Džo Luistonas atidarė. Jis buvo nesiskutęs, vilkėjo pilkus marškinėlius. Plaukai išsidraikę, akys užmiegotos.

— Ponia Lorimen, dabar tikrai netinkamas metas.

— Ir man netinkamas.

— Mane atleido iš mokytojo pareigų.

— Žinau. Labai gaila.

— Todėl jeigu čia dėl donorystės jūsų sūnui...

— Taip, dėl to.

— Juk jūs nemanote, kad toliau galiu tvarkyti šį reikalą.

— Jūs klystate. Aš manau.

— Ponia Lorimen...

— Ar jūsų gyvenime kada nors mirė jums artimas žmogus?

— Taip.

— Gal galėtumėte pasakyti kas?

Labai keistas klausimas. Luistonas atsiduso ir pažiūrėjo Suzanai Lorimen į akis. Jos sūnus gulėjo mirties patale, ir kažkodėl tas klausimas buvo jai lyg ir labai svarbus.

— Mano sesuo, Kasandra. Ji buvo mano angelas. Niekada netikėjau, kad jai kas nors galėtų atsitikti.

Be abejo, Suzana žinojo viską. Žiniasklaida užvertė istorijomis apie Kasandros Luiston vyrą ir žmogžudystes.

— Daugiau niekas?

— Mano brolis Kurtis.

— Jis taip pat buvo angelas?

— Ne. Visiška priešingybė. Aš esu į jį panašus. Sako, kad buvome panašūs kaip du vandens lašai. Bet visą gyvenimą jis turėjo bėdų.

— Kaip jis mirė?

— Jį nužudė. Turbūt apiplėšimo metu.

— Aš atsivežiau medicinos seserį, kuri atlieka kraujo tyrimus, — Suzana dirstelėjo sau per petį. Iš automobilio išlipo moteris ir pradėjo eiti jų link. — Ji iš karto ir paims jūsų kraujo.

— Aš nematau prasmės.

— Jūs tikrai nepadarėte nieko tokio baisaus, pone Luistonai. Jūs netgi iškvietėte policiją, kai supratote, ką jūsų buvęs svainis darė. Jums reikia pradėti galvoti, kaip atsitiesti. O šis žingsnis, jūsų noras padėti, pasistengti išgelbėti mano sūnų, nors jums pačiam apstu sunkumų gyvenime, manau, turės reikšmės žmonių akyse. Prašau, pone Luistonai. Argi nepasistengsite pagelbėti mano sūnui?

Atrodė, kad jis buvo nusiteikęs protestuoti. Suzana vylėsi, kad taip neįvyks. Tačiau jeigu įvyktų, ji buvo pasiruošusi. Pasiruošusi pasakyti jam, kad jos sūnui Lukui dešimt metų. Ji buvo pasiruošusi pasakyti, kad jo brolis Kurtis mirė prieš vienuolika metų, arba likus devyniems mėnesiams iki Luko gimimo. Ji pasakys Džo Luistonui, kad genetinis dėdė būtų geriausias donoras. Suzana vylėsi, kad to neprireiks. Tačiau ji buvo nusiteikusi tokiam žingsniui. Kitos išeities nematė.

— Prašau, — pakartojo ji.

Seselė tebesiartino. Turbūt Džo Luistonas pamatė neviltį Suzanos veide, kai vėl pakėlė į ją akis.

— Aišku, gerai, — sutiko jis. — Kodėl jums neužėjus, kad viską atliktume?

TAJA stebėjosi, kaip greitai gyvenimas grįžo į įprastas vėžes.

Hestera laikėsi žodžio. Profesionaliai kalbant, antro šanso nebus. Taigi Taja padavė atsistatydinimo pareiškimą ir jau ieškojosi kito darbo. Maikas ir Ailina Goldfarb nebuvo kaltinami dėl jokių nusikaltimų, susijusių su jų receptais. Sveikatos apsaugos komisija atliko formalų tyrimą, tačiau kol kas jie abu dirbo kaip ir anksčiau. Sklido gandai, kad jie rado gerą donorą Lukui Lorimenui, tačiau Maikas nenorėjo apie tai kalbėti, todėl ji ir neklausinėjo.

Per tas kelias pirmas jaudinančias dienas Taja įsivaizdavo, kad Adamas visiškai pasikeis ir bus mielas, švelnus berniukas. Na, jis toks niekada ir nebuvo. Tačiau berniukai taip lengvai nesikeičia. Be abejo, Adamas buvo geresnis. Šiuo metu jis lauke, ant keliuko prie namo, žaidžia: jis gina vartus, į kuriuos pliekia tėvas. Kai Maikas įšovė vieną įvartį, jis suriko: „Taškas!" — ir užtraukė „Rangers" muzikėlę, kuri paprastai skamba įmušus įvartį. Mielas ir pažįstamas garsas, tačiau anksčiau ji girdėdavo ir Adamą. Šiandien jis neišleido nė garso. Žaidė tylėdamas, o Maiko balsas buvo keistokas — džiaugsmo ir nevilties mišinys.

Maikas vis dar norėjo susigrąžinti tą buvusį berniuką. Tačiau tas berniukas turbūt jau dingo. Gal taip ir gerai.

Į jų kiemą įsuko Mou. Jis vešis juos į Niuarką, kur turėjo vykti „Rangers" ir „Devils" rungtynės. Važiuos ir Antonis, kuris drauge su Mou išgelbėjo jiems gyvybę. Maikas manė, kad Antonis išgelbėjo jam gyvybę ir pirmąjį kartą, tame skersgatvyje, tačiau ten buvo Adamas, kuris sutrukdė jiems ir nešiojasi įrodymą — nuo peilio likusį randą. Svaigus jausmas, kai supranti, jog sūnus gelbsti tėvą. Maiko akyse sužiba ašaros, jis norėtų kažką pasakyti, tačiau Adamas nenori nieko girdėti. Tas vaikas — tylus drąsuolis.

Kaip ir tėvas.

Taja žiūrėjo pro langą. Jos abu berniukai-vyrai ėjo link durų atsisveikinti. Ji pamojavo jiems ir pasiuntė bučkį. Jie irgi pamojo. Ji žiūrėjo, kaip jie sėdo į Mou automobilį. Ir žiūrėjo, kol automobilis dingo už posūkio.

Ji šūktelėjo:

— Džile?

— Aš viršuje, mama!

Jie išėmė iš Adamo kompiuterio sekimo programą. Galima vertinti tai kaip nori. Galbūt jei Ronas ir Betsė būtų atidžiau stebėję Spenserį, būtų jį išgelbėję. O gal ir ne. Tai likimas ir grynas atsitiktinumas. Žiūrėk, Maikas su Taja buvo sunerimę dėl sūnaus, o galiausiai

Džilė atsidūrė arčiau mirties. Džilė patyrė traumą, kai jai teko šauti ir nužudyti žmogų. Kodėl?

Atsitiktinumas. Jai teko atsidurti netinkamu laiku netinkamoje vietoje.

Galima šnipinėti, bet neįmanoma numatyti. Adamas būtų galėjęs pats surasti būdą, kaip išsikapstyti iš tos padėties. Jis būtų padaręs tą įrašą, o Maiko nebūtų užpuolę ir vos nenužudę. Tas pamišėlis Karsonas nebūtų išsitraukęs ginklo. Adamas daugiau nebesvarstytų, ar jo tėvai iš tikrųjų pasitikėjo juo.

Toks jau yra pasitikėjimas. Kai prispiria aplinkybės, sulaužai jį. Tačiau jis toks ir lieka — sulaužytas.

Ir ką gi mama Taja pasimokė iš viso šito? Darai kas geriausia. Tik tiek. Viską darai vedamas geriausių ketinimų. Parodai, kad jie yra mylimi, tačiau gyvenime per daug atsitiktinumų, kad galėtum nuveikti kur kas daugiau. Faktiškai neįmanoma jo valdyti. Maikas turėjo draugą, buvusią krepšinio žvaigždę, kuris mėgdavo cituoti žydų posakius. Jo mėgstamiausias buvo toks: „Žmogus planuoja, Dievas juokiasi." Taja niekada taip ir nesuprato iki galo. Jai atrodė, kad toks pasakymas suteikia dingstį nesistengti iš visų jėgų, nes juk, ei, Dievas vis tiek viską sumaišys. Tačiau taip nebuvo. Tai labiau lietė supratimą, jog galima atiduoti visą save, griebti pačius geriausius šansus, tačiau valdymas yra iliuzija.

O gal tai dar sudėtingiau?

Galima ginčytis, kad yra priešingai: šnipinėjimas išgelbėjo juos visus. Viena aišku, kad šnipinėjimas padėjo jiems suprasti, jog Adamas buvo įklimpęs iki ausų.

Kur kas ypatingesnis tas faktas, kad Džilė ir Jasmina šniukštinėjo ir atrado Gajaus Novako pistoletą: jeigu ne jis, jie visi būtų žuvę.

Ironiška. Gajus Novakas laiko namuose užtaisytą pistoletą, o ginklas, užuot atnešęs nelaimę, išgelbsti juos visus.

Ji tik pakraipė galvą ir atidarė šaldytuvą. Menkos atsargos.

— Džile?

— Ką?

Taja pasigriebė raktus ir piniginę. Ji dairėsi savo telefono.

Jos dukra stebėtinai lengvai atsigavo po šaudymo. Gydytojai ją įspėjo, kad tai galėjo būti uždelsta reakcija arba kad ji suvokė, jog toks poelgis buvo teisingas ir būtinas, netgi didvyriškas. Džilė jau nebuvo kūdikis.

Kur Taja nukišo savo mobilųjį?

Ji buvo tikra, kad pasidėjo jį ant stalo. Štai čia. Ne seniau kaip prieš dešimt minučių.

Ir ši paprastutė mintis atskleidė viską.

Taja pajautė, kaip visas kūnas įsitempė. Kol jie bandė atsigauti, — nuo tos akimirkos, kai stovėjo ant mirties slenksčio, — daug kas praslydo pro pirštus. Tačiau dabar, spoksodama į tą vietą, kur buvo pasidėjusi savo mobilųjį telefoną, ji prisiminė visus tuos neatsakytus klausimus.

Pirmasis elektroniniu paštu atsiųstas laiškutis, tas, nuo kurio viskas prasidėjo, — apie ėjimą į vakarėlį D. J. Hafo namuose. Ten nebuvo jokio vakarėlio. Adamas net neskaitė jo.

Tuomet kas jį atsiuntė?

Ne...

Tebeieškodama savo mobiliojo, Taja pakėlė namų telefono ragelį ir surinko numerį. Gajus Novakas atsiliepė po trečiojo signalo.

— Sveika, Taja, kaip laikotės?

— Jūs sakėte policijai, kad išsiuntėte tą vaizdo juostą.

— Ką?

— Tą, kurioje Mariana užsiima seksu su ponu Luistonu. Sakėte, kad išsiuntėte ją. Norėdamas atkeršyti.

— Ir kas?

— Juk jūs visiškai nežinojote apie ją, tiesa, Gajau?

Tyla.

— Gajau?

— Tegul taip ir lieka, Taja.

Jis išjungė ryšį.

Taja tyliai užlipo laiptais. Džilė buvo savo kambaryje. Taja nenorėjo, kad ji išgirstų. Dabar viskas paaiškėjo. Anksčiau Taja vis svarstė apie tai — apie tuos du siaubingus dalykus, kurie vyko tuo pat metu: Nešas įsisiautėja, Adamas dingsta. Kažkas juokavo, kad blogi dalykai vaikšto po tris, todėl reikia būti budriam. Tačiau Taja niekada tuo netikėjo.

Tas elektroninis laiškas apie vakarėlį Hafo namuose.

Pistoletas Gajaus Novako stalčiuje.

Intymus vaizdo įrašas, nusiųstas Doli Luiston adresu.

Kas juos visus siejo?

Taja pasuko už kampo ir paklausė:

— Ką tu veiki?

Džilė pašoko, išgirdusi motinos balsą.

— O, labas. Tik žaidžiu „Brickbreaker“.

— Ne.

— Ką?

Ji su Maiku juokaudavo apie tai. Džilė buvo smalsi. Džilė buvo jų Šnipė Harieta.

— Aš tik žaidžiu.

Tačiau ji nežaidė. Dabar Taja jau žinojo. Džilė pasiimdavo jos mobilųjį telefoną ne tam, kad žaistų žaidimus. Ji pasiimdavo jį, kad patikrintų Tajos gautas žinutes. Džilė naudojosi jų kambaryje esančiu kompiuteriu ne dėl to, kad jis buvo naujesnis ir geresnis. Ji taip darė norėdama matyti, kas vyksta. Džilė nekentė, kad su ja elgiamasi kaip su mažu vaiku. Todėl ji ir šniukštinėjo. Ji ir jos draugė Jasmina.

Nekalti vaikiški darbeliai, tiesa?

— Tu žinojai, kad mes sekėme Adamo kompiuterį, taip?

— Ką?

— Bretas sakė, kad tie, kurie siuntė tą elektroninį laiškutį, tai darė iš šių namų. Jie išsiuntė jį, jie įėjo į Adamo elektroninio pašto dėžutę, kadangi jo nebuvo namie, jie ištrynė jį. Aš nesusigaudžiau, kas tai darė ar kas galėjo taip daryti. Tai buvai tu, Džile. Kodėl?

Džilė papurtė galvą. Tačiau motinos juk jaučia.

— Džile?

— Aš nemaniau, kad taip atsitiks.

— Žinau. Papasakok man.

— Jūs abu vis kišdavote tas ataskaitas į smulkinimo aparatą, tai yra kodėl jūs staiga pasistatėte tą aparatą savo miegamajame? Aš girdėjau, kaip naktį jūs vis šnabždėdavotės apie tai. Jūs netgi įrašėte tą „E-SpyRight" į adresyną savo kompiuteryje.

— Vadinasi, tu žinojai, kad mes sekame?

— Žinoma.

— Tai kodėl siuntei elektroninį laišką?

— Kadangi žinojau, jog jūs jį pamatysite.

— Nesuprantu. Kodėl tau prireikė, kad mes kažką sužinotume apie vakarėlį, kurio faktiškai nebuvo?

— Aš žinojau, ką Adamas ruošėsi daryti. Aš pagalvojau, kad tai buvo per daug pavojinga. Norėjau sustabdyti jį, tačiau juk negalėjau pasakyti jums apie „Jaguaro" klubą ir visa kita. Nenorėjau užtraukti jam bėdos.

Dabar Taja linktelėjo.

— Vadinasi, tu sukūrei tą vakarėlį.

— Taip. Aš pasakiau, kad ten bus geriama, bus narkotikų.

— Tu manei, kad mes priversime jį likti namie.

— Teisingai. Kad jis nenukentėtų. Bet Adamas pabėgo. Aš negalvojau, kad jis taip pasielgs. Aš viską suvėliau. Argi tu nesupranti? Tai vien mano kaltė.

— Tai ne tavo kaltė.

Džilė pradėjo verkti.

— Mes abi su Jasmina. Visi laiko mus kūdikėliais, supranti? Todėl mes ir šnipinėjome. Tai lyg žaidimas. Suaugusieji slepia viską, o paskui mes sužinojome apie tai. O paskui ponas Luistonas taip baisiai pasakė apie Jasminą. Tai viską pakeitė. Kiti vaikai buvo tokie bjaurūs. Iš pradžių Jasmina baisiausiai nusiminė, tačiau paskui, aš nežinau,

paskui ji tarsi išsikraustė iš proto. Jos mama niekada nepadėdavo, supranti, ir aš manau, kad ji matė tai kaip progą pagelbėti Jasminai.

— Vadinasi, ji... ji specialiai taip pasielgė su ponu Luistonu. Ar Mariana tau pasakė apie tai?

— Ne. Bet, matai, ir Jasmina ją šnipinėjo. Mes pamatėme vaizdo įrašą jos mobiliajame telefone. Jasmina paklausė Marianos apie tai, bet ji pasakė, kad viskas jau baigta ir kad ponas Luistonas taip pat kentėjo.

— Vadinasi, tu ir Jasmina?..

— Mes nenorėjome nieko blogo. Tačiau Jasminai jau pakako visko. Visi suaugusieji mums nurodinėja, kas yra geriausia. Visi vaikai mokykloje prie jos kabinėjosi. Iš tikrųjų prie mūsų abiejų. Todėl mes viską padarėme tą pačią dieną. Po pamokų ėjome ne į jos namus. Pirmiausia atėjome čia. Aš išsiunčiau laiškelį apie vakarėlį elektroniniu paštu, kad jūs imtumėtės priemonių, po to Jasmina išsiuntė vaizdo įrašą, kad ponas Luistonas gautų atpildą už tai, ką padarė.

Taja stovėjo lyg įbesta ir bandė susigaudyti. Vaikai nedaro to, ką jų tėvai liepia, jie daro tai, ką mato darant savo tėvus. Tuomet ką reikia kaltinti? Taja nebežinojo.

— Mes tik tiek ir padarėme, — kalbėjo Džilė. — Tiktai išsiuntėme porą laiškų elektroniniu paštu. Ir viskas.

Ir tai tiesa.

— Viskas bus gerai, — pakartojo Taja savo vyro žodžius, kuriuos jis nuolat kartojo sūnui tame kvotos kambaryje.

Ji atsiklaupė ir apglėbė dukrą. Džilė pagaliau davė valią ašaroms. Įsikniaubė į mamą ir verkė. Taja glostė jos plaukučius, raminamai burkavo, leisdama dukrelei išsiverkti.

Darai ką gali, priminė sau Taja. Myli juos kaip galėdama.

— Viskas bus gerai, — pakartojo ji.

Šį kartą ji beveik tuo patikėjo.

ŠALTĄ šeštadienio rytą, būtent tą dieną, kai Esekso apygardos prokuroras Polas Kouplendas turėjo antrą kartą vesti, jis stovėjo priešais „U-Store-It" sandėlius prie 15-ojo kelio.

Lorena Mjuzė stovėjo šalia.

— Tau nereikia čia būti.

— Jungtuvės tik po šešių valandų, — atrėmė Koupas.

— Bet Lusi...

— Lusi supranta.

Koupas dirstelėjo per petį ton pusėn, kur automobilyje sėdėjo Nilas Kordovas. Prieš kelias valandas Pietra prabilo. Po viso jos trukdymo ir spyriojimosi Koupas davė paprastą pasiūlymą: leisti Nilui Kordovui su ja pasikalbėti. Jos meilužis jau miręs, o su advokatu tvirtai susitarta. Po poros minučių Pietra palūžo ir pasakė jiems, kur yra Rebos Kordovos kūnas.

— Aš noriu būti čia, — pasakė Koupas.

Mjuzė pasekė jo žvilgsnį.

— Tau nereikėjo leisti ir jam atvažiuoti.

— Aš pažadėjau.

Kai Reba dingo, Koupas daug šnekėdavosi su Nilu Kordovu. Jeigu Pietra sakė tiesą, netrukus juos jungs siaubingas likimas: abiejų žuvusios žmonos. Kad ir kaip keista, žvelgdami į žudiko praeitį, jie pripažino, kad ir jis dalijosi tuo pačiu.

Tarsi skaitydama jo mintis, Mjuzė paklausė:

— Ar tu dar abejoji, kad Pietra meluoja?

— Labai mažai. O tu?

— Ir aš, — pasakė Mjuzė. — Vadinasi, Nešas nužudė abi šias moteris, norėdamas pagelbėti savo svainiui. Tam, kad surastų ir sunaikintų juostą, kurioje užfiksuota Luistono neištikimybė.

— Taip atrodo. Tačiau Nešas turėjo ir svarbesnių priežasčių. Galiu lažintis, kad jeigu gerai panaršysime po jo praeitį, rasime daug blogio. Jaučiu, kad šie įvykiai, ko gero, jam tebuvo dingstis išlieti visą pyktį. Tačiau aš nesuprantu psichologijos ir nesirūpinu ja. Psichologijos neįmanoma apkaltinti.

— Jis kankino jas.

— Taip. Teoriškai tam, kad išsiaiškintų, kas dar žinojo apie vaizdo įrašą.

— Pavyzdžiui, Reba Kordova.

— Teisingai.

Mjuzė papurtė galvą.

— O kaip svainis, tas mokytojas?

— Luistonas? O kas apie jį?

— Ar žadate patraukti jį atsakomybėn?

Koupas gūžtelėjo pečiais.

— Jis tvirtina, kad pasipasakojo Nešui kaip patikimam žmogui ir kad nežinojo, jog tas šitaip pamiš.

— Ir tu tiki tuo?

— Pietra tvirtina tą patį, tačiau kol kas neturiu pakankamai įrodymų, — jis pažiūrėjo į ją. — Tam ir reikalingi mano detektyvai.

Sandėlių prižiūrėtojas surado raktą ir įkišo į spyną. Atvėrus duris, kriminalistai suvirto į vidų.

— Šitiek visko nutiko, — pasakė Mjuzė, — o Mariana Džilespi visiškai nesiuntė tos juostos.

— Pasirodo, ne. Ji tiktai grasino. Mes patikrinome. Gajus Novakas tvirtina, kad Mariana papasakojo jam apie juostą. Ji norėjo viską pamiršti: galvojo, kad ir grasinimas yra gera bausmė. Gajus nesutiko. Todėl jis ir nusiuntė vaizdo įrašą Luistono žmonai.

Mjuzė suraukė kaktą.

— Kas? — paklausė Koupas.

— Nieko. Tu patrauksi Gajų Novaką atsakomybėn?

— Už ką? Jis išsiuntė jį elektroniniu paštu. Tai neprieštarauja įstatymui.

Du pareigūnai lėtai išėjo iš sandėlių. Pernelyg lėtai. Koupas suprato, ką tai reiškia. Vienas iš jų sutiko Koupo žvilgsnį ir linktelėjo.

Mjuzė tarė:

— Prakeikimas.

Koupas apsisuko ir nuėjo prie Nilo Kordovo. Tas sekė jį akimis. Koupas žiūrėjo tiesiai ir stengėsi tvirtai laikytis ant kojų. Matydamas artėjantį Koupą, Nilas pradėjo purtyti galvą. Ir purtė ją vis stipriau, tarsi tas veiksmas galėtų paneigti realybę. Koupas tvirtai žingsniavo pirmyn. Nilas jau buvo pasiruošęs, jau žinojo, kas artėja, tačiau tai nė kiek nesušvelnino tokio smūgio kaip šis. Tiesiog nebuvo kitos išeities. Žmogus ilgiau nebegali priešintis. Leidiesi, kad tave sutriuškintų.

Ir kai Koupas priėjo, Nilas Kordovas jau nebepurtė galvos, tik sukniubo ant Koupo krūtinės. Jis pradėjo raudoti, kartodamas Rebos vardą, sakydamas, kad tai netiesa, kad negali būti tiesa, maldaudamas Aukščiausiojo, kad sugrąžintų jam mylimą žmogų. Koupas laikė jį apglėbęs. Minutės slinko. Sunku ir pasakyti, kiek jų praėjo. Koupas stovėjo, laikė tą žmogų ir tylėjo.

Po valandos Koupas parvažiavo namo. Jis nusiprausė po dušu, užsivilko smokingą ir stojo šalia savo pajaunių. Jo septynmetė dukrelė Kara išdidžiai ėjo prie altoriaus. Pats gubernatorius pagerbė besituokiančiuosius. Po to vyko didžiulis pokylis su muzikantų grupe ir visais pagražinimais. Mjuzė buvo pamergė — išsipuošusi, elegantiška ir graži. Ji pasveikino jį, pakštelėdama į skruostą. Koupas padėkojo. Toks buvo jų vestuvinis pokalbis.

Vakaras skriejo tarsi spalvingas sūkurys, tačiau Koupas nutaikė porą minučių pasėdėti vienas. Jis atsileido peteliškę, atsisegė viršutinę marškinių sagą. Šiandien jis įveikė visą ciklą, pradėdamas mirtimi ir baigdamas tokiu džiaugsmu, kaip dviejų širdžių sujungimas. Dauguma žmonių turbūt galėtų įžvelgti tame kažkokį giliamintiškumą. Koupas — ne. Jis sėdėjo ir klausėsi, kaip muzikantų grupė kėlė didžiulę sumaištį, Džastinui Timberleikui pasiekus pašėlusį tempą, ir žiūrėjo, kaip jo svečiai stengėsi pagal tai šokti. Akimirką jis leido sau panirti į tamsą. Jis pagalvojo apie Nilą Kordovą, apie nepakeliamą smūgį, apie tai, ką jis ir jo dvi dukrelės dabar turėjo iškentėti.

— Tėveli?

Jis atsigręžė. Kara. Jo dukrelė nutvėrė jį už rankos ir žiūrėjo į jį, sutelkusi akyse visus savo septynerius metukus. Ir ji žinojo.

— Ar pašoksi su manimi? — paklausė Kara.

— Aš maniau, kad tu nekenti šokių.

— Man patinka ši daina. Prašau?

Jis pakilo ir nuėjo į šokių aikštelę. Dainoje nuolat kartojosi paikas priedainis apie erotiškosios sugrąžinimą. Koupas pradėjo judėti. Kara atitraukė jo naująją nuotaką nuo kažkokių žmonių, belinkinčių jai gera, ir atitempė į aikštelę. Lusi, Kara ir Koupas, — naujoji šeima, — šoko. Rodės, kad muzika dar labiau praplyšo. Draugai ir giminės pradėjo padrąsinamai ploti. Koupas šoko sunkiai ir bjauriai. Dvi jo gyvenimo moterys leipo iš juoko.

Matydamas tai, Polas Kouplendas pasileido šokti dar vikriau, plasnodamas rankomis, raitydamas klubus, dabar jau pasruvęs prakaitu, pasiutusiai sukdamasis, kol nebeliko nieko daugiau pasaulyje, tiktai tie du gražūs veidukai ir nuostabus jų juoko skambesys.

Padėkos žodis

Mintis apie šį romaną man kilo vakarieniaujant su savo draugais Beth ir Dennisu McConnellais. Ačiū už pasidalijimą mintimis ir diskusijas. Matote, kuo tai baigėsi?

Taip pat norėčiau padėkoti už vienokį ar kitokį įnašą šiems asmenims: Benui Sevierui, Brianui Tartui, Lisai Johnson, Lisai Erbach Vance, Aaronui Priestui, Jonui Woodui, Eliane Benisti, Françoise Triffaux, Christopheriui J. Christie'ui, Davidui Goldui, Anne Armstrong-Coben ir Charlottei Coben.

APIE AUTORIŲ

Harlanas Cobenas yra vienas labiausiai pakerinčių talentingų detektyvinių romanų kūrėjų. Visi jo paskutinieji romanai — „Miškai“ (*The Woods*), „Pažadėk man“ (*Promise Me*), „Nekaltas“ (*The Innocent*) ir „Tik vienas žvilgtelėjimas“ (*Just One Look*) — tapo tarptautiniais bestseleriais, patekusiais į *The Sunday Times, The New York Times, Le Monde* ir daugelyje kitų pasaulio laikraščių populiariausių knygų sąrašus. Jo knygos verčiamos į trisdešimt penkias kalbas daugiau kaip trisdešimtyje šalių. Pagal Harlaną išgarsinusį romaną „Niekam nesakyk“ (*Tell No One*) neseniai buvo pastatytas meninis filmas, pelnęs apdovanojimą ir nepaprastą sėkmę. Jis buvo vienas iš pirmųjų autorių, laimėjęs visus tris pagrindinius JAV apdovanojimus už detektyvinius romanus, ir sukūrė populiarių detektyvinių romanų seriją, kurioje įspūdingai dominavo pagrindinis personažas — Mironas Bolitaras. Paskui rašytojo kūryboje pasirodė pavieniai romanai. Harlanas, jo žmona ir keturi vaikai gyvena Naujajame Džersyje. Plačiau apie Harlaną Cobeną ir jo kūrybą galima pasiskaityti jo internetiniame puslapyje www.harlancoben.com.

Coben, Harlan
Co-05 Laikykis stipriai: [romanas]/Harlan Coben; iš anglų kalbos vertė Paulina Kruglinskienė. — Kaunas: Jotema, [2009]. — 384 p.
ISBN 978-9955-13-218-9

Argi gali, žmogau, žinoti apie savo vaikus per daug?..

Taja ir Maikas niekada nemanė, kad jie bus tėvai, šnipinėjantys savo vaikus. Tačiau pastaruoju metu jų šešiolikmetis sūnus Adamas labai atitolo nuo jų, o tai jam nebuvo būdinga. Ir viskas prasidėjo po jo klasės draugo savižudybės. Tai buvo pats baisiausias įvykis visoje nerimą keliančių dalykų virtinėje mokykloje. Todėl Adamo kompiuteryje jie įrašo sudėtingą sekimo programą. Vos po kelių dienų juos sukrečia žinutė, kurią nežinomas asmuo atsiuntė jų sūnui: „Tik tylėk ir būsi saugus."

Tuo tarpu internete esančiame straipsnyje apie mirusį vaikinuką yra ir nuotrauka. Jis, pasirodo, buvo nufotografuotas tą naktį, kai mirė. Joje lyg matosi ir Adamas. Tačiau kai Adamas pradingsta, tampa aišku, jog vyksta kažkas tamsesnio ir grėsmingesnio.

UDK 820(73)-3

Harlan Coben

LAIKYKIS STIPRIAI

Redaktorė *Asta Kristinavičienė*
Viršelio dailininkė *Vilūnė Grigaitė*
Maketavo *Elvyra Laipanova*

SL 250. 24 sp. l. Užsak. Nr. 91377
UAB „Jotema", Algirdo g. 54, 50157 Kaunas
http://www.jotema.lt
Tel. 337695, el. paštas: info@jotema.lt
Spausdino UAB „Logotipas", Utenos g. 41A, 08217 Vilnius

laimėtojas Harlanas Cobenas yra dvylikos romanų autorius, įskaitant *New York Times* bestselerius „Nekaltas", „Tik vienas žvilgtelėjimas", „Kitos progos nebus", „Pažadėk man", „Miškai", „Niekam nesakyk". Jo knygos išverstos į trisdešimt dvi kalbas ir parduodamos visame pasaulyje.

Argi gali, žmogau, žinoti apie savo vaikus per daug?..

Taja ir Maikas niekada nemanė, kad jie taps tėvais, šnipinėjančiais savo vaikus. Tačiau pastaruoju metu jų šešiolikmetis sūnus Adamas labai atitolo nuo jų, o tai jam nebuvo būdinga. Ir viskas prasidėjo po jo klasės draugo savižudybės. Tai buvo pats baisiausias nutikimas iš visų nerimą keliančių įvykių jų mokyklos bendruomenėje. Todėl Adamo kompiuteryje jie įrašo sudėtingą sekimo programą. Vos po kelių dienų juos sukrečia žinutė, kurią nežinomas asmuo atsiunčia jų sūnui: „Tylėk ir būsi saugus."

Tuo tarpu į interneto tinklalapį, skirtą mirusiam vaikinukui, kažkas įdeda iškalbingą nuotrauką. Jis, pasirodo, buvo nufotografuotas tą naktį, kai mirė. Joje lyg matosi ir Adamas. Tačiau kai Adamas pradingsta, tampa aišku, jog dedasi kažkas dar mįslingesnio...

Cobenas tebėra vienas iš Amerikos meistrų, puikiausiai valdančių visas kilpas, vingius ir netikėtą pabaigą.

Dan Brown, rašytojas

ISBN 978-9955-13-218-9
9 789955 132189
www.jotema.lt